

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLAHİYAT ANABİLİM DALI
ARAP DİLİ VE BELÂGATI BİLİM DALI

ARAP DİLİNDE CEMİLER

Yüksek Lisans Tezi

İSMAİL ELMASOĞLU

İstanbul, 2006

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLAHİYAT ANABİLİM DALI
ARAP DİLİ VE BELÂGATI BİLİM DALI

ARAP DİLİNDE CEMİLER

Yüksek Lisans Tezi

İSMAİL ELMASOĞLU

Danışman : YRD. DOÇ. DR. NUSRETTİN BOLELLİ

İstanbul, 2006

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	I
ÖNSÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	VII
1. GİRİŞ.....	1
1.1 Nahiv ilminin doğusu ve muhtasar nahiv çalışmaları.....	1
1.2 Başlıca Dil Mektepleri.....	2
1.2.1 Basra Dil Mektebi.....	2
1.2.2 Kûfe Dil Mektebi.....	3
1.2.3 Bağdat Dil Mektebi.....	4
1.3 Lügat tanıtımı.....	4
1.3.1 Kâmûsu'l-muhît.....	4
1.3.2 Mu'cemü'l-vasît.....	7
1.3.3 er-Râid.....	8
2. ARAP DİLİNDE CEMİLER.....	10
2.1 Cem'-i Sâlimler.....	10
2.1.1 Cem'-i müzekker sâlimler.....	11
2.1.1.1 Târifi.....	11
2.1.1.2 Îrâbi.....	11
2.1.1.3 Şartları.....	12
2.1.1.4 Cem'-i müzekker sâlim gibi irab edilen bazı kelimeler.....	13
2.1.1.5 Elif-i memdûdeli kelimelerden cem'-i müzekker sâlim yapılması.....	15
2.1.1.6 Elif-i maksûreli kelimelerden cem'-i müzekker sâlim yapılması.....	15
2.1.1.7 Nâkîs olan kelimelerden cem'-i müzekker sâlim yapılması.....	15
2.1.2 Cem'-i müennes sâlimler.....	15
2.1.2.1 Târifi.....	15

2.1.2.2 İrâbı.....	16
2.1.2.3 Cem’-i müennes olarak cemi edilen isimler.....	16
2.1.2.4 Cem’-i müennes sâlim gibi irab edilen isimler.....	18
2.1.2.5 İlkinci harfi sâkin olan sülâsilerden cemi yapılması.....	18
2.1.2.6 Elif-i memdûdeli kelimelerden cem’-i müennes sâlim yapılması.....	18
2.1.2.7 Elif-i maksûreli kelimelerden cem’-i müennes sâlim yapılması.....	19
2.1.2.8 Sonunda “tâ” olan kelimelerden cem’-i müennes sâlim yapılması.....	19
2.2 İsmü'l-cem’.....	19
2.3 İsmü'l-cinsü'l-cem’ ve ifrâdî.....	20
2.4 Cem'u'-l cem’	21
2.5 Cem’-i mükesserler.....	22
2.5.1 Târifi.....	22
2.5.2 İrâbı.....	22
2.5.3 Kısımları.....	22
2.5.4 Cem’-i killet vezinleri.....	23
2.5.4.1 اَفْلَةً vezni.....	23
2.5.4.2 اَفْعُلْ vezni.....	30
2.5.4.3 اَفْعَالْ vezni.....	37
2.5.4.4 فَعْلَةً vezni.....	68
2.5.5 Cem’-i kesret vezinleri.....	68
2.5.5.1 فُلْ ن vezni.....	69
2.5.5.2 فُعْل vezni.....	77
2.5.5.3 فُعَلْ vezni.....	88
2.5.5.4 فُعَلْ ن vezni.....	95
2.5.5.5 فَعْلَةً vezni.....	99
2.5.5.6 فُعْلَةً vezni.....	101
2.5.5.7 فُعْل ن vezni.....	101
2.5.5.8 فَعَالْ vezni.....	104

2.5.5.9 فُعُولْ vezni.....	107
2.5.5.10 فِعَالْ vezni.....	126
2.5.5.11 فَعَلَةْ vezni.....	148
2.5.5.12 فَعَلَانْ vezni.....	151
2.5.5.13 فَعَلَانْ vezni.....	155
2.5.5.14 فَعَالَى vezni.....	160
2.5.5.15 فَعَلَى vezni.....	161
2.5.5.16 فَعَلَاءْ vezni.....	162
2.5.5.17 أَفْعَالَهْ vezni.....	165
2.5.5.18 فُعالْ vezni.....	167
2.5.6 Sîgatü müntehel-cumû' kalıpları.....	168
2.5.6.1 فَعَائِلْ vezni.....	168
2.5.6.2 فَرَاعِلْ vezni.....	174
2.5.6.3 فَعَالِ vezni.....	178
2.5.6.4 فَعَالِ vezni.....	179
2.5.6.5 مَفَاعِلْ vezni.....	182
2.5.6.6 أَفَاعِلْ vezni.....	184
2.5.6.7 ئَفَاعِلْ vezni.....	187
2.5.6.8 يَفَاعِلْ vezni.....	187
2.5.6.9 فَيَاعِلْ vezni.....	187
2.5.6.10 فَنَاعِلْ vezni.....	187
2.5.6.11 فَعَاوِلْ vezni.....	188
2.5.6.12 فَعَابِلْ vezni.....	189
2.5.6.13 فَعَابِلْ vezni.....	189
2.5.6.14 فَعَالِمْ vezni.....	189

2.5.6.15 <i>فعالن</i>vezni.....	190
2.5.6.16 <i>فعالي</i>vezni.....	190
2.5.6.17 <i>فَعَاعِلُ</i>vezni.....	190
2.5.6.18 <i>فعالل</i>vezni.....	190
2.5.6.19 <i>فعاليٌ</i>vezni.....	193
2.5.6.20 <i>مَفَاعِيلُ</i>vezni.....	195
2.5.6.21 <i>أَفَاعِيلُ</i>vezni.....	197
2.5.6.22 <i>يَفَاعِيلُ</i>vezni.....	199
2.5.6.23 <i>تَفَاعِيلُ</i>vezni.....	199
2.5.6.24 <i>فَوَاعِيلُ</i>vezni.....	199
2.5.6.25 <i>قَيَاعِيلُ</i>vezni.....	200
2.5.6.26 <i>فَتَاعِيلُ</i>vezni.....	201
2.5.6.27 <i>فَعَاعِيلُ</i>vezni.....	201
2.5.6.28 <i>فَعَاوِيلُ</i>vezni.....	202
2.5.6.29 <i>فَعَابِيلُ</i>vezni.....	203
2.5.6.30 <i>فَعَانِيلُ</i>vezni.....	203
2.5.6.31 <i>فَعَالِيتُ</i>vezni.....	203
2.5.6.32 <i>فَعَالِينُ</i>vezni.....	203
2.5.6.33 <i>فَعَالِيلُ</i>vezni.....	204
3. SONUÇ.....	208
BİBLİYOGRAFYA.....	209

ÖNSÖZ

Kur'ân-ı Kerîm'in Allah tarafından hak din ve hidâyet rehberi olarak gönderilmesiyle Arap dili aynı bir önem kazandı. Çünkü ilâhî kitapların sonucusu ve en mükemmel olan Kurân-ı Kerîm'in dili Arapçaydı.

Arapça, İslam toplulukları için çok önemli bir dildir. Çünkü inandıkları, rehber edindikleri mukaddes kitabın dili Arapçadır. Onu anlamak insanüstü fesahat ve belagat dolu ifadelerinin arasından mükellef oldukları emirleri, yasakları, inancı alabilmek için, elinden geleni ardına koymayarak bütün güçlerini sarfetmişlerdi. Bunun neticesi olarak birçok ilim dalı meydana gelmiş bu çalışmanın içinde bulunduğu sarf nahiv kuralları enince ayrıntısına kadar incelenmiş, kâideleri ortaya konmuş, bununla ilgili sayısız eser ortaya çıkmıştır.

Bir dilin gramer kuralları, çok farklılıklar gösterebilmektedir. Örneğin Türkçemizde müfred bir kelimeyi cemi yapmak için genel olarak “ler”, “lar” ekini getirmek yeterli olduğu halde Arap dilinde cemi yapmak için birçok kâideye, cem’-i mükesserlerde kulaktan işitmeye ve bazı prensiplere ihtiyaç duyulabilmektedir.

Bu tezde, genel olarak ceminin kısımları ve müfred bir kelimenin nasıl çoğul yapıldığı üzerinde durulmuştur. Bu araştırmada cem’-i mükesser olarak yani müfredinin sığası değişen cemilerde, *Kâmûsu'l-muhît*, *Mu'cemü'l-vasît* ve *er-Râid* esas alındı. Cemi yapılan kelimelerin tercumesinde büyük ölçüde Mütercim Asım Efendi'nin *Kamus-u Okyanus'*undan yararlanıldı.

Yüksek lisans döneminde değerli görüşlerinden istifâde ettiğim Arap Dili ve Belâgati Bilim Dalı Başkanı Sayın Prof. Dr. Ahmet Turan ARSLAN hocama, özellikle bu tezi yazarken yardımcılarını esirgemeyen değerli danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Nusrettin BOLELLÎ, maddi manevi desteklerini esirgemeyen büyüklerim ve değerli arkadaşlarımı teşekkürlerimi sunarım.

İsmail ELMASOĞLU

İstanbul, 2006

KISALTMALAR

- a.g.e., : adı geçen eser
b. : bin, ibn
bkz. : bakınız
c. : cilt
cm. : cemi
DİA. : T. Diyanet v. İslam Ansiklopedisi
h. : hicri
İA. : MEB İslam Ansiklopedisi
Ktp. : kütüphane
md. : madde
mlf. : müellif
mtrc. : mütercim
nşr. : neşir, neşr eden
OM. : Osmanlı Müellifleri
s. : sayfa
s.a.v. : sallallâhu ‘aleyhi ve sellem
str. : satır
sy. : sayı
thk. : tahkik
trc. : tercüme
ts. : tarihsiz
v. : vefatı
vb. : ve benzeri
vr. : varak
yy. : yüzyıl

1. GİRİŞ

1.1 Nahiv ilminin doğuşu ve muhtasar nahiv çalışmaları:

Nahiv, lügatte “**ك**” fiilinden türetilmiş bir masdar olup, yönelmek, kastetmek, meyletmek, benzer, gibi, göre vb. anımlara gelmektedir.¹

Terim olarak ise; Kelimenin cümledeki durumunu ve bu durumuna göre alacağı irabı inceleyen ilim anlamına gelmektedir.² Arap dilinin tarihi seyri içerisinde nahiv kelimesi, başlangıçta morfoloji ve sentaksı içine alan geniş manasıyla gramer karşılığı olarak kullanılıyordu. Ancak III. (IX.) yy. da morfoloji sarf adıyla ayrı bir ihtisas sahası haline geldi ve nahiv daha çok sentaksı ifade etti.³ Nahiv ilminin daha hicri birinci asırda kurulduğu ve bu ilminin kurucusunun “Ebu’l-Esved ed-Düelî” (ö.79/688-689) olduğu kabul edilmektedir.⁴

İslam dünyası, sürdürülen fetihlerle genişlemiş, değişik ırklardan topluluklar İslam’ı kabul etmişlerdi. Bunlar, ibadetlerinde kullanmak üzere Kur’ân-ı Kerîm’i okumak en azından ondan bazı parçalar ezberlemek durumundaydılar. Arapça, zamanla fethedilen yerlerde de konuşulmaya başlanmıştı. Arapların, “lahn” dedikleri dil hataları, yeni Müslüman Arap olmayanlar içinde gittikçe yayılıyordu. Dillerine son derece düşkün olan Araplar, bu gelişme karşısında tedbir almak gereğini hissettiler.⁵ İşte bu ihtiyaca ilk cevap veren Ebu’l -Esved ed- Düelî (ö.79/688-689) oldu. Değişik rivâyetler bulunmakla beraber Ebu’l-Esved ‘e dil meselesiyle uğraşmak hususunda ilk teşvikin Hz. Ali (r.a.) tarafından yapılmış olduğu rivâyet edilir. Hz. Ali, Ebu’l -Esved ‘e nahvin temel prensiplerini öğretir ve kelamin üç kısma ayrıldığını ifâde eder.⁶

Bütün bu gelişmeler Nahiv çalışmalarının başlaması için uygun bir ortam oluşturmuş, yapılan çalışmalar neticesinde de Arapçanın dil kâideleri tespit edilmişdir. Bu çalışmaları başlatanlar Basralı dil âlimleri olmuştur.

¹ İbn Manzûr, *Lisânü'l-Arab*, XV, 309-310; Fîrûzâbâdî, *el-Kâmûsu'l-muhît*, 1724.

² et-Tehânevî, *Keşşâfu istîlâhâti'l-fünûn*, I, 24-25; İbn Manzûr, a.g.e., aynı yer.

³ Çetin, Nihad, “Arap” maddesi, *DâA*, III, 296.

⁴ İbnü’-Nedîm, *el-Fihrist*, s.59; el-Kiftî, *Înbâhi'r-ruvat*, I, 4.

⁵ Furat, Ahmet Subhi, *Arap Edebiyatı Tarihi*, s.242.

⁶ İbnu'l-Enbâri, *Nuzhe*, s.4 ; el-Kiftî, a.g.e., I, 15; Arslan, Ahmet Turan, *İmam Birgivi*, s.131;

1.2. Başlıca Dil Mektepleri:

1.2.1. Basra Dil Mektebi:

Bu dil mektebinin kurucusu ve Nahiv ilminin bâni olarak bilinen Ebu'l Esved ed-Düvelî (ö.79/ 688-689), bu mektebin ilk hocası olup bir çok talebe yetiştirmiştir. En meşhur talebesi Yahya b. Ya'mer ed-Devvânî (ö.129/746), diğer talebeleri ise; Ebu 'Amr b. el-Alâ el-Mâzinî (ö.154/771) ve talebesi Abdullah b. Ebi İshak el-Hadramî (ö.127/745), İsa b. Ömer es-Sekafî (ö.194/811) ve talebesi İmam el-Halil b. Ahmed el-Ferâhidî (ö.175/791), Yunus b. Hâbib (ö.183/789-800), Sîbeveyh (ö.180/796), el-Ahfeş el- Evsat diye meşhur olan Ebu'l-Hasen (ö.207/822), Ebu Zeyd el-Ensârî (ö.215/830), Sâid b. Mes'ade (ö.215/830-31), Ebu 'Ubeyde (ö.209/824-25), el-Esmâî (ö.216/831), Ebu 'Ubeyd (ö.223/837), Ebu Osman Bekr b. Osman el-Mâzinî (ö.246/860-61), Ebu'l-'Abbas el-Müberred el-Ezdî (ö.285/898), Ebu İshak İbrahim b. Muhammed ez-Zeccâc (ö.316/928-29), Ebu Sâid el-Hasen b. Abdullah el-Merzubân es-Sîrâfî (ö.368/980), Ebu Nasr Harun b. Musa (ö.401/1010-11), Yusuf b. Süleyman eş-Şentemerî (ö.476/1083-84), ve diğerleri.⁷

Bu mektebin çalışmaları semâ' (dinlenmeye, ağızdan derlemeye) ve kıysa dayanıyordu. Basralılar, sadece titizlikle seçikleri fasih bedevîlerden dil ve edebiyat malzemesi derliyor, seyrek değil de sık rastlanan malzemeleri kıysa esas alıyor ve öylece kâideleri tespit ediyorlardı.⁸

Ebu'l Esved'in ve talebelerinin gayretli çalışmaları neticesinde diğer ilimlerde olduğu gibi, nahiv ilminde de telif devri başlamış, Hicri II. asırdan itibaren Arap diline dair birçok eser yazılmıştır. İlk teliflerin çoğu zamanımıza kadar ulaşamamıştır.⁹

Halil b. Ahmed (ö.175/791), lügat ve gramer çalışmalarına yön vermiş ilk Arapça lügat kitabı olarak "Kitâbu'l-Ayn'ı telif etmiştir. Halil b. Ahmed'in Arap filolojisine bir asırlık süre kazandırdığı kabul edilmektedir.¹⁰

⁸ Abdurrahman Fehmî, *Medresetü'l-Arab*, s.37-42; Çetin, Nihad, "Arap" maddesi, *DIA*, III, 297; el-Kiftî, *İnbâhi'r-ruvat*, I, 6; Süyûtî, *Buğyetü'l-vuat*, I,4.

⁹ Çetin, Nihad, a.g.e, III, 296.

¹⁰ İbnü'n-Nedim, *el-Fihrist*, s.62; Gümüş, Sadreddin, "Cürcani", s.34.

Devrinin meşhur ilim adamı ve özellikle Halil b. Ahmed ‘den nahvi öğrenen Sîbeveyh’in (ö.180/796), *el-Kitab* adlı eseri, günümüzde kadar ulaşabilen ilk büyük nahiv kitabıdır. Bu kitap, daha sonraki nahiv çalışmalarına kaynaklık etmiştir.¹¹

Sîbeveyh ’ten sonra Basra Dil Mektebi’nin en büyük âlimlerinden biri olarak talebesi Ahfeş, ”*Kitabu'l-mekâyiṣ fi'n-nahiv*” ve ”*Kitabu'l-iştikâk*” adlı iki eseri ile dikkat çekmektedir.¹²

1.2.2 Kûfe Dil Mektebi:

Kûfiyyûn denilen dil âlimleri, birçok konuda Basriyyûn'a muhalefet ederek, yeni bir ekol kurmuşlardır. Basralıların gramer prensipleri hususunda, Kûfelilerden daha dikkatli davranışları bilinmektedir. Kûfeliler, semâ’ın kaynağını seçmekte dikkatli olmadıkları gibi, nâdir ve şaz da olsa duydukları her şekli, kıyaslarına mesnet yapıyorlardı¹³. Ebu Ca’fer Muhammed b. Ebi Sâre (ö.190/805)’nin başkanlığında bu dil mektebinin kurucusu olarak bilinen er-Ruâsi’nin (ö.187/803) ”*el-Faysal*” isimli eseri, ”*Kitâbu'l mesâdir*” ve ”*Kitâbu'l-hurûf*”u telif eden el-Kisâi (ö.159/775) ve talebesi ”*Kitâbu'l-hudûd*” müellifi el-Ferrâ (ö.208/823), ”*Kitâbu'l-lügat*” müellifi Ebu ‘Amr eş-Şeybânî (ö.213/828), el-Mufaddal ed-Dabbî (ö.170/786), ”*Kitâbu'l-fasîh, el-mecâlis, Kavâidu's-şı'r*” adlı kitapların müellifi Sa’leb (200-291/815-904), lügatçı ve dilci İbnü’s- Sikkît (ö.224/858) gibi âlimler zikredilebilir.¹⁴

1.2.3. Bağdat Dil Mektebi

II. (Hicri) asır ortalarından itibaren hükümet merkezi gibi, ilim merkezi de Bağdat'a taşınarak Basra ve Kûfe ekollerinin karışımı yeni bir ekol oluşmuştur. ”*el-Cümel, Kitabu'l-izah*” adlı eserlerinin müellifi ez-Zeccâcî (v.338/949), ”*el-İzah, et-Tekmile*” müellifi Ebu Ali el-Fahrisî (377/949), sarf ilminin mimarı İbni Cinnî (v.392/1002), edebiyat, nahiv ve tefsirde otorite olan ”*el-Keşşaf, el-Mufassal*” müellifi

¹⁰ Çetin, Nihad, “Arap” maddesi, *DIA*, III, 296.

¹¹ Çetin, Nihad, a.g.e., III, 296-297.; Arslan, Ahmet Turan, ”*İmâm Birgivi*”, 132-133.

¹² Süyûtî, *Buğyetü'l-vuat*, I, 5 ; Çörtü, M. Meral, ”*Arapça Dilbilgisi-Sarf*”, s.24.

¹³ Çörtü, M. Meral, a.g.e., s.25.

¹⁴ Çetin, Nihad, a.g.e., s. 293.

ez-Zemahşerî (538/1144), dilci İbnu'ş-Şecerî (v.542/1148), lugatçı, dilci, tarihçi el-Enbâri (v.577/1181) gibi dilciler Bağdat Dil Mektebi ‘nin önemli temsilcilerinden sayılırlar.¹⁵

1.3 Lügat tanıtımı

Bu araştırmada alfabetik olarak elde edilen cem’-i mükesser kalıpları, Fîrûzâbâdî’nin *Kâmûsu'l-muhît*, Mısır Dil Kurumunun hazırlattığı *el-Mu'cemü'l-vasît* ve Cubrân Mesûd'un *er-Râid* isimli eserlerinden tesbit edilmiştir. Burada bu eserler ile ilgili bazı bilgiler verilecektir.

1.3.1 el-Kâmûsu'l-muhît (القاموس المحيط)

el-Kâmûsu'l-muhît'in müellifi meşhur lügat âlimi Ebu Tâhir Mecdüddîn Muhammed b. Yâ'kub b. Muhammed b. İbrâhîm eş-Şîrâzî el-Fîrûzâbâdî (ö.817/1415) dir¹⁶. Eserin tam adı *el-Kâmüsü'l-muhît ve'l-kabesü'l-vasîtu el-câmi' limâ zehebe min lügatil-'Arab şemâtit*'tir. Fîrûzâbâdî, altmış cilt tutacağını tahmin ettiği *el-Lâmi'u'l-mu'lemiü'l-ucâbu el-câmi'* beyne'l-Muhkem ve'l-'Ubâb adıyla bir sözlük yazmaya başlamış ve yaklaşık beş cildini kaleme almıştı. Daha sonra bunun pek kullanılmış olmayacağıını dikkate alarak düşüncesinden vazgeçmiş ve iki ciltlik muhtasar bir sözlük hazırlamıştır.¹⁷ Okyanus mânâsına gelen Kâmûs kelimesini, lügatına isim olarak ilk olarak Fîrûzâbâdî vermiştir. Daha sonraları Kâmûs kelimesi lügat mânâsında da kullanılmaya başlanmıştır.¹⁸

Fîrûzâbâdî, *el-Kâmûsu'l-muhît*'i yirmisekiz bâb üzere düzenlemiştir. Fakat vâv ve ye harfini bir bâb saymıştır.¹⁹ 813 (1410) yılında tamamlanan *el-Kâmüsü'l-muhît*'te kelimeler cevherî ekolüne göre dizilmiştir. Şairlere kâfiye, nâsirlere seci bulma kolaylığı sağlayan bu sistemde son harfi aynı olan kelimeler bir araya toplanır. Kelime

¹⁵ İbnü'n-Nedim, *el-Fihrist*, s.95; Sevki Dayf, *el-Medâris*, 245-252 ; Çetin, Nihat, “Arap” maddesi, *DIA*, III, 297.

¹⁶ Süyûtî, *Bugyetü'l-vuat*, I, 273.

¹⁷ Kılıç, Hulusî, “el-Kâmüsü'l-muhît” maddesi, *DIA*, s.297.

¹⁸ Yûsrî, Abdülganî Abdullah, *Mu'cemü'l-meâcimi'l-'Arabiyye*, s. 198.

¹⁹ Muhammed el-Antâkî-Muhammed Fâhûrî, *Dîrûs fi'l-lügati'l-ârabiyye*, s.150

köklerinin esas alındığı dizimde kökün son harfi “Bab” ilk harfi ise “Fasil” adıyla ve alfabetik sıraya göre dizilir. Ortada kalan harfler de alfabetik sırayı takip eder.²⁰

El-Kâmûsu'l-muhît, Arapça kelimelerin müfredlerinin birçoğunu içine almıştır. Müellif kelimelerin zabtında çok dikkatli davranışmıştır. Kelimeleri verirken harekelerini yazıyla ifade etmiş, hangi vezinde olduğunu belirtmiştir. Mekân ve şahıs isimlerine yer vermiştir. Müellif, eserde birtakım kısaltmalar kullanmıştır. Bu özellikler *Kâmûsu'l-muhît*'e şöhret kazandırmış, araştırmacılar ve lügat âlimleri için İbnü'l-Manzûr'un *Lisanü'l-arab* isimli eseri hariç diğer lügatlar üzerine tercih edilir olmuştur.²¹ Müellif, eserinde *Lisanü'l-arab*'nın şevâhid ve kaynaklarını almamıştır.²² Fîrûzâbâdî eserinde, Cevherî'nin *es-Sîhâh*'ı üzerine yirmi bin madde ekleyerek atmış bin madde almıştır. İbnü'l-Manzûr ise *Lisanü'l-arab*'da *el-Kâmûsu'l-muhît*'e yirmi bin kelime fazla almakla seksen bin madde ihtiyâ etmektedir.²³

Eserde kullanılan kısaltmalar ve mânâları ڻ : ma'rûf, bilinen, meşhur, ڦ : yer, mahal, ڻ : köy, kasaba, ڻ : belde, ڦ : cem', ڦ : cem'u'l-cem'.²⁴

Kalküta (I-IV, 1230–1232), Bombay (1272/1884), Tahran (kenarında Farsça tercümesiyle birlikte 1277), Bulak (1289), Levnek (1885) ve İstanbul'da (I-IV, 1304) defalarca basılan *el-Kâmûsü'l-muhît* üzerine şerh, haşiye, ihtisar, ikmal, tenkit ve tercüme türü birçok çalışma yapılmıştır.²⁵

Eserin şerh ve haşiyeleri arasında en önemlisi Murtazâ ez-Zebîdî'nin *Tâciü'l-'arûs* adlı eseridir. Zebîdî bu çalışmasını yüzden fazla eserden yararlanarak hazırlamıştır. Bu bakımdan *Tâciü'l-'arûs* hem şerh, ikmal, tashih ve tenkid özelliği taşımakta hem de *es-Sîhâh*'ı savunmaktadır.¹⁴ 14 yılda tamamlanan ve 120000 kelime ihtiyâ eden eser, 1303-1308 (1888-1890) yıllarında Kahire'de 10 cilt halinde hakesiz

²⁰ Kılıç, Hulûsi, “el-Kâmûsü'l-muhît” maddesi, *DJA*, XXIV ,287.

²¹ Muhammed el-Antâkî-Muhammed Fâhûrî, *Dürûs fi'l-lügati'l-ârabiyye*, s.150-151.

²² Kenan Demirayak-M.Sadi Çögenli, *Arap Edebiyatında Kaynaklar*, s.128.

²³ Izziddin, İsmail, *el-Masâdiru'l-edebiyye ve'-lügaviyye fi't-türâsi'l-'Arabiyye*, s.330.

²⁴ Fîrûzâbâdî, *el-Kâmûsu'l-muhît*, s.3.

²⁵ Kılıç, Hulûsi, a.g.e., XXIV, 288.

olarak basılmıştır. Eserin ilmî neşri, Abdüssettâr Ahmed Ferrâc başkanlığında bir heyet tarafından yapılmakta olup baskısı devam etmektedir.²⁶

Sözlük Türkçeye iki defa tercüme edilmiştir. Bunlarda ilki olan Merkezzâde Ahmed Efendi'nin *Bâbûs fî terceti'l-Kâmus*'u henüz basılmamıştır. Mütercim Ahmed Asım Efendi'nin *Kâmus Tercümesi* diye de bilinen *el-Okyânûsî'l-basît fî tercemeti'l-Kâmûsi'l-muhît* adını taşıyan eseri hem tercüme, ikmal, tashih ve tenkit, hem de *es-Sîhâh*'ı müdafaa özellikleri taşımaktadır. Bu eserin başlıca özellikleri şunlardır: *el-Kâmûs*'ta yetersiz olan hareke zaptı tamamlanmıştır. Açıklama ve delillendirme amacıyla âyet, hadis, şiir vb. den şevâhid ve misaller eklendiği gibi *el-Muhkem*, *el-'Ubâb* ve *et-Tâc* gibi kaynaklardan yeni kelime ve anlamlar eklenmiştir. Kelimelere Türkçe karşılık bulmakta büyük titizlik gösteren Asım Efendi, bu hususta sadece yazı dili ile yetinmeyip halk ağızından da yararlanmıştır. Bu yönleri ile müstakil bir telif sayılabilen *Kâmûs Tercümesi*, ilk defa ikinci Mahmud'un iradesi ile mütercimim büyük oğlu Hamid'in nezâretinde basılmıştır (I-III, İstanbul 1230-1233). Eserin daha sonra yine İstanbul'da (I-III, 1268-1272; I-IV, 1304-1305) ve Mısır'da (I-III, 1250) basımları gerçekleştirilmiştir. Ahmed Lütfi Efendi, *Kâmûs Tercümesi*'ndeki kelimeleri alfabe sırasına göre düzenleyerek 53,000 kelimelik *Lugat-i Kâmûs*'u hazırlamıştır. Aslı Arkeoloji Müzesi Kütüphanesi'nde bulunan eserin elîf ve bâ harflerini ihtiva eden ilk iki cüzü basılmıştır. (1282,1286) *el-Kâmûsu'l-muhît* Farsça'ya da birkaç defa çevrilmiştir. Yahya b. Muhammed Şeffî-i Kazvînî'nin *Tercümânü'l-luga*'sı bunlar arasında yer alır.²⁷

1.3.2 Mu'cemü'l-vasît (المُعَمِّمُ الْوَسِيْطُ)

1932 yılında kurulan Kahire (Mısır) Arap Dil Kurumu'nun (Mecmau'l-lugati'l-Arabiyye) kuruluş amaçlarından biri de Arap dilinin tarih içindeki gelişimini gösteren bir sözlük hazırlamaktı.²⁸ Bu maksatla kurum bir komisyon oluşturarak hazırlanacak sözlüğün planını tespit etmeye görevlendirdi. Komisyon üyelerinden Alman asıllı şarkiyatçı August Fischer, İngilizce Oxford sözlüğünün dengi Arapça bir sözlük telifine

²⁶ Yûsrî, Abdülganî Abdullah, *Mu'cemü'l-meâcimi'l-'Arabiyye*, s. 199.

²⁷ Kılıç, Hulûsi, "el-Kâmûsu'l-muhît" maddesi, *DIA*, XXIV, 288.

²⁸ Yûsrî, Abdülganî Abdullah, a.g.e., s. 261.

girişti, ancak bu çalışma II. Dünya Savaşı'nın başlamasıyla durdu, kendisinin 1949 yılında ölümüyle de sonuçsuz kaldı. Kurum, onun hazırladığı malzemeyi değerlendirip sözlük haline getirmek istediyse de sadece az bir kısmını yayımlayabildi. Bir yandan bu çalışma devam ederken öte yandan tarihi gelişimi de yansıtan *el-Mu'cemü'l-kebîr*'in hazırlıkları sürdürmüştür ve on yıllık bir mesaiden sonra 1956'da 500 sayfalık bir örnek cilt uzmanların incelenmesine sunulmuştur. Bu arada Mısır Milli Eğitim Bakanlığı'nın 1936 yılında Arap Dili sözlük hazırlanmasını talep etmesi üzerine *el-Mu'cemü'l-vasît* yeniden gündeme geldi ve hazırlanmasına ancak 1940'ta başlanabildi. 30.000 madde başı ve 600 resim ihtiyâ eden eser yirmi yıllık bir çalışma sonunda tamamlandı.²⁹

el-Mu'cemü'l-vasît'te kelimeler köklerinin ilk harfini göre alfabetik olarak sıralanmış, yabancı dilden gelip Arapçalaştırılmış (muarreb) olanlar da alfabetik tertibe tâbi tutulmuştur. Muarreb câmid kelimelerden türetme yoluna nâdiren gidilmiş, ancak Arapça câmid kelimelerden türetme işleminde bir sakınca görülmemiştir. Kelimelerin açıklanmasında garip ve nâdir kullanımlara yer verilmemiş, eserde âyet, hadis, atasözleriyle şâir ve ediplerden örnekler kaydedilmiştir.³⁰

el-Mu'cemü'l-vesît'te kullanılan rumuzlar:

1-(ζ): Cem'

2-(‘): Fi'l-i muzârînin 'aynî'l-fi'linin harekesini gösterir.

3-(،): Aynı kelimenin yeni mânâları için kullanılır.

4-(ؑ): Rivâyet asrından sonra Arapların kullandığı kelime.

5-(ؒ): Aslı yabancı olup Arapçalaştırılmış olan kelime.

6-(ؓ): Hiç değişikliğe uğramadan Arapçaya girmiş kelime.

7-(ؔ): Mu'cemü'l-lugati'l-'Arabiyye'nin kararlaştırdığı kelime.

²⁹ Kenan Demirayak, "el-Mu'cemü'l-vasît" maddesi, *DIA*, XXX, 349.

³⁰ Kenan Demirayak, a.g.e., aynı yer.

8-(محمدة): Hadis âlimlerinin kullandığı daha sonra halk diline de yerleşen kelimeler.³¹

Genellikle kabul gören *el-Mu'cemü'l-vasît*'in eleştiren tarafları arasında kendisine gönderme yapılan bir kısım maddelerin bazen alınmamış olması, bir kelimenin izahında bu kelimedenden daha kapalı lafızların kullanılması, resimlerin yeterli sayıda ve kaliteli olmaması, bu yönyle *el-Münqid*'e ulaşamaması, istiṣḥâd edilen metinlerin müelliflerinin belirtilmemiş olması zikredilir. *el-Mu'cemü'l-vasit*'in ilk neşrinden (Kahire 1380-1381/1960-1961) sonra farklı komisyonların incelenmesiyle baskılarının tekrarlanmış, ayrıca ofset baskıları yapılmıştır.³²

1.3.3 er-Râid (الرائد)

Müellif, Lübnanlı muâsırımız bir edebiyatçıdır. Onu *er-Râid'i* yazmaya götüren sebep, aranılan kelimeye kolaylıkla ulaşılabilirliğidir. Eseri telif ederken kadîm ve yeni birçok lügatten istifâde etmiştir. Kadîm olan sözlüklerde de zamanın silip götürdüklerini değil de güncelliğini koruyabilen kelimeleri almıştır.³³

Ez-Zemahşerî'nin 'Esâsu'l-belâğâ'sı ile başlayan sistem üzere yazılan *el-Misbâhu'l-münîr*, *Muhîtu'l-muhît*, *el-Bustân*, 'Akrabu'l-mevârid', *el-Mu'cemü'l-vasît* gibi sözlükler, bir kelimenin anlamının bulunması için kelimenin zâid harflerden soyutlanması, mahzûf harflerin iâdesi vb. gibi bazı işlemleri gerektirdiğinden bazı dilcilerce eğitim alanında kullanılışı zor görülmüş, bu itibarla bazı lügatçilar tarafından et-Tertîbu'n-nutkî (kelimelerin lügatte, okunduğu şekil ile tertîp edilmesi) adı altında bir sistem ortaya koymuştur. Bu sisteme göre mesela (الشقة) kelimesi (وشق) maddesinde değil okunduğu şekli ile (الشقة) maddesinde bulunur. 1960'lı yıllarda Lübnanlı dilcilerden 'Abdullah el-'Alaylî *el-Merca*' adlı lügatının birinci cildini çıkarmakla bu sisteme öncülük etmiş, Cübârân Mes'ûd 1964 yılında neşrettiği *er-Râid'i*, Fu'âd 'Efrâm el-

³¹ Komisyon, *el-Mu'cemü'l-vasît*, s.16.

³² Kenan Demirayak, "el-Mu'cemü'l-vasît" maddesi, *DJA*, XXX, 350.

³³ Muhammed el-Antâkî-Muhammed Fâhûrî, *Dîrûs fi'l-lügati'l-ârabiyye*, s.153.

Bustânî 1967 yılında yayınladığı *el-Muncidu'l-'ebcedî*'yi ve Halîl el-Cer 1973 yılında çıkardığı *Lârus* adlı eserini bu sistem üzere telif etmiştir.³⁴

er-Râid'te kullanılan rumuzlar:

1- (ج): Cem'.

2- (جـ): Cem'u'l-cem'.

3- (م): Müennes.

4- (صـ): Masdar.

5- (عـ): İsm-i fâil.

6- (مفـ): ism-i meful.

7- (ـ): Müracaat et.³⁵

³⁴ Kenan Demirayak-M.Sadi Çögenli, *Arap Edebiyatında Kaynaklar*, s. 133-134.
³⁵ Cubrân, Mesûd, *er-Râid*, s.16.

2. ARAP DİLİNDE CEMİLER

Cem' lügatta, جَمْع fiilinin masdarı olup, ayrı olan parçaların bazısını diğer bazısına bitişirmek manasına gelmektedir.³⁶

İstilahta ise cem', ^{هُوَ مَا دَلَّ عَلَى ثَلَاثَةِ فَأَكْثَرَ} üç ve daha fazlasına delâlet eden kelimedir. Cem' bazen müfredinin sonuna ilâveler yapılarak oluşturulur. ^{جَ مُعْلَمُونَ وَ مُعْلَمَيْنَ} اسَدٌ جَ آسَادٌ وَ أَسْدٌ وَ أَسْوَدٌ ^{جَ مُعْلَمَاتٌ ، مُعْلَمٌ} gibi. Bazen de müfredinin değişmesiyle olur. ^{جَ مُعْلَمَةٌ} gibi.³⁷

Lügat âlimlerinin istlahında cem' ikiden başlar. Onlara göre cem' ^{ما دَلَّ عَلَى إِثْنَيْنِ أَوْ أَكْثَرَ}, iki veya daha fazlaya delalet eden kelimedir.³⁸

Lügat âlimleri bu târifi yapmalarını birçok âyetten istîşhad yapmakla desteklemiştir.³⁹ Bunlardan biri , ^{إِنْ شُوَبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَعَتْ قُلُوبُكُمَا} “Eğer (peygamberlerin eşleri olan) her ikiniz de Allah'a tevbe ederseniz (ne âlâ, çünkü) hakikaten sizin kalpleriniz kaymıştır.”

Cem' aynı zaman da mecmû' ”المَحْمُوع“ , cemî' ”الْجَمْع“ , el-cem'u'l-mükesser ”الْجَمْعُ الْحَقِيقِيُّ“ , cem'u'l-hâkîkâ ”الْجَمْعُ الْمُكَسَّرُ“ diye de isimlendirilir⁴¹.

Cemiler, yapılışlarına göre şu kısımlara ayrılır:

2.1 Cem'-i sâlimler

Cem'-i sâlimler iki kisma ayrırlar. Cem'-i müzekker sâlim ve cem'-i müennes sâlim.

³⁶ Cubrân, Mes'ûd, *er-Râid*, s.320.

³⁷ Râcî, Esmer, *el-Mu'cemü'l- Mufassal fi ilmi's-sarf*, s. 200-201.

³⁸ Abbas, Hasan, *en-Nahvü'l-vâfî*, I, 137.

³⁹ Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemü'l-mufassal fi'l-cumâ'*, s. 9.

⁴⁰ *Tahrîm sûresi*, 66/4.

⁴¹ Râcî, Esmer, a.g.e., aynı yer.

2.1.1 Cem’-i müzekker sâlim

2.1.1.1 Târifi

الْجَمْعُ الصَّحِيحُ الْمُذَكُّرُ مَا لَحِقَ آخِرَ مُفْرِدٍ وَأُوْ مَضْمُونٌ مَا قَبْلَهَا فِي “، حَالَةِ الرُّفعِ أَوْ يَاءِ مَكْسُورٍ مَا قَبْلَهَا فِي حَالَتِي التَّصْبِ وَالْجَرِّ وَتُونُ عِوَاضًا عَنِ الْحَرْكَةِ أَوِ التَّشْوِينِ müfredinin sonuna ref halinde öncesi mazmum olan vâv veya nasb ve cer halinde öncesi meksur olan yâ ve (fethanın hafifliği, vâv ve zammenin ağırlığını dengelesin diye eksiklik hissedilmemesi için) tenvin ve harekeden bedel bir nûn bitiştirilendir.⁴²

مُسْلِمٌ kelimesinin مُسْلِمُونَ و مُسْلِمَاتٍ olarak cemi edilmesi gibi.

2.1.1.2 İrâbı

Cem’-i müzekker sâlimin irâbı harfledir. Ref’ halinde vâv, nasb ve cer hallerinde ise yâ ile irâb edilir.⁴³

Ref’ hâline misal : ”وَكُنْ لَهُ مُسْلِمُونَ“⁴⁴ , “(Biz O’nun samîmi Müslümanlarıyız)”.

Burada ki مُسْلِمُونَ kelimesi haber mevkîinde bulunmuş ve ref’ hâli vâv ile gelmiştir.

Nasb hâline misal: ”رَبَّمَا يَرُدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ“⁴⁵ , “Bir zamanlar olur kâfirler arzu ederler Müslüman olsa idiler”. Burada ki كان kelimesi fiilinin haberi olarak gelmiş ve nasb hâli yâ ile irâb edilmiştir.

Cer hâline misal: ”إِنْ أَحْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ“⁴⁶ , “Benim mükâfâtım Allah’tan başkasına âit degildir. Ve bana Müslümanlardan olmam emredildi.”

⁴² Câmî, Abdurrahmân, *el-Fevâidü’z- ziyâiyye*, s.182.

⁴³ Atâlî, *Netâyicü'l- efkâr fî şerhi'l-İzhâr*, s. 241.

⁴⁴ Ankebût sûresi, 29/46.

⁴⁵ Hîcr sûresi, 15/2.

⁴⁶ Yûnus sûresi, 10/72.

2.1.1.3 Şartları

Müfred olan bir ismin cem'-i müzekker sâlim olarak cemi edilmesinin şartları vardır. Eğer bu müfred isimse, akıl sahibi, müzekker, özel isim ve müfredinin sonunda te “س” olmaması gereklidir, eğer sıfatsa, akıl sahibi müzekker olması gereklidir.⁴⁷

Bu sebepten dolayı,

1- Müennesi ﷺ veznindeki sıfat olarak gelen أَعْلَى nin cem'-i müzekker olarak cemi edilmesi câiz değildir. Çünkü yukarıdaki şartları taşımıyor. أَحْمَر حِمْرَاء misâlindeki gibi.

2- حَرَبَ benzerindeki kelimelerin cem'-i müzekker sâlim olarak cemi edilmesi câiz değildir. Çünkü müennesi te “س” ile gelmediği gibi, müzekkeri ve müennesi bu lafız üzere kullanılmıştır.

3- حَمْزَةٌ benzerindeki kelimelerin cem'-i müzekker sâlim gibi cemi edilmesi câiz değildir. Çünkü müzekker olduğu halde sonunda müennes te'si vardır.

4- Müennesi أَفْضَلُ و فُضْلٍ vezninde gelen أَعْلَى olmaması gereklidir. misâlindeki olduğu gibi. Çünkü bunda bir şeyi diğerinden üstün tutma mânâsı vardır.

5- İsm-i musaggarın cem'-i müzekker sâlim gibi cemi edilmesi câizdir. رُجَيْلُ و misâlinde olduğu gibi.

6- İsm-i mensûbun cem'-i müzekker sâlim gibi cemi edilmesi câizdir. إِسْكَانٌ و misâllerinde olduğu gibi.

İsm-i musaggar ve ism-i mensûblar sıfat olarak kabul edildiği için cem'-i müzekker sâlim gibi cemi edilmeleri câizdir.⁴⁸

⁴⁷ Câmî, Abdurrahmân, *el-Fevâidü'z- ziyâyye*, s.183.

2.1.1.4 Cem’-i müzekker sâlim gibi irab edilen bazı kelimeler

Bazı kelimeler cem’-i müzekker sâlimin irâbı gibi irab edilirler. Fakat cem’-i müzekker sâlimin şartlarının tamamı kendisinde bulunmaz. Nahiv âlimleri bu kelimelerin irâblarını cem’-i müzekker sâlimin irâbı gibi yaptılar. Bunların en meşhûr olanları altı kısımdır.

1- Kendisinde cem’ manası olup müfredi olmayan kelimelerdir. Ülû ^{أُولُو} ve Müfredi âlem ^{عَالَمٌ} olan ^{عَالَمُونَ} kelimeleri gibi. Yüce Allah’ın şu âyetlerinde olduğu gibi :
فَاعْتَبِرُوا يَا أُولَئِكُمْ ⁴⁹ وَ مَا يَذَّكُرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ “ Sâlim akıl sahiplerinden başkası iyi düşünmez. ”
وَ إِنَّهُ لَتَشْرِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ⁵⁰ اَلْأَبْصَارِ “ İşte ey akıl ve basîret sahipleri siz ibret alın. ” O (Kur’ân) muhakkak ve muhakkak alemlerin rabbi (katından) indirilmedir.

2- Onluk sayılar ^{عِشْرُونَ} ve benzerleri ile kendi lafzı cinsinden müfredi olmayan bütün kelimeler. Allah’ü teâla’nın şu âyetinde olduğu gibi ، إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ يَغْلِبُوا ⁵¹ ” مِائَتِينِ ”
Eğer sizden sabır ve sebâta sahip yirmi (kişi) bulunursa, onlar iki yüz kişiye galebe ederler.

3- Kendi lafzı cinsinden müfredi olan fakat cemi yapılmırken değişip sâlim olmayandır. ^{إِنْ} kelimesinin cemi olan ^{أَرْضُونَ} ، ^{يَبْنُونَ} kelimesinin cemi olan ^{أَرْضُونَ} ، bu müfred müzekker akıl sahibi olmayandır. Sahip mânâsına olan ^{ذُو} kelimesinin cemi olan ^{ذُوو} kelimesinin cemi olan ^{سِنُونَ} ، ^{عَصَنَةً} kelimesinin cemi olan ^{سِنَةً} ، ^{ذُوو} insanlardan bir firka mânâsına olan ^{عِزَّةً} kelimesinin cemi olan ^{عِزُونَ} gibi. Şu âyetlerde olduğu gibi : ⁵² ”الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِيَّةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا“ O mal ve oğullar dünya hayatının ziynetidir. ⁵³ ” وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ بَنِينَ وَ حَدَّدَهُ“ Size eşlerinizden oğullar ve torunlar verdi.

⁴⁸ İsbir, Muhammed Saîd, *es-Şâmil*, s. 518.

⁴⁹ Bakara sûresi, 2/269.

⁵⁰ Şuarâ sûresi, 26/192.

⁵¹ Enfâl sûresi, 8/65.

⁵² Kehf sûresi, 18/46.

⁵³ Nahl sûresi, 16/72.

فَمَا لِلَّذِينَ كَفَرُوا قَبْلَكُمْ ”⁵⁴ Yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için. ”لَعْلَمُوا عَنْدَ السَّيْنَ وَالْحِسَابِ“⁵⁵ Simdi o kâfirlere ne oluyor ki senin sağ (in) dan sol (un) ^{”مُهْطِعِينَ عَنِ الْيُمِينِ وَعَنِ الشَّمَاءِ عَزِيزٌ“}⁵⁶ dan halka halka gözlerini hep sana doğru dikip bakmaktadırlar. ”الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ“⁵⁷ Kur'an'ı parçalayanları. ”Mali severek ve isteyerek akrabaya veren.“

4- Ne özel isim ne de sıfat olan fakat cem'-i müzekker sâlim gibi irâblanan kelimeler. شَعَّلَتْنَا أَمْوَالُنَا وَ ”⁵⁸ وَ أَئِ الْمَالَ عَلَى حِبْهِ ذَوِي الْقُرْبَى“⁵⁹ Aâmil ve Aâmil kelimesinin cemisi gibi. مَالَارِنَا وَ ”⁶⁰ مَالَارِنَا“⁶¹ Mallarımız ve âilelerimiz bizi alkoydu.

5- Cem'-i müzekker sâlim gibi irâb edilebilme şartlarına hâiz olan veya cem'-i müzekker gibi irâb edilen, fakat tek kişinin özel ismi olması öne çıkmış olan kelimeler. عَلَيْنَ حَمْدُونَ زَيْدُونَ حَمْدُونَ عَبْدُونَ عَلَيْنَ gibi. Ve yüce mekan mânâsına olan عَلَى kelimesinin cemisi عَلَيْنَ gibi. Bu kelimeler değişik olarak irâb edilirler. Bunlardan en meşhurları üç tanedir.

a- Cem'-i müzekker sâlim gibi irabı harflerle olur. كَلَّا إِنْ كِتَابَ الْأَكْبَارِ لَفِي عِلْمِنَ“⁵⁹ Asla! iyilerin kitâbı hiç şüphesiz illiyyindedir. ”وَ مَا أَذْرَكَ مَا عَلَيْنَ“⁶⁰ İlliyyin'in ne olduğunu sana hangi şey bildirdi.

b- Tenvinle beraber irâbi harake ile olur. جاءَ حَمْدُونَ رَأَيْتَ سَعْدَوْنَ مَرَرْتَ بِزَيْدَوْنَ gibi.

c- Irâbi harake ile olur. Fakat tenvin konulmaz. جاءَ حَمْدُونَ رَأَيْتَ سَعْدَوْنَ مَرَرْتَ بِزَيْدَوْنَ

6- Bu bahsedilenlerin dışında sonu vâv-nun veya yâ-nun olarak geldiğinden dolayı cemi lafzi gibi olanlar. İster ism-i cins olsun ، يَاسِمِين ، ister özel isim olsun fark

⁵⁴ Yûnus sûresi, 10/5.

⁵⁵ Meâric sûresi, 70/36-37.

⁵⁶ Hîcr sûresi, 15/91.

⁵⁷ Bakara sûresi, 2/177.

⁵⁸ Fetih sûresi, 48/11.

⁵⁹ Mutaffîfîn sûresi, 83/18.

⁶⁰ Mutaffîfîn sûresi, 83/19.

etmez gibi. Ref' hâlinde vâv ile نَصْحَ الْيَاسِينِ فِلْسُطِينٍ , nasb hâlinde yâ ile hâleti cerrinde de yâ ile مَرْأَتُ بَرْبَرِينَ irâb edilir.⁶¹

2.1.1.5 Elif-i memdûdeli kelimelerin cem'-i müzekker salim yapılması.

Kendisinde elif-i memdûde olan kelimelerin irâbı, eğer elif kelimenin asılidan ise olduğu gibi kalır. قَرَاءَةٌ جَ قَرَأُونَ gibi. Eğer vâv veya yâ dan çevrilmiş ise elif-i memdûdenin vâva çevrilmesi câizdir. بَنَاءَةٌ جَ بَنَاؤُونَ وَ بَنَاؤُونَ gibi.⁶²

2.1.1.6 Elif-i maksûreli kelimelerin cem'-i müzekker salim yapılması.

Kendisinde elif-i meksûre olan kelimeler cemi edilirken elif-i maksûre hazfedilir. ve öncesindeki fetha harakesi kendisine delâlet etsin diye bırakılır. مُصْطَفَوْنَ مُصْطَفَى جَ مُصْطَفَيَنَ وَ مُصْطَفَيَنَ gibi.⁶³

2.1.1.7 Nâkis olan kelimelerin cemi müzekker salim yapılması.

Nâkis olan yâ hazfedilir ve eğer vâv ile cemi yapılyorsa, öncesi zammelenir. Eğer yâ ile cemi yapılyorsa, öncesi kesrelenir. الْقَاضُونَ وَ الْقَاضِيَنَ nin القاضى diye cemi yapılması gibi.⁶⁴

2.1.2 Cem'-i müennes salimler

2.1.2.1 Târifi

Cem'-i müennes salimin târifi, “مَا لَحِقَ آخِرَ مُفْرَدِهِ الْفُتُّ وَ تَاءُّ”⁶⁵ , Müfredinin sonuna elif ve tâ bitişen kelimedir.

مُسْلِمَةٌ مُسْلِمَاتٌ olan müfredin olarak cemi edilmesi gibi.

⁶¹ Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemu'l-mufassal fi'l-cumû'*, s. 10-12.

⁶² Antâki, Muhammed, *el-Muhît*, I, 255.

⁶³ Antâki, Muhammed, a.g.e., aynı yer.

⁶⁴ Antâki, Muhammed, a.g.e., aynı yer.

⁶⁵ Câmi', Abdurrahmân, *el-Fevâidü'z-ziyâiyye*, s.184.

2.1.2.2 İrâbi

Cem'-i müennes sâlimin îrabi harakeyledir. Ref' hâlinde zamme, nasb ve cerr hallerinde ise kesreyledir.⁶⁶

Ref hâline misâl: “⁶⁷ جَانِي مُسْلِمَاتٌ ”, “*Müslüman kadınlar bana geldi.*” Buradaki مُسْلِمَاتٌ kelimesi fâil makamında gelmiştir. Ref' hâli zamme iledir.

Nasb hâline misâl: “⁶⁸ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ ”, “*Şüphesiz ki (Allah 'in emrine) teslim olan erkeklerle (Allah'in emrine) teslim olan kadınlar, iman eden erkeklerle iman eden kadınlar.*” Buradaki مُسْلِمَاتٌ kelimesi ^{إن} nin ismi olmakla, nasb hâli kesreyle irâb edilmiştir.

Cerr hâline misâl: “⁶⁹ مَرْأُتُ بِمُسْلِمَاتٍ ”, Müslüman kadınlara uğradım. Buradaki مُسْلِمَاتٌ kelimesi harfi cer ile mecrur olmuş, cerr hali ise kesre ile olmuştur.

2.1.2.3 Cem'-i müennes olarak cemi edilen isimler

1- Müennes isimler, هندات ve فاطمات gibi.⁷⁰

2- Kendisinde müennes tâ 'sı olan isimler, شجرات ve حمزات gibi.⁷¹

3- Kendisinde müenneslik alâmeti olan elif-i maksûre bulunan kelimeler, سلوی gibi. Eğer müennesi vezni üzere gelen فعلی olursa bu şekilde cemi edilmez.⁷²

⁶⁶ Atalı, *Netâyicü'l-efkâr fi şerhi'l-İzhâr*, s. 241.

⁶⁷ Atalı, a.g.e., aynı yer., s. 241.

⁶⁸ *Ahzap sûresi*, 33/35.

⁶⁹ Atalı, a.g.e., aynı yer.

⁷⁰ Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemu'l-mufassal fi'l-cumû'*, s. 15.

⁷¹ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁷² Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer

4- Kendisinde müenneslik alâmeti olan elif-i memdûde bulunan kelimeler, **عَذْرَاءَ** ve **صَحْرَاءَ** gibi. Eğer müennesi **فُلَاءَ** vezni üzere gelen **عَذْرَاءَاتَ**, **صَحْرَاءَاتَ**, **صَحْرَاءَ** şekilde cem' edilmez, **أَحْمَرَ** müennesi **حَمْرَاءَ** gelir.⁷³

5- İsm-i tasgir sîgasında olan gayr-ı âkil müzekkerler, **نَهِيرَاتُ**, **نَهِيرٌ** ve **دُرَيْبِمُ**, **دُرَيْبِمَاتُ** gibi.⁷⁴

6- Gayr-ı âkil sıfatlar, **عَالِيَّاتُ وَ قُصُورُ شَاهِقَاتُ** “ misâlinde olduğu gibi. Burada dağlar manasına olan **جِبَالٌ** ve köşkler manasına olan **قُصُورٌ** kelimelerinin cemileri **عَالِيَّاتُ** ve **شَاهِقَاتُ** kelimeleri gayrı âkildir ve cemileri elif-te ile gelmiştir.⁷⁵

7- Fiili üç harften fazla olan masdarlar, **إِكْرَامَاتُ**, **إِكْرَامٌ** ve **تَبَيِّنَاتُ**, **تَبَيِّنٌ** gibi.⁷⁶

8- Araplardan nasıl cem'-i mükesser yapıldığı duyulmayan bütün humâsi (Beş harfli) kelimeler, **سُرَادِقَاتُ**, **سُرَادِقٌ** gibi.⁷⁷

9- Bir cemisi olduğu bilinmeyen âcemi, yabancı bir dilden Arapçaya geçen kelimeler, **تَلْغِيفَاتُ**, **تَلْغِيفٌ** ve **تَلْفِنَاتُ**, **تَلْفِنٌ** gibi.⁷⁸

10- Gayr-ı âkil isimlerden olan **ذِي** ve **ابْنِ آوِي**, **ابْنِ آوِي** ile türetilenler, **ذِي الحَجَةَ**, **ذِي الحَجَةَ** diye cemilenmesi gibi.⁷⁹

Bu guruplar dışında kalan elif-te ile cemi yapılan ibâreler, ancak sema'î olarak cem'-i müennes şeklinde cemi edilebilirler. **السَّمَاءُونَ الْأَرْضَاتُ الْأُمَمَاتُ الْبَيْوتَاتُ** gibi.⁸⁰

⁷³ Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemu'l-mufassal fi'l-cumû'*, s. 15.

⁷⁴ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁷⁵ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., s. 16.

⁷⁶ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁷⁷ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁷⁸ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁷⁹ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

⁸⁰ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., aynı yer.

2.1.2.4 Cem'-i müennes sâlim gibi irab edilen isimler

Cem'-i müennes sâlim gibi irâb edilen iki şey vardır. Birincisi sahipler mânâsına olan **ولات** kelimesi, ikincisi bu cemi cinsinden özel isim olarak kullanılan **عَفَات** gibi.⁸¹

2.1.2.5 İkinci harfi sâkin olan sülâsilerin cemi yapılması

İdgamdan hâlî, ortası sâkin bir sülâsî ismin cemi yapılırken ikinci harf birincisine uydurarak fethalanır. **سَجَدَاتٌ** kelimesinin **سَجَدَةٌ** diye cemi edilmesi gibi.⁸²

Yüce Allah Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurmuştur. **كَلَّا لَكُمْ يُرِيهِمُ اللَّهُ أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٌ عَلَيْهِمْ**
Burada **حَسَرَةٌ** kelimesinin cemisi kâideye uygun olarak **حَسَرَاتٌ** diye gelmiştir.⁸³

İdgam yapılmamış, ortası sâkin, ilk harfi zamme veya kesre harakeli bir sülâsî kelimeyi cemi ederken üç şkil câizdir.

Birincisi, ikinci harfi birincisine uydurmak, **خُطُوطٌ** olan kelimenin **خُطُوطٌ** diye cemi edilmesi gibi.

İkincisi, ikinci harfi fethalanır. **خُطُوطٌ** gibi.

Üçüncüsü, olduğu hal üzerine yani sâkin olarak bırakılır. **خُطُوطٌ** gibi.⁸⁴

2.1.2.6 Elif-i memdûdeli kelimelerden cem'-i müennes sâlim yapılması

Eğer elif-i memdûde müenneslik için getirilmişse, vâv'a çevrilir. **صَحْراءٌ** kelimesinin **صَحْرَوَاتٌ** olarak cemi edilmesi gibi. Eğer vâv veya yâ'dan çevrilmiş ise, aslı üzere bırakmak veya vâv'a dönüştürmek câizdir. **سَمَاءٌ جَ سَمَاءَاتٍ وَ سَمَوَاتٌ** gibi.⁸⁵

⁸¹ Galâyînî, *Camii' d-diîrûsu'l-arabiyye*, s. 196.

⁸² Galâyînî, a.g.e., aynı yer.

⁸³ Galâyînî, a.g.e., aynı yer.

⁸⁴ Galâyînî, a.g.e., aynı yer.

2.1.2.7 Elif-i maksûreli kelimelerden cem’-i müennes sâlim yapılması

Elif-i meksûreli kelime, eğer sülâsisinde vâvî ise vâv'a çevrilir. رَجَأْ kelimesinin رَحْوَاتٍ diye cemi edilmesi gibi. Eğer yâyî ise veya dört harfden fazla ise yâ'ya çevrilir. هَذِيَّ وَهَذِيَّاتٍ مُسْتَشْفَىٰ kelimelerinin مُسْتَشْفَىٰ ve هَذِيَّاتٍ olarak cemi edilmesi gibi.⁸⁶

2.1.2.8 Sonunda “ta” olan kelimelerden cem’-i müennes sâlim yapılması

Sonundaki “ta” vücûben hazfolunur. Sonuna elif-ta getirilir. مَعْلَمَةً kelimesinin مَعْلَمَاتٍ diye cemi edilmesi gibi.⁸⁷

2.2 İsmü'l-cem'

İsmü'l-cem', cemi manasına gelen fakat kendi lafzından müfredi olmayan kelimelerdir. Ancak mânâ olarak müfredi vardır.⁸⁸

Ordu mânâsına gelen حَيْشٌ kelimesi gibi. Bunun müfredi, asker mânâsına gelen جَنْدِيٌّ kelimesidir. Ulus mânâsına gelen شَبَّ, Kabîle mânâsına gelen قَبْلَةٌ, halk mânâsına gelen قَوْمٌ, gurup mânâsına gelen رَهْطٌ, topluluk mânâsına gelen مَعْشَرٌ kelimesi gibi. Bu kelimelerin müfredi adam mânâsına gelen رَجُلٌ veya kadın mânâsına gelen اِمْرَأَةٌ kelimesidir. Kadın topluluğu mânâsına gelen نِسَاءٌ gibi. Bu kelimenin müfredi kadın mânâsına gelen اِمْرَأَةٌ kelimesidir. At sürüsü mânâsına gelen خَيْلٌ kelimesi gibi. Bunun müfredi at mânâsına gelen فَرَسٌ kelimesidir. Deve sürüsü mânâsına gelen كَنْعَمٌ ve اِيلٌ kelimeleri gibi. Bunların müfredi erkek deve mânâsına gelen حَمَلٌ veya dişi deve mânâsına gelen ظَلَّ kelimeleridir. Koyun sürüsü mânâsına olan ضَانٌ ve غَنَمٌ kelimeleri gibi.

⁸⁵ Antâki, Muhammed, *el-Muhît*, I, 257.

⁸⁶ Antâki, Muhammed, a.g.e., aynı yer.

⁸⁷ Antâki, Muhammed, a.g.e., aynı yer.

⁸⁸ Galayînî, Mustafa, *Camiî' d-dürûsu'l-arabiyye*, s. 228.

Bu kelimelerin müfredi dişi veya erkek koyun mânâsına gelen شاة kelimesidir.⁸⁹ Sürü mânâsına gelen قطبيع , Aşiret mânâsına gelen عشيرة kelimesi gibi.⁹⁰ Nefer, gurup mânâsına olan نهر , bir takım mânâsına gelen فريق gibi.⁹¹

Lafzına îtibarla müfred olarak, mânâsına îtibarla cemi olarak değerlendirilir. Örneğin **شَعْبٌ ذَكِيٌّ أُوْ سَارُوا** kelimesini cümle içerisinde şeklinde **الْقَوْمُ سَارَ أُوْ سَارُوا** biçiminde kullanılması gibi.⁹²

Müfred olduğuna itibar ederek, müfred kelimeler nasıl cemi ediliyorsa, bunlarda öyle cemi edilir. شَعْبٌ , قَبَائِلٌ kelimesinin قَوْمٌ kelimesinin أَقْوَامٌ kelimesinin قَبْيلَةٌ kelimesinin أَقْبَيلَةٌ olarak cemi edilmesi gibi.⁹³

2.3 İsmü'l-cinsü'l-cem' ve ifrâdî

İsmü'l-cinsü'l-cem', cemi mânâsını içine alır ve cins üzerine delâlet eder. Lafzı cinsinden müfredi vardır ve mânâsı ondan “ta” veya nispet yâsı ile ayrılır. Meyve mânâsına gelen ve müfredi نَمْرَة olan kelimenin نَمْرٌ, Arap ırkına mensup mânâsına gelen kelimesinin عَرَبٌ diye cemi edilmesi gibi.⁹⁴ Elma ağacı mânâsına gelen ve müfredi سَفَرْجَلَة olan kelimenin شَفَّاحٌ, ayva mânâsına gelen ve müfredi سَفَرْحَلَ عن kelimenin بَطْيَخَة, karpuz mânâsına gelen ve müfredi بَطْيَخٌ, hurma mânâsına gelen ve müfredi نَمْرَة olan kelimenin نَمْرٌ diye cemi edilmesi gibi. Türk mânâsına gelen ve müfredi رُومَى olan kelimenin رُومٌ, Rum mânâsına gelen ve müfredi يُرْكى olan kelimenin يُرْكٌ, Yahudi

⁸⁹ Galâyînî, Mustafa, *Camiîü'd-dürûsu'l-arabiyye*, s. 228.

⁹⁰ Mehmed Zihni Efendi, *el-Muntehab ve'l-Muktedab*, s.479.

⁹¹ Nusrettin Bolelli, Arapça Dilbilgisi Nahiy Sarf ve Terimleri, s.199.

⁹² Galâvînî, Mustafa, *Camii' d-dürûsu'l-arabiyye*, s. 228.

⁹³ Galâyînî, Mustâfa, *Camii a-âurusî*

⁹⁴ Yakub Emîl Bedî *Mu'cemü'l-mufassal fi'l-cumû'*, s. 31.

mânâsına gelen ve müfredi يهودي olan kelimenin يهود olarak cemi edilmesi gibi.⁹⁵ Ağaç mânâsına olan شجر، kısrak mânâsına olan حصان gibi.⁹⁶

Yaratılmış olan şeylerde, müfredi cemisinden “ta” ile ayrılanlar, çoktur. Örneğin, karpuz mânâsına gelen ve müfredi بطيخ olan kelimenin بطيخ، hurma ağacı mânâsına gelen ve müfredi كحولة olan kelimenin كحول diye cemi edilmesi gibi. Fakat doğal olmayan yapılmış olan şeylerde bu cem' azdır. Örneğin, gemi mânâsına gelen ve müfredi سفينة olan kelimenin سفين diye cemi edilmesi gibi.⁹⁷

İsmü'l-cinsü'l-ifrâdî, iki veya ikiden daha fazlasına değil de cins üzerine delâlet eden ve ancak azlık veya çokluk kendisine nispet edilendir. Süt mânâsına gelen لبن، toprak mânâsına gelen تربّ، su mânâsına gelen ماء gibi.⁹⁸ Bal mânâsına gelen عسل gibi.⁹⁹

2.4 Cem'u'l-cem'

Bu cemiler öyle cemilerdir ki dokuzdan daha fazla şahıs veya nesneye delâlet eder. آكاب ve رجالات، ييوتات kelimelerinin آكاب olarak cemi edilmesi gibi. Sîgatü müntehe'l-cumû' vezinde olanlar, eğer müzekker ve âkıl ise cem'-i müzekker sâlim gibi irablanır. آفاضلون olaraq cemi edilmesi gibi. Eğer müennes ve müzekker, gayrı âkıl için ise cem'-i müennes sâlim gibi cemi yapılır. صاحب kelimesinin صاحبات olarak cemi edilmesi gibi.¹⁰⁰

Cem'u'l-cemiler semâ'î olarak da gelirler. Eğer Araplardan semâ'î olarak gelen varsa, üzerine kıyas yapılmaz.¹⁰¹

2.5 Cem'-i mükesserler

⁹⁵ Galâyînî, Mustafa, *Camiü'd-dürûsu'l-arabiyye*, s. 228.

⁹⁶ Nusrettin Bolelli, *Arapça Dilbilgisi Nahiv Sarf ve Terimleri*, s.199.

⁹⁷ Galâyînî, Mustafa, a.g.e., aynı yer.

⁹⁸ Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemu'l-mufassal fi'l-cumû'*, s. 31.

⁹⁹ Nusrettin Bolelli, a.g.e., aynı yer.

¹⁰⁰ Yakub, Emîl Bedî, a.g.e., s. 32.

¹⁰¹ Galâyînî, Mustafa, a.g.e., s. 228.

2.5.1 Târifi

Cem'-i mükesser, “**مَا تَعْبُرُ بِنَاءً وَاحِدَّهُ**” Cemi yapılrken müfredinin yapısı değişen kelimeye denir. رِجَالٌ جَ رَجُلٌ ve آفَّارَس جَ فَرَسٌ¹⁰² olarak cemi edilmesi gibi.¹⁰²

2.5.2 İrâbı

Cem'-i mükesserlerin irabı harakeyedir. Ref' hâli zamme, nasb hâli fetha, cerr hâli kesreyledir.¹⁰³

Raf'hâline misal: “**فِيهِ رِجَالٌ يُجِبُونَ أَنْ يَتَّهَمُوا**”¹⁰⁴, “*Orada tertemiz olmalarını arzu etmekte olan adamlar vardır.*” Burada رِجَالٌ kelimesi mübtedâdır. Ve ref' hâli zamme ile gelmiştir.

Nasb hâline misal: “**وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ**”¹⁰⁵, “*Senden önce kendilerine vahyeder olduğumuz adamlardan başkasını biz peygamber göndermedik.*” Burada رِجَالٌ kelimesi nasb hâlinde fetha ile gelmiştir.

Cerr hâline misal: “**لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ**”¹⁰⁶, “*Erkeklerin, kendi kazandıklarından bir payı olduğu gibi, kadınların da yine kendi kazandıklarından bir hissesi vardır.*” Burada رِجَال kelimesi harfi cerden sonra gelmiş ve cerr hâlinde kesre ile harekelenmiştir.

2.5.3 Kısımları

Cem'-i mükesser iki kısımdır. Cem'-i killel ve cem'i kesret

¹⁰² Câmi', Abdurrahmân, *el-Fevâidü'z- ziyyâiyye*, s.182.

¹⁰³ Atâlı, *Netâyicü'l- efkâr fi şerhi'l-İzhâr*, s. 239.

¹⁰⁴ *Tevbe* sûresi, 9/108.

¹⁰⁵ *Nahl* sûresi, 16/43.

¹⁰⁶ *Nisâ* sûresi, 4/32.

Cemi killet, “Üçten ona kadar olan az sayılar için vazolunmuştur.”¹⁰⁷ بَابُ أَبْوَابٍ kelimesinin cemisinin أَبْوَابٌ diye cemi edilmesi gibi.

Cemi kesret, “Üçü geçip sonsuza kadar şahıslara veya nesnelere delâlet eder.”¹⁰⁸ رَجَلٌ kelimesinin رَجَلٌ diye cemi edilmesi gibi.

Cem’-i killet’in dört vezni vardır: فَعَلَةُ وَفَعَلُ وَفَعْلَةُ وَفَعْلُ. Bu vezinlerin dışında kalanlar ise cem’-i kesret veznidir.¹⁰⁹

2.5.4 Cem’-i killet vezinleri¹¹⁰

2.5.4.1 فَعْلَةُ vezni

الإِدَامُ	: Cm,	أَدَمَةُ	: Uygun olan
الإِدَمُ	: Cm,	أَدَمَةُ	: Deri
الإِسْوُ	: Cm,	آسِيَّةُ	: Devâ
الإِعْلِيلُ	: Cm,	أَعْلَلَةُ	: Boyundaki alamet
الإِكْلِيلُ	: Cm,	أَكْلَلَةُ	: Taç
الإِمَامُ	: Cm,	إِمَامَةُ	: İmam
الإِنَاءُ	: Cm,	إِنَيَّةُ	: Kap
الإِوَانُ	: Cm,	أَوْنَةُ	: Zaman
البَابُ	: Cm,	أَبْوَابَةُ	: Kapı (2. mânâ)
البَاطِنُ	: Cm,	أَنْطَلَةُ	: Herşeyin içi ; Su yolu

¹⁰⁷ Galâyînî, Mustafa, *Camiî’d-dürûsu’l-arabiyye*, s. 199.

¹⁰⁸ Galâyînî, Mustafa, a.g.e., aynı yer.

¹⁰⁹ Câmî, Abdurrahmân, *el-Fevâidî’z-ziyâîyye*, s.185.

¹¹⁰ Verilen cem’-i mükesserler Fîrûzâbâdî ‘nin *Kâmûsu’l-Muhît*, Cubrân Mes’ûd’un *er-Râid* ve Mısır Dil Kurumunun *Mu’cemü’l-vesît* eserlerinden alınmış ve tercumesinde ise büyük oranda Mütercim Asım Efendinin *Kâmûs-u Okyanus’*undan istifâde edilmiştir.

البَنَاتُ	: Cm,	أَبْنَةٌ	: Ev eşyası
البَرَامُ	: Cm,	أَبْرَمَةٌ	: Kene
البُصَانُ	: Cm,	أَبْصَنَةٌ	: Câhiliyyede Rebîulâhir ayının ismi
البِطَانُ	: Cm,	أَبْطَنَةٌ	: Kayış
العَيْرُ	: Cm,	أَعْيَرَةٌ	: Erkek deve
البِنَاءُ	: Cm,	أَبْنِيَةٌ	: Bina
البِوَانُ	: Cm,	أَبْوَانَةٌ	: Çadırın direğii
الشَّلِيلُ	: Cm,	أَتَلَةٌ	: Boyun
الجَائِزُ	: Cm,	أَجْوَزَةٌ	: Kütük
الجَيْنُ	: Cm,	أَجْيَنَةٌ	: Alnın sağ veya sol tarafı
الجِرَابُ	: Cm,	أَجْرَابَةٌ	: Dağarcık
الجَرْوُ	: Cm,	أَجْرَيَةٌ	: Her şeyin küçüğü
الجَرَبُ	: Cm,	أَجْرَيَةٌ	: Bir tahıl ölçüği.112,26kg;Vadi
الجَنَاحُ	: Cm,	أَجْنَحَةٌ	: Kanat
الجَهَازُ	: Cm,	أَجْهَازَةٌ	: Cihaz
الحَالُ	: Cm,	أَحْوَالَةٌ	: Hal, durum
الجَرَاثُ	: Cm,	أَجْرَاثَةٌ	: Yolunmuş ot
الجَرَبُ	: Cm,	أَجْرَبَةٌ	: Sert mekan
الجَرْمُ	: Cm,	أَجْرَمَةٌ	: Göğüs
الحُسُنَةُ	: Cm,	أَحْسِنَةٌ	: Yudum
الحَصِيرُ	: Cm,	أَحْصِيرَةٌ	: Sinesi dar
الحَضِيقُ	: Cm,	أَحْضِيقَةٌ	: Ova

الْخَفَافُ	: Cm,	أَحْجَةٌ	: Taraf
الْحِمَارُ	: Cm,	أَحْمَرَةٌ	: Eşek
الْخَيْنُ	: Cm,	أَحْتَنَةٌ	: Cemaziyal ayının ismi
الْمُوَارُ	: Cm,	أَحْوَرَةٌ	: Deve yavrusu
الْخَالُ	: Cm,	أَخْوَلَةٌ	: Dayı (1.mana)
الْخَالُ	: Cm,	أَخْيَلَةٌ	: Yağmursuz bulut, ben, yıldırım (2.mânâ)
الْخِنَاءُ	: Cm,	أَخْجِنَةٌ	: Devenin gizli yerine vurulan damga
الْخَرَابُ	: Cm,	أَخْبَرَةٌ	: Harap
الْخَرَاجُ	: Cm,	أَخْجَرَجَةٌ	: Vergi
الْخُرُوفُ	: Cm,	أَخْرِفَةٌ	: Koç
الْخَرَيرُ	: Cm,	أَخْرَةٌ	: Su sesi
الْخُرَزُ	: Cm,	أَخْرَةٌ	: Erkek tavşan
الْخِنَاءُ	: Cm,	أَخْنِيَةٌ	: Gelini gizlesin diye onu örten elbise
الْخَالُ	: Cm,	أَخْلَةٌ	: Dişin kovuğunda kalan
الْخَلَةُ	: Cm,	أَخْلَةٌ	: Deri kaplı kılıç kını
الْخِمَارُ	: Cm,	أَخْمَرَةٌ	: Baş örtüsü
الْخَيْسُ	: Cm,	أَخْحِسَةٌ	: Beşinci gün Perşembe
الْخَوَانُ	: Cm,	أَخْوَنَةٌ	: Rebîülevvel ayının ismi; Hâin
الْخَيَالُ	: Cm,	أَخْيَالٌ	: Hayal
الْدُخَانُ	: Cm,	أَدْخَنَةٌ	: Duman
الْدَّهِيُّ	: Cm,	أَدْهِيَةٌ	: Akıllı
الْذَّيَابَةُ	: Cm,	أَذْبَةٌ	: Sinek

الدُّرُورُ	: Cm,	أَذْرَةٌ	: Göz otu
الذَّلُولُ	: Cm,	أَذْلَلٌ	: Yumuşaklık
الذَّلِيلُ	: Cm,	أَذْلَلٌ	: Zelil
الذَّمَامُ	: Cm,	أَذْمَمَةٌ	: Hak
الذَّنْوَبُ	: Cm,	أَذْنِبَةٌ	: Haz, nasip
الرَّاجِلُ	: Cm,	أَرْجَلَةٌ	: Yaya kimse
الرِّجَاعُ	: Cm,	أَرْجَعَةٌ	: Yuların burun üzerine geçen kısmı
الرَّشَاءُ	: Cm,	أَرْشِيَّةٌ	: İp
الرُّعَامُ	: Cm,	أَرْعَمَةٌ	: At ve koyunun burnundan akan sümük
الرَّغِيفُ	: Cm,	أَرْغِفَةٌ	: Ekmek
الرَّمَضَانُ	: Cm,	أَرْضَصَانٌ	: Ramazan ayı
الرَّمْيُ	: Cm,	أَرْمِيَّةٌ	: Küçük bulut
الرَّوَاءُ	: Cm,	أَرْوَيَةٌ	: Hayvanın üzerine eşya bağlanan ip
الرَّوَاقُ	: Cm,	أَرْوَقَةٌ	: Göz kapağı
الرَّفَاقُ	: Cm,	أَرْفَاقٌ	: Demir para
الرَّمَالُ	: Cm,	أَرْمَلَةٌ	: Bir ayağına yashlı durn adam
الرَّمَامُ	: Cm,	أَرْمَمَةٌ	: Yular
الرَّزَمُ	: Cm,	أَرْزَمَةٌ	: Zaman
الرَّبَارُ	: Cm,	أَرْزُورَةٌ	: Esir bağlanılan ip
السَّبْتُ	: Cm,	أَسْبَتَةٌ	: Haftanın yedi gününden bir gün
السُّرُّ	: Cm,	أَسْرِرَةٌ	: Alın ve el ayasındaki çizgiler
السَّرَّيْرُ	: Cm,	أَسْرِيرَةٌ	: Döşek

السَّلَاءُ	: Cm,	أَسْنَةٌ	: Süzülmüş saf yağı
السُّوَارُ	: Cm,	أَسْوَرَةٌ	: Bilezik
الشَّرَاعُ	: Cm,	أَشْرِعَةٌ	: Gemi yelkeni
الشَّطَاطُ	: Cm,	أَشْطَطَةٌ	: Ucu eğri ağaç parçası
الشَّعَاعُ	: Cm,	أَشْعَاعٌ	: Işık
الشَّعْرُ	: Cm,	أَشْعَرَةٌ	: Ağaç, Zeferan otu
الصَّيْبُ	: Cm,	أَصْبَيَّةٌ	: Çocuk
الصَّرُ	: Cm,	أَصْرَةٌ	: Kendisiyle bağlanılan
الصَّلَالَةُ	: Cm,	أَصْلَلَةٌ	: Mestin astarı
الصُّورَ	: Cm,	أَصْوَرَةٌ	: Güzel koku
الصُّورَ	: Cm,	أَصْوَرَةٌ	: Güzel koku
الطَّبِيبُ	: Cm,	أَطْبَيْهُ	: Doktor
الطَّرِيقُ	: Cm,	أَطْرِيقَةٌ	: Yol
الطَّعَامُ	: Cm,	أَطْعَمَةٌ	: Yemek
الطَّلَيلُ	: Cm,	أَطْلَلَهُ	: Hasır
الطَّرَيرُ	: Cm,	أَطْرَيَهُ	: Taşı çok olan yer
العَبَاءُ	: Cm,	أَعْبَاءٌ	: Yünden yapılmış elbise,ahmak
العَتُودُ	: Cm,	أَعْتَدَهُ	: Sedir ağacı
العَدَابُ	: Cm,	أَعْذَابٌ	: Ceza
الغَرِيزُ	: Cm,	أَعْرَاهُ	: Aziz
العِصَامُ	: Cm,	أَعْصَمَةٌ	: Sürme (1. mana); Su tulumu bağlanan ip
الخَصِيبُ	: Cm,	أَعْصَبَهُ	:Arap dolması, Koyun bağırsağı akciğere dolanarak yapılır.

الْحَضْمُ	: Cm,	أَعْضِمَةٌ	: Harman savrulan âlet (2. mânâ)
الْقِيقُ	: Cm,	أَعْقَةٌ	: Dere
الْعَمِيَّةُ	: Cm,	أَعْمَمَةٌ	: Eğirmek için elde dürülmüş yün destesi
الْعِيَانُ	: Cm,	أَعْيَانٌ	: Boyunduruk demiri
الْغَرَابُ	: Cm,	أَغْرِبَةٌ	: Karga kuşu
الْعَرِيرُ	: Cm,	أَغْرِيرٌ	: Tecrübesi olmayan genç
الْعَصْنُ	: Cm,	أَغْصَنَةٌ	: Sığır cinsinin yavrusu (2.mânâ)
الْعَلَامُ	: Cm,	أَعْلَامٌ	: Çocuk
الْفُوَادُ	: Cm,	أَفْدَاهٌ	: Kalp
الْفِرَاغُ	: Cm,	أَفْرَاغٌ	: Geniş havuz,kap
الْفَرِيقُ	: Cm,	أَفْرِيقٌ	: Büyük topluluk
الْفُوَاقُ	: Cm,	أَفْوَاقٌ	: İnsanın kavga ederken eline kaptığı şey
الْفُوَاقُ	: Cm,	أَفْقَةٌ	: İnsanın kavga ederken eline kaptığı şey
الْقَدْ	: Cm,	أَقَدَّةٌ	: Miktar
الْقَدَالُ	: Cm,	أَقْذَالَةٌ	: Kafanın arkasındaki yumru
الْقَرِيحُ	: Cm,	أَفْرَحَةٌ	: Kendisinde ağaç ve su olmayan arazi
الْقَطِيلَةُ	: Cm,	أَقْطَلَةٌ	: Dağın sıvri ucu
الْقَعْدَةُ	: Cm,	أَقْعَدَةٌ	: Genç deve
الْقَمِيصُ	: Cm,	أَقْصِصَةٌ	: Gömlek
الْكَثِيبُ	: Cm,	أَكْثَبَةٌ	: Kumdan tepe
الْكُرَابَةُ	: Cm,	أَكْرَبَةٌ	: Hurma toplandıktan sonra dalların arasında kalan
الْكِمُ	: Cm,	أَكْمَةٌ	: Hurma çiçeğinin kapçığı

الْكَمْعَةُ	: Cm,	أَكْمَعَةٌ	: Mantar
الْكِنْ	: Cm,	أَكْنَةٌ	: Kılıf muhâfaza
الْجَامُ	: Cm,	أَجْمَعَةٌ	: Gem
الْلَّدِينَانُ	: Cm,	أَلَّدَنَانُ	: Boynun iki yanı
الْلِسَانُ	: Cm,	أَلْسِنَةٌ	: Lisan
الْمَشَالُ	: Cm,	أَمْثَالٌ	: Miktar, döşek
الْمَرِيءُ	: Cm,	أَمْرِيَةٌ	: Yemeğin ve içeceğin boğazdan geçmesi
الْمَرِيجُ	: Cm,	أَمْرِيجٌ	: Karışık kuruşuk nesne
الْمَسْكُ	: Cm,	أَمْسِكَةٌ	: Suyolu, arık
الْمَسِيلُ	: Cm,	أَمْسِيلَةٌ	: Suyun aktığı yer
الْمَصْدُ	: Cm,	أَمْصَدَةٌ	: Meme emen
الْمَصْبُرُ	: Cm,	أَمْصَرَةٌ	: Bağırsak
الْمَكَانُ	: Cm,	أَمْكَانَةٌ	: Mekân
الْمَهْدُ	: Cm,	أَمْهَدَةٌ	: Yatak
الْنَّحَافُ	: Cm,	أَنْحَافٌ	: Mest
الْتَّصِيبُ	: Cm,	أَنْصِبَةٌ	: Pay, haz
الْتَّضِيقُ	: Cm,	أَنْضِقَةٌ	: Az yağmur
النَّظَامُ	: Cm,	أَنْظَمَةٌ	: İşin temeli, esâsı
النَّفْيُ	: Cm,	أَنْقَعَةٌ	: Suyu çok olan kuyu
الْسَّمَاصُ	: Cm,	أَنْسَمَةٌ	: Ay, zaman dilimi
النَّهَارُ	: Cm,	أَنْهَرَةٌ	: Kaya kuşu yavrusu (2.mâna)
النَّيَاطُ	: Cm,	أَنْوَطَةٌ	: Kalp

الْهَبِيرُ	: Cm,	أَهْبَرٌ	: Etrafi engebeli ortası düz yer
الْهَلَالُ	: Cm,	أَهْلَلٌ	: Ayın son zamanlarındaki hal
الْمَوَاعِ	: Cm,	أَهْوَاعٌ	: Zilkade ayının ismi
الْوَرَقِينُ	: Cm,	أَوْرَقَةٌ	: Kalpteki damar
الْوِجَارُ	: Cm,	أَوْجَرَةٌ	: Vahşi hayvan ini
الْوَرِيدُ	: Cm,	أَوْرِيدٌ	: Şah damarı
الْوِشَاحُ	: Cm,	أَوْسِحَّةٌ	: Mücevherle bezeli gerdanlık
الْوَضْمُ	: Cm,	أَوْضَمَةٌ	: Kasap tezgahı
الْوَظِيفُ	: Cm,	أَوْظِفَةٌ	: Deve veya Atın bileği ve dizi arası

2.5.4.2 أَفْعُلُ vezni

الْأَكَانُ	: Cm,	أَكَنٌ	: Diş eşek
الْأَنْفُ	: Cm,	أَنْفٌ	: Burun
الْبَيْرُ	: Cm,	أَبْيَرٌ	: Kuyu
الْبَازُ	: Cm,	أَبْغَرٌ	: Doğan kuşu
الْبَازُ	: Cm,	أَبْغَرٌ	: Şahin
الْبَدْنُ	: Cm,	أَبْدَنٌ	: Yaşlı dağ keçisi (2.mânâ)
الْبَرْدُ	: Cm,	أَبْرَدٌ	: Çizgili elbise
الْبَطْنُ	: Cm,	أَبْطَنٌ	: Karın, Dizden aşağı olan kısım
الْبَقَرَةُ	: Cm,	أَبْقَرَةٌ	: Sığır
الْبَكْرُ	: Cm,	أَبْكَرٌ	: Deve yavrusu
الْشَّرُ	: Cm,	أَشْرٌ	: Kan ve kanı talep etmek

الثَّرْغُ	: Cm,	أَثْرَبُ	: İnce ip
النَّفْبُ	: Cm,	أَنْفَبُ	: İlerisi açık olan delik
الشَّمْنُ	: Cm,	أَنْمَنُ	: Devenin susuzluğunun sekizinci günü
النَّوْبُ	: Cm,	أَنْوَبُ	: Elbise
النَّوْبُ	: Cm,	أَنْوَبُ	: Elbise
الجَائِزُ	: Cm,	أَجْوَزُ	: Kütük
الجَمْعُ	: Cm,	أَجْمَعُ	: Bal kovanı
الجَيْلُ	: Cm,	أَجْهَلُ	: Dağ
الجَيْبَيْنُ	: Cm,	أَجْيَنُ	: Alnın sağ veya sol tarafı
الجَدَاثُ	: Cm,	أَجْدَاثُ	: Kabir
الجَدْدُ	: Cm,	أَجْدَدٌ	: Erkek keçi yavrusu
الجَرْوُ	: Cm,	أَجْرِ	: Herşeyin küçüğü
الجَرْنُ	: Cm,	أَجْرَنُ	: Tomruk
الجِسْمُ	: Cm,	أَجْسَمٌ	: Cisim
الجَهْنُ	: Cm,	أَجْهَنُ	: Göz kapağı
الجَنَاحُ	: Cm,	أَجْنَحُ	: Kanat
الجَحْكَى	: Cm,	أَجْنِ	: Bal, taze hurma
الجَبْلُ	: Cm,	أَجْبَلُ	: İp
الحَظُّ	: Cm,	أَحْظَى	: Nasip
الحَقْبُ	: Cm,	أَحْقَبُ	: Uzun zaman, sekiz sene veya daha fazla
الحَقْوُ	: Cm,	أَحْقِ	: Bögür
الخَصِينُ	: Cm,	أَخْصَنُ	: Küçük balta

الْخَلُّ	: Cm,	أَخْلُّ	: Zayıf bedenli
الْدَّبِيرُ	: Cm,	أَدْبَرٌ	: Bal arası sürüsü
الْدَّهْنُ	: Cm,	أَدْهَنٌ	: Ağzı dar içi geniş lağım
الْدَّرْصُ	: Cm,	أَدْرَصٌ	: Kedi tavşan gibi hayvanların yavrusu
الْدَّرْعُ	: Cm,	أَدْرَعٌ	: Zırh, Kadın elbisesi
الْدَّعْدُ	: Cm,	أَدْعَدٌ	: Kadın lakabı
الْكَلْوُ	: Cm,	أَدْلِ	: Kova
الْدَّفْرُ	: Cm,	أَدْفَرٌ	: Zaman
الْدَّيْنُ	: Cm,	أَدْيَنٌ	: Ölüm
الْذَّهَبُ	: Cm,	أَذْوَبٌ	: Yaban köpeği
الْذَّرَاعُ	: Cm,	أَذْرَاعٌ	: Zirâ
الْذَّيْلُ	: Cm,	أَذْيَلٌ	: Her şeyin son tarafı
الْرَّأْيُ	: Cm,	أَرْيٌ	: Görüş, inanç
الرَّبِيعُ	: Cm,	أَرْبِيعٌ	: Ev
الرَّجْلُ	: Cm,	أَرْجُلٌ	: Ayak
الرَّحْلُ	: Cm,	أَرْحُلٌ	: Devenin semeri
الرَّخْلُ	: Cm,	أَرْخُلٌ	: Dişi koyun yavrusu
الرَّسْخُ	: Cm,	أَرْسَخٌ	: Bilek
الرَّسْمُ	: Cm,	أَرْسَمٌ	: Resim
الرَّسُولُ	: Cm,	أَرْسُلٌ	: Elçi
الرَّفْعُ	: Cm,	أَرْفَعٌ	: Yön taraf
الرَّقْبَةُ	: Cm,	أَرْقَبٌ	: Boyun

الرَّكْبُ	: Cm,	أَرْكُبٌ	: On veya daha fazla süvari
الرَّمَضَانُ	: Cm,	أَرْمَضْ	: Ramazan ayı
الرَّمْلَةُ	: Cm,	أَرْمَلٌ	: Kum
الرَّهْطُ	: Cm,	أَرْهُطٌ	: Üç ile on kişi arasındaki cemaat
الزَّايُ	: Cm,	أَزُوِّ	: Ze harfi
الزَّايُ	: Cm,	أَزِيِّ	: Ze harfi
الزَّمْنُ	: Cm,	أَزْمَنٌ	: Zaman
السَّبْتُ	: Cm,	أَسْبَتٌ	: Haftanın yedi gününden bir gün
السَّعْيُ	: Cm,	أَسْعَى	: Arslan
السَّطْرُ	: Cm,	أَسْطُرٌ	: Satır
السَّقْبُ	: Cm,	أَسْقَبٌ	: Deve yavrusu
السَّمْعُ	: Cm,	أَسْمَعٌ	: İşitme hissi kulak
السَّطْرُ	: Cm,	أَشْطَرٌ	: Yarım
الشَّهَابُ	: Cm,	أَشْهَابٌ	: Alevin parlayan alev kısmı
الشَّهْرُ	: Cm,	أَشْهَرٌ	: Ay
الشَّيْلَارُ	: Cm,	أَشْلَيْرُ	: Cumartesi
الصَّرْغُ	: Cm,	أَصْرُغٌ	: Bölüm
الصَّفْرُ	: Cm,	أَصْفَرٌ	: Şahin
الصَّكَ	: Cm,	أَصْكَ	: Kitap
الصَّلْبُ	: Cm,	أَصْلَبٌ	: Katı, şiddetli
الصَّوْغُ	: Cm,	أَصْوَغٌ	: Bir çeşit ölçek
الصَّوْغُ	: Cm,	أَصْوَغٌ	: Bir çeşit ölçek

الضَّيْعُ	: Cm,	أَضْيَعُ	: Sırtlan
الضَّلْعُ	: Cm,	أَضْلَعُ	: Kaburga
الطَّرِيقُ	: Cm,	أَطْرِيقٌ	: Yol
الظُّلْمُ	: Cm,	أَظْلَمُ	: Sütanne
الظَّبِيعُ	: Cm,	أَظْبَاعٌ	: Geyik
الظَّرْبُ	: Cm,	أَظْرَبٌ	: İri taş; kaya
الظَّهَرُ	: Cm,	أَظْهَرٌ	: Sırt
العَيْدُ	: Cm,	أَعْيَدٌ	: İster hür olsun ister köle olsun insan
العَنَادُ	: Cm,	أَعْنَادٌ	: Hazır, âmâde olma
العَصْرُ	: Cm,	أَعْصَرٌ	: Zaman
العِصْمَةُ	: Cm,	أَعْصَمٌ	: Koruma, kolye
العَظَمُ	: Cm,	أَعْظَمٌ	: Kemik
العُقَابُ	: Cm,	أَعْقَابٌ	: Tavşancı kuşu, Karakuş bu cinstendir
العَمَرُو	: Cm,	أَعْمَرُ	: Erkek ismi
العَنْزُ	: Cm,	أَعْنَزٌ	: Dişi keçi
العَنْكُوبُ	: Cm,	أَعْنَكُوبٌ	: Örümcek cinsi
العَيْنُ	: Cm,	أَعْيَنٌ	: Göz
الفَاسُ	: Cm,	أَفْوَسٌ	: Balta
الفَالُ	: Cm,	أَفْوَلٌ	: Fal
النَّحْلُ	: Cm,	أَفْحَلٌ	: Erkek hayvan
الفَرْطُ	: Cm,	أَفْرُطٌ	: Dağ; çizgiyi geçme
الغَسْلُ	: Cm,	أَفْسَلٌ	: Asma çubuğu

الْفَلْسُ	: Cm,	أَفْلُسٌ	: Para
الْقَاعُ	: Cm,	أَقْوَاعٌ	: Düz arazi
الْقَتَارِي	: Cm,	أَقْنَدٌ	: Çok yemesinden sıkâyet edilen deve
الْقَحْرُ	: Cm,	أَقْحَرٌ	: İhtiyar
الْقِدْحُ	: Cm,	أَقْدُحٌ	: Temren takılmamış ok
الْقِطْعُ	: Cm,	أَقْطَعٌ	: Küçük temren
الْقَعْبُ	: Cm,	أَقْعَبٌ	: Ağaçtan yapılmış kalın çanak
الْفُلْ	: Cm,	أَفْلُلٌ	: Asma kilit sürgü
الْقَلْعُ	: Cm,	أَقْلَعٌ	: Kap
الْكَبْشُ	: Cm,	أَكْبَشٌ	: İki yaşını doldurmuş erkek koyun
الْكَبْلُ	: Cm,	أَكْبَلٌ	: Pranga
الْكُرْعُ	: Cm,	أَكْرُعٌ	: Koyun ve sığırın paça kısmı
الْكَعْبُ	: Cm,	أَكْعَبٌ	: Azalardaki kemiklerin her mafsalı
الْكَفُ	: Cm,	أَكْفٌ	: El
الْكُوبُ	: Cm,	أَكْوبٌ	: Kupu olmayan testi
الْكُورُ	: Cm,	أَكْورٌ	: Semer
الْلَبُ	: Cm,	أَلْبَبٌ	: İç, cevizin içi
الْحَمُ	: Cm,	أَلْحَمٌ	: Et
الْلِسَانُ	: Cm,	أَلْسُنٌ	: Lisan
الْمَرْيَغُ	: Cm,	أَمْرُغٌ	: Verimli
الْمَوْكِنُ	: Cm,	أَوْكَنٌ	: Kuş yuvası
الْتَابُ	: Cm,	أَثَيْبٌ	: Ön dört dişten sonra gelen diş

الثَّارُ	: Cm,	أَنْوَرٌ	: Ateş
النَّاقَةُ	: Cm,	أَنْيَقْ	: Dişi deve
النَّاقَةُ	: Cm,	أَنْوَقْ	: Dişi deve
النَّاقَةُ	: Cm,	أَوْنِقْ	: Dişi deve
السَّجْمُ	: Cm,	أَنْجُمْ	: Yıldız
السَّرْ	: Cm,	أَسْرَ	: Kartal
النَّصْلُ	: Cm,	أَنْصُلُ	: Okun demiri
الضَّبْرُ	: Cm,	أَضْرُ	: Altın veya gümüş
النَّطْلُ	: Cm,	أَنْطُلُ	: Deri minder
النَّعَمَاءُ	: Cm,	أَنْعَمْ	: Hayırlı el
النَّقْسُ	: Cm,	كَنْقُسُ	: Mürekkep
النَّقْعُ	: Cm,	أَنْقُعُ	: Bir yerde toplanmış su, Su toplanan halis toprak
النَّمْرُ	: Cm,	أَنْمَرُ	: Arslan
النَّهَارُ	: Cm,	أَنْهَارُ	: Gündüz
النَّهَرُ	: Cm,	أَنْهَرُ	: Nehir
النَّهْضُ	: Cm,	أَنْهَضُ	: Devenin omuzuyla kürek kemiği arası
الهِنْدُ	: Cm,	أَهْنَدُ	: Kadın ismi, yüz deve
الوَجْهُ	: Cm,	أَوْجَهٌ	: Cihet, yüz (2. mânâ)
الوَجْهُ	: Cm,	أَجْهَوْهُ	: Cihet, yüz (2. mânâ)
الوَرَلُ	: Cm,	أَرْوَلُ	: Keler cinsi bir hayvan
الوَطْبُ	: Cm,	أَوْطَبُ	: Süt tulumu
الوَغْرُ	: Cm,	أَوْغَرُ	: Engebeli

الوَكْرُ : Cm, وَكْرٌ : Kuş yuvası

اليمِينُ : Cm, يَمِينٌ : Sağ taraf

2.5.4.2 أفعال vezni

الْحُبُّ : Cm, حُبٌّ : Testi

الْحُبَّاءُ : Cm, حُبَّاءٌ : Padişahın sohbet arkadaşı ve mabeyni

الْأَدِيرُ : Cm, أَدِيرٌ : Ruhban okulu

الْأَبُّ : Cm, أَبٌ : Baba

الْأَبْتُ : Cm, أَبْتٌ : Yakasız gömlek

الْأَبْضُ : Cm, أَبْضٌ : Zaman

الْأَبْطُ : Cm, أَبْطٌ : Koltukaltı

الْأَبْلُ : Cm, أَبْلٌ : Deve

الْأَبْنُونُ : Cm, أَبْنُونٌ : Erkek çocuk

الْأَكْيَانُ : Cm, أَكْيَانٌ : Yemekten çekinen kimse

الْأَبِيلُ : Cm, أَبِيلٌ : Değnek, rahip

الْأَنَاءُ : Cm, أَنَاءٌ : Nehirdeki kütük

الْأَجَالُ : Cm, أَجَالٌ : Ecel

الْأَجَلُ : Cm, أَجَلٌ : Boyun ağrısı, vahşi sığır sürüsü

الْأَجَامُ : Cm, أَجَامٌ : Kale

الْأَخُونُ : Cm, أَخَونٌ : Kardeş

الْأَدَامُ : Cm, أَدَامٌ : Uygun olan

الْأَدَمُ : Cm, أَدَمٌ : Deri

الارواع	: Cm, آرواع	: Güzelliği veya şecaatiyle hayret veren
الازاج	: Cm, آزاج	: Bina cinsinden olan
الأسد	: Cm, آساد	: Arslan
الأسن	: Cm, آسان	: Huy
الاصل	: Cm, آصاص	: Açık
الاصليل	: Cm, آصال	: Ölüm
الاطل	: Cm, آطل	: Bögür
الاطم	: Cm, آطم	: Hisar
الافق	: Cm, آفاق	: İlim ve marifette zirvede olan
الافقى	: Cm, آفاقى	: Taraf
القصومة	: Cm, أقسام	: Nasip, hisse
القطن	: Cm, اقطان	: Koyun veya keçi sütünden yapılan yoğurt kurusu
القمر	: Cm, اقمار	: Beyaz
الالف	: Cm, آلف	: Bin
الايف	: Cm, آلاف	: Kendisiyle ülfet olunan
الالم	: Cm, آلام	: Elem
الاولد	: Cm, الولد	: Serkeş adam
الامة	: Cm, اموان	: Cariye
الامل	: Cm, آمال	: Ümit
الأنف	: Cm, آناف	: Burun
الاهم	: Cm, آهال	: Aşiret, aile
الآية	: Cm, آياء	: Alâmet

الْبَرُّ	: Cm, آبار	: Kuyu
الْبَابُ	: Cm, أبوابٌ	: Kapı
الْبَازُ	: Cm, أبوارٌ	: Doğan kuşu
الْبُدُّ	: Cm, أبداءٌ	: Put ismi
الْبَلْدُ	: Cm, أبدانٌ	: Bir şeye başlamaj manasına isim
الْبِدْعُ	: Cm, أبداعٌ	: İlk olan iş
الْبِدْلُ	: Cm, أبدالٌ	: Şerefli, üstün
الْبَكْنُ	: Cm, أبدانٌ	: Beden
الْبِدِيلُ	: Cm, أبدالٌ	: Yerine gelen
الْبَرُّ	: Cm, أبرارٌ	: Buday
الْبَرْثُ	: Cm, أبراثٌ	: Yumuşak topraklı yer
الْبَرْجُ	: Cm, أبراچٌ	: Yüzü güzel olan
الْبَرْدُ	: Cm, أبرادٌ	: Çizgili elbise
الْبَرْضُ	: Cm, أبراضٌ	: Az olan
الْبَرْقُ	: Cm, أبراقٌ	: Kuzu
الْبُرْكَةُ	: Cm, أبراكٌ	: Martı
الْبَرْمُ	: Cm, أبرامٌ	: Kumarı seyredip cimriliğinden dolayı kumara girmeyen adam
الْبَرِيءُ	: Cm, أبراءٌ	: Hastalıktan iyi olmuş kimse
الْبَرْزُ	: Cm, أبرارٌ	: Baharat
الْبُسْطُ	: Cm, أبساطٌ	: Yavrusu ile beraber salınan deve
الْبَشَرُ	: Cm, أبشرٌ	: İnsan
الْبَطَلُ	: Cm, أبطالٌ	: Yiğit, bahâdîr

الْبَعْضُ	: Cm, أَبْعَاضُ	: Topluluktan olan ferd
الْبَقْرَةُ	: Cm, أَنْقَارٌ	: Sığır
الْبَكْرُ	: Cm, أَبْكَارٌ	: Bâkire
الْبَهْوُ	: Cm, أَبْهَاءٌ	: Başköşedeki ev
الْبُيُونُغُ	: Cm, أَبْوَاعُ	: Kulaç
الْبُولُ	: Cm, أَبْوَالٌ	: Sidik
الْبَيْتُ	: Cm, أَبِيَاتٌ	: Ev
الْثَابُ	: Cm, أَبْيَابٌ	: Zayıf
الْثَاجُ	: Cm, أَتْوَاجٌ	: Tâc
الْثُرْسُ	: Cm, أَثْرَاسٌ	: Kalkan
الْثُرْكُ	: Cm, أَثْرَاكٌ	: Türk
الْكُلُّ	: Cm, أَثْلَالٌ	: Yastık (2.mânâ)
الْكَلْمُ	: Cm, أَثْلَامٌ	: Yarık
الْتَلْوُ	: Cm, أَثْلَاءٌ	: Sütten kesilen deve yavrusu
الْثَوْ	: Cm, أَثْوَاءٌ	: Fert, bin adet at
الْثُوْهُ	: Cm, أَثْوَاهٌ	: Helak eden
الْكَيْهُ	: Cm, أَكْيَاهٌ	: Kibir
الْشَبَطُ	: Cm, أَبْطَاطٌ	: Ahmak
الْشَحْفُ	: Cm, أَحْجَافٌ	: İskembe
الْشَرِي	: Cm, أَثْرَاءٌ	: Arz; hayır
الْلَطْ	: Cm, أَطْطَاطٌ	: Sakalının kilları az olan
الْغُبُ	: Cm, أَغْبَابٌ	: Vadinin çukurunda kalan çok su

الْلَّبُ	: Cm,	أَنْلَابُ	: Dişleri dökülmüş dişi deve
الْشَّمْسُ	: Cm,	أَنْمَانُ	: Bir nesnenin sekizde biri
الشَّمْسُ	: Cm,	أَثْمَانُ	: Devenin susuzluğunun sekizinci günü
الشَّنْيُ	: Cm,	أَشْنَاءُ	: Haftanın bir günü
الشَّنْيُ	: Cm,	أَشْنَاءُ	: Yılan
الْغَوْبُ	: Cm,	أَنْوَابُ	: Elbise
الشَّوْرُ	: Cm,	أَنْوَارُ	: Öküz
الشَّوْرُ	: Cm,	أَنْوَارُ	: Peynirden büyük bir parça
الْجَلَّارُ	: Cm,	أَجْوَارُ	: Komşu
الْجَلَّالُ	: Cm,	أَجْوَالُ	: Dağın, vadinin, kuyunun yan tarafı
الْجَانِيُ	: Cm,	أَجْنَاءُ	: Suç işleyen
الْجُبُ	: Cm,	أَجْبَابُ	: Kuyu
الْجَيْحُ	: Cm,	أَجْيَاحُ	: Bal kovanı
الْجِبْسُ	: Cm,	أَجْبَاسُ	: Hayırsız kişi
الْجَبْلُ	: Cm,	أَجْبَالُ	: Dağ
الْجُحْرُ	: Cm,	أَجْحَارُ	: Vahşi hayvanların yatmak için kazdıkları çukur
الْجَدُّ	: Cm,	أَجْدَادُ	: Dede
الْجَدَّاثُ	: Cm,	أَجْدَاثُ	: Kabir
الْجَدَرَةُ	: Cm,	أَجْدَارُ	: Ufak ağaç,çalı
الْجَدَشُ	: Cm,	أَجْدَاشُ	: Sert arazi
الْجَدَلُ	: Cm,	أَجْدَالُ	: El ayak kemikleri uzun kuvvetli kimse
الْجَنَّالُ	: Cm,	أَجْدَالُ	: Kök

الْجَنْلُ	: Cm, الجُنْلُ	أَجْدَالٌ	: Tepe (2.mânâ)
الْجِنْدُ	: Cm, الجنْدُ	أَجْدَامٌ	: Asıl
الْجَرَائِيَّةُ	: Cm, الجنَّاءُ	أَجْرَاءٌ	: Şecaat
الْجُرْحُ	: Cm, الجنْحُ	أَجْرَاحٌ	: Yara
الْجَرْزُ	: Cm, الجنْزُ	أَجْرَازٌ	: Yağmur isabet etmeyen
الْجُرْزُ	: Cm, الجنْزُ	أَجْرَازٌ	: Demirden direk
الْجُرْفُ	: Cm, الجنْفُ	أَجْرَافٌ	: Sel suyunun açtığı yarık
الْجَرْلُ	: Cm, الجنْلُ	أَجْرَالٌ	: Taş
الْجَرْلُ	: Cm, الجنْلُ	أَجْرَالٌ	: Taşlık yer
الْجُرْمُ	: Cm, الجنْرمُ	أَجْرَمٌ	: Günah
الْجُرْمُ	: Cm, الجنْرمُ	أَجْرَمٌ	: Ceset
الْجَرْوُ	: Cm, الجنْروُ	أَجْرَاءٌ	: Herşeyin küçüğü
الْجُزْءُ	: Cm, الجنْزوُ	أَجْرَاءٌ	: Parça
الْجَزْعُ	: Cm, الجنْزوُ	أَجْرَاعٌ	: Ağaç olmayan vadi
الْجِسْمُ	: Cm, الجنْسمُ	أَجْسَامٌ	: Cisim
الْجَشْنُ	: Cm, الجنْشنُ	أَجْشَاءٌ	: Hafif yay
الْجَفْرُ	: Cm, الجنْفرُ	أَجْفَارٌ	: Sütten kesilen kuzu yavrusu
الْجَهْلُ	: Cm, الجنْھلُ	أَجْفَالٌ	: Fil kısmının tersi
الْجَهْنُ	: Cm, الجنْھنُ	أَجْفَانٌ	: Göz kapağı
الْجَلَبُ	: Cm, الجنْلبُ	أَجْلَابٌ	: Bir yerden bir yere sevk edilen atlar
الْجَلْدُ	: Cm, الجنْلدُ	أَجْلَدٌ	: Deri
الْجَهْنَدُ	: Cm, الجنْھندُ	أَجْهَادٌ	: Yüksek yer

الْجُنُعُ	: Cm, أَجْمَاعٌ	: Avuç dolusu
الْجَنَانُ	: Cm, أَجَنَانٌ	: Kalp
الْجِنْسُ	: Cm, أَجْنَاسٌ	: Cins
الْجَنَى	: Cm, أَجْنَاءٌ	: Bal, tâze hurma
الْجَوُعُ	: Cm, أَجْوَاءُ	: Hava
الْجَوَادُ	: Cm, أَجْوَادُ	: At
الْجِيدُ	: Cm, أَجْيَادٌ	: Boyun
الْجِيفَةُ	: Cm, أَجْيَافٌ	: Leş
الْحَارِسُ	: Cm, أَحْرَاسٌ	: Bekçi
الْحَالُ	: Cm, أَحْوَالٌ	: Hal, durum
الْحِبْرُ	: Cm, أَحْبَارٌ	: Alim
الْحَلُلُ	: Cm, أَحْجَالٌ	: Deveyi engelleyen
الْحَلْلُ	: Cm, أَحْجَالٌ	: İp
الْحَتُّ	: Cm, أَحْتَاتٌ	: Yarış atı
الْحِجا	: Cm, أَحْجَاءٌ	: Taraf, akıl
الْحَجْرُ	: Cm, أَحْجَارٌ	: İnsanın sinesi
الْحَجْرُ	: Cm, أَحْجَارٌ	: Diş at
الْحِجْلُ	: Cm, أَحْجَالٌ	: Halhal; Aslı beyaz olan
الْحَجْمُ	: Cm, أَحْجَامٌ	: Bir cismin tutulacak yeri
الْحِرْ	: Cm, أَحْرَاجٌ	: Kadın ferci
الْحُرُ	: Cm, أَحْرَازٌ	: Hür
الْحَرَا	: Cm, أَحْرَاءُ	: Kuş sesi

الْحَرَامُ	: Cm, أَحْرَامٌ	: Mekke-i Mükerreme, Medîne-i münevvere
الْحَرْسُ	: Cm, أَحْرَاسٌ	: Zaman
الْحِرْمَةُ	: Cm, أَحْرَامٌ	: İhramının elbisesi
الْحِزْبُ	: Cm, أَحْزَابٌ	: Adet üzere okunan zikir
الْحِزْبُ	: Cm, أَحْزَابٌ	: Bir kendi görüşü üzere olan arkadaşları
الْحُزْنُ	: Cm, أَحْرَانٌ	: Hüzün
الْحَشَا	: Cm, أَحْشَاءٌ	: İçte olan
الْحِصْنُ	: Cm, أَحْصَانٌ	: Kale
الْحُصْبُ	: Cm, أَحْصَابٌ	: Ok sesi
الْحِضْنُ	: Cm, أَحْضَانٌ	: Bir şeyin tarafı, sadır
الْحِطْلُ	: Cm, أَحْطَالٌ	: Kurt
الْحَفَةُ	: Cm, أَحْفَاتٌ	: Yaka
الْحَفَرُ	: Cm, أَحْفَارٌ	: Geniş kuyu
الْحِفْشُ	: Cm, أَحْفَاشٌ	: Küçük ev
الْحَفْصُ	: Cm, أَحْفَاصٌ	: Aslan yavrusu
الْحَضْنُ	: Cm, أَحْفَاضٌ	: Ev eşyası
الْحَقْبُ	: Cm, أَحْقَابٌ	: Uzun zaman, sekiz sene veya daha fazla
الْحِقْفُ	: Cm, أَحْقَافٌ	: Eğri kumluk
الْحَكْنَةُ	: Cm, أَحْقَانٌ	: Karın ağrısı
الْحَقْوُ	: Cm, أَحْقَاءٌ	: Bögür
الْحُكْمُ	: Cm, أَحْكَامٌ	: Hüküm
الْحِلْمُ	: Cm, أَحْلَاسٌ	: Çuval

الْحِلْفُ	: Cm,	أَحْلَافُ	: Sadakat
الْحُلْمُ	: Cm,	أَحْلَامُ	: Rüya
الْحِلْمُ	: Cm,	أَحْلَامُ	: Akıl
الْحَيْمُ	: Cm,	أَحْلَامُ	: Akıl sâhibi
الْحَمْءُ	: Cm,	أَحْمَاءُ	: Kadının kayın pederi
الْحَمْلُ	: Cm,	أَحْمَالُ	: Kuzu, bol yağmur yüklü bulut
الْحَمْلُ	: Cm,	أَحْمَالُ	: Karında taşınan çocuk
الْحَمْلُ	: Cm,	أَحْمَالُ	: Taşınan şey
الْحَنْشُ	: Cm,	أَحْنَاشُ	: Büyük yılan, Karasinek
الْحَنَكُ	: Cm,	أَحْنَاكُ	: Damak
الْحُوتُ	: Cm,	أَحْوَاتُ	: Balık
الْحَوَرُ	: Cm,	أَحْوَارُ	: Sığır
الْحَوْضُ	: Cm,	أَحْوَاضُ	: Havuz
الْحَوْلُ	: Cm,	أَحْوَالُ	: Sene
الْحَيُّ	: Cm,	أَحْيَاءُ	: Diri
الْحَيْدُ	: Cm,	أَحْيَادُ	: Bir şeyin etrafında görünen
الْحَيْلُ	: Cm,	أَحْيَالُ	: Kuvvet
الْحِينُ	: Cm,	أَحْيَانُ	: Zaman
الْحَالُ	: Cm,	أَحْوَالُ	: Dayı
الْخَالِي	: Cm,	أَخْلَاءُ	: Boş
الْخِيَاءُ	: Cm,	أَخْيَاءُ	: Etrafi dağ bayır olan geniş arazi
الْخَبْرُ	: Cm,	أَخْبَارُ	: Haber

الْخَيْنُ	: Cm,	أَخْتَانُ	: Kişinin karısının babası
الْخَنَّى	: Cm,	أَخْتَاءُ	: Sığır; fil
الْخِنْرُ	: Cm,	أَخْدَارُ	: Perde
الْخَرَاجُ	: Cm,	أَخْرَاجُ	: Vergi
الْخَرَبُ	: Cm,	أَخْرَابُ	: Bir yer ismi
الْخُصْبُ	: Cm,	أَخْصَابُ	: Yan
الْخُطُّ	: Cm,	أَخْطَاطُ	: Çizgi Yol
الْخُطْبُ	: Cm,	أَخْطَابُ	: Konuşulan kadın
الْخُطْرُ	: Cm,	أَخْطَلَارُ	: Nebat
الْخُقُّ	: Cm,	أَخْفَاقُ	: Topraktaki yarık
الْخُلُّ	: Cm,	أَخْلَالُ	: Arkadaş
الْخُلْبُ	: Cm,	أَخْلَابُ	: Tırnak
الْخُلْطُ	: Cm,	أَخْلَاطُ	: Karışık
الْخُلْفَةُ	: Cm,	أَخْلَافُ	: Zıt olan şeyler
الْخُلْمُ	: Cm,	أَخْلَامُ	: Arkadaş
الْخُلُوُّ	: Cm,	أَخْلَاءُ	: Boş olan kimse
الْخُنْبُ	: Cm,	أَخْبَانُ	: Dizin iç kısmı
الْخَيْرَةُ	: Cm,	أَخْيَارُ	: Faziletli olan şey
الْخِيْسُ	: Cm,	أَخْيَاسُ	: Ağaç, aslan evi
الْخَيْشُ	: Cm,	أَخْيَاشُ	: Kalın ketenden bez
الْخَيْطُ	: Cm,	أَخْيَاطُ	: İp
الْدَاءُ	: Cm,	أَدْوَاءُ	: Hastalık

الدُّبُّ	: Cm,	أَدْبَابُ	: Arslan
الدَّيْرَةُ	: Cm,	أَدْبَارُ	: Hayvan çibANI
الدَّجْنُ	: Cm,	أَدْجَانُ	: Bol yağmur
الدَّحْلُ	: Cm,	أَدْحَالُ	: Ağzı dar içi geniş lağım
الدِّرْصُ	: Cm,	أَدْرَاصُ	: Kedi tavşan gibi hayvanların yavrusu
الدِّرْغُ	: Cm,	أَدْرَاعُ	: Zırh, Kadın elbisesi
الدَّرَقَةُ	: Cm,	أَدْرَاقُ	: Deriden kalkan
الدَّرَائِكُ	: Cm,	أَدْرَائِكُ	: Bir şeyin en dibi
الدَّرِيسُ	: Cm,	أَدْرَاسُ	: Elbise
الدَّرْيَعُ	: Cm,	أَدْرَاعُ	: Kadın elbisesi
الدَّعْصُ	: Cm,	أَدْعَاصُ	: Kumluk yer
الدَّعْلُ	: Cm,	أَدْعَالُ	: Ayıp
الدَّفْنُ	: Cm,	أَدْفَانُ	: Defnolunan
الدَّلَسُ	: Cm,	أَدْلَاسُ	: Karanlık
الدَّيْءُ	: Cm,	أَدْنَاءُ	: Soysuz alçak
الدُّهْنُ	: Cm,	أَهْنَانُ	: Yağ
الدَّيْكُ	: Cm,	أَدِيَاكُ	: Horoz
الدَّحْلُ	: Cm,	أَدْحَالُ	: İntikam düşmanlık
الدَّرَبُ	: Cm,	أَدْرَابُ	: Lisanı bozuk olan
الذُّقُونُ	: Cm,	أَذْقَانُ	: Dermansız yaşı adam
الذَّهَبُ	: Cm,	أَذْهَابُ	: Altın
الذَّهَبَةُ	: Cm,	أَذْهَابٌ	: Gitmek

الدَّهْبُ	: Cm, أَذْهَابٌ	: Zayıf yağmur
الدَّهْنُ	: Cm, أَذْهَانٌ	: Zihin, akıl
الذُّورُ	: Cm, أَذْوَادٌ	: Üçten ona kadar olan deve
الذُّوَاطُ	: Cm, أَذْوَاطٌ	: Sırtı sarı örümcek
الذِّيْخُ	: Cm, أَذْيَاخٌ	: Kırmızı yıldız, cesur kurt
الذِّيْلُ	: Cm, أَذْيَالٌ	: Herşeyin son tarafı
الرَّئِمُ	: Cm, أَرَامٌ	: Beyaz geyik
الرَّئِمُ	: Cm, آرَامٌ	: Beyaz geyik
الرَّئِيْ	: Cm, أَرَاءٌ	: Görüş, inanç
الرَّئِيْ	: Cm, أَرَاءٌ	: Görüş, inanç
الرَّبَّ	: Cm, أَرْبَابٌ	: Efendi
الرَّبَضُ	: Cm, أَرْبَاضٌ	: Şehrin surları; Taraf
الرَّبِيعُ	: Cm, أَرْبَاعٌ	: Ev
الرَّبِيعُ	: Cm, أَرْبَاعٌ	: Çeyrek
الرَّبِيقَةُ	: Cm, أَرْبِاقٌ	: Uzunca ip
الرَّبِيعُ	: Cm, أَرْبَاعٌ	: Cemaat
الرَّجَاءُ	: Cm, أَرْجَاءٌ	: Ümit
الرَّجَبُ	: Cm, أَرْجَابٌ	: Hicri takvime göre recep ayı
الرَّجَلُ	: Cm, أَرْجَالٌ	: Dalgalı saç
الرَّجَلُ	: Cm, أَرْجَالٌ	: Topluluk (2.mânâ)
الرَّحِيمُ	: Cm, أَرْحَامٌ	: Rahim, çocuğun meydana geldiği yer
الرَّدَنُ	: Cm, أَرْدَانٌ	: Yen

الرَّدْلُ	: Cm, أَرْدَالٌ	: Alçak, adı
الرِّزْقُ	: Cm, أَرْزَاقٌ	: Rızık
الرُّسْخُ	: Cm, أَرْسَاعٌ	: Bilek
الرَّسْلُ	: Cm, أَرْسَالٌ	: Sürü
الرَّشَأُ	: Cm, أَرْشَاءٌ	: Annesiyle yürümeye başlayan ahu yavrusu
الرَّصَدُ	: Cm, أَرْصَادٌ	: Yağmur veya taşdan az olan
الرُّطْبَةُ	: Cm, أَرْطَابٌ	: Ham hurmanın olgunlaşması
الرُّعْظُ	: Cm, أَرْعَاظٌ	: Okun temren girecek yeri
الرَّعْيُ	: Cm, أَرْعَاءٌ	: Ot
الرَّغْسُ	: Cm, أَرْغَاسٌ	: Bereket, nema
الرُّغْنُ	: Cm, أَرْغَانٌ	: Karapazı otu
الرَّفْعُ	: Cm, أَرْفَاغٌ	: Toprağı çok olan arazi (3.mânâ)
الرُّفْقَةُ	: Cm, أَرْفَاقٌ	: Birlikte seyahat eden grup
الرَّكْ	: Cm, أَرْكَاكٌ	: Çiseleyen yağmur
الرَّكْبُ	: Cm, أَرْكَابٌ	: Fercin etinin üzerine deydiği oyluğun kökü
الرَّمَقُ	: Cm, أَرْمَاقٌ	: Hayatın geri kalanı
الرَّمَكَةُ	: Cm, أَرْمَاكٌ	: Kısırak
الرَّمْدَةُ	: Cm, أَرْمَاجٌ	: Mızrak
الرَّمَيُ	: Cm, أَرْمَاءٌ	: Küçük bulut
الرَّهَطُ	: Cm, أَرْهَاطٌ	: Üç ile on kişi arasındaki cemaat (1.mânâ)
الرَّيْحُ	: Cm, أَرْوَاحٌ	: Rüzgar
الرَّيْدُ	: Cm, أَرْيَادٌ	: Dağdaki keskin tepe

الرِّيشُ	: Cm,	أَرْيَاشٌ	: Kuş yeleği
الرِّيقُ	: Cm,	أَرْيَاقٌ	: Tükrük
الزَّايُ	: Cm,	أَزْوَاءُ	: Ze harfi
الزَّايُ	: Cm,	أَزْيَاءُ	: Ze harfi
الرُّبُّ	: Cm,	أَزْبَابٌ	: Tenâsül organı
الرُّدُبُّ	: Cm,	أَزْدَابٌ	: Çağ
الرُّقُّ	: Cm,	أَرْقَاقٌ	: Tulum
الرُّلُمُ	: Cm,	أَرْلَامٌ	: Fal oku, çöl sıçanı yavrusu
الرَّمَعَةُ	: Cm,	أَرْمَانٌ	: Küçük sel (2.mânâ)
الرَّمَنُ	: Cm,	أَرْمَانٌ	: Zaman
الرَّنَدُ	: Cm,	أَرْنَادُ	: Dirsek
الرَّوَلَةُ	: Cm,	أَرْوَالٌ	: Hafif
الرَّوِيرُ	: Cm,	أَرْوَارٌ	: Kadınlarla haşır neşir olmayı seven
الرَّئِنُ	: Cm,	أَرْيَانٌ	: Güzel, hoş
السَّبَبُ	: Cm,	أَسْبَابٌ	: İp
السَّبِطُ	: Cm,	أَسْبَاطٌ	: Torun
السَّجْعُ	: Cm,	أَسْجَاعٌ	: Kafiyeli söz
السُّحْنُ	: Cm,	أَسْحَاتٌ	: Haram
السُّحْرُ	: Cm,	أَسْحَارٌ	: Sabah öncesi vakit
السُّحْرُ	: Cm,	أَسْحَارٌ	: Akciğer
السُّدُّ	: Cm,	أَسْدَادٌ	: Ayıp
السُّرُّ	: Cm,	أَسْرَارٌ	: Alın ve el ayasındaki çizgiler

السرُّ	: Cm,	أَسْرَارٌ	: Sır
السُّطُرُ	: Cm,	أَسْطَارٌ	: Satır
السُّعْدُ	: Cm,	أَسْعَارٌ	: Kìymet
السَّفَرُ	: Cm,	أَسْفَارٌ	: Mesafe katetmek
السَّفَطُ	: Cm,	أَسْفَاطٌ	: Balık pulu
السَّقَطُ	: Cm,	أَسْقَاطٌ	: Hayırsız; Eksilen
السُّلَبُ	: Cm,	أَسْلَابٌ	: Bir kimseden bir şeyi çalmak
السُّلُبُ	: Cm,	أَسْلَابٌ	: Çiftçinin aletlerinden en uzun olanı
السُّلْعُ	: Cm,	أَسْلَاعٌ	: Benzer
السَّمْعُ	: Cm,	أَسْمَاعٌ	: İşitme hissi kulak
السَّنَدُ	: Cm,	أَسْنَادٌ	: Dayanak, serinlik
السُّورُ	: Cm,	أَسْوَارٌ	: Sur
السُّوْطُ	: Cm,	أَسْوَاطٌ	: Kamçı
الشَّيْخُ	: Cm,	أَشْيَاخٌ	: Şahıs
الشَّبِيرُ	: Cm,	أَشْبَارٌ	: Karış
الشَّجَرُ	: Cm,	أَشْجَارٌ	: Çene; karışık ;iş
الشَّخْصُ	: Cm,	أَشْخَاصٌ	: Sütü sağlanmış koyun
الشَّخْصُ	: Cm,	أَشْخَاصٌ	: İnsanın karartısı
الشَّدَّبُ	: Cm,	أَشْدَابٌ	: Ağaç parçası
الشَّرَطُ	: Cm,	أَشْرَاطٌ	: Alâmet
الشَّرْطُ	: Cm,	أَشْرَاطٌ	: Alçak (2.mânâ)
الشَّرَعَةُ	: Cm,	أَشْرَاعٌ	: Koridor

الشَّصْبُ	: Cm, أَشْصَابٌ	: Kesilen hayvani haşlayıp tüyünü gidermek
الشَّطَاءُ	: Cm, أَشْطَاءُ	: Ağacın kökünün yanlarından çıkan filizler
الشَّعْرُ	: Cm, أَشْعَارٌ	: Kıl
الشَّعْرُ	: Cm, أَشْعَارٌ	: Şiir
الشَّوَاطِئُ	: Cm, أَشْوَاطٌ	: Tur
الشَّيْءُ	: Cm, أَشْيَاءٌ	: Mevcut olan
الشَّيْخُ	: Cm, أَشْيَاخٌ	: İhtiyar
الشِّيَعَةُ	: Cm, أَشْيَاعٌ	: Cemaat, Fırka
الصَّادُ	: Cm, أَصْبَادٌ	: Deveye isabet eden bir hastalık
الصَّبُ	: Cm, أَصْبَابٌ	: Dökülen şey
الصَّبَّا	: Cm, أَصْبَاءٌ	: Saba rüzgarı
الصُّبُحُ	: Cm, أَصْبَاحٌ	: Sabah
الصُّبُرُ	: Cm, أَصْبَارٌ	: Nahiye, beyaz bulut
الصَّدَقَةُ	: Cm, أَصْدَافٌ	: İnci kapı
الصَّنَاعَةُ	: Cm, أَصْفَاءٌ	: Büyük sert taş
الصَّفَحُ	: Cm, أَصْفَاحٌ	: İnsan; kılıç; dağın yan tarafı
الصَّفَرُ	: Cm, أَصْفَارٌ	: Safer ayı
الصُّفُرُ	: Cm, أَصْفَارٌ	: Boş olan
الصُّلُلُ	: Cm, أَصْلَالٌ	: Yılan; kurnaz kimse
الصَّلَالُ	: Cm, أَصْلَاءٌ	: Sırtın ortası
الصُّلُبُ	: Cm, أَصْلَابٌ	: Toprağı çok sert olan yer
الصَّلَقُ	: Cm, أَصْلَاقٌ	: Düz arazi

الصُّنْعُ	: Cm, أَصْنَاعٌ	: Yapılan şey
الصُّنْفُ	: Cm, أَصْنَافٌ	: Sınıf
الصُّنْوُ	: Cm, أَصْنَاءٌ	: Amca; oğul
الصُّهُورُ	: Cm, أَصْهَارٌ	: Zevce tarafından akrabalık
الصُّونُعُ	: Cm, أَصْنَاعٌ	: Bir çeşit ölçek
الصَّيْفُ	: Cm, أَصِيفٌ	: Yaz
الضَّحَّلُ	: Cm, أَضْحَالٌ	: Su birikintisi
الضَّرُرُ	: Cm, أَضْرَارٌ	: Azı dışı (1.mânâ)
الضَّلْعُ	: Cm, أَضْلَاعٌ	: Kaburga
الضَّهَوَةُ	: Cm, أَضْهَاءٌ	: Küçük bir göl
الضُّوْغُ	: Cm, أَضْوَاعٌ	: Gece kuşu
الطَّائِرُ	: Cm, أَطْيَارٌ	: Kuş
الطَّاطُ	: Cm, أَطْوَاطٌ	: Şecaatlı kimse
الطَّامِعُ	: Cm, أَطْمَاعٌ	: Hırslı
الطَّاوُوسُ	: Cm, أَطْوَاسٌ	: Tavus kuşu
الطَّبْعُ	: Cm, أَطْبَاعٌ	: Nehir
الطَّبْقُ	: Cm, أَطْبَاقٌ	: Kapak
الطُّبْيُ	: Cm, أَطْبَاءٌ	: Yırtıcı hayvanların memesi
الطَّرْسُ	: Cm, أَطْرَاسٌ	: Sayfa
الطَّرْفُ	: Cm, أَطْرَافٌ	: Göz açıp kapayıncaya kadar olan zaman
الطَّرْفُ	: Cm, أَطْرَافٌ	: İnsan ve atlardan asıl olan
الطَّفَدُ	: Cm, أَطْفَادٌ	: Kabir

الطَّفْلُ	: Cm,	أَطْفَالُ	: Küçük çocuk
الطَّلا	: Cm,	أَطْلَاءُ	: Herşeyin küçüğü; ceylan yavrusu
الظَّلْبُ	: Cm,	أَظْلَابُ	: Bir kadına talip olan kimse
الظَّلْقِ	: Cm,	أَظْلَاقُ	: Bağırsak
الظَّلْقُ	: Cm,	أَظْلَاقُ	: Geyik
الظَّلْلُ	: Cm,	أَظْلَالُ	: Bağırsak
الظَّمْرُ	: Cm,	أَطْمَارُ	: Yıpranmış elbise
الظَّمْعُ	: Cm,	أَطْمَاعُ	: Asker azığı
الظُّلُنُ	: Cm,	أَطْنَانُ	: İnsan bedeni
الظُّبُبُ	: Cm,	أَطْنَابُ	: Çadır ipi
الظُّنُنُ	: Cm,	أَطْنَافُ	: Kırmızı kayış
الظُّهُرُ	: Cm,	أَطْهَارُ	: Temizlik
الظُّودُ	: Cm,	أَطْوَادُ	: Büyük dağ
الظُّورُ	: Cm,	أَطْوَارُ	: Bazen
الظُّوقُ	: Cm,	أَطْوَاقُ	: Gerdanlık
الظُّفُرُ	: Cm,	أَطْأَرُ	: Süt anne
الظُّعِينَةُ	: Cm,	أَطْعَانُ	: Deve üzerindeki mahfil
الظُّلُلُ	: Cm,	أَظْلَالُ	: Gölge
الظُّلُنُ	: Cm,	أَظْلَافُ	: Bâtil, beyhûde
العَائِلُ	: Cm,	عَوَائِلُ	: Fakir
العَامُ	: Cm,	أَعْوَامُ	: Sene
العَبْدُ	: Cm,	أَعْبَادُ	: İster hür olsun ister köle olsun insan

العِجْرُ	: Cm, أَعْجَازٌ	: Geriye kalan
العَجْسُ	: Cm, أَعْجَاسٌ	: İnsan kabası
العَدْلُ	: Cm, أَعْدَالٌ	: Benzer
العِدْلُ	: Cm, أَعْدَالٌ	: Yükün yarısı
العَدُوُّ	: Cm, أَعْدَاءٌ	: Düşman
العُذْرُ	: Cm, أَعْذَارٌ	: Özür
العَذْقُ	: Cm, أَعْذَاقٌ	: Yemişli hurma ağacı
العَذْقُ	: Cm, أَعْذَاقٌ	: Üzüm ve hurma salkımı
العَرْجُ	: Cm, أَعْرَاجٌ	: Deve cemaati
العَرْسُ	: Cm, أَعْرَاسٌ	: Düğün
العِرْسُ	: Cm, أَعْرَاسٌ	: Karı koca
العَرْشُ	: Cm, أَعْرَاشٌ	: Hükümdarın tahtı, kırmızı yakut
العِرقُ	: Cm, أَعْرَاقٌ	: Her şeyin aslı (1. mânâ),
العَرْوُسُ	: Cm, أَعْرَاسٌ	: Güvey
العَزَبُ	: Cm, أَعْزَابٌ	: Ailesi olmayan adam
العَسْلُ	: Cm, أَعْسَالٌ	: Bal
العُثْرُ	: Cm, أَعْشَارٌ	: Onda bir (1.mana)
العَصْرُ	: Cm, أَعْصَارٌ	: Zaman
العَصْلُ	: Cm, أَعْصَالٌ	: Bağırsak
العِصْمَةُ	: Cm, أَعْصَامٌ	: Koruma; kolye
العِضْ	: Cm, أَعْضَاضٌ	: Güzel huylu zeki kimse
العَطْنُ	: Cm, أَعْطَانٌ	: Devenin yaşadığı yer

العَفْرُ	: Cm,	أَعْمَارٌ	: Yeryüzü
الْعُفْرُ	: Cm,	أَعْمَارٌ	: Şecaat, ayın 7.,8. ve 9.günleri
الْعَقَابُ	: Cm,	عِقْبَانٌ	: Tavşancı kuşu, Karakuş bu cinstendir
الْعِكْلُ	: Cm,	أَعْكَالٌ	: Alçak adam
الْعِكْمُ	: Cm,	أَعْكَامٌ	: Eşyayı sarmak için olan bağ, Bohça
الْعَلَامَةُ	: Cm,	أَعْلَامٌ	: Alâmet
الْعُلُطُ	: Cm,	أَعْلَاطٌ	: Damgasız
الْعَلَنُ	: Cm,	أَعْلَافٌ	: Yem
الْعِلْقُ	: Cm,	أَعْلَاقٌ	: Her şeyin iyisi güzeli
الْعَلْمُ	: Cm,	أَعْلَامٌ	: Kavmin efendisi (2. mânâ)
الْعَلْمُ	: Cm,	أَعْلَامٌ	: Dağ (1. mânâ),
الْعُمُ	: Cm,	أَعْمَامٌ	: Amca
الْعَمْرُ	: Cm,	أَعْمَارٌ	: Hayat (1.mânâ)
الْعُمُرُ	: Cm,	أَعْمَارٌ	: Hayat
الْعَمْلُ	: Cm,	أَعْمَالٌ	: İş
الْعَمْلُ	: Cm,	أَعْمَاقٌ	: Derinlik
الْعَنْقُ	: Cm,	أَعْنَاقٌ	: Boyun
الْعِيَادَ	: Cm,	أَعْوَانٌ	: Odun
الْعِيدُ	: Cm,	أَعْيَادٌ	: Bayram
الْعَيْرُ	: Cm,	أَعْيَارٌ	: Eşek
الْعِيْصُ	: Cm,	أَعْيَاصٌ	: Bol lifli ağaç
الْعَيْنُ	: Cm,	أَعْيَانٌ	: Göz

العَارُ	: Cm,	أَغْوَارٌ	: Mağara
الغَبُّ	: Cm,	أَغْيَابٌ	: Bir şeyin âkibeti
الْعِبْرُ	: Cm,	أَغْبَارٌ	: Bir şeyin arta kalanı
الْغَبَشُ	: Cm,	أَغْبَاشٌ	: Gecenin son kısmı karanlığı
الْغُرْسُ	: Cm,	أَغْرَاسٌ	: Ağacın dikilmişî
الْعَرَضُ	: Cm,	أَغْرَاضٌ	: Kendisine atış yapılan hedef
الْعَرْضُ	: Cm,	أَغْرَاضٌ	: Deve semerinin kayışı
الْعَرَنُ	: Cm,	أَغْرَانٌ	: Tavşancıl kuşu
الْعُسْلَةُ	: Cm,	أَغْلَالٌ	: Baştaki yağ
الْعُصَنَةُ	: Cm,	أَغْصَانٌ	: Ağaçtaki küçük dal
الْعَفْرُ	: Cm,	أَغْفَارٌ	: Karın
الْعَمْدُ	: Cm,	أَغْمَادٌ	: Kılıçın kılıfı
الْعَمْضُ	: Cm,	أَغْمَاضٌ	: Engebesiz arazi
الْعُولُ	: Cm,	أَغْوَالٌ	: Zehirli madde; Yılan
الْعَيْضَةُ	: Cm,	أَغْيَاضٌ	: Su yatağındaki koruluk
الْعَطْ	: Cm,	أَغْطَانٌ	: Engebesiz, oturmuş arazi
الْغِيلُ	: Cm,	أَغْيَالٌ	: Sık ağaçlı bölge
الْفَحْذُ	: Cm,	أَفْحَادٌ	: Uyluk
الْفَدُ	: Cm,	أَفْدَادٌ	: Yalnız
الْفَرَا	: Cm,	أَفْرَاءٌ	: Yaban eşeği
الْفَرْدُ	: Cm,	أَفْرَادٌ	: Eşi olmayan, benzersiz
الْفَرَسُ	: Cm,	أَفْرَاسٌ	: At

الفرطُ	: Cm,	أَفْراطٌ	: Dağ; çizgiyi geçme
الفرقةُ	: Cm,	أَفْرَاقٌ	: Fırka
الغُرُ	: Cm,	أَفْرَازٌ	: Hafif adam
الغَرَغُ	: Cm,	أَفْرَاغٌ	: Korku
الفَشِحُ	: Cm,	أَفْشَاحٌ	: İskembeden bölüm
الفَشِلُ	: Cm,	أَفْشَالٌ	: Korkak
الفعالُ	: Cm,	أَفْعَالٌ	: İş
القلُ	: Cm,	أَفْلَالٌ	: Yenilmiş ordunun kalıntıları
الفلَكُ	: Cm,	أَفْلَاكٌ	: Yörünge
النَمُ	: Cm,	أَفْمَامٌ	: Ağız
النَمُ	: Cm,	أَفْرَاةٌ	: Ağız
العنُ	: Cm,	أَفَانٌ	: Fen
النَفِقُ	: Cm,	أَفَاقٌ	: Medine-i Münevvere civarı
الفِهْرُ	: Cm,	أَفْهَارٌ	: Taş
الغَوْجُ	: Cm,	أَفْوَاجٌ	: Cemaat
الفَيْءُ	: Cm,	أَفْيَاءٌ	: Güneşlik yürüyerek kapatan gölgelik
العَيْفُ	: Cm,	أَفِيافٌ	: Düz yer
الفيقةُ	: Cm,	أَفْوَاقٌ	: Meme'de toplanan süt
الفِيلُ	: Cm,	أَفِيالٌ	: Fil
القَاعُ	: Cm,	أَفْرَاغٌ	: Düz arazi
القَتَارِي	: Cm,	أَقْتَادٌ	: Çok yemesinden şikayet edilen deve
القِتْبُ	: Cm,	أَقْتَابٌ	: Bağırsak,devenin semeri

النُّسُرُ	: Cm, أَقْتَارٌ	: Nahiye, taraf
النِّفْلُ	: Cm, أَقْتَالٌ	: Düşman; katil
النِّحْفُ	: Cm, أَقْحَافٌ	: Damağın üzerindeki kemik
النَّدْحُ	: Cm, أَقْدَاحٌ	: Su kabı
النَّدْرُ	: Cm, أَقْنَارٌ	: Bir şeyin ulaşacağı yer
النَّدْمُ	: Cm, أَقْدَامٌ	: Ayak
النُّرْءُ	: Cm, أَقْرَاءٌ	: Hayız ve temizlik hali
النُّرْبُ	: Cm, أَفْرَابٌ	: Yakınlık
النُّرْطُ	: Cm, أَقْرَاطٌ	: Küpe
النُّصْبُ	: Cm, أَقْصَابٌ	: Sırt; bağırsak
النَّصَرَةُ	: Cm, أَقْصَارٌ	: Odundan bir bölüm
النِّصْمُ	: Cm, أَصْنَامٌ	: Otun yerde kalan kökü
النَّطَاطُ	: Cm, أَقْطَاطٌ	: Tornacı
النَّطْبُ	: Cm, أَقْطَابٌ	: Değirmenin deligine soktuğu ve değirmenin kendisi üzerinde döndüğü uzun demir
النُّطْرُ	: Cm, أَقْطَارٌ	: Yön, taraf
النَّطْعُ	: Cm, أَقْطَاعٌ	: Başından üçte bire kadar olan kısım
النَّطْعُ	: Cm, أَقْطَاعٌ	: Küçük temren
النَّطِيعُ	: Cm, أَقْطَاعٌ	: Sürü (1.mânâ)
النُّفُثُ	: Cm, أَقْنَافٌ	: Kısa; bir şeyin sırtı
النُّفُلُ	: Cm, أَقْنَالٌ	: Asma kilit; sürgü
النُّلْبُ	: Cm, أَقْلَابٌ	: Bilezik
النَّلْمُ	: Cm, أَقْلَامٌ	: Kalem

القُنْعُ	: Cm,	أَقْنَاعٌ	: Silah
القُوبُ	: Cm,	أَقْوَابٌ	: Yavru
القُوزُ	: Cm,	أَقْوَازٌ	: Yüksek kum yığını
القُوْطُ	: Cm,	أَقْوَاطٌ	: Buluttan bir parça
القُونُ	: Cm,	أَقْوَاعٌ	: Buğday veya hurma olan açıklık
القُولُ	: Cm,	أَقْوَالٌ	: Söz
القُومُ	: Cm,	أَقْوَامٌ	: Kavim
القَيْدُ	: Cm,	أَقْيَادٌ	: Bukağı
القَيْصُ	: Cm,	أَقْيَاصٌ	: Kükreyen deve
القَيْظُ	: Cm,	أَقْيَاظٌ	: Yazın hararetli zamanı
الكَائِنَةُ	: Cm,	أَكْتَابٌ	: Atın omuzdan başa kadar olan kısmı
الكَاحُ	: Cm,	أَكْبَاحٌ	: Dağın eteği
الكَبِدُ	: Cm,	أَكْبَادٌ	: İç organ
الكَبِيرُ	: Cm,	أَكْبَارٌ	: Kibir; bir şeyin büyüğü
الكَبِشُ	: Cm,	أَكْبَاشٌ	: İki yaşını doldurmuş erkek koyun
الكَهْفُ	: Cm,	أَكْتَافٌ	: Omuz başlarının arkasındaki yassı kemik
الكُرُ	: Cm,	أَكْرَازٌ	: Seccâde (1.mânâ)
الكُرُخُ	: Cm,	أَكْرَاجٌ	: Papazın evi
الكُرُسُ	: Cm,	أَكْرَاسٌ	: Ova
الكُسُءُ	: Cm,	أَكْسَاءٌ	: Bir nesnenin ardi arkası
الكِسْرُ	: Cm,	أَكْسَارٌ	: Evin yanı
الكِسْفَةُ	: Cm,	أَكْسَافٌ	: Bir şeyin parçası

الْكُفَّاءُ	: Cm,	أَكْفَاءٌ	: Dengi
الْكِفَاءُ	: Cm,	أَكْفَاءٌ	: Misli
الْكُفُوْنُ	: Cm,	أَكْفَاءٌ	: Misli
الْكَعْلُ	: Cm,	أَكْفَالٌ	: Kalça, kaba
الْكِمُ	: Cm,	أَكْمَامٌ	: Elbisenin yeni
الْكِمُ	: Cm,	أَكْمَامٌ	: Hurma çiçeğinin kapçığı
الْكِنُ	: Cm,	أَكْنَانٌ	: Kılıf, muhafaza
الْكُوبُ	: Cm,	أَكْوَابٌ	: Kulpu olmayan testi
الْكَوْخُ	: Cm,	أَكْوَاخٌ	: Kamıştan ev
الْكُورُ	: Cm,	أَكْوَارٌ	: Semer (1.mânâ)
الْكُورُ	: Cm,	أَكْوَارٌ	: Büyük deve sürüsü (2.mânâ)
الْكُوزُ	: Cm,	أَكْوَازٌ	: Testi
الْكِبِيرُ	: Cm,	أَكْيَارٌ	: Demirci körügü
الْكِيْسُ	: Cm,	أَكْيَاسٌ	: Para kesesi
الْلُّبُ	: Cm,	أَلْبَابٌ	: İç, cevizin içi
الْلَّبُ	: Cm,	أَلْبَابٌ	: Devenin boynunun dibi
الْلَّبْدُ	: Cm,	أَلْبَادٌ	: Keçe
الْلَّحَنُ	: Cm,	أَلْجَافُ	: Vâdinin merkezi
الْلَّحْجُ	: Cm,	أَلْحَاجُ	: Evin açısı
الْلَّحْدُ	: Cm,	أَلْحَادٌ	: Kabrin kenarına oyulan yarık
الْلَّحْنُ	: Cm,	أَلْحَانٌ	: Ezgi
الْلَّدِيسُ	: Cm,	أَلْدَاسٌ	: Besili

اللطخُ	: Cm,	الطاغٌ	: Damak
اللُّغَذُ	: Cm,	الْعَادُ	: Boğazdaki et
اللُّغَطُ	: Cm,	الْغَاطُ	: Ses
اللَّقَبُ	: Cm,	الْقَابُ	: Lakap
اللَّفَفُ	: Cm,	الْقَافُ	: Kuyu ve havuzun yanı
اللَّهَبُ	: Cm,	الْهَابُ	: Alev
اللُّوْحُ	: Cm,	الْلَوَاحُ	: Levha
اللَّوْذُ	: Cm,	الْلَوَادُ	: Dağın eteği
اللِّيْطَةُ	: Cm,	الْلِيَاطُ	: Odun kabuğu
الْمُؤْقُ	: Cm,	أَمَاقُ	: Yeryüzündeki gizli derin çukur
الْمَاءُ	: Cm,	أَمْوَاهُ	: Su
الْمَاءُ	: Cm,	أَمْوَاءُ	: Su
الْمَاقُ	: Cm,	آمَاقُ	: Yüzde gözyaşının aktığı alan
الْمَاقُ	: Cm,	آمَاقُ	: Yüzde gözyaşının aktığı alan
الْمَالُ	: Cm,	أَمْوَالُ	: Mal
الْمِثَلُ	: Cm,	أَمْتَالُ	: Benzer
الْمَحَاطُ	: Cm,	أَمْحَاطُ	: Efendi, asil
الْمُدُ	: Cm,	أَمْدَادُ	: Avuç dolusu
الْمُرُ	: Cm,	أَمْرَازُ	: Acı
الْمُرَةُ	: Cm,	أَمْرَازُ	: Ağaç
الْمُرَةُ	: Cm,	أَمْرَازُ	: Yaratılış kuvveti
الْمَرَسَةُ	: Cm,	أَمْرَاسُ	: İp

الْمَرَضُ	: Cm, أمراض	: Hastalık
الْمَرِيطُ	: Cm, أمراط	: Tüysüz
الْمَرِينُ	: Cm, أمraig	: Verimli
الْمِسْنَحُ	: Cm, أمساح	: Cadde; çuval
الْمَسَدُ	: Cm, أمساد	: Hurma lifi
الْمَشْجُ	: Cm, أمشاج	: Karışmış iki şey
الْمِشْطُ	: Cm, أمشاط	: Tırmık
الْمَطَرُ	: Cm, أمطار	: Yağmur
الْمَعْصُ	: Cm, أمصاص	: Sancı
الْمُقْطَطُ	: Cm, أمقاط	: Kuş avlanılan ip
الْمِلْحُ	: Cm, أملاح	: Tuz
الْمِلْغُ	: Cm, أملاغ	: Galat konuşan ahmak
الْمَلِيجُ	: Cm, أملاخ	: Güzel cehre
الْمَنُ	: Cm, أمنان	: Mîzan
الْمُهَرُ	: Cm, أمهار	: At kısmından ilk doğan yavru
الْمُوقُ	: Cm, أمواق	: Toz
الْمَيْتُ	: Cm, أموات	: Ölü
الْمَيْتُ	: Cm, أموات	: Ölü
الْمِيلُ	: Cm, أميال	: Göze sürme çekme
النَّابُ	: Cm, أنياب	: Ön dört dişten sonra gelen diş
النَّاقَةُ	: Cm, أنواع	: Dişi deve
النَّبَأُ	: Cm, أنباء	: Haber

الْبَدْرُ	: Cm, أَبْيَادُ	: Az olan şey
الْبَرْ	: Cm, أَبْيَارُ	: Küçük beyaz balıkçıl, sinek
الْبِلْ	: Cm, أَبْيَالُ	: Ok
الْسَّيْءُ	: Cm, أَبْيَاءُ	: Hz. Allah'dan gelen haberci
الْجُحْثُ	: Cm, أَجَحَّاثُ	: Zırh
الْجُمُونُ	: Cm, أَنْجَامُ	: Yıldız
الْجَيْبُ	: Cm, أَنْجَابُ	: Soyu kerim ve asil olan kimse
الْنَّدْدُ	: Cm, أَنْدَادُ	: Misil,örnek
الْنَّدَبَةُ	: Cm, أَنْدَابُ	: Deri üzerinde kalan yara veya çiban
الْتَّذِيلُ	: Cm, أَنْذَالُ	: Hakir, adı kimse
الْأَنْزُولُ	: Cm, أَنْزَالُ	: Menzil
الْسُّنْعُ	: Cm, أَسْنَاعُ	: Semerin kalanı
الْأَسْلُ	: Cm, أَسْسَالُ	: Nesil
الْشَّسْجُ	: Cm, أَشْشَاجُ	: Suyun akdiği yer
الْشَّنْزُ	: Cm, أَشْشَازُ	: Yüksek yer
الْعَصْفُ	: Cm, أَنْصَافُ	: Bir şeyin bulunduğu taraf
الْنَّطْلُ	: Cm, أَنْطَلَاغُ	: Deri; minder (1.mânâ)
الْنَّعَمُ	: Cm, أَنْعَامُ	: Mal; deve
الْنَّفَرُ	: Cm, أَنْفَارُ	: İnsan
الْنَّفَلُ	: Cm, أَنْفَالُ	: Ganîmet
الْكَبْ	: Cm, أَنْقَابُ	: Uyuz hastalığı
الْقَفْسُ	: Cm, أَنْقَاسُ	: Mürekkep

النَّقْصَةُ	: Cm, أَنْقَاضُ	: Bozulmuş
النَّقْلُ	: Cm, أَنْقَالُ	: Ayakkabı
النُّكْسُ	: Cm, أَنْكَاسُ	: Ters dönmüş ok temreni
النَّكْلُ	: Cm, أَنْكَالٌ	: Zincir
النَّمَطُ	: Cm, أَنْمَاطٌ	: Aynı görüste olan topluluk; yol
النَّهَرُ	: Cm, أَنْهَارٌ	: Nehir
النَّوْرُ	: Cm, أَنْوَارٌ	: Beyaz çiçek
النَّوْرُ	: Cm, أَنْوَارٌ	: Işık
النَّوْضُ	: Cm, أَنْوَاضُ	: Kaynak
النَّوْطُ	: Cm, أَنْوَاطٌ	: Gülle
النَّوْفُ	: Cm, أَنْوَافٌ	: Yüksek hörgüç
النَّوْلُ	: Cm, أَنْوَالٌ	: Vâdi
النَّوْنُ	: Cm, أَنْوَانٌ	: Nun harfi; balık
النَّسِيرُ	: Cm, أَنْيَارٌ	: Boyunduruk (1.mânâ)
النَّسِيرُ	: Cm, أَنْيَارٌ	: Elbise ismi (2.mânâ)
النَّسْقُ	: Cm, أَنْيَاقٌ	: Dağın zirvesi
الْحَجْمُ	: Cm, أَهْجَامٌ	: Kocaman kadeh
الْمَخْلُ	: Cm, أَهْجَالٌ	: Düz; oturmuş arazi
الْهَدَبُ	: Cm, أَهْدَابٌ	: Ağacın dalları
الْهَدُمُ	: Cm, أَهْدَامٌ	: Yıpranmış elbise
الْهَرْطُ	: Cm, أَهْرَاطٌ	: İri deve
الْمَضْمُ	: Cm, أَهْضَامٌ	: Düz arazi

الْهَكُوكُ	: Cm, أَهْكَاكٌ	: Aklı bozuk olan
الْهِمْ	: Cm, أَهْمَامٌ	: İhtiyar
الْهِمْءُ	: Cm, أَهْمَاءُ	: Eski elbise
الْهِنْدُ	: Cm, أَهْنَادٌ	: Kadın ismi; yüz deve
الْهَوَرُ	: Cm, أَهْوَارٌ	: Göl
الْهَوْلُ	: Cm, أَهْوَالٌ	: Endişe, korku veren nesne
الْوَاحِدُ	: Cm, أَحْدَانٌ	: İlimde öne geçen
الْوَبَرُ	: Cm, أَوْبَارٌ	: Deve, tavşan vb. hayvanların yünü
الْوَثَدُ	: Cm, أَوْتَادٌ	: Kazık
الْوَتَرُ	: Cm, أَوْتَارٌ	: Yayın teli
الْوَئَنُ	: Cm, أَوْثَانٌ	: Put
الْوَجَعُ	: Cm, أَوْجَاعٌ	: Hastalık
الْوَجْمُ	: Cm, أَوْجَامٌ	: Taş
الْوَحَجَةُ	: Cm, أَوْحَاجٌ	: Gizli yer
الْوَحْلُ	: Cm, أَوْحَالٌ	: Cıvık çamur
الْوَحِيمُ	: Cm, أَوْخَامٌ	: Ağır adam
الْوَرْبُ	: Cm, أَوْرَابٌ	: Vahşi canavar ini
الْوَرَقُ	: Cm, أَوْرَاقٌ	: Basılmış dirhem
الْوَرَكُ	: Cm, أَوْرَكٌ	: Kalça
الْوَرَلُ	: Cm, أَوْرَالٌ	: Keler cinsi bir hayvan hayvan
الْوَزْرُ	: Cm, أَوْزَارٌ	: Günah
الْوَزَغَةُ	: Cm, أَوْزَاغٌ	: Alaca keler

الوزنُ	: Cm,	أوزانٌ	: Süheyel yıldızından önce doğan yıldız
الوزيرُ	: Cm,	أوزارٌ	: Vezir
الوصبُ	: Cm,	أوصابٌ	: Hastalık
الوضاحُ	: Cm,	أوضاحٌ	: Sabah aydınlığı
الوضرُ	: Cm,	أوضارٌ	: Kirli
الوضمُ	: Cm,	أوضامٌ	: Kasap tezgahı
الوطَرُ	: Cm,	أوطارٌ	: İhtiyaç
الوَلَى	: Cm,	أوطانٌ	: Vatan
الوَعْلُ	: Cm,	أوعالٌ	: Şaban ayı
الوَعلُ	: Cm,	أوعالٌ	: Bitişik olan şey
الوَغَبُ	: Cm,	أوغابٌ	: Çuval
الوَعْدُ	: Cm,	أونادٌ	: Cismen zayıf, ahmak
الوَفْرُ	: Cm,	أوفارٌ	: Acele
الوِقْرُ	: Cm,	أوقارٌ	: Ağır yük
الوَقْلُ	: Cm,	أوقالٌ	: Mukul ağaçları veya meyvesi
الوُقْفَةُ	: Cm,	أفتاتٌ	: Kuş yuvası; çukur
الوَكْرُ	: Cm,	أوكارٌ	: Kuş yuvası
الوَكْفُ	: Cm,	أوكافٌ	: Bozuk; şiddet
الوَلَحْةُ	: Cm,	أولاجٌ	: Yağmur ve diğer şeylelerden korunulan mağara
الوهقُ	: Cm,	أوهاقٌ	: Kement
الوَهْمُ	: Cm,	أوهامٌ	: Kement
الياسِرُ	: Cm,	أيسارٌ	: Kasap

الإِيَّافُ	: Cm,	أَنْفَاعُ	: Yetişkin delikanlı
البَيْتِمُ	: Cm,	وَأَيْتَامُ	: Yetim
الْيَقْطُ	: Cm,	أَيْقَاظُ	: Uyanık erkek
الْيَقْطَانُ	: Cm,	أَيْقَاظُ	: Uyanık erkek
الْيَمِينُ	: Cm,	أَيْمَانُ	: Sağ taraf

2.2.4.2 فعلة vezni

الجَارُ	: Cm,	جِيرَةٌ	: Komşu
الخَصِيُّ	: Cm,	خِصْيَةٌ	: Hadim
الرَّاجِلُ	: Cm,	رِجَالَةٌ	: Yaya kimse
الشُّجَاعُ	: Cm,	شِجَاعَةٌ	: Şebeatlı
الصَّبِيُّ	: Cm,	صِبَّيَةٌ	: Çocuk
الصَّبِيُّ	: Cm,	صِبَوَةٌ	: Çocuk
الظَّلِيلُ	: Cm,	ظَلِيلَةٌ	: Hasır
الغَزَالُ	: Cm,	غَزَالَةٌ	: Geyik yavrusu
الغَلَامُ	: Cm,	غِلَامَةٌ	: Çocuk
الوَلَدُ	: Cm,	وَلَدَةٌ	: Cocuk

2.5.5 Cem'-i kesret vezinleri

Cemi kesrette kullanılan meşhur sîgalar 18 tanedir. Bunlar : فَعَلَةٌ , فَعْلٌ , فُعَلٌ , فُعْلٌ , فَعْلُهُ , فُعْلَهُ . 111

¹¹¹ Tarabay Edmâ. *Mu’cemii’l-cumû’ fi’l-Jügati’l-‘Arabiyye*, s. 584-585.

2.5.5.1 فُعْل vezni

الْأَكْبَعُ	: Cm, بُنْعٌ	: Boynu uzun olan
الْأَبْحَرُ	: Cm, بُحْرٌ	: Karnı büyük olan
الْأَجْحَجُ	: Cm, بُجْجٌ	: Boğuk sesli adam.
الْأَكْبُكُ	: Cm, بُكْمٌ	: Dilsiz
الْأَبْلُ	: Cm, بُلْ	: Yüzsüz adam
الْأَبِيلُ	: Cm, أَبِيلٌ	: Değnek; rahip
الْأَتَانُ	: Cm, أَثَانٌ	: Diş eşek
الْأَشْوَلُ	: Cm, أُشَوْلٌ	: Deli; ahmak
الْأَجْحَمُ	: Cm, حُجْمٌ	: Gözünün kırmızılığı fazla olan
الْأَجْرَبُ	: Cm, حُرْبٌ	: Uyuz
الْأَجْمَةُ	: Cm, أَجْمٌ	: Dalları birbirine dolanmış ağaç
الْأَجْوَحُ	: Cm, حُوْجٌ	: Herşeyin geniş olması
الْأَحْدُ	: Cm, حُدْ	: Kuyruğunun kılları az olan erkek hayvan
الْأَجْبَطُ	: Cm, بُجْطٌ	: Ayağıyla yere vuran
الْأَخْفَشُ	: Cm, خُفْشٌ	: Uyuz olup yaşlı adam gibi gezen
الْأَخْلَجُ	: Cm, خُلْجٌ	: Küçük gemi
الْأَخْنَنُ	: Cm, خُنْ	: Genizden konuşan
الْأَخْيَنُ	: Cm, خُوفٌ	: Bir gözü gök diğer gözü siyah olan at
الْأَدَمُ	: Cm, أَدْمٌ	: Ahu (1.mânâ)
الْأَرْوَغُ	: Cm, رُوْغٌ	: Güzelliği veya şecaatiyle hayret veren

الاروقة	: Cm, رُوْقَةٌ	: Ön dişlerinin yukarısı aşağıından uzun olan adam
الأزج	: Cm, زُجْ	: İnce uzun kaşlı kimse
الأزغب	: Cm, زُغْبٌ	: Kalın ve ağır olan şey
الأزغب	: Cm, زُغْبٌ	: Kalın ve ağır olan şey
الأزفرا	: Cm, زُفْرَاءٌ	: İki tarafı büyük at
الأسدل	: Cm, سُدْلٌ	: Meyl eden
الاسلم	: Cm, سُلْمٌ	: Zehirli ağaç
الأشواع	: Cm, شُوَاعٌ	: Ürperip saçları diken diken olan adam
الاصم	: Cm, صُمٌّ	: Sağır
الاضلع	: Cm, ضُلْعٌ	: Kuvvetli
الأطلة	: Cm, طُلْلَةٌ	: Bir kısım ot kalmış yer
الأظل	: Cm, ظُلْلٌ	: Parmak izi
الأعور	: Cm, عُورٌ	: İki gözden birinin kör olması
الاغتم	: Cm, غُتْمٌ	: Fesih konuşamayan kimse
الافرق	: Cm, فُرْقٌ	: Beyaz horoz
الافتخ	: Cm, فُقْحٌ	: Bembeyaz
الاقمر	: Cm, قُمْرٌ	: Beyaz
الاقمع	: Cm, قُمْعٌ	: Gözü az gören
الاكتنخ	: Cm, كُنْخٌ	: Noksan
الأللاد	: Cm, لُدٌّ	: Boynu uzun deve
الأمرط	: Cm, مُرْطٌّ	: Bedeninde az kıl olan
الامشقا	: Cm, مُشْقَّةٌ	: Yarılmış cilt

الْأَنْجُلُ	: Cm,	أنْجُلٌ	: Büyük gözlü adam
الْأَكْطُ	: Cm,	أَكْطُ	: Uzak sefer
الْأَمْوَأْ	: Cm,	أَمْوَأْ	: Ahmak
الْأَوَّرَ	: Cm,	أَوَّرٌ	: Ateşin ve güneşin harareti
الْأَوْرَقُ	: Cm,	أَوْرَقٌ	: Alaca renkli deve
الْبَاسِلُ	: Cm,	بَاسِلٌ	: Arslan
الْبَاهِلُ	: Cm,	بَاهِلٌ	: Yularsız salma deve
الْبِرْدَمَةُ	: Cm,	بِرْدَمٌ	: Güveç
الْبِسْطُ	: Cm,	بِسْطٌ	: Yavrusu ile beraber salınan deve
الْبَضِيعُ	: Cm,	بُضِيعٌ	: Deniz
الْبِطَانُ	: Cm,	بُطَانٌ	: Kayış
الْبَهِيمُ	: Cm,	بَهِيمٌ	: Kapkara olan şey
الْبِيَانُ	: Cm,	بِيَانٌ	: Çadırın direğii
الْتَوْمَةُ	: Cm,	تَوْمَةٌ	: İnci
الْتُّطُ	: Cm,	تُطٌّ	: Sakalının kilları az olan
الْجَاهِلُ	: Cm,	جَاهِلٌ	: Câhil
الْجَدَلَاءُ	: Cm,	جَدَلٌ	: Kırımı güzel baldır
الْجَرَابُ	: Cm,	جَرَابٌ	: Dağarcık
الْجَرْحَةُ	: Cm,	جَرْحَةٌ	: Kap
الْجِمَاعُ	: Cm,	جِمَاعٌ	: Büyük
الْجَمِيزُ	: Cm,	جَمِيزٌ	: Iskarta hurma
الْجَوَادُ	: Cm,	جَوَادٌ	: At

الْجَوْنُ	: Cm,	جُونٌ	: Siyah; beyaz; gündüz
الْجَيْدَاءُ	: Cm,	جُودٌ	: Güzel, uzun boyunlu
الْمَحَافِلُ	: Cm,	حُولٌ	: Bozulmuş şey
الْحَازِبُ	: Cm,	حُزْبٌ	: Kapıcı
الْحُلْلَةُ	: Cm,	حُلْلٌ	: Üzüm bağı
الْحَبَّانَاءُ	: Cm,	حُبْنٌ	: Büyük karınlı
الْحَبَّيرُ	: Cm,	حُبَّيرٌ	: Benekli bulut
الْحَرَبُ	: Cm,	حُزْبٌ	: Şiddetli
الْحَقَّةُ	: Cm,	حُقٌّ	: Ahşap kap
الْحَمَاءُ	: Cm,	حُمٌّ	: Dübür
الْخَانِزُ	: Cm,	خُنْزٌ	: Sâdık dost
الْخَرُوطُ	: Cm,	خُرُوطٌ	: Serkeş hayvan
الْخَشَبَ	: Cm,	خُشْبٌ	: Kalın kuru ağaç parçası
الْخُصْرَةُ	: Cm,	خُصْرٌ	: Renk
الْخِمَارُ	: Cm,	خُمْرٌ	: Baş örtüsü
الْحَوَانُ	: Cm,	حُونٌ	: Hâin (2.mânâ)
الْحَوَاقِعُ	: Cm,	حُوقٌ	: Ahmak
الْدَّجْنُ	: Cm,	دُجْنٌ	: Bol yağmur
الْدَسَارُ	: Cm,	دُسْرٌ	: Halat
الْدَّمَعَ	: Cm,	دَمْعٌ	: Göz yaşı
الْدُوْدَةُ	: Cm,	دُونٌ	: Kurtçuk
الْلَّفَنَاءُ	: Cm,	ذُقْنٌ	: Uzun yanaklı kadın

الذئبُ	: Cm,	ذُلْفٌ	: Küçük burunlu
الرَّبَاعُ	: Cm,	رُبْعٌ	: Dört yaşındaki at
الرَّسْحَاءُ	: Cm,	رُسْخٌ	: Çirkin kadın
الرَّغِيفُ	: Cm,	رُغْفٌ	: Ekmek
الرَّوَاقُ	: Cm,	رُوقٌ	: Göz kapağı
الرُّومِيُّ	: Cm,	رُومٌ	: Rum ırkına mensup
الرَّاهِقُ	: Cm,	رُهْقٌ	: Kuru
الزُّعْبُوبُ	: Cm,	زُعْبٌ	: Adı, alçak
السَّاحَةُ	: Cm,	سُورَخٌ	: Geniş mekan
السُّرْبَةُ	: Cm,	سُربٌ	: Yol
السُّوارُ	: Cm,	سُورٌ	: Bilezik
السُّورَةُ	: Cm,	سُورٌ	: Sûre; Konak
الشُّسُونُغُ	: Cm,	شُسْعَنْغٌ	: Uzak
الشَّعَرَاءُ	: Cm,	شُعْرٌ	: Uzun sık killi
الشَّلَحَاءُ	: Cm,	شُلْحٌ	: Demir kılıç
الصَّرَمَاءُ	: Cm,	صُومٌ	: Sütü az olan deve
الصَّفَرُ	: Cm,	صُقْرٌ	: Şahin
الصَّلْعَاءُ	: Cm,	صُلْعٌ	: Açık arazi
الصَّمَاءُ	: Cm,	صُمٌّ	: Şişman deve
الصُّورَةُ	: Cm,	صُورٌ	: Şekil
الصُّوغُ	: Cm,	صُوغٌ	: Bir çeşit ölçek
الضَّيْعُ	: Cm,	ضُبْيَعٌ	: Sırtlan

الظَّاهِرُ	: Cm, ظَاهِرٌ	: Üzerine güneş doğan
العَائِصُ	: Cm, عَائِصٌ	: Nice yıllar gebe olmamış koyun
العَائِطُ	: Cm, عَائِطٌ	: Kısır olmadığı halde senelerce çocuk taşımayan
العَائِنُ	: Cm, عَائِنٌ	: Yaban eşegi sürüsü
الْجَبُورُ	: Cm, جَبُورٌ	: Sünnetsiz kişi (1.mânâ)
الْعَسْلُ	: Cm, عَسْلٌ	: Bal
الْعَسِيلُ	: Cm, عَسِيلٌ	: Kuvvetli çevik adam
الْعَصَامُ	: Cm, عَصَامٌ	: Su tulumu bağlanan ip (2. mânâ)
الْعَقُورُ	: Cm, عَقُورٌ	: Kısır köpek
الْعَمُوسُ	: Cm, عَمُوسٌ	: Zâlim
الْعَنْكَبُوتُ	: Cm, عَنْكَبُوتٌ	: Örümcek cinsi
الْعَرَاءُ	: Cm, عَرَاءٌ	: Güzel kokulu bitki, peygamber efendimizin (sav) şehri
الْعُرْضَةُ	: Cm, عُرْضَةٌ	: Deve egerinin kayışı
الْعَلَافُ	: Cm, عَلَافٌ	: Kılıf
الْفَارِهُ	: Cm, فَارِهٌ	: Maharetli adam
الْفَارُ	: Cm, فَارٌ	: Çok yanaşmadan dolayı dışiden kesilen hayvan
الْفَسْلُ	: Cm, فَسْلٌ	: Asma çubuğu
الْفَشِيلُ	: Cm, فَشِيلٌ	: Korkak
الْفَطَنُ	: Cm, فَطَنٌ	: Zihni süratle intikal eden adam
الْفَطِيمُ	: Cm, فَطِيمٌ	: Sütten kesilmiş çocuk
الْفَلَكُ	: Cm, فَلَكٌ	: Yörünge
الْقَاتِحُ	: Cm, قَاتِحٌ	: Saha

القارحُ	: Cm,	فُرْجٌ	: Azı dişini yarmış dişlerini tamamlamış hayvan
القَبِيلُ	: Cm,	قُبْلٌ	: Cemaat
القَرُوفُ	: Cm,	قُرْفٌ	: Aşırı zulüm
القَسْطَاءُ	: Cm,	قُسْطٌ	: Eğri bacak (1.mânâ)
القَشِيمُ	: Cm,	قُشْمٌ	: Kuru sebze
القصَفَةُ	: Cm,	قَصْفٌ	: Kum yığını
القصَنَاءُ	: Cm,	قُصْنٌ	: Boynuzu kırık olan
القصِيمَةُ	: Cm,	قُصْمٌ	: İri meşe ağaçları bitiren kumsal
القُصلَةُ	: Cm,	قُصْبٌ	: Bir bitki adı
القلُوغُ	: Cm,	قُلْغٌ	: Yay
القُمْرِيُّ	: Cm,	قُمْرٌ	: Kumru
الكَعْبُ	: Cm,	كُعْبٌ	: Tavla
اللَّبُونُ	: Cm,	لُبْنٌ	: Sütü çok olan hayvan
اللَّدْنُ	: Cm,	لُدْنٌ	: Yumuşak olan şey
اللَّذِيدُ	: Cm,	لُدْ	: Lezzet
اللَّسَانُ	: Cm,	لُسْنٌ	: Lisan
اللَّمُوسُ	: Cm,	لُمْسٌ	: Semizliğinde şüphe olan deve
اللُّوْبَةُ	: Cm,	لُوبٌ	: Taşlık yüksek yer; Beraber göçeve olup müşavere yapmayan iki kavim
المَدِينَةُ	: Cm,	مُدْنٌ	: Şehir
المرَّةُ	: Cm,	مَرٌّ	: Defa, kerre
الْمُرَّةُ	: Cm,	مَرٌّ	: Ağaç
الْمَعْزَاءُ	: Cm,	مُعْزٌ	: Sert, katı

الْمَكْرُ	: Cm,	مَكْرٌ	: Bir çeşit ot
الْمَكْوْلُ	: Cm,	مَكْوْلٌ	: İçinde su olan kuyu
الْمَوْكِنُ	: Cm,	وُكْنٌ	: Kuş yuvası
الْتَّارُ	: Cm,	تُورٌ	: Ateş
النَّاقَةُ	: Cm,	نُوقٌ	: Dişi deve
النَّسْعُ	: Cm,	نُسْعٌ	: Semerin kalanı
الْتَّفْخَاءُ	: Cm,	تُفْخٌ	: Tavşanın sıçraması
الْقَسَاءُ	: Cm,	قُسْسٌ	: Doğum yapan
الْتَّمِيرُ	: Cm,	تُمْرٌ	: Arslan
الْتَّوَارُ	: Cm,	تُورٌ	: Utangaç dişi
الْبَيَاطُ	: Cm,	بُوتٌ	: Kalp
الْمَجِينَةُ	: Cm,	مُحْجَنٌ	: Alçak, adı kadın
الْمُهْوَنَةُ	: Cm,	مُهْوَنٌ	: Alçak çukur
الْهَوْجَاءُ	: Cm,	هُوْجٌ	: Süratlı deve
الْمَوْدَةُ	: Cm,	هُودٌ	: Kaya kuşu
الْوَيْنُ	: Cm,	وَيْنٌ	: Kalpteki damar
الْوَكَنُ	: Cm,	وَهْنٌ	: Put
الْوَذَحَةُ	: Cm,	وَذْحٌ	: Necasetten hayvanın üzerine yapışan, çakıldak
الْوَرَدُ	: Cm,	وَرَدٌ	: Herhangi ağacın çiçeği
الْوُصْلَةُ	: Cm,	وُصْلٌ	: Bitişik olan
الْوَغْدُ	: Cm,	وَغْدٌ	: Cismen zayıf, ahmak
الْيَسَارُ	: Cm,	يُسَرٌ	: Kolaylık, sol taraf

2.5.5.2 فُعْل vezni

الجَزُورُ	: Cm,	جُرْزٌ	: Deveye mahsus olan
الإِبَاضُ	: Cm,	أَبْضُ	: Deveyi bağlayan ip
الإِكَانُ	: Cm,	أَكْنُ	: Dişi eşek
الإِثْنُونُ	: Cm,	أَثْنَنُ	: Ekmekçi
الإِثْنَةُ	: Cm,	أَثْثُ	: Ev eşyası
الإِثْرَ	: Cm,	أَثْرٌ	: Pranga
الاجْمَةُ	: Cm,	أَجْمٌ	: Dalları birbirine dolanmış ağaç
الاَحْدَلُ	: Cm,	حُدْلٌ	: Boynu bir tarafa eğili olan adam
الاَدَمُ	: Cm,	أَدْمٌ	: Deri
الارْأَكُ	: Cm,	أَرْأَكٌ	: Misvak ağacı
الاِرَانُ	: Cm,	أَرْنُ	: Ölüm döşegi
الاشْعَرُ	: Cm,	شُعْرٌ	: Tırnağın altındaki et
الاَصْوْصُ	: Cm,	أُصْصٌ	: Besili deve
الاَصْبَلُ	: Cm,	أُصْلٌ	: Ölüm
الاعْلِيَطُ	: Cm,	عُلْيَطٌ	: Boyundaki alâmet
الاَكْمَةُ	: Cm,	أُكْمٌ	: Tepe
الاَلْوَفُ	: Cm,	الْفُ	: Ülfeti çok olan
الاَمُونُ	: Cm,	أُمْنُ	: Kuvvetli deve
الاَنُوسُ	: Cm,	أَنْسُ	: Evcil köpek
الإِهَابُ	: Cm,	أَهْبٌ	: İşlenmemiş deri
الاوَانُ	: Cm,	أُونُ	: Büyük çardak

الإِيَامُ	: Cm,	دَمَانٌ	: Duman
البَيْلُ	: Cm,	بَيْلٌ	: Vadinin ortasındaki su oluğunu
البَحِيرَةُ	: Cm,	بَحْرٌ	: Câhiliye devrinde on yavru yapmış deve
البِدْعُ	: Cm,	بُدْعٌ	: İlk olan iş
النَّدِيجُ	: Cm,	بُدْعٌ	: Yaratıcı yaratılmış
البَدُولُ	: Cm,	بُدُولٌ	: Yaşlı dişi deve
البِسَاطُ	: Cm,	بُسْطٌ	: Halı
البَسِيطُ	: Cm,	بُسْطٌ	: Parıldayan
العَيْدُ	: Cm,	عَيْدٌ	: Uzak
الْمَلَسُ	: Cm,	مُلْسٌ	: Mahzün adam
الْبَهْوَتُ	: Cm,	بُهْتٌ	: Başkasına iftira atmak
الْبَهِيمُ	: Cm,	بَهِيمٌ	: Kapkara olan şey
الْبَيْتُ	: Cm,	بَيْتٌ	: Ev
الْبَيْرُضُ	: Cm,	بَيْرُضٌ	: Yumurtlayan tavuk
الثَّاجِرُ	: Cm,	ثَاجِرٌ	: Alım satın yapan kimse
الثَّالِلُ	: Cm,	ثَالِلٌ	: Boyun
الثَّقَالُ	: Cm,	ثَقَالٌ	: Ağır
الجَاهِلُ	: Cm,	جَاهِلٌ	: Câhil
الْجَيْنُ	: Cm,	جَيْنٌ	: Alnın sağ veya sol tarafı
الْجَدِيدُ	: Cm,	جَدِيدٌ	: Yeni
الْجَدِيلُ	: Cm,	جَدِيلٌ	: Yular
الْجَرَابُ	: Cm,	جَرَابٌ	: Dağarcık

الجِرَانُ	: Cm,	حُرْنٌ	: Devenin boğazlanacak yerinden boğaz çukuruna kadar kısmı
الجِرْمُ	: Cm,	حُرْمٌ	: Ceset
الجِسْرُ	: Cm,	جُسْرٌ	: Köprü
الحَالَاءُ	: Cm,	حُلْفٌ	: Şamataçı câriye
الحِبَابُ	: Cm,	حُبْبٌ	: Kendisiyle örtülen şey
الحِبَابُ	: Cm,	حُبْكٌ	: Kemer gibi bele bağlanan ip
الحِيَكَةُ	: Cm,	حُبْكٌ	: Yol
الحِرْمُ	: Cm,	حُرْمٌ	: Haram
الحَرِيشُ	: Cm,	حُرْشٌ	: Kulağa kaçan böceği
الحَرِيمُ	: Cm,	حُرْمٌ	: İhramının elbisesi
الحِرَامُ	: Cm,	حُرْمٌ	: Kendisi ile bağlanılan şey
الحِرَبُ	: Cm,	حُرْبٌ	: Sert mekan
الحِرْقَةُ	: Cm,	حُرْقٌ	: Bahçe; parça
الحِرْبُ	: Cm,	حُرْمٌ	: Göğüs
الحُسْوَةُ	: Cm,	حُسَّا	: Yudum
الحِسْنَةُ	: Cm,	حُسْلٌ	: Evcil sığır
الحَصَانُ	: Cm,	حُصْنٌ	: Evli kimse
الحِصَانُ	: Cm,	حُصْنٌ	: Aygır
الحَصِيرُ	: Cm,	حُصْرٌ	: Sinesi dar
الحَضِيقُ	: Cm,	حُضْضٌ	: Ova
الحَلَبَةُ	: Cm,	حُلْبٌ	: Sağılabilen hayvan
الحَلَوْبُ	: Cm,	حُلْبٌ	: Sağılabilen hayvan

الحِمَارُ	: Cm,	خُمْرٌ	: Eşek
الحِمَالَةُ	: Cm,	خُمْلٌ	: Kavimler arası olan diyet
الخَاسِفُ	: Cm,	خُسْفٌ	: Zayıf adam
الخَامِلُ	: Cm,	خُمْلٌ	: Şan ve şöhreti gitmiş olan adam
الخَاطُّ	: Cm,	خَبْطٌ	: Toz
الخَيْطُ	: Cm,	خَبْطٌ	: Küçük havuz
الخَرْءُ	: Cm,	خَرْءٌ	: Necâset
الخَرْوَجُ	: Cm,	خَرْجٌ	: Boynu uzun olup yuları uzun olan at
الخَرِيدَةُ	: Cm,	خَرْدٌ	: Bâkire
الخَرِيقُ	: Cm,	خَرْقٌ	: Düz verimli arâzi (1.mânâ)
الخَشِيبُ	: Cm,	خُشْبٌ	: Parlatılmış kılıç
الخَصِينُ	: Cm,	خُصْنٌ	: Küçük balta
الخَضْرَةُ	: Cm,	خُضْرٌ	: Renk
الخِطَامُ	: Cm,	خُطْمٌ	: Yular
الخَطْبُ	: Cm,	خُطْبٌ	: Hal; şan; mutlak iş
الخَطَلَاءُ	: Cm,	خُطْلٌ	: Kulakları duymayan koyun
الخَلْطُ	: Cm,	خُلْطٌ	: Ortak
الخَنْوَفُ	: Cm,	خُنْفٌ	: Yulardan hoşlanmayan deve
الخَيْنَفُ	: Cm,	خُنْفٌ	: Beyaz elbise
الدَّالِفُ	: Cm,	دُلْفٌ	: Hedefe isabet etmeyen ok
الدَّسَارُ	: Cm,	دَسْرٌ	: Halat
الدَّفَنُ	: Cm,	دُفْنٌ	: Defin olunan, gömülen

الدَّلْوُخُ	: Cm,	دُلْخٌ	: Suyun çok olması
النَّلْوُخُ	: Cm,	ذُلْخٌ	: Besili
الدَّلَيْكُ	: Cm,	ذُلْكَ	: Höşmerim tatlısı; rüzgarın savurduğu toprak
الدَّمُوسُ	: Cm,	دُمُسٌ	: Postaki
الدَّمُواةُ	: Cm,	دُمُكٌ	: Yavaş dönen makara
الدَّوَبِلُ	: Cm,	ذَبِيلٌ	: Hınzır yavrusu
الذَّابِلُ	: Cm,	ذُبِيلٌ	: Köle
الذَّعَافُ	: Cm,	ذُعْفٌ	: Zehir
الذَّفَافُ	: Cm,	ذُفْفٌ	: Az su; öldürücü zehir
الذَّلُولُ	: Cm,	ذَلْلٌ	: Yumuşaklılık
الرَّبَاطُ	: Cm,	رِبَطٌ	: Kendisi ile bağlanılan
الرَّبَضُ	: Cm,	رِبْضٌ	: Büyük ağaç
الرَّجَاحُ	: Cm,	رُجُحٌ	: Kalçası ağır olan kadın
الرَّجَاعُ	: Cm,	رُجُعٌ	: Yuların burun üzerine geçen kısmı
الرَّجِيعُ	: Cm,	رُجُعٌ	: Sâhibine edilen söz
الرُّدْحَةُ	: Cm,	دُرْحٌ	: Çok ağır
الرَّمَمُ	: Cm,	رُدمٌ	: Yıpranmış elbise
الرَّدُومُ	: Cm,	رُدمٌ	: Sıvı
الرَّسُولُ	: Cm,	رُسُلٌ	: Elçi
الرَّغِيفُ	: Cm,	رُغْفٌ	: Ekmek
الرَّسَكَابُ	: Cm,	رَسْكَابٌ	: Üzengi
الرَّاهِيقُ	: Cm,	رُهْقٌ	: Kuru

الزُّبْرَةُ	: Cm,	زُبْرٌ	: Sırtın üst kısmı
الرَّبُورُ	: Cm,	رَبِّرٌ	: Davud'ın (a.s.) kitabı
الرَّبِيلُ	: Cm,	رَبِيلٌ	: Kap
الرَّمَالُ	: Cm,	رَمَلٌ	: Bir ayağına yashlı duran adam
السَّحَابُ	: Cm,	سَحَبٌ	: Bulut
السَّخَابُ	: Cm,	سَخَبٌ	: Feryat, şamata
السَّرُوءُ	: Cm,	سُرُؤٌ	: Yumurtalayan çekirge veya balık
السَّرِيرُ	: Cm,	سُرَرٌ	: Döşek
السِّلَبُ	: Cm,	سُلَبٌ	: Uzun olan şey
السَّلَبُ	: Cm,	سُلَبٌ	: Aklını kaybetmiş olan
السَّمَاطُ	: Cm,	سُمَطٌ	: Sıra, Saf
السَّوَارُ	: Cm,	سُورٌ	: Bilezik
الشَّاسِبُ	: Cm,	شُسُبٌ	: Bünyesi uzun olup vucudu haşin olan
الشَّرَاعُ	: Cm,	شُرُعٌ	: Gemi yelkeni
الشَّعَاعُ	: Cm,	شُعَعٌ	: Işık
الشَّعْرُ	: Cm,	شُعْرٌ	: Ağaç; Zeferan otu
الشَّعَبُ	: Cm,	شُعْبٌ	: Azık koyulacak dağarcık
الشَّكِسُ	: Cm,	شُكُسٌ	: İnatçı
الشَّكَرُ	: Cm,	شُكَرٌ	: Ağacın kabuğu
الشَّهَابُ	: Cm,	شُهَبٌ	: Alevin parlayan alev kısmı
الشَّيَارُ	: Cm,	شَيَرٌ	: Cumartesi
الصَّبَرُ	: Cm,	صَبَرٌ	: Beyaz bulut (2.mânâ)

الصَّحِيفَةُ	: Cm,	صُحْفٌ	: Sayfa
الصَّدِيقُ	: Cm,	صَدِيقٌ	: Yarım
الصَّرْوَعُ	: Cm,	صَرْعٌ	: İnsanlarla çok güreş tutan
الصَّرِيفَةُ	: Cm,	صَرْفٌ	: Lavaş; kuru hurma yaprağı
الصَّعْدُ	: Cm,	صَعْدٌ	: Tepe
الصَّعِيدُ	: Cm,	صَعِيدٌ	: Yeryüzü toprak
الصَّفَوْقُ	: Cm,	صَفْقٌ	: Sarp dağ
الصَّلَبُ	: Cm,	صَلْبٌ	: Pek şiddetli şey
الصَّمَائِكُ	: Cm,	صَمَائِكٌ	: Ölçeğin üzerine sonradan eklenen
الضَّيْعُ	: Cm,	ضَيْعٌ	: Sırtlan
الضَّفَارُ	: Cm,	ضَفَارٌ	: Yular
الضَّهَوْلُ	: Cm,	ضَهَوْلٌ	: Sütü az olan deve ve koyun
الطَّحَالُ	: Cm,	طُحَالٌ	: Et parçası
الطَّرِيقُ	: Cm,	طُرُقٌ	: Yol
الظَّلْوَبُ	: Cm,	ظَلْبٌ	: İsteği çok olan
الظَّلَيلُ	: Cm,	ظَلَلٌ	: Hasır
الظَّعِينَةُ	: Cm,	ظَعِينَةٌ	: Deve üzerindeki mahfil
العَاطِرُ	: Cm,	عَاطِرٌ	: Güzel kokuyu seven
العَبْدُ	: Cm,	عَبْدٌ	: İster hür olsun ister köle olsun insan
العَيْطُ	: Cm,	عَيْطٌ	: Semiz, genç
العَجُوزُ	: Cm,	عَجُوزٌ	: Nine
العَجُولُ	: Cm,	عَجُولٌ	: Çocuğunu yitiren anne

العَجْنُ	: Cm,	عُجْنٌ	: Yoğrulmuş nesne
العَدْقَةُ	: Cm,	عَدْقٌ	: Kuyudan su kovasını çıkaracak çengel
الْعَرْشُ	: Cm,	عَرْشٌ	: Hükümdarın tahtı, kırmızı yakut
الْعَرْوَبُ	: Cm,	عَرْبٌ	: Kocasını çok seven kadın
الْعَرْوَسُ	: Cm,	عَرْسٌ	: Gelin
الْعَرْوَطُ	: Cm,	عَرْطٌ	: Dişleri silinmiş deve
الْعَرْوَثُ	: Cm,	عَرْثٌ	: Semizliği hörgüçünden anlaşılan deve
الْعَرِيشُ	: Cm,	عَرِيشٌ	: Kameriye
الْعَرِينُ	: Cm,	عَرِينٌ	: Arslan; sırtlan; kurt barınağı
الْعَزْمُ	: Cm,	عَزْمٌ	: Gayret
الْعَزْوُلُ	: Cm,	عَزْوٌ	: Kullanılmayan deve
الْعَزْوَرُ	: Cm,	عَزْرٌ	: Meme deliği dar olan deve
الْعَسْكُلُ	: Cm,	عَسْكُلٌ	: Bal
الْعَسْوُمُ	: Cm,	عَسْوٌ	: Yavrusu çok olan deve
الْعَسْلِيلُ	: Cm,	عَسْلٌ	: Kuvvetli çevik adam
الْعَصْرُ	: Cm,	عَصْرٌ	: Zaman
الْعَصِيبُ	: Cm,	عَصِيبٌ	: Arap dolması, Koyun bağırsağı akciğere dolanarak yapılır
الْعَضْمُ	: Cm,	عَضْمٌ	: Harman savrulan âlet (2. mânâ)
الْعَضْرُوضُ	: Cm,	عَضْرُوضٌ	: Isırmak suretiyle yenilen şey
الْعَظْمُ	: Cm,	عَظَمٌ	: Kemik
الْعَظْوَرُ	: Cm,	عَظَرٌ	: Sıvıyla dolu olan
الْعَقْوَرُ	: Cm,	عَقْرٌ	: Kısır köpek

العُنُوقُ	: Cm,	عُنقٌ	: Gebe kısrak
الْعَقِيمُ	: Cm,	عُقْمٌ	: Kısır kadın (2. mânâ)
الْعَلَكُلُ	: Cm,	عَلَكُلٌ	: Cimri
الْعَمُودُ	: Cm,	عَمْدٌ	: İşlerde kendisine dayanılan efendi
الْعَمُوسُ	: Cm,	عَمْسٌ	: Zâlim
الْعَمِيَّةُ	: Cm,	عَمِيَّةٌ	: Eğirmek için elde dürülmüş yün destesi
الْعِيَانُ	: Cm,	عَيْنٌ	: Boyunduruk demiri
الْعَيْرُونُ	: Cm,	عَيْنٌ	: Kötü bakışlı kimse
الْعَبْطُ	: Cm,	عَبْطٌ	: Su yolu (2.mânâ)
الْعَرْضَةُ	: Cm,	عَرْضٌ	: Deve egerinin kayışı
الْفَنَامُ	: Cm,	فُؤُمٌ	: İnsan topluluğu
الْفَتَنُ	: Cm,	فَثَنٌ	: Kara taşlı toprağı siyah arazi
الْفَرَاشُ	: Cm,	فُرْشٌ	: Döşek
الْفُرَعَانُ	: Cm,	فُرْعَانٌ	: Deve ve koyunun ilk yavrusu
الْفَرِيشُ	: Cm,	فُرْشٌ	: Yeni doğuran kısrak; beraber yatılan kadın
الْفَسِيسُ	: Cm,	فُسِيسٌ	: Akı ve bedeni zayıf kimse
الْفَغِيرُ	: Cm,	فَغَرٌ	: Fakir
الْفَلَكُ	: Cm,	فُلُكٌ	: Yörunge
الْفَلُوْغُ	: Cm,	فُلُغٌ	: Keskin
الْفَنِيقُ	: Cm,	فُنْقٌ	: Medine-i Münevvere civarı
الْقَدُومُ	: Cm,	قُدْمٌ	: Keser denilen âlet
الْقَنَادُلُ	: Cm,	قُنْدُلٌ	: Kafanın arkasındaki yumru

الْقَرُوفُ	: Cm,	قرُوفٌ	: Aşırı zulüm
الْقَرْمُ	: Cm,	قرْمٌ	: Vucudu yıpranmış görmez adam
الْقِطَانُ	: Cm,	قطُنٌ	: Deve üzerindeki mahfilin sürgüsü
الْقَطِيفَةُ	: Cm,	قطُفٌ	: Kadife
الْعَدْلَةُ	: Cm,	عُدْلٌ	: Genç deve
الْقُفَّةُ	: Cm,	قُدْفٌ	: Bir şeyin en yüksek yeri
الْقُلُوصُ	: Cm,	قُلْصٌ	: Genç deve
الْقَلِيلَةُ	: Cm,	قلْفٌ	: Testi; büyük sepet
الْقَمِيصُ	: Cm,	قُمْصٌ	: Gömlek
الْقِنَاعُ	: Cm,	قُنْعٌ	: Kalp zarı, silah
الْكَحُومُ	: Cm,	كُحْمٌ	: Sırri iyi saklayan
الْكَبِيبُ	: Cm,	كُثْبٌ	: Kumdan tepe
الْكَكَارُ	: Cm,	كُكْرٌ	: Eti çok olan
الْكِنَاسُ	: Cm,	كُسْسٌ	: Ceylan ahu kısmının yatağı
الْلَحَامُ	: Cm,	لُحْمٌ	: Gem
الْلَطِيمُ	: Cm,	لُطْمٌ	: Beyaz at
الْمَاقِطُ	: Cm,	مُقْطٌ	: Kuyu kovasının ipi
الْمَبَدَّنُ	: Cm,	بُدْنٌ	: İri bedenli adam
الْمِثَالُ	: Cm,	مُثَلٌ	: Miktar; döşek
الْمَدِيدُ	: Cm,	مُدَدٌ	: Uzun
الْمَرِيءُ	: Cm,	مُرِءٌ	: Yemeğin ve içeceğin boğazdan geçmesi
الْمَسْلُ	: Cm,	مُسْلٌ	: Su yolu, arık

الْمَسِيلُ	: Cm,	مُسْلُلٌ	: Suyun aktığı yer
الْمَيْعُ	: Cm,	مُلْعَ	: Düz arazi; sürüatlı binek
الْمَهَدُ	: Cm,	مَهَدٌ	: Yatak
الْمَوْهُونُ	: Cm,	وُهْنٌ	: Zayıf adam
الْكَاهْرُ	: Cm,	كَاهْرٌ	: Suyu tükenmiş kuyu
الْجَحْدُ	: Cm,	جَحْدٌ	: Yüksek Yer
الْجَمْ	: Cm,	جَمٌ	: Yıldız
الْجَبِيبُ	: Cm,	جَبِيبٌ	: Soyu kerim ve asil olan kimse
الْجَيْفُ	: Cm,	جَيْفٌ	: Yassı temrenli ok
الْجَبْ	: Cm,	جَبٌ	: Nikah veya nikahdan bir kısım
الْتَذَيْرُ	: Cm,	ذَرْ	: Uyarıcı
الْسَّفَةُ	: Cm,	سُفَّ	: Ayak taşı
الْشَّاصُ	: Cm,	شَصٌ	: Bulut
الْصَّاصُ	: Cm,	صَصٌ	: İplik
الْنَصَبُ	: Cm,	نَصْبٌ	: Herşeyin aslı mercîsi
الْطَّاطَامُ	: Cm,	طَاطَامٌ	: İnce ve benzeri şeylerin dizildiği ip (1. mânâ),
الْنَفَسَاءُ	: Cm,	نَفْسٌ	: Doğum yapan
الْتَّفَوْغُ	: Cm,	تَفْوَغٌ	: İnsanlara çok menfaati dokunan
الْنَكْرُ	: Cm,	نَكْرٌ	: Kısa boylu kadın
الْسَّمَاصُ	: Cm,	سَمَاصٌ	: Ay, zaman dilimi
الْأَنْمَرُ	: Cm,	أَنْمَرٌ	: Arslan
الْأَنْهَارُ	: Cm,	أَنْهَارٌ	: Gündüz (1.mânâ)

النَّهَارُ	: Cm,	نَهَارٌ	: Kaya kuşu yavrusu (2.mânâ)
النَّهَرُ	: Cm,	نَهَرٌ	: Nehir
الْمَيْدَانُ	: Cm,	مَيْدَانٌ	: Etrafi engebeli ortası düz yer
الْمَكْتُونُ	: Cm,	مَكْتُونٌ	: Bulut
الْحَجْجُ	: Cm,	حَجْجٌ	: Derin vâdi
الْمَجْمُورُ	: Cm,	مَجْمُورٌ	: Büyük havuz
الرَّبِيلَةُ	: Cm,	رَبِيلٌ	: Sopa
الوِحَارُ	: Cm,	وِحَارٌ	: Vahşi hayvan ini
الوِرَاثَةُ	: Cm,	وِرَاثَةٌ	: Elbise
الوِسَادُ	: Cm,	وِسَادٌ	: Yaslanacak şey
الوَضِينُ	: Cm,	وَضِينٌ	: Katlanmış veya istiflenmiş nesne
الوَظِيفُ	: Cm,	وَظِيفٌ	: Deve veya atın bileği ve dizi arası
الوَعْمُ	: Cm,	وَعْمٌ	: Kement
الْيَسَارُ	: Cm,	يُسْرٌ	: Kolaylık; sol taraf

2.5.5.3 فَعْل vezni

الْأُخْرَى	: Cm,	أُخْرَى	: İlk olanın hilâfına
الْأُنْثَى	: Cm,	أُنْثَى	: Sık ağaçlık yer
الْأَرَةُ	: Cm,	أُورَةٌ	: Ateş ve tutuşturucusu
الْأَرَةُ	: Cm,	وَارَةٌ	: Ateş ve tutuşturucusu
الْأُقْنَى	: Cm,	أُقْنَى	: Taştan yapılmış ev
الْأُكْلَةُ	: Cm,	أُكَلَةٌ	: Lokma

الْأَكْمَةُ	: Cm,	أَكْمٌ	: Tepe
الْأُوْنَةُ	: Cm,	أُونَّةٌ	: Kurnaz, zeki
الْأُولَى	: Cm,	أُولَىٰ	: İlk
الْبِرْكَةُ	: Cm,	بِرَكَةٌ	: Martı
الْبِرْمَةُ	: Cm,	بِرْمٌ	: Güveç
الْبَهْمَةُ	: Cm,	بَهْمٌ	: Şecaatli
الْبِوَانُ	: Cm,	بُوَانٌ	: Çadırın direğî
الْبُوقَةُ	: Cm,	بُوقٌ	: Bardaktan boşalırcasına yağan yağmur
الْتَّحْمَةُ	: Cm,	تَحْمٌ	: İnsana gelen hastalık
الْتَّرْعَةُ	: Cm,	تَرْعٌ	: Kapı; yüz
الْتُّوْمَةُ	: Cm,	تُومٌ	: İnci
الْتَّلَةُ	: Cm,	تُلَلٌ	: Kuyudan toprak çıkarmak (2.mânâ)
الْتَّسْبِيلَةُ	: Cm,	تُسْبِيلٌ	: Kapta yarısı kadar kalan hurma
الْجُوْنَةُ	: Cm,	جُونٌ	: Koku kabı
الْجُبَيْةُ	: Cm,	جُبَيْةٌ	: Cübbe
الْجَحْنُفُ	: Cm,	جَحْنَفٌ	: Ruh; çokça asker
الْجَدِيدُ	: Cm,	جَدِيدٌ	: Yeni
الْجَفَرَةُ	: Cm,	جَفَرٌ	: Göğüsün ortasındaki boşluk
الْجَلَةُ	: Cm,	جَلَلٌ	: Hurma küfesi
الْجَلْلَى	: Cm,	جَلَلٌ	: Büyük iş
الْجَمْعَةُ	: Cm,	جَمْعٌ	: Cuma günü
الْجَوَبَةُ	: Cm,	جَوْبَةٌ	: Yaka

الْجَوَنَةُ	: Cm,	جُونٌ	: Güneş; gemi
الْجَبَّةُ	: Cm,	جَبَّةٌ	: Sevgili
الْجَبَّكَةُ	: Cm,	جَبَّكَةٌ	: Kemer gibi bele bağlanan ip
الْجَلَّةُ	: Cm,	جَلَّةٌ	: Üzüm bağı
الْحَسَنَةُ	: Cm,	حَسَنٌ	: Dağın zirveye çıkan tarafı
الْحَسَنَةُ	: Cm,	حَسَنَةٌ	: Büyük kubbe
الْحِظَةُ	: Cm,	حُظٌّ	: Durum; mevki; rızıktan olan nasip
الْخَنَنَةُ	: Cm,	خَنَنٌ	: Çukur
الْحُقْقَةُ	: Cm,	حُقْقَةٌ	: Ahşap kap
الْحَلَّةُ	: Cm,	حُلَّلٌ	: Kaban
الْحَلَّيَةُ	: Cm,	حُلَّىٰ	: Süs
الْحُمَّةُ	: Cm,	حُمَّىٰ	: Sihir
الْحُمَّةُ	: Cm,	حُمَّمٌ	: Hüküm olunan şey
الْجَبَطَةُ	: Cm,	جَبَطٌ	: Kapda arta kalan su
الْحُرْزَةُ	: Cm,	حُرْزٌ	: Dikiş
الْخَشْعَةُ	: Cm,	خُشْعٌ	: Doğumda annesi vefat edip karnından alınan çocuk
الْحُصَصَةُ	: Cm,	حُصُصٌ	: Erkeklikle alâkalı organlar
الْخَلَّةُ	: Cm,	خَلَّلٌ	: Tadı acı bitki
الْخُوَودَةُ	: Cm,	خُوَودٌ	: Miğfer
الْدُّجَّةُ	: Cm,	دُجَّىٰ	: Lokmayı tutan üç parmak
الْدُجَّيَةُ	: Cm,	دُجَّىٰ	: Karanlık
الْدُرَرُ	: Cm,	دُرَرٌ	: Büyük inci

الدُّرْجَةُ	: Cm,	دُرَجٌ	: Kadınların içine eşya koydukları kutu
الدُّفَعَةُ	: Cm,	دُفَعٌ	: Yağmur
الدُّنْيَا	: Cm,	دُنْيَى	: Dünya
السُّوْلُغُ	: Cm,	دُوْلَغٌ	: Küçük kırmızı bir balık
الدُّولَةُ	: Cm,	دُولَلٌ	: Devlet
الرُّؤْيَا	: Cm,	رُؤَى	: Rüya
الرَّاعِي	: Cm,	رُعَى	: Kavminin işlerinden sorumlu olan
الرَّابِعُ	: Cm,	رُبَعٌ	: Dört yaşındaki at
الرُّجْمَةُ	: Cm,	رُجْمٌ	: Mezar taşı
الرُّفَقَةُ	: Cm,	رُفَقٌ	: Birlikte seyahat eden grup
الرُّفَعَةُ	: Cm,	رُعَعٌ	: Büyük ağaç
الرُّفَيْيَةُ	: Cm,	رُفَيْيٌ	: Sihir, büyü
الرُّكْبَةُ	: Cm,	رُكْبٌ	: Oyluk ile baldırı bağlayan diz
الرُّمَخُ	: Cm,	رُمَخٌ	: Ağaç
الزُّبَرَةُ	: Cm,	زُبَرٌ	: Sırtın üst kısmı
الزُّفَفَةُ	: Cm,	زُفَفٌ	: Bahçe
الزُّوْعَةُ	: Cm,	زُوْعٌ	: Hafif adam; et parçası
السُّدَّةُ	: Cm,	سُدَّدٌ	: Evin kapısı
السُّرَرَةُ	: Cm,	سُرَرٌ	: Göbek
السُّفَرَةُ	: Cm,	سُفَرٌ	: Misafir yemeği
السُّنْدَةُ	: Cm,	سُنَدٌ	: Kuş cinsi, kızılkuyruk
السُّورَةُ	: Cm,	سُورٌ	: Sûre; Konak

الشُّعْبَةُ	: Cm,	شَعْبٌ	: Bir şeyden olan firka, topluluk
الشُّغْنَةُ	: Cm,	شَغْنٌ	: Tâze çubuk
الصُّحْرَةُ	: Cm,	صُحَرٌ	: Delik
الصُّفَفَةُ	: Cm,	صُفَفٌ	: Sofa
الصَّهْوَةُ	: Cm,	صَهْوٌ	: Dağdaki su kaynağı
الصُّورَةُ	: Cm,	صُورٌ	: Şekil
الطُّعْمَةُ	: Cm,	طُعْمٌ	: Yenilen şey
الطُّعْنَيْنُ	: Cm,	طُعْنٌ	: Ayıplanmış
الظُّلْلَةُ	: Cm,	ظُلْلٌ	: Boyun süt şerbeti
الظُّولَى	: Cm,	ظُولٌ	: Karın
الظُّلْلَةُ	: Cm,	ظُلْلٌ	: Kameriye
العُثَّةُ	: Cm,	عُثٌّ	: Güve
العُرْفَةُ	: Cm,	عُرْفٌ	: İki şey arasındaki çizgi
العُزْمَةُ	: Cm,	عُزْمٌ	: Bir adamın aile ve akrabası
العُقْدَةُ	: Cm,	عُقْدٌ	: Vilâyet
العُكَّةُ	: Cm,	عُكَّدٌ	: Küçük su tulumu
العُكْنَةُ	: Cm,	عُكْنٌ	: Göbek yağı
العُلْلَةُ	: Cm,	عُلَلٌ	: Uzun hurma ağacı
العُنَّةُ	: Cm,	عُنْنٌ	: Ahşap parmaklık
العُوْمَةُ	: Cm,	عُوْمٌ	: Bir böcek adı
الغُدَّةُ	: Cm,	غُدَّدٌ	: Deri ile et arasındaki yumru
الغُدْرَةُ	: Cm,	غُدْرٌ	: Bir şeyin kalanı

الْعَذْمَةُ	: Cm,	عُدْمٌ	: Çok süt
الْغُرْرَةُ	: Cm,	غُرْرَةٌ	: Atın alnındaki beyazlık
الْغُرَقَةُ	: Cm,	غُرَقٌ	: Süt şerbeti
الْعَسْنَاتُ	: Cm,	عُسَنٌ	: Saç tutamı
الْعُصَمَةُ	: Cm,	عُصَمٌ	: Kalpteki sıkıntı, tasa
الْفُعْرَةُ	: Cm,	فُعْرٌ	: Vâdinin azi
الْفُقْرُ	: Cm,	فُقْرٌ	: Taraf
الْفُوْقُ	: Cm,	فُوَقٌ	: Okun yaya konulduğu yer
الْقُدْدَةُ	: Cm,	قُدْدٌ	: Ok yeleği
الْقُرْصَةُ	: Cm,	قُرْصٌ	: Ekmek ufağı
الْقُرْعَةُ	: Cm,	قُرْعٌ	: Hayırlı mal
الْقُصَّةُ	: Cm,	قُصَصٌ	: Alın saçısı
الْقُصْعَةُ	: Cm,	قُصْعٌ	: Sünnette erkek çocuktan kesilen parça
الْقُطْلَةُ	: Cm,	قُطْلٌ	: Bir bitki adı
الْقُفَّةُ	: Cm,	قُدْفٌ	: Bir şeyin en yüksek yeri
الْقُلْلَةُ	: Cm,	قُلْلٌ	: Tepe
الْقُمْمَةُ	: Cm,	قُمْمٌ	: Dağarcığın boynuna bağlanan bağ
الْقُنْتَةُ	: Cm,	قُنْتٌ	: İpin kuvveti
الْكُكْعَةُ	: Cm,	كُكْعٌ	: Küçük kova
الْكُسْمَةُ	: Cm,	كُسْمٌ	: Herhangi bir şeyin yüzeyindeki beyaz toz
الْكُمْزَةُ	: Cm,	كُمْزٌ	: Toprak
الْكُورَةُ	: Cm,	كُورٌ	: Şehir

اللَّيْلَةُ	: Cm,	لَبَّا	: Dişi arslan
الْبُرْجَةُ	: Cm,	لَبْجَّ	: Büyük olta
الْعَنَّةُ	: Cm,	لَعْنَّ	: İnsanların lanetlediği kimse
الْمُتَعَّةُ	: Cm,	مُتَعَّ	: Yemek ve av cinsinden kendisiyle faydalanan
الْمَرْعَةُ	: Cm,	مُرْعَ	: Keklige benzeyen küçük bir kuş
الْمُسَكَّةُ	: Cm,	مُسَكٌّ	: Kuvvetli olan akıl
الْمُصَعَّةُ	: Cm,	مُصَعَّ	: Teke dikeninin meyvesi
الْمُضَعَّةُ	: Cm,	مُضَعَّ	: Et parçası
الْمُقْلَةُ	: Cm,	مُقْلٌّ	: Göz bebeği
الْمُهَدَّةُ	: Cm,	مُهَدَّ	: Alçak yumuşak düz yer
الْتُّسْفَةُ	: Cm,	تُسْفَ	: Bir tutam
الْتُّجْحَةُ	: Cm,	تُجَحَّ	: Ot istemek
الْتُّدَاهُ	: Cm,	تُدَاهٌ	: Çok mal
الْتُّرْقَةُ	: Cm,	تُرَقَّ	: Az su
الْطُّفَفَةُ	: Cm,	طُفَفَّ	: Temiz su; meni
الْطُّفَفَةُ	: Cm,	طُفَفَّ	: Küçük beyaz inci
الْعُمَّةُ	: Cm,	عُمَّ	: Bir içim su
الْقُرْفَةُ	: Cm,	قُرْفَ	: Çukur
الْقُنْقَةُ	: Cm,	قُنْقَطٌ	: Nokta
الْنُّكْكَةُ	: Cm,	نُكَكَةٌ	: Nükte
الْمَحِينُ	: Cm,	مَحَنْ	: Alçak, adi adam
الْمُوْرَثَةُ	: Cm,	مُورَثٌ	: Alçak çukur

2.2.5.4 فعل vezni

الإِبْرَةُ	: Cm,	إِبْرٌ	: İğne
الإِبْرَةُ	: Cm,	إِبْرٌ	: Mukil ağacının fidanı
الإِحْنَةُ	: Cm,	إِحْنَةٌ	: Öfke
الإِرْزَمَةُ	: Cm,	إِرْزَمٌ	: Şiddet
الإِسْكَانُ	: Cm,	إِسْكَانٌ	: Rahmin kenarları
البِشَكْكَةُ	: Cm,	بِشَكْكَةٌ	: Parça
البِحْرَةُ	: Cm,	بِحْرَةٌ	: Belde
البِدْرَةُ	: Cm,	بِدْرَةٌ	: Kuzu derisi
البِدْعَةُ	: Cm,	بِدَعٌ	: Bid'at
البِرْكَةُ	: Cm,	بِرْكَةٌ	: Havuz
البِشْيَّةُ	: Cm,	بِشَيْةٌ	: Yumuşak kumluk
البِضْعَةُ	: Cm,	بِضْعٌ	: Et parçası
البِسْعَةُ	: Cm,	بِسْعٌ	: Kilise
النَّارَةُ	: Cm,	نَارٌ	: Defa, kez, bazen
النَّارَةُ	: Cm,	نَارٌ	: Defa, kez, bazen
الثَّهَمَةُ	: Cm,	ثَهَمَةٌ	: Töhmet, suçlama
الغَلَةُ	: Cm,	غَلَةٌ	: Koyun sürüsü (1.mânâ)
الجِرْجِيرَةُ	: Cm,	جِرْجِيرٌ	: Arâzi haracı
الجِزْرَةُ	: Cm,	جِزْرَةٌ	: Taraf, yan
الجِيفَةُ	: Cm,	جِيفَةٌ	: Leş
الخَلَاءُ	: Cm,	خَلَاءٌ	: Çaylak kuşu

الْحَرْفُ	: Cm,	حِرْفٌ	: Bir şeyin tarafı
الْمَحْصَةُ	: Cm,	حِصْصٌ	: Pay
الْحِلْطَةُ	: Cm,	حِلْطَةٌ	: Durum; mevki; rızıktan olan nasip
الْخِلْبَةُ	: Cm,	حِلْبَةٌ	: Her hangi bir zaman dilimi veya sene
الْحِقْقَةُ	: Cm,	حِقْقَةٌ	: Benzeri olmayan
الْحَلْقَةُ	: Cm,	حِلْقَةٌ	: Halka
الْحِلْلَةُ	: Cm,	حِلْلَةٌ	: Süs
الْحِنْطَةُ	: Cm,	حِنْطَةٌ	: Buğday
الْحِيْفَةُ	: Cm,	حِيْفَةٌ	: Yön, taraf
الْجِبْلَةُ	: Cm,	جِبْلٌ	: Parça; Cemaat
الْخَرَابُ	: Cm,	خَرَابٌ	: İmar etmenin zittidir
الْخَرْبَةُ	: Cm,	خَرْبَةٌ	: Harab olma mahalli
الْخِرْقَةُ	: Cm,	خِرْقَةٌ	: Hırka
الْخِلْلَةُ	: Cm,	خِلْلَةٌ	: Deri kaplı kılıç kını
الْخَلَدَةُ	: Cm,	خِلَدٌ	: Küpe
الْجَيْمَةُ	: Cm,	جَيْمٌ	: Çadır
الْدَعْمَةُ	: Cm,	دَعْمٌ	: Evin direğii
الْدَيْسَةُ	: Cm,	دَيْسٌ	: Sık orman
الْدَيْمَةُ	: Cm,	دَيْمٌ	: Uzun zaman yağan yağmur
الْرَّبْبُ	: Cm,	رَبٌّ	: Geçimin geniş olması
الْرَّبْبَةُ	: Cm,	رَبَّةٌ	: Bir ağaç ismi
الْرَّبْقَةُ	: Cm,	رَبْقٌ	: Uzunca ip

الرَّثُ	: Cm,	رِثٌ	: Eski püskü eşya
الرَّثْةُ	: Cm,	رِثٌ	: Eski püskü eşya
الرَّمْخُ	: Cm,	رِمَخٌ	: Ağaç
الرَّهْمَةُ	: Cm,	رِهْمٌ	: Devamlı yağan zayıf yağmur
السَّدْرَةُ	: Cm,	سِدَرٌ	: Sedir ağacı
السُّلْطَةُ	: Cm,	سِلَطٌ	: İnce uzun ok
السُّلْعَةُ	: Cm,	سِلْعٌ	: Ticaret eşyası
الشَّرْعَةُ	: Cm,	شَرْعٌ	: Kuş tuzağı; kiriş
الشُّلْطَةُ	: Cm,	شِلَطٌ	: İnce uzun ok
السَّيْعَةُ	: Cm,	شِيْعٌ	: Cemaat Fırka
الصُّورَةُ	: Cm,	صِوْرٌ	: Şekil
الصِّيقُ	: Cm,	صِيقٌ	: Toz
الصِّيَعَةُ	: Cm,	ضِيَعٌ	: Verimli toprak
الطَّبَابَةُ	: Cm,	طِبَّبٌ	: Buluttan, yerden, ciltten, elbiseden, uzunca parça
الطَّبَقَةُ	: Cm,	طِبَقٌ	: Gündüzden bir zaman dilimi
الطَّبِيَّةُ	: Cm,	طِبْنٌ	: Zeka
العلُّ	: Cm,	طَلَلٌ	: Çiseleyen yağmur
العِرْةُ	: Cm,	عِيرٌ	: İbret
العِقَّةُ	: Cm,	عِقَقٌ	: Yeni doğan çocuğun saçısı
العِيُونُ	: Cm,	عِيَنٌ	: Kötü bakışlı kimse
الغِيَرَةُ	: Cm,	غِيَرٌ	: Diyet
الفِرَقَةُ	: Cm,	فِرَقٌ	: Fırka

الْفِضَّةُ	: Cm,	فِضَّضٌ	: Gümüş
الْفِقْرَةُ	: Cm,	فِقْرٌ	: Omur
الْفِيَقَةُ	: Cm,	فِيَقٌ	: Meme'de toplanan süt
الْقِرْبَةُ	: Cm,	قِرَبٌ	: Süt ve süt tulumu
الْقِشْعُ	: Cm,	قِشْعٌ	: Kuru cilt (2.mâna)
الْفِصَّةُ	: Cm,	فِصَّصٌ	: Yazılı olan (2.mâna)
الْفِصْدَةُ	: Cm,	فِصْدٌ	: Kırılan şeyden bir parça
الْفِلْغَةُ	: Cm,	فِلْغٌ	: Yarı
الْقَوْامُ	: Cm,	قَوْمٌ	: İnsanın boyu
الْلَّرْبَجَةُ	: Cm,	لَرْبَجٌ	: Şiddet
الْلَّقْحَةُ	: Cm,	لَقْحٌ	: Hâmile deve
الْلَّمَّةُ	: Cm,	لَمَّمٌ	: Saçın kulak yumuşağına inen kısım
الْمُدُّ	: Cm,	مَدَدٌ	: Avuç dolusu
الْمَرَّةُ	: Cm,	مَرَّرٌ	: Defa; kerre
الْمَرَّةُ	: Cm,	مَرَّرٌ	: Yaratılış kuvveti
الْمِشْقَةُ	: Cm,	مِشْقٌ	: Pamuk parçası
الْمِيلَةُ	: Cm,	مِيلٌ	: Zaman
النَّسْعُ	: Cm,	نَسْعٌ	: Semerin kalanı
النَّسْفَةُ	: Cm,	نَسْفٌ	: Ayak taşı
النَّشْفَةُ	: Cm,	نَشْفٌ	: Kendisiyle yağmur suyu kurutulan bez
النَّعْمَاءُ	: Cm,	نَعْمٌ	: Hayırlı el
النَّفْعَةُ	: Cm,	نَفْعٌ	: Tulumun iki yanına dikilen deri

النَّفَّةُ	: Cm,	نَفَّمْ	: Ceza
الْهِبَّةُ	: Cm,	هِبَّتْ	: Hal; elbiseden bir parça
الْهِرَّةُ	: Cm,	هِرَّرْ	: Dişi kedi
الْهِرَطَةُ	: Cm,	هِرَطْ	: Ahmak
الْحَضَبُ	: Cm,	هِضَبْ	: Tabanı yaygın dağ

2.5.5.5 فَعْلَةٌ vezni

الْأَكَارُ	: Cm,	أَكَارْةٌ	: Çiftçi
الْبَايْعُ	: Cm,	بَايْعٌ	: Bayi
الْبَارُ	: Cm,	بَارَةٌ	: İyiliği çok olan
الْبَاضُ	: Cm,	بَاضَعٌ	: Kılıç
الثَّائُ	: Cm,	ثَائِكَةٌ	: Ahmak
الْجَاهِلُ	: Cm,	جَاهِلَةٌ	: Câhil
الْحَائِفُ	: Cm,	حَائِفَةٌ	: Şaşkın
الْحَاجِبُ	: Cm,	حَاجِبَةٌ	: Kapıcı
الْدَّائِصُ	: Cm,	دَائِصَةٌ	: Hırsız
الْدَّنْخُ	: Cm,	دَنْخَةٌ	: Rezil kimse
الْرَّازُ	: Cm,	رَازَةٌ	: Usta başı
الْرَّاكِبُ	: Cm,	رَاكِبَةٌ	: Binek
الْرَّجُلُ	: Cm,	رَجَلَةٌ	: Adam
الْرَّكِيْكُ	: Cm,	رَكِيْكَةٌ	: Zayıf görüşlü
الْرُّوقُ	: Cm,	رَوْقَةٌ	: Şarap

السُّدَّةُ	: Cm,	سَدَّدَةٌ	: Evin kapısı
الشُّجَاعُ	: Cm,	شَجَاعَةٌ	: Şebeatlı
الصَّاغِرُ	: Cm,	صَغِيرٌ	: Zillete râzı
الصَّاقُلُ	: Cm,	صَقْلَةٌ	: Cila yapan adam
الضَّرِيعُ	: Cm,	ضَرِيعَةٌ	: Benzer
الضَّيْعُ	: Cm,	ضَيْعَةٌ	: Zayıf
الطَّالِبُ	: Cm,	طَلَّابٌ	: İlim öğrenmeyi isteyen kimse
العَابِدُ	: Cm,	عَابِدٌ	: Efendisine boyun eğen
العَانِدُ	: Cm,	عَانِدٌ	: Hakkı bile bile inkar eden
العِيَالُ	: Cm,	عَيَالٌ	: Geçimini üstlendiği kişiler
الفَارِةُ	: Cm,	فَرَّاهَةٌ	: Maharetli adam
الفَاكُ	: Cm,	فَكَكَةٌ	: Şeddeli ahmak
القَائِفُ	: Cm,	قَائِفٌ	: İz sürmekte mahir kimse
القَائِلُ	: Cm,	قَائِلٌ	: Konuşan (1. mânâ),
القَالِمُ	: Cm,	قَلْمَةٌ	: Bekar
الكَافِرُ	: Cm,	كَافِرٌ	: Kâfir
الكَاهِنُ	: Cm,	كَاهِنٌ	: Kâhin
الماِيلُ	: Cm,	مَالَةٌ	: Meyl eden
الماَهِرُ	: Cm,	مَهَرٌ	: Usta
الموَلُ	: Cm,	مَالَةٌ	: Mal sahibi
التَّاطِرُ	: Cm,	نَطَرَةٌ	: Üzüm bağıını koruyan
النَّبِيلُ	: Cm,	نَبِيلٌ	: Asil, şerefli

الْهَكُ	: Cm,	مَكْكَةٌ	: Aklı bozuk olan
الْوَلَعُ	: Cm,	وَلَعَةٌ	: Yalancı
الْيَافِعُ	: Cm,	يَفَعَةٌ	: Yetişkin delikanlı

2.5.5.6 فُعَلَةٌ vezni

الْأَسْيُ	:Cm,	أَسَّاهٌ	: Doktor
الْبَازِي	: Cm,	بُزَّاهٌ	: Şahin
الْبَاغِي	: Cm,	بُغَاهٌ	: Talip; haddi aşan
الْبَاكِي	: Cm,	بُكَاهٌ	: Ağlayan
الْبُرَةُ	: Cm,	بُرَاهٌ	: Halhal
الْجَانِي	: Cm,	جَنَاهٌ	: Suç işleyen
الْدَّاهِي	: Cm,	دَهَاهٌ	: Dâhî
الْدُّجَحَةُ	: Cm,	دُجَاهٌ	: Lokmayı tutan üç parmak
الرَّاعِي	: Cm,	رَعَاهٌ	: Kavminin işlerinden sorumlu olan
الرَّذِيُّ	: Cm,	رُذَاهٌ	: Zayıf
الطَّاهِي	: Cm,	طَهَاهٌ	: Fırıncı, ahçı
الْعَادِي	: Cm,	عَدَاهٌ	: Düşman
الْفَارِهُ	: Cm,	فَرَاهٌ	: Maharetli adam
النَّاقِهُ	: Cm,	نَقَاهٌ	: Hastalıktan kurtulmuş biraz zayıf olan kimse

2.5.5.7 فُعُلْ vezni

الْأَحْ	: Cm,	أَحْ	: Şiddetli hastalıktan inlemek
الْأَبْقَ	: Cm,	أَبْقَ	: Kaçan köle
الْأَزْمُ	: Cm,	أَزْمُ	: Azi dişi
الْبَاهِلُ	: Cm,	بَاهِلٌ	: Yularsız salma deve
الْبَدُولُ	: Cm,	بَدُولٌ	: Yaşlı dişi deve
الْتَّاكُ	: Cm,	تَكْكُ	: Ahmak
الْجَاهِلُ	: Cm,	جَهَلٌ	: Câhil
الْحَائِنُ	: Cm,	حَيْنٌ	: Şaşkın
الْحَاقِلُ	: Cm,	حُوقَلٌ	: Bozulmuş şey
الْحَائِمُ	: Cm,	حُوَمٌ	: Susuz
الْحَافِلُ	: Cm,	حُفَلٌ	: Sütu çok olan
الْحَالُ	: Cm,	حُلَلٌ	: Bir yere bırakılan adam
الْخَارِمُ	: Cm,	خُرَمٌ	: Soğuk nesne
الْخَسِيلُ	: Cm,	خُسَيْلٌ	: Rezil, âdi
الْدَّالْحُ	: Cm,	دَلْحٌ	: Bol su yüklü yağmur bulutu
الْدَّالْحُ	: Cm,	دَلْحٌ	: Besili
الْدَالَلُ	: Cm,	دَلْفٌ	: Hedefe isabet etmeyen ok
الْذَائِدُ	: Cm,	ذُوَدٌ	: Kovan kimse
الْذَبِيلُ	: Cm,	ذَبِيلٌ	: Köle
الرَّاضِعُ	: Cm,	رُضَّعٌ	: Süt emen çocuk
الرَّدْهَةُ	: Cm,	رُدَّهٌ	: Çukur (1.mânâ)
السَّاجِعُ	: Cm,	سُجَعٌ	: Öten güvercin

السُّرُورُ	: Cm,	سُرُورٌ	: Yumurtalayan çekirge veya balık
الشَّارِبُ	: Cm,	شَرَبٌ	: Sert, haşin
الشَّاهِدُ	: Cm,	شَهَدَ	: Şahâdeti yerine getiren
الصَّائِمُ	: Cm,	صُومُ	: Oruç tutan
الصَّائِمُ	: Cm,	صَيْمٌ	: Oruç tutan
الطَّاغُ	: Cm,	طَوْعٌ	: Boyun eğen
الطَّالِبُ	: Cm,	طُلُبُ	: İlim öğrenmeyi isteyen kimse
الطَّالِقُ	: Cm,	طُلْقٌ	: Boşanmış kadın
العَاطِطُ	: Cm,	عَيْطٌ	: Kısır olmadığı halde senelerce çocuk taşımayan
العَابِدُ	: Cm,	عَبْدٌ	: Rabbîna boyun eğen
العاَسِلُ	: Cm,	عُسَلٌ	: Kurt
العَاقِرُ	: Cm,	عُنْزَرٌ	: Kısır
العَانِدُ	: Cm,	عَنَدُ	: Hakkı bile bile inkar eden
العُدَدُ	: Cm,	غُدَدٌ	: Deri ile et arasındaki yumru
العَالَفُ	: Cm,	غُلَفٌ	: Kılıf
القارِضُ	: Cm,	فُرَضٌ	: İri olan şey
الفارِرُ	: Cm,	فُرَرٌ	: Maharetli adam
القاَلِ	: Cm,	فُولٌ	: Konuşan (1. mânâ),
القاَلِ	: Cm,	فَيْلٌ	: Konuşan (1. mânâ),
القاَلِ	: Cm,	فَيْلٌ	: Gecenin yarısında uyuyan (2. mânâ)
القائِمُ	: Cm,	قُوْمٌ	: Ayakta duran adam
القائِمُ	: Cm,	قَيْمٌ	: Ayakta duran adam

القارحُ	: Cm,	فُرَحٌ	: Azi dişini yarmış dişlerini tamamlamış hayvan
القائمُ	: Cm,	قُمْحٌ	: Su içmekten kaçınan
الكافلُ	: Cm,	كُفَّلٌ	: Kefil olan
الكافلُ	: Cm,	كُفَّلٌ	: Kefil
الكتناسُ	: Cm,	كُنْسٌ	: Ceylan ahu kısmının yatağı
الكهيلُ	: Cm,	كُهَيْلٌ	: Kendisinde yaşlılık alâmetleri olan kimse
المائلُ	: Cm,	مُيَمِّلٌ	: Meyl eden
الماخضُ	: Cm,	مُخَضٌّ	: Doğumu yaklaşıp sancı çeken
النائمُ	: Cm,	نُوَمٌ	: Uyuyan erkek
النائمُ	: Cm,	نُوَمٌ	: Uyuyan erkek
النائمةُ	: Cm,	نُوَمٌ	: Uyuyan kadın
النفساءُ	: Cm,	نُفْسٌ	: Doğum yapan
الهاتنُ	: Cm,	هَتَنٌ	: Bulut
الحاملُ	: Cm,	هُمَّلٌ	: Salma deve
المحجودُ	: Cm,	هُجَدٌ	: Gece namazı
الولودُ	: Cm,	وَلَدٌ	: Anne

2.5.5.8 فَعَال vezni

الآيقُ	: Cm,	أَيْاقٌ	: Kaçan köle
الاكبُ	: Cm,	بُكَانٌ	: Ev işleri için çabalayan köle
الآيلُ	: Cm,	أَيَالٌ	: Deve ve koyun bakımından maharetli kimse
الآلتُ	: Cm,	أَلْفٌ	: Birşeyi seven

الثَّاجِرُ	: Cm,	ثُجَّارٌ	: Alım satın yapan kimse
الثَّاكُ	: Cm,	ثُكَّاثٌ	: Ahmak
الثَّانِيَ	: Cm,	ثَنَاءُ	: Köyün sahibi
الجَانِي	: Cm,	جَنَاءٌ	: Suç işleyen
الجَاهِلُ	: Cm,	جُهَّالٌ	: Câhil
الحَاجُ	: Cm,	حَجَّاجٌ	: Kâbeyi ibâdet maksadıyla tavâf eden
الحَاجِبُ	: Cm,	حُجَّابٌ	: Kapıcı
الحَارِسُ	: Cm,	حُرَاسٌ	: Bekçi
الحاِكِمُ	: Cm,	حُكَّامٌ	: Hâkim
الحَالُ	: Cm,	حُلَالٌ	: Bir yere bırakılan adam
الحَزِيرُ	: Cm,	حُرَانٌ	: Sert mekan
الخَادِمُ	: Cm,	خُدَّامٌ	: Hizmetçi
الخَسِيلُ	: Cm,	خُسَالٌ	: Rezil, adı
الدُّوَامَةُ	: Cm,	دُوَامٌ	: Fırlak denen oyuncak
الذَّائِدُ	: Cm,	ذُوَادٌ	: Kovan kimse
الذَّبَابُ	: Cm,	ذَبَابٌ	: Sinek
الرَّاجِلُ	: Cm,	رُجَالٌ	: Yaya kimse
الرَّاكِبُ	: Cm,	رُكَابٌ	: Binek
الرَّقْ	: Cm,	رُقْآنٌ	: Tulum
الرَّقَاقُ	: Cm,	رُقْآنٌ	: Demir para
الصَّائِمُ	: Cm,	صَيَامٌ	: Oruç tutan
الصَّائِمُ	: Cm,	صُومَامٌ	: Oruç tutan

الطالبُ	: Cm,	طلابُ	: İlim öğrenmeyi isteyen kimse
العَابِدُ	: Cm,	عَبَادٌ	: Efendisine boyun eğen
العالِمُ	: Cm,	عَالِمٌ	: Alim
العزَّابُ	: Cm,	عُزَّابٌ	: Ailesi olmayan adam
الْعَذَامُ	: Cm,	عَذَامٌ	: Bir çeşit ot ismi
الْفَاتَكُ	: Cm,	فَتَّاكٌ	: Şecaatlı bahadır
الْقَاعِلُ	: Cm,	قَاعِلٌ	: Gecenin yarısında uyuyan (2. mânâ)
القائمُ	: Cm,	قُوَّامٌ	: Ayakta duran adam
القائمُ	: Cm,	قِيَامٌ	: Ayakta duran adam
القادِمُ	: Cm,	قَدَّامٌ	: Seferden dönen (2. mânâ)
القايلُ	: Cm,	قُطَّانٌ	: Evinde iskân eden
الكافرُ	: Cm,	كُفَّارٌ	: Kâfir
الكافِنُ	: Cm,	كُفَّانٌ	: Kâhin
المَرِدُ	: Cm,	مُرَادٌ	: Yüksek; dev
الملَعُ	: Cm,	مُلَاعِنٌ	: Ahlaksız adam
النائمُ	: Cm,	نُوَمٌ	: Uyuyan erkek
النَّاطِرُ	: Cm,	نُطَارٌ	: Üzüm bağını koruyan
النَّغَلُ	: Cm,	نَفَالٌ	: Ganîmet
الحامِلُ	: Cm,	هُمَالٌ	: Salma deve
الْمَحْجُجُ	: Cm,	مُحَجَّانٌ	: Derin vâdi
المَدَبُ	: Cm,	مَدَابٌ	: Ağacın dalları

2.5.5.9 فَعُولْ vezni

الأَبْتُ	: Cm, أَنْوَبْ	: Yakasız gömlek
الْأَبْدُ	: Cm, أَبْدَ	: Zaman
الْأَثْرُ	: Cm, أَثْرَ	: Bir şeyden arta kalan
الْأَثْرُ	: Cm, أَثْرَ	: Kılıçın cevheri
الْأَلْكَلَةُ	: Cm, أَلْكَلَةُ	: Kök
الْأَجْحُورُ	: Cm, أَجْحُورْ	: Mükâfat
الْأَشْرُ	: Cm, أَشْرُ	: Dişler
الْأَصْلُ	: Cm, أَصْلُ	: Temel, esas
الْأُطْمُ	: Cm, أُطْمُ	: Hisar
الْأَنْفُ	: Cm, أَنْفُ	: Bin
الْأَمْتُ	: Cm, أَمْتُ	: Yükselen yer, küçük tepe
الْأَمْرُ	: Cm, أَمْرُ	: Emir
الْأَنْفُ	: Cm, أَنْفُ	: Burun
الْأَيْزُ	: Cm, أَيْزُ	: Erkeklik uzvu
الْبَارِكُ	: Cm, بَارِكْ	: Diz üstü çöken deve
الْبَازُ	: Cm, بَازْ	: Doğan kuşu
الْبَازُ	: Cm, بَازْ	: Şahin
الْبَكِيُّ	: Cm, بَكِيُّ	: Ağlayan
الْبَيرُ	: Cm, بَيرُ	: Arslan
الْبَتَاتُ	: Cm, بَتَاتُ	: Ev eşyası
الْبَدْءُ	: Cm, بَدْءُ	: Bir şeye başlama manasına isim

البَدْرُ	: Cm, بُدُورٌ	: Kuzu derisi
البَدْرُ	: Cm, بُدُورٌ	: İlk çıkan bitki
البَدْنَقُ	: Cm, بُدُوقٌ	: Küçük, hafif
البَرُّ	: Cm, بُرُورٌ	: Buday
البَرْث	: Cm, بُرُوثٌ	: Yumuşak topraklı yer
البَرْدُ	: Cm, بُرُودٌ	: Çizgili elbise
البَرْضُ	: Cm, بُرُوضٌ	: Az olan
البَزْرُ	: Cm, بِزْرٌ	: Yere eklecek zaman
البَشْقُ	: Cm, بِشْقٌ	: Dereyi başka yere akıtmak için açılan gedik
البَطْلُونُ	: Cm, بُطْلُونٌ	: Dizden aşağı olan kısım (2.mânâ)
البَطْلُونُ	: Cm, بُطْلُونٌ	: Karın (1.mânâ)
البَطْرُ	: Cm, بُطْرٌ	: Rahmin iki yanı arası
البَعْثُ	: Cm, بُعْثٌ	: Göndermek
البَعْلُ	: Cm, بُعْلٌ	: Ancak yağmurla sulanan yüksek yer
البَعْرَضَةُ	: Cm, بَعْرَضٌ	: Sivrisinek
البَهْوُ	: Cm, بَهْيٌ	: Baş köşedeki ev
البَهْوُ	: Cm, بَهْوٌ	: Baş köşedeki ev
البَهْوتُ	: Cm, بَهْوَتٌ	: Başkasına iftira atmak
البَيْصَةُ	: Cm, بَيْرَضٌ	: Yumurta
البَثَلُ	: Cm, بَثَلٌ	: Düşmanlık
الثَّخُومُ	: Cm, ثَخُومٌ	: Hudut, sınır
الثَّرْسُ	: Cm, ثَرْوَسٌ	: Kalkan

الثُّمُرَةُ	: Cm,	ثُمُرَةٌ	: Hurma
الثُّدِيُّ	: Cm,	ثُدِيُّ	: Kadının göğsü
الثُّدِيُّ	: Cm,	ثُدِيُّ	: Kadının göğsü
الثُّرَّةُ	: Cm,	ثُرَّةٌ	: Pınar
الشَّرْعُ	: Cm,	شَرْعٌ	: İnce ip
الثَّفْبُ	: Cm,	ثَفْبٌ	: İlerisi açık olan delik
الجَانِبُ	: Cm,	جَانِبٌ	: Yan taraf
الجِبْسُ	: Cm,	جِبْسٌ	: Hayırsız kişi
الجَحْلُ	: Cm,	جَحْلٌ	: Kertenkele
الجَذْرُ	: Cm,	جَذْرٌ	: Nebat
الجَذْرُ	: Cm,	جَذْرٌ	: Her şeyin aslı
الجَذْلُ	: Cm,	جَذْلٌ	: Kök (1.mânâ)
الجِذْمُ	: Cm,	جِذْمٌ	: Asıl
الجَرْحُ	: Cm,	جَرْحٌ	: Yara
الجَرْزُ	: Cm,	جَرْزٌ	: Kadın elbiseleri (2.mânâ)
الجَرْمُ	: Cm,	جَرْمٌ	: Hararet
الجَرْمُ	: Cm,	جَرْمٌ	: Günah
الجَرْمُ	: Cm,	جَرْمٌ	: Ceset
الجِسْمُ	: Cm,	جِسْمٌ	: Cisim
الجَعْرُ	: Cm,	جَعْرٌ	: Dübürde kalan necis kurusu
الجَنْفُ	: Cm,	جَنْفٌ	: Göz kapağı
الجَلْدُ	: Cm,	جَلْدٌ	: Deri

الْجَمْعُ	: Cm, جُمُومٌ	: Çok olan şey
الْجَمْزُ	: Cm, جُمْزٌ	: Iskarta hurma
الْجَمْعُ	: Cm, جُمُوعٌ	: Topluluk
الْجَنْبُ	: Cm, جَنْبٌ	: Yan
الْجَنْبَةُ	: Cm, جَنْبَةٌ	: Yan
الْجِنْسُ	: Cm, جِنْسٌ	: Cins
الْجَيْبُ	: Cm, جَيْبٌ	: Yaka
الْجِيدُ	: Cm, جِيدٌ	: Boyun
الْحَاتِمُ	: Cm, حَتَّامٌ	: Kadı
الْخَالُ	: Cm, خَالٌ	: Bir yere bırakılan adam
الْجَبَةُ	: Cm, جَبَةٌ	: Buğday ve arpanın tanesi
الْحِبْرُ	: Cm, حِبْرٌ	: Alim
الْحَلْلُ	: Cm, حَلْلٌ	: İp
الْحَلْلُ	: Cm, حَلْلٌ	: Kurnaz, dâhi
الْحَيْثَةُ	: Cm, حَيْثَةٌ	: Yara
الْحَتْفُ	: Cm, حَتْفٌ	: Ölüm
الْحَشْمُ	: Cm, حَشْمٌ	: Hüküm, halis
الْحَجْرُ	: Cm, حَجْرٌ	: İnsanın sinesi
الْحَجْرُ	: Cm, حَجْرٌ	: Dişî at
الْحِجْلُ	: Cm, حِجْلٌ	: Halhal (1.mânâ)
الْحَجْمُ	: Cm, حَجْمٌ	: Bir cismin tutulacak yeri
الْحَرُّ	: Cm, حَرُورٌ	: Sıcak

الْحَرْبُ	: Cm, حُرُوبٌ	: İki firka arasındaki savaş
الْحُشْشُوشُ	: Cm, حُشْشُوشٌ	: Hâcet giderilen yer
الْحِصْنُ	: Cm, حُصُونٌ	: Kale
الْحَظْ	: Cm, حُظُوطٌ	: Nasip
الْحَفْصُ	: Cm, حُفُوصٌ	: Arslan yavrusu
الْحَقْفُ	: Cm, حُقُوفٌ	: Eğri kumluk
الْحَقْوُ	: Cm, حِقَّيْ	: Bögür (1.mânâ)
الْحَقْوُ	: Cm, حَخِيْ	: Bögür (1.mânâ)
الْحَلْمُ	: Cm, حُلُومٌ	: Akıl
الْحِمَارُ	: Cm, حُمُورٌ	: Eşek
الْحَمْضُ	: Cm, حُمُوضٌ	: Tuzlu ve acımsıca bir ot
الْحَسِينُ	: Cm, حُسُونٌ	: Cemaziyelevvel ayının ismi
الْحَوْلُ	: Cm, حُوُولٌ	: Sene
الْحَوْلُ	: Cm, حُوُولٌ	: Sene
الْحَيْدُ	: Cm, حَيْدٌ	: Bir şeyin etrafında görünen
الْحَلْلُ	: Cm, حُبُولٌ	: Kuvvet
الْحَالُ	: Cm, حُوُولٌ	: Dayı (1.mânâ)
الْحَبْتُ	: Cm, حَبُوتٌ	: Etrafi dağ bayır olan geniş arazi
الْحَبْرُ	: Cm, حَبُورٌ	: Sütü kıymetli deve
الْحَبْلُ	: Cm, حَبُولٌ	: Hastalık organı
الْحَشَى	: Cm, حِشِيْ	: Sığır, fil
الْحَذْرُ	: Cm, حُذُورٌ	: Perde

الْحَدْشُ	: Cm, خُدُوشٌ	: Ciltteki tırmalanma eseri
الْخُرْءَ	: Cm, خُرُوءٌ	: Necâset
الْخُرْسُ	: Cm, خُرُوسٌ	: Testi Küp
الْخَرَشُ	: Cm, خُرُوشٌ	: Ev eşyasının devrilmesi
الْخَرْقَ	: Cm, خُرُوقٌ	: Çöl
الْخَرْمُ	: Cm, خُرُومٌ	: Dağın zirvesi
الْخُصُّ	: Cm, خُصُوصٌ	: Ahşap ev
الْخَصْمُ	: Cm, خُصُومٌ	: Münakaşa yapan kimse
الْخَصْبُ	: Cm, خُصُوبٌ	: Yerden bitki çıkması
الْخَضْوَغُ	: Cm, خُضُوعٌ	: Mütevâzi adam
الْخَطُّ	: Cm, خُطُوطٌ	: Çizgi Yol
الْخَطْبُ	: Cm, خُطُوبٌ	: Hal; şan; mutlak iş
الْخَفْقُ	: Cm, خُفْقَقٌ	: Topraktaki yarık
الْخَلْفُ	: Cm, خُلُوفٌ	: Hayırsız; oba
الْخَيْرُ	: Cm, خُيُورٌ	: Hayır
الْخَيْشُ	: Cm, خُوشٌ	: Kalın ketenden bez
الْخَيْطُ	: Cm, خُيوطٌ	: İp
الْدَّبَرُ	: Cm, دُبُورٌ	: Bal arısı sürüsü
الْدَّبَلُ	: Cm, دُبُولٌ	: Vebâ
الْدَّجْنُ	: Cm, دُجُونٌ	: Bol yağmur
الْدَّخْلُ	: Cm, دُخُولٌ	: Ağzı dar içi geniş lağım
الْدَّرْصُ	: Cm, دُرُوصٌ	: Kedi tavşan gibi hayvanların yavrusu

الدرع	: Cm, دروع	: Zırh; Kadın elbisesi
الدُّعْدَة	: Cm, دُعْدَة	: Kadın lakabı
الدَّفُوفُ	: Cm, دُفُوفُ	: Bir şeyin yanı
الدَّكُوكُ	: Cm, دُكُوكُ	: Düz mekan
الدَّلْوُ	: Cm, دَلْوٌ	: Kova
الدَّلْوُ	: Cm, دَلْوٌ	: Kova
الدَّمُ	: Cm, دَمٌ	: Kan
الدَّمْعُ	: Cm, دُمْعٌ	: Göz yaşı
الدَّهْرُ	: Cm, دُهْرٌ	: Zaman
الدَّيْكُ	: Cm, دُيْكٌ	: Horoz
السَّيْمَةُ	: Cm, دِيْمَةً	: Uzun zaman yağan yağmur
الدَّيْنُ	: Cm, دِيْنٌ	: Ölüm
الدَّخْلُ	: Cm, دُخُولٌ	: İntikam düşmanlık
الذَّكَرُ	: Cm, ذُكُورٌ	: Erkek
الذَّكَرُ	: Cm, ذُكُورٌ	: Erkek uzvu
الذَّنْبُ	: Cm, ذُنُوبٌ	: Günah
الذَّهَبُ	: Cm, ذُهُوبٌ	: Altın
الذَّهَبَةُ	: Cm, ذُهُوبٌ	: Gitmek
الذَّيْخُ	: Cm, ذِيْخٌ	: Kırmızı yıldız; cesur kurt
الذَّيْلُ	: Cm, ذِيْيُولٌ	: Herşeyin son tarafı
الرَّاكِبُ	: Cm, رَاكِبٌ	: Binek
الرَّأْيُ	: Cm, رَأْيٌ	: Görüş, inanç

الرَّأْيُ	: Cm, رُؤْيَا	: Görüş, inanç
الرَّأْيُ	: Cm, رِئَى	: Görüş, inanç
الرَّبُّ	: Cm, رَبُوبَةٌ	: Efendi
الرَّبِيعُ	: Cm, رَبِيعٌ	: Ev
الرَّبِيعُ	: Cm, رَبِيعٌ	: Çeyrek
الرَّبْلُ	: Cm, رَبْلٌ	: Bir çeşit bitki
الرَّبُّ	: Cm, رَبُوبَةٌ	: Lider
الرَّاجِبُ	: Cm, رُحْجُوبٌ	: Hicrî takvime göre recep ayı
الرَّاجِمُ	: Cm, رُحْجمٌ	: Ölüm; arkadaş
الرَّادُمُ	: Cm, رُدُومٌ	: Set, bent
الرَّانِذُلُ	: Cm, رُونِذُلٌ	: Alçak, adi
الرَّازُنُ	: Cm, رُزُونٌ	: Yağmur tutan yüksek yer
الرَّاسُ	: Cm, رُسُومٌ	: Resim
الرَّاعُنُ	: Cm, رُعْوَنٌ	: Dağın tepesi
الرَّافُ	: Cm, رُفُوفٌ	: Raf
الرَّافِعُ	: Cm, رُفُوعٌ	: Toprağı çok olan arazi (3.mânâ)
الرَّاقِ	: Cm, رُفُوقٌ	: Üzerine yazılan ince deri
الرَّاقِبُ	: Cm, رُقُوبٌ	: Esmâü'l-hüsнâdan, gözetleyici
الرُّوُنُ	: Cm, رُوُونٌ	: Şiddet
الرَّيْدُ	: Cm, رَيْدٌ	: Dağdaki keskin tepe
الرَّيْبُ	: Cm, زَبَرٌ	: Mektup
الرَّزُرُ	: Cm, زَرْزَرٌ	: Gömleğin içine konulan demirden bir parça

الزَّرْبُ	: Cm, زُرُوبٌ	: Koyun ahırı
الرَّنْقُ	: Cm, زُنْقٌ	: Ok temreninin sivri ucu
السَّبْطُ	: Cm, سُوْبَ	: Tulum deri kap
السَّبْ	: Cm, سِبَوبٌ	: Kazık
السَّخْرُ	: Cm, سُحْرٌ	: Akciger
السَّدَّ	: Cm, سُدُودٌ	: Ayıp
السَّدُّ	: Cm, سُدُودٌ	: Karabulut
السَّدَرَةُ	: Cm, سُدُورٌ	: Sedir ağacı
السَّرَّاغُ	: Cm, سُرُوغٌ	: Asma çubuğu
السَّاطُرُ	: Cm, سُطُورٌ	: Satır
السَّجْحُ	: Cm, سُنجَحٌ	: Dağın yamacı
السَّقْبُ	: Cm, سُقُوبٌ	: Deve yavrusu
السَّكْرُ	: Cm, سُكُورٌ	: Nehrin yolu kendisiyle düzeltilen set
السَّلْبُ	: Cm, سُلُوبٌ	: Çiftçinin âletlerinden en uzun olanı
السَّلْعُ	: Cm, سُلُوغٌ	: Çatlak
السَّلْعُ	: Cm, سُلُوغٌ	: Benzer
السَّهَبُ	: Cm, سُهُوبٌ	: Ovanın etrafı
السَّهَبُ	: Cm, سُهُوبٌ	: Ova
السَّوَارُ	: Cm, سُوْورٌ	: Bilezik
السَّيْرُ	: Cm, سِيرَزٌ	: Deriden kopan parça
الشَّاهِدُ	: Cm, شَهَدٌ	: Şahâdeti yerine getiren
الشَّيْخُ	: Cm, شَيْخٌ	: Şahıs

- الشَّعْرُ** : Cm, شُحُورٌ : Çene karışık iş
- الشَّخْصُ** : Cm, شُخُوصٌ : İnsanın karartısı
- الشَّرُّ** : Cm, شُرُورٌ : Kötü
- الشَّرُّوخُ** : Cm, شُرُوخٌ : Nesil
- الشَّرُوطُ** : Cm, شُروطٌ : Şart (1.mânâ)
- الشَّرِيبُ** : Cm, شُزُوبٌ : Ağaçtan olup işlenmemiş çubuk
- الشَّسْنُ** : Cm, شُسُوسٌ : Kaya gibi sert arazi
- الشَّسْنَرُ** : Cm, شُشُورٌ : Dağın kenarı
- الشَّصُونُ** : Cm, شُصُوصٌ : Olta
- الشَّطُّ** : Cm, شُطُوطٌ : Sahil (1.mânâ)
- الشَّطُّ** : Cm, شُطُوطٌ : Hörgücüñ iki yanı(2.mânâ)
- الشَّطْءُ** : Cm, شُطُوبٌ : Hurma ağacının tâze çıkan filizi
- الشَّطْءُ** : Cm, شُطُوءٌ : Kenar
- الشَّطْبُ** : Cm, شُطُوبٌ : Güzel huylu uzun kimse
- الشَّطْرُ** : Cm, شُطُورٌ : Yarım
- الشَّعْرُ** : Cm, شُعُورٌ : Kıl
- الشَّقْبُ** : Cm, شُقُوبٌ : İki dağın arasındaki boş yer
- الشَّمْسُ** : Cm, شُمُوسٌ : Güneş
- الشَّهْرُ** : Cm, شُهُورٌ : Ay
- الشَّيْخُ** : Cm, شُيُوخٌ : İhtiyar
- الصَّخْرَةُ** : Cm, صُخُورٌ : Büyük sağlam taş
- الصَّرَاعُ** : Cm, صُرُوعٌ : Bölüm

الصَّرْعُ	: Cm, ضُرُوعٌ	: İpin kuvveti
الصَّرِيقَةُ	: Cm, ضُرُوقٌ	: Lavaş
الصَّفَاءُ	: Cm, صُفِيٌّ	: Büyük sert taş
الصَّقْبُ	: Cm, صُقُوبٌ	: Evin ortasındaki uzun direkler
الصَّقْرُ	: Cm, صُقُورٌ	: Şahin
الصَّنْتَرَةُ	: Cm, صُقُورٌ	: Tuzlu su
الصَّكُ	: Cm, صُكُوكٌ	: Kitap
الصَّسْنَعُ	: Cm, صُسُونٌ	: Bitkilerden sızan yapışkan sıvı
الصَّنْفُ	: Cm, صُنُوفٌ	: Sınıf
الضَّبَرُ	: Cm, ضُبُورٌ	: Savaşan topluluk
الضَّحْلُ	: Cm, ضُحُولٌ	: Su birikintisi
الضَّرْسُ	: Cm, ضُرُوسٌ	: Azi dışı (1.mânâ)
الضَّرْسُ	: Cm, ضُرُوسٌ	: Az yağmur (2.mânâ)
الضَّرْسُ	: Cm, ضُرُوسٌ	: Kuyu örülüen taş
الصَّرْعُ	: Cm, ضُرُوعٌ	: Koyun ve sığır cinsi
الصَّرْعُ	: Cm, ضُرُوعٌ	: Benzer
الصَّفَارُ	: Cm, ضُفُورٌ	: Yular
الضَّفَرَةُ	: Cm, ضُفُورٌ	: Kumluk yer
الضَّلْعُ	: Cm, ضُلُوعٌ	: Kaburga
الضَّنْنُ	: Cm, ضَنْنَاءٌ	: Çocuğu çok olan kadın
الضَّيْمُ	: Cm, ضَيْبُومٌ	: Zulüm
الطَّائِرُ	: Cm, طَيْبُورٌ	: Kuş

الطَّاْبِل	: Cm, طُمُولٌ	: Kötü adam
الطَّاهِي	: Cm, طُهْيٌ	: Fırıncı; ahçı
الطَّرْسُ	: Cm, طُرُوسٌ	: Sayfa
الطَّرْفُ	: Cm, طُرُوفٌ	: İnsan ve atlardan asil olan
الطَّسْ	: Cm, طُسُوسٌ	: Lavabo
الطَّعْمُ	: Cm, طُعُومٌ	: Yemek ve içeceğin içinde olanlar
الطَّلا	: Cm, طَلَيٌّ	: Herşeyin küçüğü; ceylan yavrusu
الطَّلْلُ	: Cm, طُلُولٌ	: Bağırsak
الطَّمْنُ	: Cm, طُمُونٌ	: Sakin
الطَّنْفُ	: Cm, طُنُوفٌ	: Kırmızı kayış
الظَّفَرُ	: Cm, ظُفُورٌ	: Süt anne
الظَّابُ	: Cm, ظُووبٌ	: Bir adamın bacanağı
الظَّرفُ	: Cm, طُرُوفٌ	: Zarf
الظَّلْلُ	: Cm, طُلُولٌ	: Gölge
الظَّلْفُ	: Cm, ظَلَفٌ	: Bâtil, beyhûde
الظَّلْمُ	: Cm, ظَلْمٌ	: Şahıs, dağ
الظَّنُونُ	: Cm, ظُنُونٌ	: Sanma, sezme
العَجْمُ	: Cm, عُجُومٌ	: Yavru deve
العِدْلُ	: Cm, عُدُولٌ	: Yükün yarısı
العِنْقُ	: Cm, عُدُوقٌ	: Üzüm ve hurma salkımı
الغَرْجُ	: Cm, غُرْجٌ	: Deve cemaati
العَرْشُ	: Cm, عُرُوشٌ	: Hükümdarın tahtı, kırmızı yakut

العرقُ	: Cm, عُرُوقٌ	: Her şeyin aslı (1. mânâ),
العرقُ	: Cm, عُرُوقٌ	: Yüksek yer (2. mânâ)
العسلُ	: Cm, عُسُولٌ	: Bal
العُشرُ	: Cm, عُشُورٌ	: Onda bir (1.mânâ)
العصُرُ	: Cm, عُصُورٌ	: Zaman
الغضُّ	: Cm, عُصُوضٌ	: Güzel huylu zeki kimse
العطُرُ	: Cm, عُطْوَرٌ	: Koku
العُنْدُ	: Cm, عُقُودٌ	: Gerdanlık
العقلُ	: Cm, عُقُولٌ	: Akıl
العلُبُ	: Cm, عُلُوبٌ	: Bereketli arazi
العلُقُ	: Cm, عُلُوقٌ	: Yem
العلُكُ	: Cm, عُلُوكٌ	: Ağaçtaki yapışkan sıvı
العُمُ	: Cm, عُمُومٌ	: Amca
العَمَرُ	: Cm, عُمُورٌ	: Din (2.mânâ)
العَمَرُو	: Cm, عُمُورٌ	: Erkek ismi
العَنْزُ	: Cm, عُنُوزٌ	: Dişi keçi
العَنْقُ	: Cm, عُنُوقٌ	: Boynun uzunluğu
العَهْنَةُ	: Cm, عُهْنَنٌ	: Koyun yünü
العَيْرُ	: Cm, عُيُورٌ	: Eşek
العَيْنُ	: Cm, عُيُونٌ	: Göz
الغَبَطُ	: Cm, غُبُوطٌ	: Hasattan ele geçen (1.mânâ)
الغَرْضُ	: Cm, غُرُوضٌ	: Deve semerinin kayışı

الْعُصَنَةُ	: Cm, عُصْنَةٌ	: Ağaçtaki küçük dal
الْعَصْنَ	: Cm, عُصْنَ	: Elbise veya derideki yara
الْعَفْرُ	: Cm, غُفْرُ	: Karın
الْئَمُ	: Cm, غُمُومٌ	: Hüzün
الْعِنْدُ	: Cm, غُمُودٌ	: Kılıçın kılıfı
الْعَمْرُ	: Cm, غُمُورٌ	: Bol su
الْعِنْزُ	: Cm, غُمُزٌ	: Kin, haset
الْعَصْنُ	: Cm, غُمُوضٌ	: Engebesiz arazi
الْغَيْبُ	: Cm, غُيوبٌ	: Şüphe
الْغِيلُ	: Cm, غُيولٌ	: Sık ağaçlı bölge
الْفَائِسُ	: Cm, فُؤُوسٌ	: Balta
الْفَائُلُ	: Cm, فُؤُولٌ	: Fal
الْقَتْحَةُ	: Cm, فُتُوخٌ	: Gümüşten halka
الْفَحْلُ	: Cm, فُحُولٌ	: Erkek hayvan
الْفَخْ	: Cm, فُخُوكٌ	: Av âleti
الْقَذُ	: Cm, فُذُوذٌ	: Yalnız
الْفَرَسُ	: Cm, فُروسٌ	: At
الْفَرْعُ	: Cm, فُرُوعٌ	: Herşeyin yüksegi
الْفَرِيقُ	: Cm, فُرُوقٌ	: Büyük topluluk
الْفَسْلُ	: Cm, فُسُولٌ	: Asma çubuğu
الْفَصُ	: Cm, فُصُوصٌ	: Büyük kaş
الْفَطْرُ	: Cm, فُطُورٌ	: Yanık

الْفَقْرُ	: Cm, فُقُورٌ	: Endişe
الْفَلْلُ	: Cm, فُلُولٌ	: Yenilmiş ordunun kalıntıları
الْفَلْسُ	: Cm, فُلُوسٌ	: Para
الْفَلْعُ	: Cm, فُلُوعٌ	: Çatlak
الْفَنُ	: Cm, فُنُونٌ	: Fen
الْفِهْرُ	: Cm, فُهُورٌ	: Taş
الْفَوْجُ	: Cm, فُوْرُجٌ	: Cemaat
الْفَيْءُ	: Cm, فَيْوَءٌ	: Güneşlik yürüyerek kapatan gölgelik
الْفَيْفُ	: Cm, فَيْفَفٌ	: Düz yer
الْفَيْلُ	: Cm, فُيُولٌ	: Fil
الْفَيْمُ	: Cm, فَيْوَمٌ	: Sert adam
الْقَائِلُ	: Cm, قُوْولٌ	: Konuşan (1. mânâ),
الْقَادِمُ	: Cm, قُدُومٌ	: Seferden dönen (2. mânâ)
الْقَبْرُ	: Cm, قُبُورٌ	: Mezar
الْقَاتَارِي	: Cm, قُتُودٌ	: Çok yemesinden şikayet edilen deve
الْعَصْرُ	: Cm, قُحُورٌ	: İhtiyar
الْقِحْفُ	: Cm, قُحُوفٌ	: Damağın üzerindeki kemik
الْقَدُّ	: Cm, قُدُودٌ	: Miktar
الْقَدْرُ	: Cm, قُدُورٌ	: Kız
الْقُرْءُ	: Cm, قُرُوءٌ	: Hayız ve temizlik hâli
الْقُرْطُ	: Cm, قُرُوطٌ	: Küpe
الْقَرْمُ	: Cm, قُرُومٌ	: Damızlık erkek deve

القرنُ	: Cm, قُرُونٌ	: Boynuz (1. mânâ),
القسيسُ	: Cm, قُسُوسٌ	: Hristiyan lider
القشّاع	: Cm, قُشْوَعٌ	: Ahmak adam (1.mânâ)
القشّمُ	: Cm, قُشُومٌ	: Bahçedeki dar su yolu
القطُّ	: Cm, قُطُولٌ	: Nasip (2.mânâ)
القطبُ	: Cm, قُطُوبٌ	: Değirmenin deligine soktukları ve değirmenin kendisi üzerinde döndüğü uzun demir
القطعُ	: Cm, قُطْعَعٌ	: Başından üçte bire kadar olan kısım
القَعْرُ	: Cm, قَعْرٌ	: Her şeyin üstü
القَعْشُ	: Cm, قَعْوَشٌ	: Binek üzerindeki mahfil
القُفلُ	: Cm, قَفْوَلٌ	: Asma kilit sürgü
القلبُ	: Cm, قُلُوبٌ	: Yürek
القلبُ	: Cm, قُلُوبٌ	: Bilezik
القلْعُ	: Cm, قُلْعَعٌ	: Kap
القيَدُ	: Cm, قِيَدٌ	: Bulçağı
القيصُ	: Cm, قِيَصٌ	: Kükreyen deve
القَيْظُ	: Cm, قُيْظٌ	: Yazın hararetli zamanı
الكَبِدُ	: Cm, كَبُودٌ	: İç organ
الكَبْلُ	: Cm, كَبُولٌ	: Pranga
الكَدْحُ	: Cm, كَدْحَعٌ	: Tırmalamak
الكِدْنُ	: Cm, كَدْنَوْنٌ	: Evde kadınların olduğu kısmı ayıran perde
الكَدْهُ	: Cm, كَدْهَةٌ	: Anlaşma, vesîka
الكُرُ	: Cm, كُرُورٌ	: Seccâde (1.mânâ)

- الْكَرْبُ** : Cm, كُرُوبٌ : Hüzün,gam
- الْكِسْرُ** : Cm, كُسُورٌ : Evin yanı
- الْكِسْرِيُّ** : Cm, كُسُورٌ : İran hükümdarı, malı çok olan
- الْكِسْفَةُ** : Cm, كُسُوفٌ : Bir şeyin parçası
- الْكَعْبُ** : Cm, كُعُوبٌ : Azalardaki kemiklerin her mafsalı
- الْكَفُّ** : Cm, كُفُوفٌ : El
- الْكَلُّ** : Cm, كُلُولٌ : Hayırsız hoşlanılmayan kimse
- الْكَلْمُ** : Cm, كُلُومٌ : Yara
- الْكَهْفُ** : Cm, كُهُوفٌ : Geniş mağara
- الْكَهْلُ** : Cm, كُهُولٌ : Kendisinde yaşlılık alâmetleri olan kimse
- الْكَيْنُ** : Cm, كُيُونٌ : Bızır, dıłak
- الْلُّبُّ** : Cm, لُبُوبٌ : Bir şeyin halisi
- الْلَّبِدُ** : Cm, لَبِدٌ : Keçe
- الْلَّحْدُ** : Cm, لَحْوَدٌ : Kabrin kenarına oyulan yarık
- الْلَّحْمُ** : Cm, لَحْوَمٌ : Et
- الْلَّحْنُ** : Cm, لَحْوَنٌ : Ezgi
- الْلَّصُّ** : Cm, لُصُوصٌ : Hırsız
- الْلَّصْبُ** : Cm, لُصُوبٌ : İki dağ arasındaki dar yol
- الْلَّصْتُ** : Cm, لُصُوتٌ : Hırsız
- الْلَّفُ** : Cm, لَفُوفٌ : Taraftar
- الْلَّهَمَّ** : Cm, لَهُومٌ : Yaşı ileri olan herşey
- الْمَحْنُ** : Cm, مُهُوتٌ : Şiddetli

المرأة	: Cm, مُرْوَرٌ	: Defa, kerre
الملط	: Cm, مُرْوَطٌ	: Yünden elbise
المسح	: Cm, مُسْوَحٌ	: Cadde,çuval
المسد	: Cm, مُسْوَحٌ	: Hurma lifi
المسك	: Cm, مُسْوَكٌ	: Cilt
المكروة	: Cm, مُكُورٌ	: Bir çeşit ot
المائع	: Cm, مُنْعَغٌ	: Yengeç
المهد	: Cm, مُهُودٌ	: Beşik
المهر	: Cm, مُهُورٌ	: Mehir
الموكب	: Cm, وُكُونٌ	: Kuş yuvası
الناب	: Cm, يُوبٌ	: Ön dört dişten sonra gelen diş
النجاد	: Cm, لُجُودٌ	: Yüksek ter
النجاد	: Cm, لُجُودٌ	: Ev eşyası
النجم	: Cm, لُجُومٌ	: Yıldız
النحر	: Cm, لُحُورٌ	: Göğsün üst kısmı
الشخص	: Cm, لُحُضٌ	: Et
التدب	: Cm, لُدُوبٌ	: İhtiyacı az olan
الندبة	: Cm, لُدُوبٌ	: Deri üzerinde kalan yara veya çiban
الندر	: Cm, لُدُورٌ	: Borcunu yerine getirme
التدليل	: Cm, لُدُولٌ	: Hakir, adı kimse
النسر	: Cm, لُسُورٌ	: Kartal
النسخ	: Cm, لُسُوعٌ	: Semerin kalanı

النَّسْرُ	: Cm, نُسُورٌ	: Yüksek yer
النَّصْلُ	: Cm, نُصْلٌ	: Okun demiri
النَّطْعُ	: Cm, نُطْعَةٌ	: Deri minder (1.mâna)
النَّطْعُ	: Cm, نُطْعَةٌ	: Damağın pütür pütür olan sırtı (2.mâna)
النَّقْعُ	: Cm, نُقْعَةٌ	: Toz (2.mâna)
النَّكْلُ	: Cm, نُكُولٌ	: Zincir
النَّمِيرُ	: Cm, نُمُورٌ	: Arslan
النَّهْبُ	: Cm, نُهْبَةٌ	: Ganimet
النَّهْرُ	: Cm, نُهْرٌ	: Nehir
النَّيْقُ	: Cm, نُيْقَةٌ	: Dağın zirvesi
النَّحْلُ	: Cm, هُجُولٌ	: Düz, oturmuş arazi
النَّرْطُ	: Cm, هُرُوطٌ	: İri deve
النَّزْمَةُ	: Cm, هُزُومٌ	: El izinin yaptığı çukur
النَّضْمُ	: Cm, هُصُومٌ	: Düz arazi
النَّهْمُ	: Cm, هُمُومٌ	: Hüzün
النَّنْدُ	: Cm, هُنْدٌ	: Kadın ismi, yüz deve
النَّوْلُ	: Cm, هُوَولٌ	: Endişe, korku veren nesne
النَّوْبُرُ	: Cm, وَبَوْرٌ	: Çöl sıçanı
النَّوْجَةُ	: Cm, وُجُوهَةٌ	: Kavmin efendisi (1. mâna); yüz (2. mâna)
النَّوْجَةُ	: Cm, وُجُوهَةٌ	: Yüz (2. mâna)
النَّوْحَشُ	: Cm, وُحُوشٌ	: Vahşi hayvan

الوَحْلُ	: Cm, وُحُولٌ	: Cıvık çamur
الوَرِيدُ	: Cm, وُرُودٌ	: Şah damarı
الوَزْنُ	: Cm, وُزْونٌ	: Süheyl yıldızından önce doğan yıldız
الوَسْبُ	: Cm, وُسُوبٌ	: Toprağı dökülmüşin diye kuyunun aşağısına çakılan odun
الوَسْمُ	: Cm, وُسُومٌ	: Damga
الوِشَاحُ	: Cm, وُشْحٌ	: Mücevherle bezeli gerdanlık
الوَشْمُ	: Cm, وُشُومٌ	: Dövme
الوَصْمُ	: Cm, وُصُومٌ	: Leke
الوَعْرُ	: Cm, وُعْورٌ	: Engebeli
الوَعْلُ	: Cm, وُعُولٌ	: Bitişik olan şey
الوَفْرُ	: Cm, وُفُورٌ	: Zenginlik
الوَفْرُ	: Cm, وُفُوزٌ	: Acele
الوَقْلُ	: Cm, وُقُولٌ	: Mukul ağaçları veya meyvesi
الوَكْرُ	: Cm, وُكُورٌ	: Kuş yuvası
الوَهْمُ	: Cm, وُهُومٌ	: Kement

2.5.5.10 فَعَال vezni

الآثَتُ	: Cm, إِثَابٌ	: Yakasız gömlek
الآثِرَةُ	: Cm, إِيَارٌ	: İğne
الآثِيثُ	: Cm, إِثَاثٌ	: Büyük olan bitki
الآجْرَبُ	: Cm, جِرَابٌ	: Uyuz
الآخْسَنُ	: Cm, حِشَانٌ	: Sert olan

الإِدَادُ	: Cm,	إِدَادٌ	: Kurnazca yapılan yasak iş
الْأَنْجَحُ	: Cm,	زِحْاجٌ	: İnce uzun kaşlı kimse
الْأَسِيُّ	: Cm,	إِسَاءٌ	: Doktor
الْأَعْجَفُ	: Cm,	عِجَافٌ	: İnce, narin
الْأَفَلُ	: Cm,	إِفَالٌ	: Süten kesilmiş deve
الْأَلَّدُ	: Cm,	لَدَادٌ	: Boynu uzun deve
الْأَمَةُ	: Cm,	إِمَاءٌ	: Câriye
الْأَمْتُ	: Cm,	إِمَاتٌ	: Yükselen yer, küçük tepe
الْأَنْجَلُ	: Cm,	نِجَالٌ	: Büyük gözlü adam
الْأَوْجَلُ	: Cm,	وِجَالٌ	: Korkak adam
الْبَرُّ	: Cm,	بَارٌ	: Kuyu
الْبَحْرَةُ	: Cm,	بِحَارٌ	: Belde
الْبَذْرُ	: Cm,	بِذَارٌ	: İlk çıkan bitki
الْبَرْثُ	: Cm,	بِرَاثٌ	: Yumuşak topraklı yer
الْبَرْضُ	: Cm,	بِرَاضٌ	: Az olan
الْبَرْدَمَةُ	: Cm,	بِرَدَمٌ	: Güveç
الْبَرْيَاءُ	: Cm,	بِرَاءٌ	: Hastalıktan iyi olmuş kimse
الْبَسْرُ	: Cm,	بِسَارٌ	: Soğuk su
الْبَسْنَةُ	: Cm,	بِسَاقٌ	: Taşlık arazi
الْبَصْقَ	: Cm,	بِصَاقٌ	: Yüksek taşlık arazi
الْبَضْعَةُ	: Cm,	بِضَاعٌ	: Et parçası
الْبَطْحَاءُ	: Cm,	بِطَاحٌ	: Kendisinde çakıl olan geniş su akıntısı

البعْلُ	: Cm,	بِعَالٌ	: Ancak yağmurla sulanan yüksek yer
الْبَعْسُ	: Cm,	بِعَاسٌ	: Sütsüzlükden memeleri yukarı çekilmiş deve
الْبُقْعَةُ	: Cm,	بِقَاعٌ	: Kara parçası
الْبَكْرُ	: Cm,	بِكَارٌ	: Deve yavrusu
الْبَكْرَةُ	: Cm,	بِكَارٌ	: Çırkrık
الْبَكِيْعُ	: Cm,	بِكَاءٌ	: Sütü az olan deve
الْبَلَدُ	: Cm,	بِلَادٌ	: Yeryüzünde geniş mekan
الْبَيْنَةُ	: Cm,	بِنَانٌ	: Güzel koku
الثَّاجِرُ	: Cm,	تِجَارٌ	: Alım satın yapan kimse
الثَّانِيُّ	: Cm,	تِنَاءٌ	: Köyün sahibi
الثَّيْبَعُ	: Cm,	تِبَاعٌ	: Buzağı
الثُّرْمُ	: Cm,	تِرَاسٌ	: Kalkan
الثَّكَكَةُ	: Cm,	تِكَالٌ	: Pantolonun beli
الثَّلُلُ	: Cm,	تِلَالٌ	: Yüksek yer (1.mânâ)
الثَّلْعَةُ	: Cm,	تِلَاعٌ	: Yüksek yer
الثَّلْمُ	: Cm,	تِلَامٌ	: Oğlan
الشَّطِطُ	: Cm,	شِطَاطٌ	: Ahmak
الثَّرَّةُ	: Cm,	ثِرَارٌ	: Pınar
الثَّطُطُ	: Cm,	شِطَاطٌ	: Sakalının kilları az olan
الثَّغْبُ			
وَالثَّغْبُ	: Cm,	شِغَابٌ	: Vâdinin çukurunda kalan çok su
الثَّقَالُ	: Cm,	ثِقَالٌ	: Ağır
الثَّلَلُ	: Cm,	ثِلَالٌ	: Koyun sürüsü (1.mânâ)

الْجَادِبُ	: Cm,	جَادِبٌ	: Bir nesneyi kendisine çeken
الْجَبَابُ	: Cm,	جَبَابٌ	: Kuyu
الْجَبَّةُ	: Cm,	جَبَّةٌ	: Cübbe
الْجَلَلُ	: Cm,	جَلَلٌ	: Dağ
الْجَدْنُى	: Cm,	جَدْنَاءُ	: Erkek keçi yavrusu
الْجَدَاهُ	: Cm,	جَدَاهُ	: Büyük ağaç kökü
الْجَدَغُ	: Cm,	جَدَغٌ	: Genç
الْجَذْلُ	: Cm,	جَذَلٌ	: Kök (1.mâna)
الْجَرْحُ	: Cm,	جَرْحٌ	: Yara
الْجَرْوُ	: Cm,	جَرْوٌ	: Herşeyin küçüğü
الْجَرِيمَةُ	: Cm,	جَرِيمَةٌ	: Büyük bedenli
الْجَرْوُلُ	: Cm,	جَرْوَلٌ	: Bol; kuru odun
الْجَرْيَةُ	: Cm,	جَرْيَةٌ	: Arazi haracı
الْجَسِيمُ	: Cm,	جَسِيمٌ	: Yüksek yer
الْجَعْبَةُ	: Cm,	جَعَبٌ	: Ok kılıfı
الْجَفْرُ	: Cm,	جَفَرٌ	: Süten kesilen kuzu yavrusu
الْجَفْرَةُ	: Cm,	جَفَرَةٌ	: Göğüs ortasındaki boşluk
الْجَهْنَمَةُ	: Cm,	جَهَنَّمَةٌ	: Küçük kuyu; cömert adam
الْجَلَةُ	: Cm,	جَلَلٌ	: Hurma küfesi
الْجَلَمُ	: Cm,	جَلَمٌ	: Ayakları uzun koyun; hilal
الْجَلَيلُ	: Cm,	جَلَلٌ	: Büyük hurma salkımı
الْجَمَمُ	: Cm,	جَمَامٌ	: Çok olan şey

الْجُمَادُ	: Cm,	جِمَادٌ	: Yüksek yer
الْجَنَّةُ	: Cm,	جَنَانٌ	: Cennet
الْجَوَاءُ	: Cm,	جِوَاءُ	: Hava
الْجَيْدُ	: Cm,	جِيَادٌ	: İyi
الْحَائِطُ	: Cm,	جِيَاطٌ	: Duvar
الْحَائِلُ	: Cm,	جِيَالٌ	: Bozulmuş şey
الْحُبُّ	: Cm,	جِيَابٌ	: Testi
الْحَىْلُ	: Cm,	جِيَالٌ	: İp
الْخَمْمَةُ	: Cm,	جِخَامٌ	: Tavşanın burnu
الْحَجَّلَةُ	: Cm,	جِحَالٌ	: Gelinin süslenildiği özel mekan (2.mânâ)
الْحَدَّأَةُ	: Cm,	جِدَاءُ	: Atın boynundan başına kadar olan yer
الْحَدَّأَةُ	: Cm,	جِدَاءُ	: Çaylak kuşu
الْحَدَّدُ	: Cm,	جِدَادٌ	: Demir
الْحُرُّ	: Cm,	جِرَازٌ	: Hür
الْحَرَبَةُ	: Cm,	جِرَابٌ	: Savaş âleti
الْحَرَجُ	: Cm,	جِرَاجٌ	: Günah; Hayvan avlanmak için ip
الْحَرْشُ	: Cm,	جِرَاشٌ	: Eser; cemaat
الْحَرْمَى	: Cm,	جِرَامٌ	: Usta olmak isteyen
الْحَرَنُ	: Cm,	جِرَانٌ	: Hüzün veren
الْحَسَنُ	: Cm,	جِسَانٌ	: Güzellik sahibi
الْحَسَنَةُ	: Cm,	جِسَانٌ	: Güzellik sahibi kadın
الْحَشَافُ	: Cm,	جِشَافٌ	: Sünnet olan çocuktan kesilen et parçası

الْحَظْةُ	: Cm,	حِظَاظٌ	: Nasip
الْحَظْهُ	: Cm,	حِظَاءُ	: Nasip
الْحِلْطَةُ	: Cm,	حِطَاءُ	: Durum; mevki; rızıktan olan nasip
الْحَظْوَةُ	: Cm,	حِظَاءُ	: Çocukların oynadığı küçük ok
الْحَفَضُ	: Cm,	حِفَاضٌ	: Ev eşyası
الْحِقَّةُ	: Cm,	حِقَاقٌ	: Ondan kap
الْحِقَّةُ	: Cm,	حِقَاقٌ	: Benzeri olmayan
الْحِقْنُ	: Cm,	حِقَافٌ	: Eğri kumluk
الْحَقْوُ	: Cm,	حِقَاءُ	: Bögür (1.mânâ)
الْحَقْوُ	: Cm,	حِقَاءُ	: Sert yüksek yer (2.mânâ)
الْحَلَةُ	: Cm,	حِلَالٌ	: Ev halkı
الْحَلَةُ	: Cm,	حِلَالٌ	: Kaban
الْحُمَّةُ	: Cm,	حِمَامٌ	: Hüküm olunan şey
الْحَمْلُ	: Cm,	حِمَالٌ	: Karında taşınılan çocuk
الْحَنْقُ	: Cm,	حِنَاقٌ	: Öfke
الْحَوْضُ	: Cm,	حِيَاضٌ	: Havuz
الْحَجِيفَةُ	: Cm,	حِحَافٌ	: Çelimsiz adam
الْخَدَلَةُ	: Cm,	خِدَالٌ	: Bacakları kalın olan kadın
الْخَدَمَةُ	: Cm,	خِدَامٌ	: Halka; baldır
الْخَرَبُ	: Cm,	خِرَابٌ	: Bir yer ismi
الْخَسِيلُ	: Cm,	خِسَالٌ	: Rezil, adı
الْخُصُّ	: Cm,	خِصَاصٌ	: Ahşap ev

الْحَصَبَةُ	: Cm,	خِصَابٌ	: Çok meyve tutan hurma ağaçları
الْحَصَفَةُ	: Cm,	خِصَافٌ	: Ağır elbise
الْحَصَلَةُ	: Cm,	خِصَالٌ	: Fazilet
الْخُفُّ	: Cm,	خِحَافٌ	: Mest
الْخَيْقُ	: Cm,	خِفَاقٌ	: İnce belli at
الْخَلُّ	: Cm,	خِلَالٌ	: Zayıf bedenli
الْخَلَةُ	: Cm,	خِلَالٌ	: Haslet, huy (2.mânâ)
الْخَلَةُ	: Cm,	خِلَالٌ	: Deri kaplı kılıç kını
الْخُشْنِي	: Cm,	خِسَاثٌ	: Kendisinde kadınlık ve erkeklik uzuzu olan
الْخَيْرَةُ	: Cm,	خِيَارٌ	: Faziletli olan şey
الْحَيْمَةُ	: Cm,	خِيَامٌ	: Çadır
الْدُّبُّ	: Cm,	دِبَابٌ	: Arslan
الْدَّجْنُ	: Cm,	دِجَانٌ	: Bol yağmur
الْدَّخْلُ	: Cm,	دِحَالٌ	: Ağızı dar içi geniş lağım
الْدَّرْبُ	: Cm,	دِرَابٌ	: Büyük sokak ,mahalle,hisar kapısı
الْدَّرَقَةُ	: Cm,	دِرَاقٌ	: Deriden kalkan
الْدَّعْلُ	: Cm,	دِغَالٌ	: Ayıp
الْدَّفْلَةُ	: Cm,	دِقَالٌ	: Zayıf; küçük
الْدَكُوكُ	: Cm,	دِكَاكٌ	: Düz mekan
الْدَلَاصُ	: Cm,	دِلَاصٌ	: Yumuşak ve berrak nesne
الْدَلْوُ	: Cm,	دِلَاءٌ	: Kova
الْدَمُ	: Cm,	دِمَاءٌ	: Kan

الْمِيمُ	: Cm,	دِمَامٌ	: Hakir
الْمِيمَةُ	: Cm,	دِمَامٌ	: Hakir kadın
الْدُّهْنُ	: Cm,	دِهَانٌ	: Yağ
الْذَّبَابُ	: Cm,	ذَبَابٌ	: Yaban köpeği
الْذَّلَّانُ	: Cm,	ذَلِيلٌ	: Kurdun yürüyüşü
الْذَبَّالَةُ	: Cm,	ذُبَالٌ	: Fitil
الْذَبْرُ	: Cm,	ذَبَادٌ	: Kitâbe
الْذَكَرُ	: Cm,	ذَكَارٌ	: Erkek
الْذَنْبُوبُ	: Cm,	ذِنَابٌ	: Haz, nasip
الْذَهْبَةُ	: Cm,	ذِهَابٌ	: Zayıf yağmur
الْذِيدُ	: Cm,	لَذَادٌ	: Lezzet
الرَّائِطَةُ	: Cm,	رِيَاطٌ	: İnce yumuşak elbise
الرَّاجِلُ	: Cm,	رِجَالٌ	: Yaya kimse
الرَّاعِي	: Cm,	رِعَاءٌ	: Kavminin işlerinden sorumlu olan
الرَّاكِبُ	: Cm,	رِكَابٌ	: Binek
الرَّبِيعُ	: Cm,	رِبَاعٌ	: Dört yaşındaki at
الرَّبِيَّةُ	: Cm,	رِبَابٌ	: Mezhac kabilesına ait bir ev
الرَّبِيعَةُ	: Cm,	رِبَابٌ	: Geçimin geniş olması
الرَّبِيعَةُ	: Cm,	رِبَابٌ	: Bir ağaç ismi
الرَّبَّعُ	: Cm,	رِبَاحٌ	: Sütten kesilmiş deve
الرَّبَّعُ	: Cm,	رِبَاعٌ	: Ev
الرَّبِيعَةُ	: Cm,	رِبَاعٌ	: Hasat sonu

الرِّيقَةُ	: Cm,	رِيَاقٌ	: Uzunca ip
الرِّئَمَةُ	: Cm,	رِئَامٌ	: Hatırlamak için parmağa bağlanan ip
الرِّثَّ	: Cm,	رِثَاثٌ	: Eski püskü eşya
الرِّثَّةُ	: Cm,	رِثَاثٌ	: Eski püskü eşya
الرِّشَمَةُ	: Cm,	رِشَامٌ	: Çiseleyen yağmur
الرِّحَابُ	: Cm,	رِحَابٌ	: Hicrî takvime göre recep ayı
الرِّجْعُ	: Cm,	رِجَاعٌ	: Su yağmurdan sonraki yağmur
الرِّجْلُ	: Cm,	رِجَالٌ	: Adam
الرِّجْلَةُ	: Cm,	رِجَلٌ	: Su yolu, oluk
الرِّجْمَةُ	: Cm,	رِجَامٌ	: Mezar taşı
الرِّحْكَةُ	: Cm,	رِحَابٌ	: Geniş arazi
الرِّحْبَةُ	: Cm,	رِحَابٌ	: Geniş arazi
الرِّخْلُ	: Cm,	رِخَالٌ	: Devenin semeri
الرُّخْ	: Cm,	رِحَابٌ	: Körpe bitki
الرِّخْفَةُ	: Cm,	رِخَافٌ	: Hafif taş
الرِّخْلُ	: Cm,	رِخَالٌ	: Dişi koyun yavrusu
الرِّدَغَةُ	: Cm,	رِدَاعٌ	: Bataklık çamur
الرِّدَهَةُ	: Cm,	رِدَاهٌ	: Çukur (1.mânâ)
الرِّزَغَةُ	: Cm,	رِزَاغٌ	: Bataklık
الرِّزَنُ	: Cm,	رِزانٌ	: Yağmur tutan yüksek yer
الرِّزَنُ	: Cm,	رِزانٌ	: Yön, taraf
الرِّسْخُ	: Cm,	رِسَاخٌ	: Bilek

الرَّأْشُ	: Cm,	رِشاشُ	: Çiseleyen yağmur
الرَّطْبَةُ	: Cm,	رِطَابٌ	: Yonca
الرُّطْبَةُ	: Cm,	رِطَابٌ	: Ham hurmanın olgunlaşması
الرَّطِيطُ	: Cm,	رِطَاطٌ	: Ahmak
الرَّعَثَةُ	: Cm,	رِعَاثٌ	: Küpe
الرَّعْنُ	: Cm,	رِعَانٌ	: Dağın tepesi
الرَّعِيلُ	: Cm,	رِعَالٌ	: Yirmi kişilik süvari bölüğü
الرَّفْغُ	: Cm,	رِفَاغٌ	: Yumuşak toprak (2.mânâ)
الرُّفْقَةُ	: Cm,	رِفَاقٌ	: Birlikte seyahat eden grup
الرَّعْبَةُ	: Cm,	رِقَابٌ	: Boyun
الرَّعْقَةُ	: Cm,	رِقَاقٌ	: Derenin yanındaki vâdi
الرَّقْعَةُ	: Cm,	رِقَاعٌ	: Kumaş
الرَّقْلَةُ	: Cm,	رِقَالٌ	: Hurma
الرَّكُ	: Cm,	رِكَالٌ	: Çiseleyen yağmur
الرَّكَبُ	: Cm,	رِكَابٌ	: Fercin etinin üzerine deydiği oyluğun kökü
الرَّكْوَةُ	: Cm,	رِكَاءُ	: Su içilecek deriden küçük kap
الرَّكِيلُ	: Cm,	رِكَالٌ	: Zayıf görüşlü
الرَّمْلَةُ	: Cm,	رِمَالٌ	: Kum
الرَّمْمَةُ	: Cm,	رِمَاحٌ	: Mızrak
الرَّهْبُ	: Cm,	رِهَابٌ	: Yufka; temren
الرَّهْطُ	: Cm,	رِهَاطٌ	: Deri peştamal (2.mânâ)
الرَّهْمَةُ	: Cm,	رِهَامٌ	: Devamlı yağan zayıf yağmur

الرَّوْصَةُ	: Cm,	رِيَاضٌ	: Bahçe
الرَّيَانُ	: Cm,	رِوَاءُ	: Suya kanmış
الرَّيْحُ	: Cm,	رِيَاحٌ	: Rüzgar
الرَّيْشُ	: Cm,	رِيَاشٌ	: Kuş yeleği
الرُّجُجُ	: Cm,	رِجَاجٌ	: Mizrağın aşağısında demir dirseğin ucu
الرُّوقُ	: Cm,	رِقَاقٌ	: Tulum
الرَّمَعَةُ	: Cm,	رِمَاعٌ	: Tavşan ve koyunun ayakları arasındaki tüyler (1.mâنâ)
الرَّنَدُ	: Cm,	رِنَادٌ	: Dirsek
الرَّهْرَةُ	: Cm,	رِهَارٌ	: Bitkilerin çiçeği
السَّبَقَةُ	: Cm,	سِبَاقٌ	: Gübreli toprak
السَّبْعُ	: Cm,	سِبَاعٌ	: Arslan
السَّرِيرُسُ	: Cm,	سِرَاسٌ	: Çocuğu olamayan
السَّلَطُ	: Cm,	سِلَاطٌ	: Düz temren
السُّلْطَةُ	: Cm,	سِلَاطٌ	: İnce uzun ok
السَّلْعَةُ	: Cm,	سِلَاغٌ	: Kafatasındaki çatlak
السَّوْطُ	: Cm,	سِيَاطٌ	: Kamçı
الشَّتَّ	: Cm,	شِثَاثٌ	: Bal arısı; Güzek kokulu bitki
الشَّجَاعُ	: Cm,	شِجَاعٌ	: Şeceatlı
الشَّحْرُ	: Cm,	شِحَارٌ	: Çene karışık iş
الشَّحْصُ	: Cm,	شِحَاصٌ	: Sütü sağlanmış koyun
الشَّحْبَةُ	: Cm,	شِحَابٌ	: Sağarken birden fışkıran süt
الشَّخْتُ	: Cm,	شِحَاتٌ	: Çelimsiz insan

الشَّخْصُ	: Cm,	شِخَاصٌ	: İnsanın karartısı
الشَّرَجُ	: Cm,	شِرَاجٌ	: Firka; Kara taşlıktan düz yere akan su
الشَّرْصُ	: Cm,	شِرَاصٌ	: Şakak
الشَّسُّ	: Cm,	شِسَاسٌ	: Kaya gibi sert arazi
الشَّعْبُ	: Cm,	شِعَابٌ	: Bir seyden olan firka, topluluk
الشَّعْرُ	: Cm,	شِعَارٌ	: Kıl
الشَّغْرَةُ	: Cm,	شِفَارٌ	: Kılıçın keskin tarafı
الشَّقْبُ	: Cm,	شِقَابٌ	: İki dağın arasındaki boş yer
الشَّنَاظَةُ	: Cm,	شِنَاظٌ	: Dağın zirvesi
الشَّهَدُ	: Cm,	شِهَادٌ	: Bal
الصَّائِمُ	: Cm,	صِيَامٌ	: Oruç tutan
الصَّبْرَةُ	: Cm,	صِبَارٌ	: Süzülmüş yemek; ağır taş
الصَّرِيفَةُ	: Cm,	صِرَافٌ	: Lavaş, kuru hurma yaprağı
الصَّعْفُ	: Cm,	صِعَافٌ	: Küçük kuş
الصَّعْوُ	: Cm,	صِعَاءٌ	: Bülbül
الصَّعِيرُ	: Cm,	صِعَارٌ	: Küçük
الصَّفَحُ	: Cm,	صِفَاحٌ	: İnsan; kılıç; dağın yan tarafı
الصَّفَوْقُ	: Cm,	صِفَاقٌ	: Sarp dağ
الصَّفَبُ	: Cm,	صِقَابٌ	: Uzun olan şey
الصَّفْبُ	: Cm,	صِقَابٌ	: Evin ortasındaki uzun direkler
الصَّفْرُ	: Cm,	صِفَارٌ	: Şahin
الصَّفْرَةُ	: Cm,	صِفَارٌ	: Tuzlu su

الصَّاكُ	: Cm,	صِكَاكٌ	: Kitap
الصَّلَّةُ	: Cm,	صِلَالٌ	: Cilt
الصَّهْوَةُ	: Cm,	صِهَاءُ	: Dağdaki su kaynağı
الصَّيْلُ	: Cm,	ضِيَالٌ	: Bedeni cılız kimse
الضَّيْعُ	: Cm,	ضِيَاعٌ	: Sırtlan
الضَّيْبَعُ	: Cm,	ضِيَاعٌ	: Zor işe istekli olan
الضَّحَلُ	: Cm,	ضِحَالٌ	: Su birikintisi
الضَّيْنُ	: Cm,	ضِيَافٌ	: Zayıf
الضَّيْعَةُ	: Cm,	ضِيَاعٌ	: Verimli toprak
الطَّبَابَةُ	: Cm,	طِبَابٌ	: Buluttan, yerden, ciltten, elbiseden, uzunca parça
الطَّسَّةُ	: Cm,	طِسَاسٌ	: Lavabo
الطلُّ	: Cm,	طِلَالٌ	: Çiseleyen yağmur
الطلَا	: Cm,	طِلَاءُ	: Herşeyin küçüğü, ceylan yavrusu
الصلُّ	: Cm,	طِلَانٌ	: İnsan bedeni
الطُّولُ	: Cm,	طِوَالٌ	: Uzun
الطُّولُ	: Cm,	طِيلٌ	: Uzun
الظَّبِيُّ	: Cm,	ظِبَاءُ	: Geyik
الظَّرِبُ	: Cm,	ظِرَابٌ	: İri taş,kaya
الظَّرِيرُ	: Cm,	ظِرَارٌ	: Taşı çok olan yer
الظلُّ	: Cm,	ظِلَالٌ	: Gölge
الظَّلَّةُ	: Cm,	ظِلَالٌ	: Kameriye
الظَّمَانُ	: Cm,	ظِمَاءُ	: Şiddetli susamış kimse

الظِّمَانَةُ	: Cm,	طِمَاءٌ	: Şiddetli susamış kimse Müennesi
الْعَبْلُ	: Cm,	عِبَالٌ	: İri olan şey
الْعَبِيْطُ	: Cm,	عِبَاطٌ	: Semiz; genç
الْعَثَّةُ	: Cm,	عِثَّاثٌ	: Güve
الْعَجَفُ	: Cm,	عِجَافٌ	: İnce narin
الْعِجَلَةُ	: Cm,	عِجَالٌ	: Dolap
الْعُدُوَّةُ	: Cm,	عِدَاءٌ	: Yüksek yer
الْعَذْقُ	: Cm,	عِدَاقٌ	: Yemişli hurma ağacı
الْعَرْقُ	: Cm,	عِرَاقٌ	: Etli yemek
الْعِرْقُ	: Cm,	عِرَاقٌ	: Her şeyin aslı (1. mânâ),
الْعَزِيزُ	: Cm,	عِزَّازٌ	: Aziz
الْعُسْنَاءُ	: Cm,	عِشَّارٌ	: Doğumundan on ay geçen deve
الْعِصَامُ	: Cm,	عِصَامٌ	: Su tulumu bağlanan ip (2. mânâ)
الْعَضْمُ	: Cm,	عِضَامٌ	: Yayın kabzası (1. mânâ),
الْعَصْرُوضُ	: Cm,	عِضَاضٌ	: Isırmak suretiyle yenilen şey
الْعُفْرُ	: Cm,	عَفَّارٌ	: Seceat, ayın 7.,8. ve 9. günleri
الْعُقْبَةُ	: Cm,	عِقَابٌ	: Nöbet; herşeyin sonu bedeli
الْعُقْدَةُ	: Cm,	عِقَادٌ	: Vilâyet
الْعُنُوقُ	: Cm,	عِقَاقٌ	: Gebe kısrak
الْعَقِيقَةُ	: Cm,	عِنَاصٌ	: Baş üzere bükülmüş, örülülmüş saç
الْعَقِيمُ	: Cm,	عِنَامٌ	: Kısır kadın (2. mânâ)
الْعَكِيلُ	: Cm,	عِكَالٌ	: Esintisiz sıcak hava

العلبة	: Cm,	عَلَبٌ	: Uzun hurma ağacı
العلم	: Cm,	عَلَمٌ	: Dağ (1. mânâ),
العلهان	: Cm,	عَلَهَانٌ	: Keyifsiz adam
العمامة	: Cm,	عِمَامٌ	: Migfer
العنفة	: Cm,	عِنَفَةٌ	: Ahşap parmaklık
العنثة	: Cm,	عِنَاثَةٌ	: Buğdaycık otu
العتر	: Cm,	عِتَارٌ	: Dişi keçi
العنكبوت	: Cm,	عِكَابٌ	: Örümcek cinsi
العيبر	: Cm,	عِيَّارٌ	: Eşek
العصص	: Cm,	عِصَاصٌ	: Bol lifli ağaç
العدد	: Cm,	غِدَادٌ	: Deve arabası
الغرد	: Cm,	غِرَادٌ	: Şakıyan kuş
العرس	: Cm,	غِرَاسٌ	: Ağacın dikilmişî
العستنة	: Cm,	غِسَانٌ	: Saç tutamı
الغض	: Cm,	غِضَاضٌ	: Noksan, zelil (1.mânâ)
الغضب	: Cm,	غِضَابٌ	: İntikam isteyen öfkeli kimse
العمر	: Cm,	غِمارٌ	: Bol su
العمراء	: Cm,	غِمارٌ	: Şiddet; izdiham
الغياب	: Cm,	غِيَابٌ	: Şüphe
الغيضة	: Cm,	غِيَاضٌ	: Su yatağındaki koruluuk
الغيط	: Cm,	غِطَانٌ	: Engebesiz, oturmuş arazi
الفاك	: Cm,	فِكَاكٌ	: Şeddeli ahmak

الَّفَحْلُ	: Cm,	فِحَالٌ	: Erkek hayvan
النَّخْجُ	: Cm,	فِنَاحَجُ	: Av âleti
الْفَدَمُ	: Cm,	فِدَامٌ	: Ahmak
الْغَرَأْ	: Cm,	فِرَاءُ	: Yaban eşegi
الْفَرَدُ	: Cm,	فِرَادٌ	: Tek
الْفِرْصَةُ	: Cm,	فِرَاصُ	: Hayızlı kadının temizlendiği pamuk
الْفَرْضُ	: Cm,	فِرَاضٌ	: Allah'ın (cc) farz kıldığı
الْفَسْلُ	: Cm,	فِسَالٌ	: Asma çubuğu
الْفَصِيلُ	: Cm,	فِصَالٌ	: Kısa burç
الْفِصَّةُ	: Cm,	فِضَاضٌ	: Gümüş
الْفَضْلُ	: Cm,	فِضَالٌ	: Artan
الْفِعَالُ	: Cm,	فِعَالٌ	: İş
الْفَقْحَةُ	: Cm,	فِقَحْ	: Dübürün arkası veya onun genişliği
الْعَيْفُ	: Cm,	فِيافٌ	: Düz yer
الْقَحَدَةُ	: Cm,	قِحَادٌ	: Hörgüçün aslı
الْقَدْ	: Cm,	قِدَادٌ	: Miktar
الْقَدْحُ	: Cm,	قِدَاحٌ	: Temren takılmamış ok
الْقُنْدَةُ	: Cm,	قِنَادٌ	: Ok yelegi
الْقُرْطُ	: Cm,	قِرَاطٌ	: Küpe
الْقَرْنُ	: Cm,	قِرَانٌ	: Zirve (2. mânâ)
الْقَسْطَاءُ	: Cm,	قِسَاطٌ	: Eğri boyun (2.mânâ)
الْقُصْصَةُ	: Cm,	قِصَاصٌ	: Alın saçısı

القصَّةُ	: Cm,	قصاصُ	: Hikâye (1.mânâ)
القصَصُ	: Cm,	قصاصُ	: Göğüs veya kemiği
القطُّ	: Cm,	قطاطُ	: Kedi (1.mânâ)
القطاطُ	: Cm,	قطاطُ	: Tornacı
القطْرُ	: Cm,	قطارُ	: Damla
القطعُ	: Cm,	قطاعُ	: Küçük temren
القطيعُ	: Cm,	قطاعُ	: Sürü (1.mânâ)
القَعْبُ	: Cm,	قِعَابٌ	: Ağaçtan yapılmış kalın çanak
القُنْفُ	: Cm,	قِفَافٌ	: Kısa, bir şeyin sırtı
القُنْفَةُ	: Cm,	قِنَافَةٌ	: Bir şeyin en yüksek yeri
القُنْفَعَةُ	: Cm,	قِنَافَعُ	: Küfe, sepet
القلْلَةُ	: Cm,	قلَالٌ	: Tepe
القلْلُ	: Cm,	قلَاعُ	: Geminin yelkeni
القلْلَةُ	: Cm,	قلَاعُ	: Kale
القَلْمُ	: Cm,	قَلَامٌ	: Kalem
القَمِيُّ	: Cm,	قَمَاءٌ	: Zelil ve hakir kimse
القَنْتَةُ	: Cm,	قَنَانٌ	: İpin kuvveti
القوَامُ	: Cm,	قوَامٌ	: İşlere iyi dayanan
الكَافِرُ	: Cm,	كَفَارٌ	: Kâfir
الكَبِيرُ	: Cm,	كَبَارٌ	: Kibir; bir şeyin büyüğü
الكَبِشُ	: Cm,	كَبَاشٌ	: İki yaşını doldurmuş erkek koyun
الكَبِيرُ	: Cm,	كَبَارٌ	: Büyük

الْكَعْكُ	: Cm,	كِتَاعٌ	: Testinin ucu
الْكَثُرُ	: Cm,	كِنَاثٌ	: Gür sık ve kalın sakallı
الْكُرْكُرُ	: Cm,	كِرَارٌ	: İp (2.mânâ)
الْكَرِيمُ	: Cm,	كِرَامٌ	: Kerîm; cömert kimse
الْكَعْبُ	: Cm,	كِعَابٌ	: Azalardaki kemiklerin her mafsalı
الْكَعْبُ	: Cm,	كِعَابٌ	: Tavla
الْكَعْسُ	: Cm,	كِعَاسٌ	: Parmak boğumlarının kemikleri
الْكِحْمُ	: Cm,	كِعَامٌ	: Silah koyulan kap
الْكُفْءُ	: Cm,	كِفَاءٌ	: Dengi
الْكِفْءُ	: Cm,	كِفَاءٌ	: Misli
الْكُفْرُ	: Cm,	كِفَاءٌ	: Misli
الْكَلْمُ	: Cm,	كِلَامٌ	: Yara
الْكِمْ	: Cm,	كِيمٌ	: Hurma çiçeğinin kapçayı
الْكِنَازُ	: Cm,	كِنَازٌ	: Eti çok olan
الْكَنْتَهُ	: Cm,	كِنَانٌ	: Kapı üzerindeki saçak
الْكَجْلُ	: Cm,	كِجَالٌ	: Kendisinde yaşlılık alâmetleri olan kimse
الْلَّيْمُ	: Cm,	لِيَامٌ	: Adi alçak kimse
الْلَّجَبَةُ	: Cm,	لِحَابٌ	: Sütü az olan koyun
الْلَّحْمُ	: Cm,	لِحَامٌ	: Et
الْلَّخَصَنَهُ	: Cm,	لِخَاصٌ	: Gözün ortasındaki etçik
الْلَّدَنُ	: Cm,	لِلَّانٌ	: Yumuşak olan şey
الْلَّزَبُ	: Cm,	لِزَابٌ	: Dar yol

اللَّصْبُ	: Cm, لِصَابٌ	: İki dağ arasındaki dar yol
اللَّطْ	: Cm, لِطَاطٌ	: Kolye
اللَّقْحَةُ	: Cm, لِقَاحٌ	: Hâmile deve
اللَّكَاثُ	: Cm, لِكَاثٌ	: İzdiham
اللَّمَعَةُ	: Cm, لِمَامٌ	: Saçın kulak yumuşağına inen kısım
اللَّمَعَةُ	: Cm, لِمَاعٌ	: İnsan cemaati
اللَّيْق	: Cm, لِهَاقٌ	: Beyaz olan
اللَّيْطَةُ	: Cm, لِيَاطٌ	: Odun kabuğu
اللَّاءُ	: Cm, مِيَاهٌ	: Su
الْمَالَة	: Cm, مِثَالٌ	: Bahçe
الْمَحَلَةُ	: Cm, مِجَالٌ	: İnce kabuk
الْمَحْضُ	: Cm, مِحَاضٌ	: Hâlis süt
الْمُخُ	: Cm, مِحَاجٌ	: Hâlis olan şey
الْمُدُ	: Cm, مِدَادٌ	: Avuç dolusu
الْمَرَأَةُ	: Cm, مِرَارٌ	: Defa, kerre
الْمَرِيضُ	: Cm, مِرَاضٌ	: Hasta
الْمَشَطُ	: Cm, مِشَاطٌ	: Tırmık
الْمَصُورُ	: Cm, مِصَارٌ	: Sütü az çıkan deve veya koyun
الْمَلَانُ	: Cm, مِلَاءٌ	: Dolu
الْمَلَائِكَةُ	: Cm, مِلَاءٌ	: Dolu
الْمَلِيجُ	: Cm, مِلَاجٌ	: Güzel çehre
الْمَهْرُ	: Cm, مِهَارٌ	: At kısmından ilk doğan yavru

النَّادُمُ	: Cm,	نِدَامٌ	: Pişman
النَّارُ	: Cm,	نِيَارٌ	: Ateş
النَّاقَةُ	: Cm,	نِيَاقٌ	: Dişi deve
النَّبَكَةُ	: Cm,	نِبَكٌ	: Engebeli arazi
النِّيلُ	: Cm,	نِيَالٌ	: Ok
النَّجْدُ	: Cm,	نِجَادٌ	: Yüksek ter
النَّجْدُ	: Cm,	نِجَادٌ	: Ev eşyası
النَّحْجُ	: Cm,	نِحَاجٌ	: Yumuşak topraklı su basmaz yüksek yer
النَّجْمُ	: Cm,	نِحَامٌ	: Yıldız
النَّحْضُ	: Cm,	نِحَاضٌ	: Et
النَّاسِمُ	: Cm,	نِدَامٌ	: Arkadaş
النَّذِيلُ	: Cm,	نِذَالٌ	: Hakir, adı kimse
النَّسْفَةُ	: Cm,	نِسَافٌ	: Ayak taşı
النَّشْتُرُ	: Cm,	نِشَارٌ	: Yüksek yer
النَّشْفَةُ	: Cm,	نِشَافٌ	: Kendisiyle yağmur suyu kurutulan bez
النَّصْلُ	: Cm,	نِصَالٌ	: Okun demiri
النَّظِيرُ	: Cm,	نِضَارٌ	: Altın veya gümüş
النُّطْفَةُ	: Cm,	نِطَافٌ	: Temiz su (1. Mânâ)
النَّعْجَةُ	: Cm,	نِعَاجٌ	: Dişi koyun
النَّعْفُ	: Cm,	نِعَافٌ	: Bayır
النَّعْلُ	: Cm,	نِعَالٌ	: Ayakkabı
النَّفَسَاءُ	: Cm,	نِفَاسٌ	: Doğum yapan

الْتَّقْبُ	: Cm,	نَقَابٌ	: Uyuz hastalığı
الْتَّقَدُ	: Cm,	نَقَادٌ	: Küçük koyun
الْتُّفَرَةُ	: Cm,	نَقَارٌ	: Çukur
الْتَّفْصِلُ	: Cm,	نَفَاضٌ	: Bozulmuş
الْتَّفْطَةُ	: Cm,	نَقَاطٌ	: Nokta
الْتَّفْعُ	: Cm,	نَقَاعٌ	: Toz (2.mânâ)
الْتَّفْعُ	: Cm,	نَقَاعٌ	: Su toplanan halis toprak (3.mân3a)
الْتَّنَلُ	: Cm,	نَقَالٌ	: Ayakkabı
الْتَّحْكَةُ	: Cm,	نِكَّاهَةٌ	: Nükte
الْتَّمَطُ	: Cm,	نِسَاطٌ	: Aynı görüşte olan topluluk; yol
الْتَّمَلُ	: Cm,	نِمَالٌ	: Karınca
الْتَّهَبُ	: Cm,	نِهَابٌ	: Ganimet
الْتَّوْطُ	: Cm,	نِيَاطٌ	: Gülle
الْتَّسْقُ	: Cm,	نِيَاقٌ	: Dağın zirvesi
الْهُبُعُ	: Cm,	هِبَاعٌ	: Deve kuşu
الْهَجَنَةُ	: Cm,	هِجَانٌ	: Alçak adı kadın
الْمَحَلُ	: Cm,	هِجَالٌ	: Düz, oturmuş arazi
الْهِلْدُ	: Cm,	هِدَامٌ	: Yıpranmış elbise
الْمَسَدُ	: Cm,	هِسَادٌ	: Arslan, şebeat
الْمَضَبَةُ	: Cm,	هِضَابٌ	: Tabanı yaygın dağ
الْمُهَمَّ	: Cm,	هِمَامٌ	: Hörgücten erimiş yağ arslan
الْمَهَمَانُ	: Cm,	هِيَامٌ	: Şiddetli susuzluk

الوَبْرُ	: Cm,	وِبَارٌ	: Çöl sıçanı
الوَكْرُ	: Cm,	وِكَارٌ	: Yayın teli
الوَيْرِهَةُ	: Cm,	وِئَارٌ	: Eti çok olan
الوَنِيقُ	: Cm,	وِنَاقٌ	: Sağlam
الوَجْدُ	: Cm,	وِجَادٌ	: Suyun biriktirdiği yer
الوَجْدُ	: Cm,	وِجَادٌ	: Havuz
الوَجْعُ	: Cm,	وِجَاعٌ	: Hastalık
الوَحْفَةُ	: Cm,	وِحَافٌ	: Ses
الوَحْمِيُّ	: Cm,	وِحَامٌ	: Aşeren gebe kadın
الوَخِيمُ	: Cm,	وِخَامٌ	: Ağır adam
الوَذَمَةُ	: Cm,	وِذَامٌ	: Bağırsak
الوَرْدُ	: Cm,	وِرَادٌ	: Herhangi ağaçın çiçeği
الوَرْطَةُ	: Cm,	وِرَاطٌ	: Kuyu
الوَرَقُ	: Cm,	وِرَاقٌ	: Basılmış dirhem
الوَزَغَةُ	: Cm,	وِزَاغٌ	: Alaca keler
الوَسِيمُ	: Cm,	وِسَامٌ	: Güzel parlak
الوَشْمُ	: Cm,	وِشَامٌ	: Dövme
الوَطْبُ	: Cm,	وِطَابٌ	: Süt tulumu
الوَعْفُ	: Cm,	وِعَافٌ	: Su çıkmayan sert toprak
الوَعَامُ	: Cm,	وِعَامٌ	: Dağdaki farklı renkteki hat
الوَعْنَةُ	: Cm,	وِعَانٌ	: Sert yer
الوَغْبُ	: Cm,	وِغَابٌ	: Çuval

الوَقْرَةُ	: Cm,	وِقَارٌ	: Saç
الوَقْرُ	: Cm,	وِقَارٌ	: Acele
الوَقِيقُ	: Cm,	وِقَاطٌ	: Su toplanan çukur, uyuyamayan
الوَقِيقُ	: Cm,	إِقَاطٌ	: Su toplanan çukur, uyuyamayan
الوَقِيقَةُ	: Cm,	وِقَاعٌ	: Dağdaki oyuk

2.5.5.11 فَعَلَةٌ vezni

الأَرْجُ	: Cm, إِزَخَةٌ	: Bina cinsinden olan
الاَمْرُطُ	: Cm, مِرَطَةٌ	: Bedeninde az kıl olan
البُدُ	: Cm, بِدَدَةٌ	: Put ismi
الثُرسُ	: Cm, تَرَسَةٌ	: Kalkan
الثُنُثُ	: Cm, ثَنَفَةٌ	: Tırnak kiri
الغُطُ	: Cm, طَطَّلَةٌ	: Sakalının kilları az olan
الْأَلْظَبُ	: Cm, وَلَبَّةٌ	: Dişleri dökülmüş dişi deve
الشُورُ	: Cm, شُورَةٌ	: Peynirden büyük bir parça
الْجُبُ	: Cm, جِبَةٌ	: Kuyu
الْجُحُرُ	: Cm, جَحَرَةٌ	: Vahşi hayvanların yatmak için kazdıkları çukur
الْجُرْزُ	: Cm, جِرَزَةٌ	: Demirden direk (1.mânâ)
الْجُرْفُ	: Cm, جِرَفَةٌ	: Yar tabir olunan yer
الْحُبُ	: Cm, حِبَّةٌ	: Testi
الْحِصْنُ	: Cm, حِصَنَةٌ	: Kale
الْحِقْنُ	: Cm, حِقَنَةٌ	: Eğri kumluk

الْخُرُجُ	: Cm, خِرَّةٌ	: Değirmenin ağızı
الْمُرْجُ	: Cm, مِرْجَحَةٌ	: Bilinen kap
الْخِشْفُ	: Cm, خِشْفَةٌ	: Ceylan yavrusu
الْخَلَدَةُ	: Cm, خِلَدَةٌ	: Küpe
الْأَثْمُ	: Cm, أَثْمَمَةٌ	: Tavuçun başı; ağıl
الْدُبُّ	: Cm, دَبَّيْةٌ	: Arslan
الْمُرْجُ	: Cm, مَرْجَةٌ	: Kadınların içine eşya koydukları kutu
الْدَرْسُ	: Cm, دَرَسَةٌ	: Kedi tavşan gibi hayvanların yavrusu
الْدَعْصُ	: Cm, دَعَصَةٌ	: Kumluk yer
الْدَعْنُ	: Cm, دَعْنَةٌ	: Yılışık adam
الْدَبِيعُ	: Cm, دَبِيعَةٌ	: Hurma dalı
الْدَيْكُ	: Cm, دَيْكَةٌ	: Horoz
الْرُغْبُ	: Cm, رِغْبَةٌ	: Okun girecek yeri
الْزُرْجُ	: Cm, زِرْجَةٌ	: Mizrağın aşağısında demir dirseğin ucu
الْزَرِيرُ	: Cm, زِرَيْجَةٌ	: Kadınlarla haşır neşir olmayı seven
السُّدُّ	: Cm, سَدَدَةٌ	: Vâdi
الشَّرْصُ	: Cm, شَرَصَةٌ	: Şakak
الصُّلْبُ	: Cm, صَلَبَةٌ	: Toprağı çok sert olan yer
الصُّنْفُ	: Cm, ضِفَفَةٌ	: Keneye benzer bir böcek
الْطَلْبُ	: Cm, طَلَبَةٌ	: Bir kadına talip olan kimse
الْطَنْبُ	: Cm, طَنْبَةٌ	: Çadır ipi
الْطَوْدُ	: Cm, طَوَدَةٌ	: Büyük dağ

العرشُ	: Cm, عِرَشَةٌ	: Hükümdarın tahtı, kırmızı yakut
العياذُ	: Cm, عِيَادَةٌ	: Yaşı ilerlemiş deve
العياذُ	: Cm, عِوَادَةٌ	: Yaşı ilerlemiş deve
الغردُ	: Cm, غِرَدَةٌ	: Şakıyan kuş
الغصنُ	: Cm, غِصْنَةٌ	: Ağaçtaki küçük dal
العفُرُ	: Cm, غِفَرَةٌ	: Karın
الفأرُ	: Cm, فِرَّةٌ	: Fare
الفُدُسُ	: Cm, فَدَسَةٌ	: Örümcek
الفَقْعُ	: Cm, فِقَعَةٌ	: Beyaz mantar
القِحْفُ	: Cm, قِحْفَةٌ	: Damağın üzerindeki kemik
الثُرُطُ	: Cm, قِرَطَةٌ	: Küpe
القطُ	: Cm, قِطَطَةٌ	: Kedi (1.mânâ)
القطبُ	: Cm, قِبَلَةٌ	: Değirmenin deligine soktuğu ve değirmenin kendisi üzerinde döndüğü uzun demir
القَعْبُ	: Cm, قِعَبَةٌ	: Ağaçtan yapılmış kalın çanak
القلْبُ	: Cm, قِلَبَةٌ	: Bilezik
القلْعُ	: Cm, قِلَعَةٌ	: Geminin yelkeni
الكتْفُ	: Cm, كِتْفَةٌ	: Omuz başlarının arkasındaki yassı kemik
الكُرْزُ	: Cm, كِرَزَةٌ	: Çobanın heybesi
الكُلْخُ	: Cm, كِلَعَةٌ	: Malını gözeten adam
الكُمُ	: Cm, كِمَمَةٌ	: Elbisenin yeni
الكُوزُ	: Cm, كِوَزَةٌ	: Testi
الكَبِيرُ	: Cm, كِبَرَةٌ	: Demirci körüğü

الْكِيسُ : Cm, كِيسَةٌ : Para kesesi

الْمُلْحُ : Cm, مِحْكَمٌ : Hâlis olan şey

الْأَنْارُ : Cm, نِيَرَةٌ : Ateş

2.5.5.12 فِعْلَانٌ vezni

الْإِصْرُ : Cm, إِصْرَانٌ : Günah, kulak deliği

الْأَخُ : Cm, اِخْوَانٌ : Kardeş

الْأَعْوَرُ : Cm, عَبْرَانٌ : İki gözden birinin kör olması

الْأَمَّةُ : Cm, اِمْوَانٌ : Câriye

الْبَابُ : Cm, بَيْانٌ : Kapı

الْبَازُ : Cm, بِيزَانٌ : Doğan kuşu

الْبَازُ : Cm, بِيزَانٌ : Doğan kuşu

الْبَازُ : Cm, بِيزَانٌ : Şahin

الْبَعَاثُ : Cm, بُشَانٌ : Boz renkli bir kuş

الْبَلْحُ : Cm, بِلْحَانٌ : Alaca hurma koruğu

الْتَّاجُ : Cm, تِيجَانٌ : Tâc

الْثُمَيْلَةُ : Cm, تِسْلَانٌ : Kediye benzer bir hayvan

الْشَّعْبُ : Cm, ثِبَانٌ : Vâdinin çukurunda kalan çok su

الْشُورُ : Cm, شِيرَانٌ : Öküz

الْجَائِزُ : Cm, جِيزَانٌ : Kütük

الْجَدْنُ : Cm, جِدَيَانٌ : Erkek keçi yavrusu

الْجُرْذُ : Cm, جِرْذَانٌ : Büyük saban

الْجُلُلُ	: Cm,	جِعْلَانٌ	: Çirkin siyah adam
الْحَاطِطُ	: Cm,	جِيطَانٌ	: Duvar
الْحِدَأَةُ	: Cm,	حِدَّانٌ	: Çaylak kuşu
الْحَشُّ	: Cm,	حِشَّانٌ	: Kısa boylu hurma
الْمُوَارُ	: Cm,	حِيرَانٌ	: Deve yavrusu
الْحُوتُ	: Cm,	حِيتَانٌ	: Balık
الْحَوْضُ	: Cm,	حِصَانٌ	: Havuz
الْخَالُ	: Cm,	خِيلَانٌ	: Yağmursuz bulut; ben; yıldırım (2.mâna)
الْحَرَبُ	: Cm,	خِربَانٌ	: Bir yer ismi
الْحَرْفُ	: Cm,	خِرْفَانٌ	: Koç
الْخَزَرُ	: Cm,	خِرَّانٌ	: Erkek tavşan
الْخَصِيُّ	: Cm,	خِصَيَانٌ	: Hadım
الْخُوطُ	: Cm,	خِيطَانٌ	: Taze ağaç dalı
الْخِلْطُ	: Cm,	خِيطَانٌ	: Çekirge Deve kuşu
الْدِرْصُ	: Cm,	دِرْصَانٌ	: Kedi tavşan gibi hayvanların yavrusu
النُّؤَلَةُ	: Cm,	ذُلَّانٌ	: Kurt
الدُّرَغُ	: Cm,	ذُرْعَانٌ	: Vahşi sığır yavrusu
النَّمِيمُ	: Cm,	ذَمَّامٌ	: Nahoş
الرَّبَاعُ	: Cm,	رِبْعَانٌ	: Dört yaşındaki at
الرَّجَعُ	: Cm,	رِجْعَانٌ	: Su yağmurdan sonraki yağmur
الرَّخْنُ	: Cm,	رِخْلَانٌ	: Dişi koyunyavrusu
الرَّوَصَةُ	: Cm,	رِيْضَانٌ	: Bahçe

الرَّاغُ	: Cm,	زِيْغَانْ	: Karga
السَّدْرَةُ	: Cm,	سِدْرَانْ	: Sedir ağacı
السَّرَّيْعُ	: Cm,	سِرْعَانْ	: Süratlı
السُّلْحُ	: Cm,	سِلْحَانْ	: Keklik kuşunun
السُّورُ	: Cm,	سِيرَانْ	: Sur
الشُّجَاعُ	: Cm,	شِجَاعَانْ	: Şeceatlı
الشُّجَاعُ	: Cm,	شِجَاعَانْ	: Yılan
الشَّقْدُ	: Cm,	شِقْدَانْ	: Keskin görüşlü
الشَّيْخُ	: Cm,	شِيْخَانْ	: İhtiyar
الصَّيْبَيْ	: Cm,	صِيَبَانْ	: Çocuk
الصَّدَحُ	: Cm,	صِدْحَانْ	: Alâmet
الصُّرْدُ	: Cm,	صِرْدَانْ	: Serçe avlayan ir başlı kuş
الصَّفَبُ	: Cm,	صِفَبَانْ	: Uzun olan şey
الصَّنُوْ	: Cm,	صِنْوَانْ	: Amca; oğul
الصَّوْرُ	: Cm,	صِيرَانْ	: Küçük hurma
الصَّوْغُ	: Cm,	صِيَغَانْ	: Bir çeşit ölçek
الصَّيْقُ	: Cm,	صِيقَانْ	: Serçe
الضُّوْغُ	: Cm,	ضِيْغَانْ	: Gece kuşu
الطَّاقُ	: Cm,	طِيقَانْ	: Sarık
الطُّغْرُ	: Cm,	طِغَرَانْ	: Kuş
الطَّلا	: Cm,	طِلَيَانْ	: Herşeyin küçüğü, ceylan yavrusu
الظَّرُ	: Cm,	ظِرَانْ	: Taş

الظَّرِيْبَانُ	: Cm,	ظِرْبَانٌ	: Sansar
العَتْوَدُ	: Cm,	عِدَانٌ	: Sedir ağacı
العَرِيْضُ	: Cm,	عِرْضَانٌ	: Bir yaşındaki keçi
العَضِيدُ	: Cm,	عِضْدَانٌ	: Hurma ağacından budanan dal
العَيَادَةُ	: Cm,	عِيَادَانٌ	: Odun
العِيْصُ	: Cm,	عِصَانٌ	: Bol lifli ağaç
العَارُ	: Cm,	غِيرَانٌ	: Mağara
العَدَافُ	: Cm,	غِدْفَانٌ	: Kuzgun cinsi karga
العَرَابُ	: Cm,	غِرْبَانٌ	: Karga kuşu
العَرِيرُ	: Cm,	غُرَرَانٌ	: Güzel huy
العَلَامُ	: Cm,	غِلْمَانٌ	: Çocuk
العُولُ	: Cm,	غِيلَانٌ	: Zehirli madde (1. mânâ),
العَيْطُ	: Cm,	غِيْطَانٌ	: Engebesiz, oturmuş arazi
الفَصِيلُ	: Cm,	فِصْلَانٌ	: Kısa burç
القَاعُ	: Cm,	قِيعَانٌ	: Düz arazi
القَالُ	: Cm,	قِيلَانٌ	: Bir karış ağaç parçası, çelik
القَضِيبُ	: Cm,	قِضْبَانٌ	: Dal, çubuk
القَوْزُ	: Cm,	قِيزَانٌ	: Yüksek kum yığını
الكُعْنُعُ	: Cm,	كِعْنَانٌ	: Tilki yavrusu
الكُرَازُ	: Cm,	كِرْزَانٌ	: Testi
الكُرَاعُ	: Cm,	كِرْعَانٌ	: Kara taşlık tepenin eteği (2.mânâ)
الكُعْيُتُ	: Cm,	كِعْنَانٌ	: Bülbül cinsinden bir kuş

الْكَوْخُ	: Cm,	كِيْحَانُ	: Kamıştan ev
الْكُورُ	: Cm,	كِيرَانُ	: Semer (1.mânâ)
الْكُوزُ	: Cm,	كِيزَانُ	: Testi
اللَّحْمُ	: Cm,	لِحْمَان	: Et
الْمَرْعَةُ	: Cm,	مِرْعَانُ	: Keklige benzeyen küçük bir kuş
النَّارُ	: Cm,	نِيرَانُ	: Ateş
النَّعْرُ	: Cm,	نَعْرَانُ	: Bülbül
النَّهَسُ	: Cm,	نَهْسَانُ	: Avcı bir kuş
النُّورُ	: Cm,	نِيرَانُ	: Işık
النُّونُ	: Cm,	نِيَانُ	: Nun harfi, balık
النَّيْرُ	: Cm,	نِيرَانُ	: Boyunduruk (1.mânâ)
الوَجْدُ	: Cm,	وِجْدَانُ	: Havuz
الوَرَشَانُ	: Cm,	وِرْشَانُ	: Erkek kumru kuşu
الوَرَلُ	: Cm,	وِرْلَانُ	: Keler cinsi bir hayvan varan
الوَزَغَةُ	: Cm,	إِرْغَانُ	: Alaca keler
الوَصْعُ	: Cm,	وِصْعَانُ	: Bülbülden küçük bir kuş cinsi
الوَاعِلُ	: Cm,	وِعْلَانُ	: Şaban ayı
الوَفَعَةُ	: Cm,	وِفْعَانُ	: Kuvvetli delikanlı
الوَقِيطُ	: Cm,	وِقْطَانُ	: Su toplanan çukur, uyuyamayan

2.5.5.13 فُعَلَانْ vezni

الْأَبَجُرُ : Cm, بُحْرَانُ : Karnı büyük olan

الْأَكْمَمُ	: Cm,	بُكْمَانٌ	: Dilsiz
الْأَحَدُ	: Cm,	أَحَدٌ	: Bir
الْأَدَمُ	: Cm,	أَدْمَانٌ	: Ahu (1.mânâ)
الْأَصْمُ	: Cm,	صُمَانٌ	: Sağır
الْأَصْمَعُ	: Cm,	صُمَاعٌ	: Küçük kulak
الْأَصْلَى	: Cm,	أَصْلَانٌ	: Ölüm
الْأَغْرِمُ	: Cm,	غُرْمَانٌ	: Alaca renkli
الْأَعْوَرُ	: Cm,	عُورَانٌ	: İki gözden birinin kör olması
الْأَقْرَعُ	: Cm,	قُرْعَانٌ	: Kel
الْأَكْسَحُ	: Cm,	كُسْحَانٌ	: Eli çolak ayağı kötürum olan kimse
الْأَمَةُ	: Cm,	أُمْوَانٌ	: Câriye
الْبَاطِنُ	: Cm,	بُطْنَانٌ	: Herşeyin içi (2.mânâ)
الْبَاطِنُ	: Cm,	بُطْنَانٌ	: Su yolu (3.mânâ)
الْبَاغِي	: Cm,	بُعْيَانٌ	: Tâlip
الْبَرَقُ	: Cm,	بُرْقَانٌ	: Kuzu
الْمُرْكَةُ	: Cm,	بُرْكَانٌ	: Martı
الْبَطْنُ	: Cm,	بُطْنَانٌ	: Karın (1.mânâ)
الْبَطْنُ	: Cm,	بُطْنَانٌ	: Uzun yarık (3.mânâ)
الْبَعْيُرُ	: Cm,	بُعْرَانٌ	: Erkek deve
الْبَكْرُ	: Cm,	بُكْرَانٌ	: Deve yavrusu
الْبَلْدُ	: Cm,	بُلْدَانٌ	: Yeryüzünde geniş mekan
الْتَّمْرَةُ	: Cm,	تُمْرَانٌ	: Hurma

الْطُّ	: Cm,	طَنَانٌ	: Sakalının kilları az olan
الْعَبُ	: Cm,	عَبَانٌ	: Derenin su akacak yeri yatağı
الْعَبُ وَالْعَبُ	: Cm,	عَبَانٌ	: Vadinin çukurunda kalan çok su
الْجَاثِرُ	: Cm,	حُورَانٌ	: Kütük
الْجَحْلُ	: Cm,	جُحْلَانٌ	: Kertenkele
الْجَذْرُ	: Cm,	جُدْرَانٌ	: Duvar
الْجُرْدُ	: Cm,	جُرْدَانٌ	: Büyük saban
الْجَرْبُ	: Cm,	جُرْبَانٌ	: Bir tahlil ölçüği.112,26kg
الْحَاجِرُ	: Cm,	حُجْرَانٌ	: Ortasında su toplanan yüksek yer
الْجَبَشُ	: Cm,	جُبَشَانٌ	: Sudanlı
الْجَبَشَةُ	: Cm,	جُبَشَانٌ	: Sudanlı
الْحَدِيثُ	: Cm,	حُدَيْثَانٌ	: Rasulullah'ın (s.a.v) kelâmi, haberi
الْحِسَابُ	: Cm,	حُسْبَانٌ	: Azap
الْحُشُ	: Cm,	حُشَانٌ	: Hâcet giderilen yer
الْحَمَلُ	: Cm,	حُمَلَانٌ	: Kuzu, bol yağmur yüklü bulut
الْخَنَاءُ	: Cm,	خَنَانٌ	: Kına
الْخُرُءُ	: Cm,	خُرَءَانٌ	: Necâset
الْخِرْصُ	: Cm,	خُرْصَانٌ	: Altın halka
الْخَشَبُ	: Cm,	خُشَبَانٌ	: Kalın kuru ağaç parçası
الْخَصِيمُ	: Cm,	خُصْنَامٌ	: Tartışma yapan mimse
الْخَلْقُ	: Cm,	خُلْقَانٌ	: Yıpranmış elbise
الْخَلِيلُ	: Cm,	خُلَلَانٌ	: Dost

الدَّخْلُ	: Cm,	دُخْلَانٌ	: Ağzı dar içi geniş lağım
النَّرِيسُ	: Cm,	ذُرْسَانٌ	: Elbise
الْوَدَّةُ	: Cm,	دُرْدَانٌ	: Kurtçuk
الذُّولَةُ	: Cm,	ذُؤُلَانٌ	: Kurt
الذَّهَبُ	: Cm,	ذُبَابَانٌ	: Yaban köpeği
الذَّرَاعُ	: Cm,	ذُرْعَانٌ	: Zirâ
الذَّكَرُ	: Cm,	ذُكْرَانٌ	: Erkek
الذَّلِيلُ	: Cm,	ذَلَالٌ	: Zelil
الرَّاجِلُ	: Cm,	رُجْلَانٌ	: Yaya kimse
الرَّائِي	: Cm,	رُعَيَانٌ	: Kavminin işlerinden sorumlu olan
الرَّجْفُ	: Cm,	رُجْعَانٌ	: Su yağmurdan sonraki yağmur
الرَّغِيفُ	: Cm,	رُغْفَانٌ	: Ekmek
الرَّيْطُ	: Cm,	رُيَالَانٌ	: Kap
السَّرِيعُ	: Cm,	سُرْعَانٌ	: Süratlı
الشَّاطِئُ	: Cm,	شُطَّانٌ	: Nehrin kenarı
الشُّجَاعُ	: Cm,	شُجَعَانٌ	: Seceatlı
الشُّجَاعُ	: Cm,	شُجَعَانٌ	: Yılan
الشَّطُّ	: Cm,	شُطَّانٌ	: Sahil (1.mânâ)
الصَّيْيُ	: Cm,	صُبَوَانٌ	: Çocuk
الصَّدِيقُ	: Cm,	صُدُقَانٌ	: Dost
الصَّنَاعَاءُ	: Cm,	صُلَعَانٌ	: Açık arazi
الصَّلَبِيُّ	: Cm,	صُلْبَانٌ	: Pek şiddetli şey

الطَّلَابُ	: Cm,	طَلْيَانٌ	: Herşeyin küçüğü, ceylan yavrusu
الطَّلِيلُ	: Cm,	طُلْيَانٌ	: Kuzu
الظُّرُفُ	: Cm,	ظُرَفَانٌ	: Taş
الظُّهُورُ	: Cm,	ظُهُورَانٌ	: Sırt
الظُّهُورُ	: Cm,	ظُهُورَانٌ	: İyilik yolu; gözünden kaybolan
العَرِيضُ	: Cm,	عَرِضَانٌ	: Bir yaşındaki keçi
العَسْكُلُ	: Cm,	عُسْكَلَانٌ	: Bal
العَلَنُ	: Cm,	عَلَافٌ	: Yem
العَدِيرُ	: Cm,	عُدَيرَانٌ	: Şiddetlenen su akıntısı
العَدِيرَةُ	: Cm,	غُدُرَانٌ	: Bitkiden bir parça (1.mânâ)
العَرَالُ	: Cm,	غَرَالَانٌ	: Geyik yavrusu
الفَارُ	: Cm,	فِرَانٌ	: Fare
الفَرَقُ	: Cm,	فُرْقَانٌ	: Ölçü birimi
الفَصِيلُ	: Cm,	فُصَلَانٌ	: Kısa burç
الفَلَقُ	: Cm,	فُلَقَانٌ	: Sabah
القصْفَةُ	: Cm,	قُصْفَانٌ	: Kum yığını
القضِيبُ	: Cm,	قُضْبَانٌ	: Dal, çubuk
القضِيفُ	: Cm,	قُضْفَانٌ	: İnce bedenli adam
القطَّيعُ	: Cm,	قُطْعَانٌ	: Sürü (1.mânâ)
القَمِيصُ	: Cm,	قُمْصَانٌ	: Gömlek
الكَثِيبُ	: Cm,	كُثِيبَانٌ	: Kumdan tepe
الكَهْلُ	: Cm,	كُهَلَانٌ	: Kendisinde yaşlılık emareleri olan kimse

اللَّيْمُ	: Cm,	لُومَانٌ	: Adi alçak kimse
اللَّحْمُ	: Cm,	لُخْمَانٌ	: Et
الْأَسْكُلُ	: Cm,	مُسْلَانٌ	: Su yolu, arık
الْمَسِيلُ	: Cm,	مُسْلَانٌ	: Suyun aktığı yer
الْمَصْدُنُ	: Cm,	مُصْدَنَانٌ	: Meme emen
الْمَصِيرُ	: Cm,	مُصْرَانٌ	: Bağırsak
النِّيلُ	: Cm,	نُبْلَانٌ	: Ok
الْأَنْتَسُ	: Cm,	نُهْمَانٌ	: Arkadaş
الْمَحِينُ	: Cm,	هُجَّانٌ	: Alçak adı adam
الْوَاحِدُ	: Cm,	وُحْدَانٌ	: İlimde öne geçen
الْوَجِيدُ	: Cm,	وُجْدَانٌ	: Düz yer
الْوَحْشُ	: Cm,	وُحْشَانٌ	: Vahşi hayvan
الْوَغْدُ	: Cm,	وُغْدَانٌ	: Cismen zayıf, ahmak
الْيَافِعُ	: Cm,	يُفْعَانٌ	: Yetişkin delikanlı

2.5.5.14 فُعَالَى vezni

السَّكَرْرَانُ	: Cm,	سُكَارَى	: Sarhoş
الدُّسْفَانُ	: Cm,	دُسَافَى	: Elçi
الرَّجِيلُ	: Cm,	رُجَائِى	: Yaya
الْقَدَسُ	: Cm,	قُدَامَى	: Uzun zamanlardan beri olan
الْكَمَلَادُ	: Cm,	كُسَالَى	: Tembel

2.2.5.15 فعلی vezni

الأَجْرَبُ	: Cm,	حرْبِيٌّ	: Uyuz
الْأَسْرُ	: Cm,	أَسْرَى	: Tutsak
الْأَهْوَانُ	: Cm,	ئومكىٰ	: Ahmak
الْجَرْبَانُ	: Cm,	حرْبِيٌّ	: Uyuz
الْجَرْبِحُ	: Cm,	حرْحَىٰ	: Yaralı
الْجَرِيْضُ	: Cm,	حرْضَىٰ	: Boğaza takılan tükrük korkudan kinaye
الْجَلَبُ	: Cm,	جلبىٰ	: Bir yere naklonulan. Müzekker ve müennes için
الْحَرِيبُ	: Cm,	حرَبِىٰ	: Malı soyulmuş kimse
الْحَسِيرُ	: Cm,	حَسِيرَىٰ	: Zayıf
الْرَّجِيلُ	: Cm,	رَجَنَىٰ	: Yaya
الْزَّمِينُ	: Cm,	زمتىٰ	: Hayvanda olan hastalık
السُّعْرُ	: Cm,	سعَرَىٰ	: Deli
السَّكْرَانُ	: Cm,	سَكْرَىٰ	: Sarhoş
السَّلَبِيُّ	: Cm,	سلبىٰ	: Aklını kaybetmiş olan
الصَّرِيعُ	: Cm,	صرَعَىٰ	: Yere çalınmış
الصَّبَيْفُ	: Cm,	صَبَفَىٰ	: Zayıf
الضَّفَطُ	: Cm,	ضَفَطَىٰ	: Câhil
الْعَبِيرُ	: Cm,	عَبَرَىٰ	: Yaralı
الْعَقِيمُ	: Cm,	عَقَمَىٰ	: Kısır kadın (2. mânâ)
الْعَسِيلُ	: Cm,	عَسْلَىٰ	: Yıkılmış nesne
الْعَضِبُ	: Cm,	عَصْبَىٰ	: İntikam isteyen öfkeli kimse

الْفَرِسُ	: Cm,	فَرْسَى	: Kâtil
الْقَرِيبُ	: Cm,	قَرْعَى	: Efendi
الْكَسِيرُ	: Cm,	كَسِيرَى	: Kırılmış
الْكَمَلَانُ	: Cm,	كَمْلَى	: Tembel
الْكَيْسُ	: Cm,	كَيْسَى	: Zarif kimse
الْمَائِقُ	: Cm,	مَوْقَى	: Ahmak
الْمَرِيضُ	: Cm,	مَرْضَى	: Hasta
الْمَيْتُ	: Cm,	مَوْتَى	: Ölü
الْمَيْتُ	: Cm,	مَوْتَى	: Ölü
الْتَّحِيلُ	: Cm,	تَحْلَى	: İnce yapılı deve
الْخَامِلُ	: Cm,	خَامِلٌ	: Salma deve
الْوَجِعُ	: Cm,	وَجْعَى	: Hasta

2.5.5.16 فَعَلَاء vezni

الْبَدِيجُ	: Cm,	بُدَنَحَاءُ	: Şâni yüce adam
الْجَاهِلُ	: Cm,	جَاهِلَاءُ	: Müzekkerler için
الْأَدِيبُ	: Cm,	أَدِيبَاءُ	: Edepli kimse
الْأَسِيرُ	: Cm,	أَسِيرَاءُ	: Tutsak
الْأَمِيرُ	: Cm,	أَمِيرَاءُ	: Melik
الْبَاسِلُ	: Cm,	بَاسَلَاءُ	: Arslan
الْبَرِيءُ	: Cm,	بَرَاءَءُ	: Hastalıktan iyi olmuş kimse
الْبَصِيرُ	: Cm,	بَصَرَاءُ	: Gören, basîret sahibi

الْبَعِيدُ	: Cm,	بُدَعَاءُ	: Uzak
الْجَاهِلُ	: Cm,	جُهَلَاءُ	: Câhil
الْجَيَانُ	: Cm,	جُنَيَّانُ	: Korkak
الْجَهِيرُ	: Cm,	جُهَرَاءُ	: Güzel
الْحَرِيبُ	: Cm,	حُرَبَاءُ	: Mal soyulmuş kimse
الْحَرَنُ	: Cm,	حُرَنَاءُ	: Hüzün veren
الْحَلِيمُ	: Cm,	حُلَمَاءُ	: Akıl sahibi
الْخَصِيمُ	: Cm,	خُصَمَاءُ	: Tartışma yapan kimse
الْخِصْصُ	: Cm,	خُلَصَاءُ	: Dost
الْخِلْمُ	: Cm,	خُلَمَاءُ	: Arkadaş
الْخَلِيلُ	: Cm,	خُلَطَاءُ	: Ortak
الْخَلِيفَةُ	: Cm,	خُلَفَاءُ	: Büyük sultan
الْدَّوْنُ	: Cm,	دُقَنَاءُ	: Defnolunan
الْدَّئِيُّ	: Cm,	دَنَاءُ	: Soysuz alçak
الْدَّهِيُّ	: Cm,	دُهَوَاءُ	: Akıllı
الرَّذْلُ	: Cm,	رُذَلَاءُ	: Alçak, adı
الرَّسُولُ	: Cm,	رُسَلَاءُ	: Elçi
الرَّفِيقُ	: Cm,	رُفَقَاءُ	: Arkadaş
الرَّعِيمُ	: Cm,	رُعَمَاءُ	: Kefil
الرَّمَعِيُّ	: Cm,	رُمَعَاءُ	: Dâhi adam
السَّرِيرُسُ	: Cm,	سُرَسَاءُ	: Çocuğu olamayan
الشُّجَاعُ	: Cm,	شُجَعَاءُ	: Şebeatlı

الشَّهِيدُ	: Cm,	شُهَدَاءُ	: Allah yolunda öldürülen
الصَّيْرُ	: Cm,	صُبَرَاءُ	: Kefil, bir kavmin işlerinde önde geleni (1.mânâ)
الصَّدِيقُ	: Cm,	صُدَقَاءُ	: Dost
الصَّغِيرُ	: Cm,	صُغْرَاءُ	: Küçük
الضَّرِيكُ	: Cm,	ضُرْكَاءُ	: Durumu kötü fakir
الضَّعِيفُ	: Cm,	ضُعْفَاءُ	: Zayıf
الطَّامِعُ	: Cm,	طُمَاعُ	: Hırslı
الظَّاهِيْرُ	: Cm,	ظُلَباءُ	: Şiddetle ilim öğrenmek isteyen
العَاتِلُ	: Cm,	عَتَّهَاءُ	: Bir adamın sözünü nakil veya hikayede ileri giden kimse
العالِمُ	: Cm,	عُلَمَاءُ	: Alim
العَقِيقُ	: Cm,	عُقَيْقَاءُ	: Hür bırakılmış köle
العَقِيمُ	: Cm,	عُقَمَاءُ	: Kısır erkek (1. mânâ),
العَسِيلُ	: Cm,	غُسَلَاءُ	: Yıkılmış nesne
الغَسِيلُ	: Cm,	فُسَلَاءُ	: Asma çubuğu
الفَقِيرُ	: Cm,	فُقَرَاءُ	: Fakir
الفَقِيهُ	: Cm,	فُقَهَاءُ	: Fakih, alim
الفَقِيهَةُ	: Cm,	فُقَهَاءَةُ	: Fakih kadın
القَاسِيمُ	: Cm,	قُدَمَاءُ	: Uzun zamanlardan beri olan
الثَّرِينُ	: Cm,	قُرَنَاءُ	: Aynı zamanda yaşayan
القَاطِيعُ	: Cm,	قُطَعَاءُ	: Benzer (2.mânâ)
الكَبِيرُ	: Cm,	كُبَرَاءُ	: Büyük
الكَرِيمُ	: Cm,	كُرَمَاءُ	: Kerim, cămert kimse

الْكَفِيلُ	: Cm,	كُفَّالٌ	: Kefil
الْكَيْنُ	: Cm,	مُكَانٌ	: Muhkem
اللَّيْمُ	: Cm,	لُؤْمَاءُ	: Adi, alçak, kimse
الْغَيْفُ	: Cm,	لُغَافٌ	: Hırsızlarla düşüp kalkan
الْأَطْرَاءُ	: Cm,	أُطْرَاءُ	: Üzüm bağını koruyan
الْتَّحِبُّ	: Cm,	تُحَبَّاءُ	: Soyu kerim ve asil olan kimse
الْتَّدِيدُ	: Cm,	تُدَدَّاءُ	: Misil, örnek
الْتَّسْمُ	: Cm,	تُسَمَّاءُ	: Arkadaş
الْتَّذِيلُ	: Cm,	تُذَلَّاءُ	: Hakir, adi kimse
الْتَّضِيرُ	: Cm,	تُضَرِّءُ	: Dengi
الْمَجِينُ	: Cm,	مُجَهَّأُ	: Alçak adi adam
الْوَجِيهُ	: Cm,	وُجَاهٌ	: Reis, lider
الْوَزِيرُ	: Cm,	وُرَاءُ	: Vezir
الْوَسِيمُ	: Cm,	وُسَمَاءُ	: Güzel parlak
الْوَصِيفُ	: Cm,	وُصَفَاءُ	: Hizmetçi

2.5.5.17 أفعال vezni

الْبَرِيءُ	: Cm,	أَبْرِيَاءُ	: Hastalıktan iyi olmuş kimse
الْبَيْعُ	: Cm,	أَبْيَاعٌ	: Müşteri
الْبَيْنُ	: Cm,	أَبْيَاءُ	: Fesih
الْجَمِيمُ	: Cm,	أَجِمَاءُ	: Bol bitki
الْحَمِيمُ	: Cm,	أَحِمَاءُ	: Yakın

الْخَلِيلُ	: Cm,	أَخْلِيلٌ	: Dertsiz tasasız adam
الْخَلِيلُ	: Cm,	أَخْلَاءُ	: Dost
الْخَمِيسُ	: Cm,	أَخْمِسَاءُ	: Beşinci gün Perşembe
الْدَّنَيُّ	: Cm,	أَذْنِيَاءُ	: Soysuz alçak
الصَّدِيقُ	: Cm,	أَصْدِيقٌ	: Dost
الضَّرِيرُ	: Cm,	أَضْرَاءُ	: Kör
الظَّيْبُ	: Cm,	أَظْيَاءُ	: Hastaları iyileştirmede maharetli olan kimse
الطَّرِيقُ	: Cm,	أَطْرِقَاءُ	: Yol
الْعَزِيزُ	: Cm,	أَعْزَاءُ	: Aziz
الْعَفِيفُ	: Cm,	أَعْفَاءُ	: Haramdan kaçan adam
الْغَرِيبُ	: Cm,	أَغْرَيَاءُ	: Tecrübesi olmayan genç (1.mânâ)
الْعَمِيرُ	: Cm,	أَغْمَرَاءُ	: Bitki
الْغَرِيقُ	: Cm,	أَغْرِيقَاءُ	: Büyük topluluk
الْقَسِيمُ	: Cm,	أَقْسِيمَاءُ	: Taksim eden
الْقَطْعِيُّ	: Cm,	أَقْطَعَاءُ	: Benzer (2.mânâ)
الَّذِينُ	: Cm,	الَّذِيَاءُ	: Yumuşak nesne
الَّذِينُ	: Cm,	الَّذِيَاءُ	: Mülâyim
النَّبِيُّ	: Cm,	النَّبِيَاءُ	: Hz. Allah'dan gelen haberci
الْهَمِينُ	: Cm,	أَهْوَانَاءُ	: Basit, kolay

2.5.5.18 فُعَالٌ vezni

البُسْطُ	: Cm,	بُسَاطٌ	: Yavrusu ile beraber salinan deve
النَّوْمُ	: Cm,	نُوَمٌ	: İlkiz
الجَالُ	: Cm,	جُوَالٌ	: Dağın, vadinin, kuyunun yan tarafı
الجِمَالَةُ	: Cm,	جِمَالٌ	: Deve sürüsünden bir bölük
الخَاصَائِصُ	: Cm,	خُصَائِصٌ	: Budanmış üzüm bağı
الرَّاتُ	: Cm,	رُوَاتٌ	: Saman
الرَّاعِي	: Cm,	رُعَاءٌ	: Kavminin işlerinden sorumlu olan
الرُّبَّيُّ	: Cm,	رُبَابٌ	: Henüz doğurmuş koyun
الرَّنْخُلُ	: Cm,	رُخَالٌ	: Dişi koyun yavrusu
الرَّذْلُ	: Cm,	رُذَالٌ	: Alçak, adı
الغَرِيرُ	: Cm,	فُرَارٌ	: Buzağı
الفَلَاقُ	: Cm,	فُلَاقٌ	: Bir seyden ayrılan parça
القُمَامَةُ	: Cm,	قُمَامٌ	: Çöp
القَمِيُّ	: Cm,	قُمَاءٌ	: Zelil ve hakir kimse
اللَّكَادُ	: Cm,	لُكَكٌ	: İzdiham
الْمُشَاشَةُ	: Cm,	مُشَاشٌ	: Kıkırdak
الْمُلَاءَةُ	: Cm,	مُلَاءٌ	: Dolgunluk ârizası
النَّعَاعَةُ	: Cm,	نُعَامٌ	: Bitki
النَّفَسَاءُ	: Cm,	نَفَاسٌ	: Doğum yapan

2.2.6 Sîgatü müntehâ'l-cumû'

Cem’-i kesret olanlardan kendisine sîgatü müntehe’l-cumû’ yani sîgası nihayet bulan cemiler vardır ki teksir elifinden sonra iki harf veya ortası sâkin üç harf bulunan cemilerdir. **دَرَاهِمُ دَنَانِيرُ** gibi.¹¹²

Aşağıda vezinleri verilen sîgası nihayet bulan cemiler 33 tanedir.¹¹³

2.5.6.1 فَعَالُ vezni

الْجَزُورُ	: Cm,	حَرَابِرُ	: Deveye mahsus olan
الْأَرَاثُ	: Cm,	أَرَائِكُ	: Misvak ağacı
الْأَرِيكَةُ	: Cm,	أَرَائِكُ	: Zifaf döşegi
الْأَسْنُعُ	: Cm,	سَنَاعُ	: Uzun
الْأَسْتَهْنُ	: Cm,	سَائِنُ	: Kuvvet
الْأَصْيُلُ	: Cm,	أَصَائِلُ	: Ölüm
الْأَفِيكَةُ	: Cm,	أَفَائِكُ	: Yalan söz
الْأَفِيلُ	: Cm,	أَفَائِلُ	: Sünnen kesilmiş deve
الْأَيْفُ	: Cm,	أَلَيْفُ	: Kendisi ile ülfet olunan
الْأَوَّلُ	: Cm,	أَوَّلِلُ	: İlk
الْبَحْرَةُ	: Cm,	بَحَائِرُ	: Câhiliye devrinde on yavru yapmış deve
الْبَرِيقَةُ	: Cm,	بَرَائِقُ	: Sütlü bir yemek çeşidi
الْبَطْحَاءُ	: Cm,	بَطَائِحُ	: Kendisinde çakıl olan geniş su akıntısı
الْبَطِيحَةُ	: Cm,	بَطَائِحُ	: Kendisinde çakıl taşı, torak olan geniş su akıntısı
الْبُعُوسُ	: Cm,	بَعَائِسُ	: Sütsüzlükden memeleri yukarı çekilmiş deve
الْبَهِيمَةُ	: Cm,	بَهَائِمُ	: Hayvan

¹¹² Galâyînî, Mustafa, *Camiîü'd-dürûsu'l-arabiyye*, s. 214.

¹¹³ Tarabay, Edmâ, *Mu'cemü'l-cumû' fi'l-lügati'l-arabiyye*, s. 585-586.

الْتَّبِيعُ	: Cm,	تَبَاعِيْعُ	: Buzağı
الْتَّأْلِيلُ	: Cm,	تَلَاهِيلُ	: Boyun
الْسُّمِيَّةُ	: Cm,	سُمَائِلُ	: Kapta yarısı kadar kalan hurma
الْجَانِبُ	: Cm,	جَنَائِبُ	: Yan taraf
الْجَلِيبُ	: Cm,	جَلَائِبُ	: Müennesler için
الْجَلِيلُ	: Cm,	جَلَاهِيلُ	: Büyük
الْجَهْلُ	: Cm,	جَهَائِلُ	: Erkek deve
الْجَنْبُ	: Cm,	جَنَائِبُ	: Yan
الْجَنَبَةُ	: Cm,	جَنَائِبُ	: Yan
الْجَنُوبُ	: Cm,	جَنَائِبُ	: Kuzeye zıt rüzgar
الْجَيْدُ	: Cm,	جَيَادُ	: İyi
الْحَبِيْكَةُ	: Cm,	حَبَائِكُ	: Yol
الْحَدِيقَةُ	: Cm,	حَدَائِقُ	: Bahçe
الْحُرَّةُ	: Cm,	حَرَاءِرُ	: Hür kadın
الْحَرِيْبَةُ	: Cm,	حَرَائِثُ	: Yayın iki başında kiriş geçirecek çentik
الْحَرِيْسَةُ	: Cm,	حَرَائِسُ	: Ağıl
الْحَرِيْقَةُ	: Cm,	حَرَائِقُ	: Bahçe, parça
الْحِقْفُ	: Cm,	حَقَافِتُ	: Eğri kumluk
الْحَقَائِلُ	: Cm,	حَقَائِيلُ	: Hayvanın çayır yemesinden dolayı midesinde olan su
الْحَلَبَةُ	: Cm,	حَلَائِبُ	: Sağılabilen hayvan
الْحَلَّةَةُ	: Cm,	حَلَائِبُ	: Yarış için toplanan atlar
الْحَلُوبُ	: Cm,	حَلَائِبُ	: Sağılabilen hayvan

الحِمَارُ	: Cm,	حَمَارٌ	: Dişî eşek, lahit üzerine konan taş
الحَمَامُ	: Cm,	حَمَامٌ	: Güvercin
الحَمِيمَةُ	: Cm,	حَمَّامٌ	: Soğuk su
الخَنِينُ	: Cm,	خَنَائِنُ	: Cemaziyelevvel ayının ismi
الخَرِبَةُ	: Cm,	خَرَابٌ	: Harab olma mahalli
الخَرِبَةُ	: Cm,	خَرَابٌ	: Harab olma mahalli
الخَرِيدَةُ	: Cm,	خَرَائِدُ	: Bâkire
الخَرِيقُ	: Cm,	خَرَاقْتُ	: Kuyu (2.mânâ)
الخَزُونَةُ	: Cm,	خَزَانَةُ	: İnek
الخَسِيلُ	: Cm,	خَسَائِلُ	: Rezil, adı
الخَشِيبُ	: Cm,	خَشَائِبُ	: Parlatılmış kılıç
الخَصِيلَةُ	: Cm,	خَصَائِلُ	: Et parçası
الخَفِرَةُ	: Cm,	خَفَافِرُ	: Şiddetli hava
الخَلِيفَةُ	: Cm,	خَلَافَتُ	: Büyük sultan
الخُنْثى	: Cm,	خَنَائِثُ	: Kendisinde kadınlık ve erkeklik uzvu olan
الدَّاءِحَةُ	: Cm,	ذَوَاجُ	: Büyük ağaç
الدَّائِرَةُ	: Cm,	ذَوَارُ	: Çember
الدَّعَامَةُ	: Cm,	ذَعَامُ	: Evin direğî
الدَّفَيْنَةُ	: Cm,	ذَدَائِنُ	: Define
الدَّمِيمَةُ	: Cm,	ذَمَائِمُ	: Müennes hakir
الدَّخِيرَةُ	: Cm,	ذَخَائِرُ	: Biriktirilen
الذَّنَابُ	: Cm,	ذَنَابُ	: Devenin kuyruğunu bağlayan ip

الرِّئَمَةُ	: Cm,	رَكَائِمُ	: Hatırlamak için parmağa bağlanan ip
الرِّخْصَةُ	: Cm,	رَخَّاصُ	: Yumuşak
الرَّصِيعَةُ	: Cm,	رَصَائِعُ	: Gemdeki düğüm Atın sırtı
الرَّطِيطُ	: Cm,	رَطَاطِطُ	: Ahmak
الرَّأْدُ	: Cm,	رَكَائِلُ	: Çiseleyen yağmur
الرَّكَابُ	: Cm,	رَكَائِبُ	: Üzengi, Binek deve
السَّيَّيِّهُ	: Cm,	سَيَّاءَبُ	: Şeffaf elbise
السَّحَاجَةُ	: Cm,	سَحَاجُ	: Buluttan bir parça
السُّرُّ	: Cm,	سَرَائِرُ	: Sır
السَّرِيجَةُ	: Cm,	سَرَائِجُ	: Elbiseden bir parça, akıntısı uzun yol oluşturan kan
السَّلُوبُ	: Cm,	سَلَائِبُ	: Çocuğu ölen
الشَّصِيَّةُ	: Cm,	شَصَائِبُ	: Kesilen hayvanı haşlayıp tüyünü gidermek
الشَّطُوطُ	: Cm,	شَطَاطِطُ	: Hörgücü iri deve
الشَّعْرَةُ	: Cm,	شَعَارِرُ	: Hac için olan alâmetli deve
الصَّارَةُ	: Cm,	صَرَارِرُ	: İhtiyaç
الصَّحِيفَةُ	: Cm,	صَحَافَتُ	: Sayfa
الصُّدَادُ	: Cm,	صَدَادُ	: Kertenkele zehiri
الصَّرِيدَةُ	: Cm,	صَرَادِدُ	: Soğuktan zara görmüş dişi koyun
الصَّرِيقَةُ	: Cm,	صَرَاقِقُ	: Lavaş
الصَّلِيقَةُ	: Cm,	صَلَاقِقُ	: Kızarmış kıvamında et
الصَّنِيعَةُ	: Cm,	صَنَاعَعُ	: İhsan
الضَّئِيْنَةُ	: Cm,	ضَوَائِنُ	: Müennesi, zayıf

الصَّرَاءُ	: Cm,	ضَرَائِيرُ	: Şiddetli eziyet
الضَّرَّةُ	: Cm,	ضَرَائِيرُ	: Şiddetli eziyet
الضَّرِيكُ	: Cm,	ضَرَائِيكُ	: Durumu kötü fakir
الضَّمِيرُ	: Cm,	ضَمَائِيرُ	: Sır, gönüldede olan
الطَّلَيْبُ	: Cm,	طَلَائِبُ	: Şiddetle ilim öğrenmek isteyen
الطَّلَيْعَةُ	: Cm,	طَلَائِعُ	: Öncü birlik, haberci
الظَّعِيمَةُ	: Cm,	طَعَانَهُ	: Deve üzerindeki mahfil
الظَّلِيلَةُ	: Cm,	ظَلَائِلُ	: Bahçe
العَبْورُ	: Cm,	عَبَائِرُ	: Genç koyun (2.mânâ)
العَتِيقَةُ	: Cm,	عَنَائِقُ	: Hür bırakılmış cariye
العَجُوزُ	: Cm,	عَحَاجِزُ	: Nine
العَرْوُسُ	: Cm,	عَرَائِسُ	: Gelin
العَشِيرَةُ	: Cm,	عَشَائِرُ	: Aşiret
العَفِيفَةُ	: Cm,	عَفَافُ	: Haramdan kaçan kadın
العَقِيقَةُ	: Cm,	عَقَائِصُ	: Baş üzere bükülmüş, örülümuş saç
العَقِيقُ	: Cm,	عَنَائِقُ	: Yemeni denilen kırmızı taş (2. mânâ)
العَقِيمُ	: Cm,	عَنَائِمُ	: Kısır kadın (2. mânâ)
العَمَامَةُ	: Cm,	عَمَامَهُ	: Miğfer
الغَدَدَهُ	: Cm,	غَدَادُهُ	: Deri ile et arasındaki yumru
الغَدِيرَهُ	: Cm,	غَدَائِرُهُ	: Perçem (2.mânâ)
الغَمَامَهُ	: Cm,	غَمَامَهُ	: Bulut, Beyaz
الفَائِدَهُ	: Cm,	فَوَائِدُهُ	: Fâide

الْفَرِيدَةُ	: Cm,	فَرَائِدُ	: Kiyemetli mücevher
الْفَسِيلَةُ	: Cm,	فَسَائِلُ	: Küçük hurma
الْغَنِيَّةُ	: Cm,	فَقَائِقُ	: Çuval
الْغَوَّةُ	: Cm,	فَوَّاهَةُ	: Vadi, yol
الْقَدُومُ	: Cm,	قَادِمُ	: Keser denilen âlet
الْقَاسِمُ	: Cm,	قَدِيمُ	: Uzun zamanlardan beri olan
الْقَصِيمَةُ	: Cm,	قَصَائِمُ	: İri meşe ağaçları bitiren kumsal
الْقَطِيلَةُ	: Cm,	قَطَائِفُ	: Kadife
الْقُعْدَةُ	: Cm,	قَعَادُ	:Genç deve
الْقَمِيعَةُ	: Cm,	قَمَائِعُ	: Kuyruğun ucu
الْكَتَةُ	: Cm,	كَتَانُ	: Gelin, yenge
الْلَّصَّةُ	: Cm,	لَصَائِصُ	: Hırsız kadın
اللَّلْلُ	: Cm,	لَيَالِلُ	: Gece
الْمَدِيجُ	: Cm,	مَدَائِجُ	: Kendisiyle methodilen
الْمَرَاضُ	: Cm,	مَرَاضٌ	: Yumuşak yerin altındaki sert toprak
الْمَسْلُ	: Cm,	مَسَائِلُ	: Su yolu, arık
الْمَشَارَةُ	: Cm,	مَشَارِرُ	: Sûret
الْمَصُورُ	: Cm,	مَصَائِرُ	: Sütü az çıkan deve veya koyun
الْمَصُوصُ	: Cm,	مَصَاصِصُ	: Sirkeli yahni
الْمَضِيَّةُ	: Cm,	مَضَائِعُ	: Kemiğin üzerindeki et
الثَّدِيدَةُ	: Cm,	ثَدَائِدُ	: Misil, örnek
الثَّرِيَّةُ	: Cm,	ثَرَائِيَّعُ	: Aşiretinden olmayan biriyle evlenen kadın

الشَّاصُ	: Cm,	كَشَاصُ	: Bulut
النَّضِيْضُ	: Cm,	كَضَاضُ	: Az su
النَّضِيْضَةُ	: Cm,	كَضَاضُ	: Az yağmur
النَّقِيلَةُ	: Cm,	نَقَائِلُ	: Ayakkabı ve mestin kumaşı
الْمَجِينَةُ	: Cm,	هِجَانُ	: Alçak, adı kadın
الْمَضُورُ	: Cm,	هَضَامُ	: Cömert el
الْوَعِيرَةُ	: Cm,	وَثَائِرُ	: Eti çok olan
الْوَدِيعُ	: Cm,	وَدَاعُ	: Ahit, söz
الْوَزِيْمَةُ	: Cm,	وَذَامُ	: Beyti harama olan hediye
الْوَصِيفَةُ	: Cm,	وَصَافُ	: Hizmetçi kadın
الْوَضِيْعُ	: Cm,	وَضَائِعُ	: Hikmetli sözlerin yazıldığı kitabı
الْوَضِيْحَةُ	: Cm,	وَضَاحُ	: Deve ve koyun kısmı
الْوَقِيقَةُ	: Cm,	وَقَائِعُ	: Dağdaki oyuk
الْيَمِينُ	: Cm,	يَمَائِنُ	: Sağ taraf

2.5.6.2 فَاعِلُ vezni

الآدُمُ	: Cm,	أَوَادِيمُ	: Beşeriyetin babası(2.mâna)
البَايْقَةُ	: Cm,	بَوَائِقُ	: Kurnaz
البَارِخُ	: Cm,	بَوارِخُ	: Yazın esen hararetli rüzgar
البَازُولُ	: Cm,	بَوازِلُ	: Tecrübeli adam
البَاطِنُ	: Cm,	بَوَاطِنُ	: Gizli olan (1.mâna)

النَّابِلُ	: Cm,	نَوْابِلُ	: Yemeğe çeşni veren şeyler
الجَائِزُ	: Cm,	جَوَائِزُ	: Kütük
الجَائِفَةُ	: Cm,	جَوَافِفُ	: Çukur
الجَادَةُ	: Cm,	جَوَادُ	: Büyük yol
الجَادِسُ	: Cm,	جَوَادِسُ	: Sürülmemiş arazi
الجَاذِبُ	: Cm,	جَوَادِبُ	: Bir nesneyi kendisine çeken
الجَانِبُ	: Cm,	جَوَانِبُ	: Yan taraf
الجَانِحةُ	: Cm,	جَوَانِحُ	: Göğüs altında olan iki göbek kaburga kemiği
الجَاهِصَةُ	: Cm,	جَوَاهِصُ	: Bir yaşındaki sıpa
الجَاهِلُ	: Cm,	جَوَاهِلُ	: Câhil
الجَنْبُ	: Cm,	جَوَانِبُ	: Yan
الجَوَارِبُ	: Cm,	جَوَارِبُ	: Çorap
الجَائِئَةُ	: Cm,	جَوَائِنُ	: Helâk edici hâdise
الجَابُ	: Cm,	جَوَابُ	: Hedefin etrafına düşen ok
الجَارِضُ	: Cm,	جَوَارِضُ	: Hasta Bozuk
الجَوَاجِلُ	: Cm,	جَوَاجِلُ	: Uzun boylu yanlarında iki kulpu bulunan testi
الخَاتَمُ	: Cm,	خَاتَمٌ	: Mühür
الخَاطِرُ	: Cm,	خَوَاطِرُ	: Kalpten geçen şey
الخَافِيَةُ	: Cm,	خَوَافِي	: Cin
الخَامِشَةُ	: Cm,	خَوَامِشُ	: Küçük su yatağı
النَّاجِنُ	: Cm,	دَوَاجِنُ	: Evin yoluna alışık hayvan
الدَّاجِقُ	: Cm,	دَوَاجِقُ	: İri sarı hurma

الدَّالِحُ	: Cm,	دَوَالِحُ	: Bol su yüklü yağmur bulutu
الدَّالِحُ	: Cm,	دَوَالِخُ	: Besili
الدَّامَاءُ	: Cm,	دَوَامٌ	: Arap tavşanının yuvası
الدُّخَانُ	: Cm,	دَوَاحِنُ	: Duman
الدَّغْصَةُ	: Cm,	دَوَاغِصُ	: Diz kapağı
الذُّوَابَةُ	: Cm,	ذَوَابٌ	: Alnın üstündeki saç
الرَّاجِبَةُ	: Cm,	رَوَاجِبٌ	: Parmak eklemi
الرَّانِفَةُ	: Cm,	رَوَانِفُ	: Burun deliklerinin ucu
الرَّضِعَانِ	: Cm,	رَوَاضِعُ	: Bebeğin alt üst ikişer ön dişleri
الرَّوَادُقُ	: Cm,	رَوَادِقُ	: Yüzülmüş deri
الرَّوَادَكَةُ	: Cm,	رَوَادِكَةُ	: Kuzu
السَّاجِعَةُ	: Cm,	سَوَاجِعُ	: Öten güvercin
الشَّارِبُ	: Cm,	شَوَارِبُ	: Sert, haşin
الشَّاطِئُ	: Cm,	شَوَاطِئُ	: Nehrin kenarı
الصَّارَأَةُ	: Cm,	صَوَارُ	: İhtiyaç
الصَّاحِلَةُ	: Cm,	صَوَاهِلُ	: Kişneyen
الضَّاجِعُ	: Cm,	ضَوَاجِعُ	: Vâdi
الضَّارِبُ	: Cm,	ضَوَارِبُ	: Vuran kimse
الطَّامِسُ	: Cm,	طَوَامِسُ	: Uzak
الطَّلِيقَةُ	: Cm,	طَوَالِقُ	: Boşanmış kadın
العَادِلَةُ	: Cm,	عَوَادِلُ	: İstihâze kanının çıktıığı damar
العَارِضُ	: Cm,	عَوَارِضُ	: Sergi açan, bulut

العَارِفُ	: Cm,	عَوَارِفُ	: İhsan
العَاسِلُ	: Cm,	عَوَاسِلُ	: Kurt
العَانِدُ	: Cm,	عَوَانِدُ	: Hakkı bile bile inkar eden
الغَارِبُ	: Cm,	غَوَارِبُ	: Devenin iki hörgücünün arası
الغَامِضُ	: Cm,	غَوَامِضُ	: Kapali
الْفَارِسُ	: Cm,	فَوَارِسُ	: At sahibi
الْفَاصِّةُ	: Cm,	فَوَاضُ	: Kurnaz
الْفَالِعُ	: Cm,	فَوَالِعُ	: Kurnaz
الْقَاحِطُ	: Cm,	قَوَاحِطُ	: Kurak
الْقَادِمُ	: Cm,	قَوَادِمُ	: İnsanın başı (1. mânâ),
الْقَارِحُ	: Cm,	قَوَارِحُ	: Azi dışını yarımiş dişlerini tamamlamış hayvan
الْكَابِحُ	: Cm,	كَوَابِحُ	: Uçarken sana rastlayıp yönünü değiştiren nesne
الْكَابِيَّةُ	: Cm,	كَوَابِيَّةُ	: Atın omuzdan başa kadar olan kısmı
الْكَافِرَةُ	: Cm,	كَوَافِرُ	: Allah'a (c.c.) inanmayan kadın
اللَّاجِمُ	: Cm,	لَوَاجِمُ	: Eti yiyen ve yediren
الْمَاحِضُ	: Cm,	مَوَاحِضُ	: Doğumu yaklaşıp sancı çeken
الْمَالُوكُ	: Cm,	مَوَالِيْكُ	: Kaptan, umumhâne
الْمَاعِزُ	: Cm,	مَوَاعِزُ	: Keçi
الْمَرْجُ	: Cm,	مَوَازِجُ	: Taban
الْمُؤْذِنُ	: Cm,	مَوَاقِيدُ	: Bedenin bir tarafı
النَّاصِفَةُ	: Cm,	نَوَاصِفُ	: Suyun aktığı oluk
النَّاكِرُ	: Cm,	نَوَاكِرُ	: Suyu tükenmiş kuyu

النَّاكِسُ	: Cm,	نَوْاكِسُ	: Devamlı başını eğik tutan adam
النَّاهِقُ	: Cm,	نَوَاهِقُ	: Hayvanların göz yaşının aktığı yerdeki iki yumru kemik
النَّاجِيُّ	: Cm,	نَوَاجِرُ	: Ayın ilk veya son günü
النَّفَسَاءُ	: Cm,	نَوَافِسُ	: Doğum yapan
النَّاهِمَةُ	: Cm,	هَرَامُ	: Canlı
النَّاهِمُ	: Cm,	هَوَامِلُ	: Salma deve

2.5.6.3 فَعَالٌ vezni

الآثَاثُ	: Cm,	أَثَاثٌ	: Ev eşyası
الأَرْبُكُ	: Cm,	أَرَانٌ	: Tavşan
الآتَافَةُ	: Cm,	أَتَافٌ	: Üzerine tencere konan taş
الأَرَاطِيُّ	: Cm,	أَرَاطٌ	: Bir ağaç cinsi
الآهَلُ	: Cm,	أَهَالٌ	: Aşiret, aile
الاَوَّلُ	: Cm,	أَوَالٌ	: İlk
البَازِي	: Cm,	بَوَازٌ	: Şahin
البَاكِي	: Cm,	بَوَكٌ	: Ağlayan
البُحْجُونُ	: Cm,	بَخَاتٌ	: Horasan devesi
الجَارِيَةُ	: Cm,	جَوَارٌ	: Güneş, gemi
الحَدَلُ	: Cm,	حَدَالٌ	: Omuzundan biri diğerinden kalkık olan adam
الحَذَرُ	: Cm,	حَذَارٌ	: Kuvvetli uyanık
الدَّعَنَاءُ	: Cm,	دَأَثٌ	: Câriye
السَّبَرُوتُ	: Cm,	سَبَارٌ	: Çorak arazi

السَّبَّيْتِيُّ	: Cm,	سَبَّاتٍ	: Kaplan
الضَّفْدُرُ	: Cm,	ضَفَادٍ	: Kurbağa
العَدْرَاءُ	: Cm,	عَذَارٍ	: Bâkire
الْعَنْصُوْةُ	: Cm,	عَنَاصٍ	: Az ve dağınık nesne
الْكَيْكَةُ	: Cm,	كَيْكٍ	: Yumurta
اللَّيلُ	: Cm,	لَيَالٍ	: Gece
اللَّيَالِي	: Cm,	لَيَالٍ	: Kadın
الْمَشَوْى	: Cm,	مَشَاوٍ	: Ev
الْمِرَهَاهُ	: Cm,	مَرَاهٍ	: Süratlı
الْوَرَقَاهُ	: Cm,	وَرَاقٍ	: Diş ceylan

2.5.6.4 فَعَالٍ vezni

الاِدَوْهَهُ	: Cm,	أَدَوَيٍ	: Su taşınan küçük kap
الاِرْطَهُ	: Cm,	أَرَاطِي	: Bir ağaç cinsi
الاِلَّاهَيُّ	: Cm,	أَلَّاهِي	: Kadının kabası
البَغْرُ	: Cm,	بَغَارِي	: Çok su içmekle hasta olan deve
الحَذْرَرَهُ	: Cm,	حَذَارَى	: Sert toprak parçası
الحَرَامَهُ	: Cm,	حَرَامَى	: Usta olmak isteyen
الحَائِيَهُ	: Cm,	حَائِيَا	: Yay
الحَوَيَهُ	: Cm,	حَوَيَا	: İçte dolaşık olan bağırsak
الحَبَرَاءُ	: Cm,	خَبَارِي	: Suyun toplandığı yer
الخَشْيَاهُ	: Cm,	خَشَيَا	: Korkan kimse

الْمُنْطَهِيُّ	: Cm,	حَطَّابَيَا	: Günah
الْذَّفَرِيُّ	: Cm,	ذَفَارِي	: Kulağın arkasındaki kemik
الرَّاجِلُ	: Cm,	رَجَالَى	: Yaya kimse
الرَّجَلُ	: Cm,	رَجَالَى	: Dalgalı saç
الرَّدِّيُّ	: Cm,	رَدَّاًيَا	: Zayıf
الرَّزِيزُ	: Cm,	رَزَّائَا	: Musîbet
الرَّسِيْةُ	: Cm,	رَكَائِيَا	: Kuyu
الرَّسِيْيُّ	: Cm,	رَمَائِيَا	: Küçük bulut
الرَّوَابِيَّةُ	: Cm,	رَوَائِيَا	: Evin köşesi
السَّبِيْتِيُّ	: Cm,	سَبَانَ	: Kaplan
السَّكُرْكَانُ	: Cm,	سَكَارِى	: Sarhoş
الثَّنِيُّ	: Cm,	أَشَاوَى	: Mevcut olan
الصَّائِمُ	: Cm,	صَيَامِيَ	: Oruç tutan
الصَّحْرَاءُ	: Cm,	صَحَارَى	: Sahra
الصَّنِيْيُّ	: Cm,	صَفَّاِيَا	: Her şeyin halis olanı
الصَّبِيْعَةُ	: Cm,	ضَبَاعَى	: Zor işe istekli olan
الصَّرِيْسُ	: Cm,	ضَرَاسَى	: Taşla örülülmüş kuyu
الصَّعِيْفُ	: Cm,	ضَعَافَى	: Zayıf
الظَّاهِيْعُ	: Cm,	طَمَاعَى	: Hırslı
الظُّهُورُ	: Cm,	طَهَارَى	: Temizlik
الغَابِرُ	: Cm,	عَبَارَى	: Gözyaşı akıtan
العَدْرَاءُ	: Cm,	عَذَارَى	: Bâkire

العَذْلَاءُ	: Cm,	عَرَالٍ	: Suyun döküldüğü yer
العَصِيل	: Cm,	عِصَالٌ	: Sert bir cisimdeki eğrilik
العَلَنْدِي	: Cm,	عَلَادَى	: Her şeyin iri olanı
العَلَهَان	: Cm,	عَلَاهَى	: Keyifsiz adam
الغَضِيبُ	: Cm,	غَضَابِيٌّ	: İntikam isteyen öfkeli kimse
الغَصْنِي	: Cm,	غَضَابِيٌّ	: Müennesi
الكَسِيرُ	: Cm,	كَسَارَى	: Kırılmış
الكَحْلَانُ	: Cm,	كَسَالَى	: Tembel
المرَوَى	: Cm,	مَرَاوَى	: Hayvanın üzerine yük bağlanacak ip
المرِيضُ	: Cm,	مَرَاضِيٌّ	: Hasta
المَهْرَيَّةُ	: Cm,	مَهَارَى	: Kendisinden ilk yavru doğan deve
الثَّبِخَاءُ	: Cm,	ثَبَاخِى	: Yüksek ter
النَّدَمَانُ	: Cm,	نَدَامَى	: Pişman adam
الْمَدِيمَةُ	: Cm,	هَدَامَى	: Şehveti fazla dişi deve
الرَّجِعُ	: Cm,	وَجَاعَى	: Hasta
الوَحْشَانُ	: Cm,	وَحَشَشِى	: Üzüntülü adam
الوَحَفَاءُ	: Cm,	وَحَافَى	: Kara taşlı yer
الوَحِيَى	: Cm,	وَحَامَى	: Aşeren gebe kadın
الوَحِيمُ	: Cm,	وَحَامِى	: Ağır adam
الوَرَقَاءُ	: Cm,	وَرَاقِى	: Diş ceylan
الْيَتَمُّ	: Cm,	يَتَامَى	: Yetim
الْيَقْظَى	: Cm,	يَقَاظَى	: Uyanık kadın

2.5.6.5 مَقَاعِلُ vezni

الْجَلْدُ	: Cm,	مَحَالِدُ	: Kör fare
الْحُسْنُ	: Cm,	مَحَاسِنُ	: Güzellik
الْعَيْشُ	: Cm,	مَعَايِشُ	: Hayat, yemek
الْمُؤْتَمِرُ	: Cm,	مَآمِرُ	: Gizli toplantı yapan
الْمَازِفَةُ	: Cm,	مَآزِفُ	: Pislik
الْمُبِيسُ	: Cm,	مَبَاسِقُ	: Doğumdan önce göğsünde süt bulunan
الْمَحَدُلُ	: Cm,	مَحَادِلُ	: Köşk
الْمُحْرِيْغُ	: Cm,	مَحَارِيْغُ	: Südü az deve
الْمَحْلُدُ	: Cm,	مَحَالِدُ	: Deriden bir parça
الْمَحْوَعَةُ	: Cm,	مَحَاوِعُ	: Kitlik senesi
الْمَحَالَةُ	: Cm,	مَحَاوِلُ	: Büyük makara
الْمُحَرَّمُ	: Cm,	مَحَارَمُ	: Hicri ayların ilki, işlenmemiş deri
الْمَحَثَّةُ	: Cm,	مَحَاشُ	: Dübür
الْمَحِيلُ	: Cm,	مَحَامِلُ	: Devenin iki tarafına konan nesne
الْمَرْلَفَةُ	: Cm,	مَرَالَفُ	: Köy
الْمَسْرَكَةُ	: Cm,	مَسَارِبُ	: Otlak
الْمِسْنَعُ	: Cm,	مَسَامِعُ	: Kulak
الْمُسْنَدُ	: Cm,	مَسَانِدُ	: Râvisi Rasûlullah'a (s.a.v) dayanan
الْمَسِيلُ	: Cm,	مَسَائِلُ	: Suyun aktığı yer
الْمُخَنَدُ	: Cm,	مَنَادِنُ	: Kuvvetlenmiş ceylan yavrusu
الْمَشَفَّلَةُ	: Cm,	مَشَافِلُ	: Hayvanın kursağı ve işkembesi

الْمِشْوَدُ	: Cm,	مَشَاوِذٌ	: Sarık
الْمَصْنَدَةُ	: Cm,	مَصَنَادِيدٌ	: Ögle sığacı
الْمَصْخَفَةُ	: Cm,	مَصَنَافِيفٌ	: Çapa
الْمَصَفُ	: Cm,	مَصَافٌ	: Saf tutulan yer
الْمِضْمَادُ	: Cm,	مَصَامِيدٌ	: Hurma ağacına çıkışacak kement
الْمَضْبَطُ	: Cm,	مَضَاطِعٌ	: Suyu tutan toprak
الْمِطْعَنُ	: Cm,	مَطَاعِنٌ	: Ayıplayıcı
الْمَعْرُوسُ	: Cm,	مَعَارِسٌ	: Bunak
الْمُعْصِرُ	: Cm,	مَعَاصِرٌ	: Gençliğe adım atan kız
الْمَعْنُوبُ	: Cm,	مَعَانِيبٌ	: Koltukaltı
الْمَعْوَرُ	: Cm,	مَعَاوِرُ	: Muhtaçların giydiği elbise
الْمَعَارُ	: Cm,	مَعَارٌ	: Südü az deve
الْمَغِرقُ	: Cm,	مَفَارِقٌ	: Başın ortası
الْمَقْطَعُ	: Cm,	مَقَاطِعٌ	: Arkası olmayan
الْمُقْتَسِسُ	: Cm,	مَعَاعِسُ	: Bünyesi kuvvetli insan
الْمَقْمَعَةُ	: Cm,	مَقَامِعٌ	: Kazık
الْمَلَعُوبُ	: Cm,	مَلَاعِبٌ	: Oyun oynanacak yer
الْمَنْجَدُ	: Cm,	مَنَاجِدٌ	: Altın ve gümüşle süslü yüzük
الْمَنْحَيْقُ	: Cm,	مَحَانِقٌ	: Mancınık
الْمَنْشَبُ	: Cm,	مَنَابِشٌ	: Hurma koruğu
الْمَنْصِيفُ	: Cm,	مَنَاصِيفٌ	: Hizmetçi
الْمَهَارَقُ	: Cm,	مَهَارِقٌ	: Sayfa

الْمَهْرَيَّةُ	: Cm,	مَهَارٍ	: Kendisinden ilk yavru doğan deve
الْمَهْمَةُ	: Cm,	مَهَمَّةٌ	: Terkedilmiş belde
الْمَهْبِيجُ	: Cm,	مَهَبِيجٌ	: Apaçık
الْمَوْتِيقُ	: Cm,	مَيَاثِقُ	: Ahit
الْمُوْفَرُ	: Cm,	مَوَاقِرُ	: İri hurma
الْمَيْسِرَةُ	: Cm,	مَيَاثِرُ	: Elbise
الْمَيْسِرَةُ	: Cm,	مَوَاطِرُ	: Elbise
الْمَجْنَةُ	: Cm,	مَوَاجِنُ	: Tokmak
الْمِلْدَعُ	: Cm,	مَوَادِعُ	: Elbise

2.5.6.6 **أَفَاعِلُ vezni**

الْحَرُّ	: Cm,	أَحَارِرُ	: Sıcak
الْإِبْرَدُ	: Cm,	أَبَارِدُ	: Kaplan
الْأَبْرَقُ	: Cm,	أَبَارِقُ	: Taşlık kumluk ve çamurlu sert arazi
الْأَبْطَحُ	: Cm,	أَبَاطِحُ	: Çakıl taşları olan geniş su akıntısı
الْأَبْهَامُ	: Cm,	أَبَاهِمُ	: Baş parmak
الْأَجْدَلُ	: Cm,	أَجَادِلُ	: Şahin
الْأَجْرَبُ	: Cm,	أَجَارِبُ	: Uyuz
الْأَجْبَشُ	: Cm,	أَحَابِشُ	: Sudanlı zenci
الْأَحْسَنُ	: Cm,	أَحَاسِنُ	: Ziyâde güzel
الْأَحْدَغُ	: Cm,	أَحَادِغُ	: Boyundaki damarlardan biri

الْأَدْمُ	: Cm,	أَدَاهِمُ	: Bukağı, siyah nesne
الْأَرْمَلُ	: Cm,	أَرَاملُ	: Muhtaç kimse
الْأَرْبُ	: Cm,	أَرَابُ	: Tavşan
الْأَرْيُسُ	: Cm,	أَرَارِسُ	: Sapan süren kişi
الْأَزِمَةُ	: Cm,	أَوَازِمُ	: Şiddet, mihnet
الْأَسْقُفُ	: Cm,	أَسَاقِفُ	: Papaz, keşiş
الْأُسُورُ	: Cm,	أَسَاوِرُ	: Bilezik
الْأَصْبَحُ	: Cm,	أَصَابِعُ	: Parmak
الْأَصْرَةُ	: Cm,	أَوَاصِرُ	: Akrabalık
الْأَصْغَرُ	: Cm,	أَصَاغِرُ	: Çok küçük
الْأَصْلَةُ	: Cm,	أَصَلُّ	: Zehirli yılan
الْأَصْلَفُ	: Cm,	أَصَالِفُ	: Sert arazi
الْأَقْرَلُ	: Cm,	أَقَارِلُ	: Tavşancıl kuşunun kanadındaki tüy
الْأُكْسُومُ	: Cm,	أَكَاسِمُ	: Çayırı çimeni çok sık bahçe
الْأَمْثَلُ	: Cm,	أَمَاثِلُ	: Örnek teşkil eden
الْأَمْصُوحَةُ	: Cm,	أَمَاصِحُ	: Ottan yapılmış şapka
الْأَمْعَاقُ	: Cm,	أَمَاعِقُ	: Derinlik
الْأَمْلِيسُ	: Cm,	أَمَالِسُ	: Çöl
الْأَنَدُرُ	: Cm,	أَنَادِرُ	: Nadir
الْأَئْمَلَةُ	: Cm,	أَنَامِلُ	: Parmak ucu
الْأَوْهَدُ	: Cm,	أَوَاهِدُ	: Pazartesi
الْأَيَاطِلُ	: Cm,	أَيَاطِلُ	: Bögür

البَعِيرُ	: Cm,	أَبَاعِرُ	: Erkek deve
الجَحْلُ	: Cm,	أَجَامِلُ	: Erkek deve
الْحُسْوَةُ	: Cm,	أَحَاسِ	: Yudum
الذَّهَبُ	: Cm,	أَذَاهِبُ	: Altın
الرَّاجِلُ	: Cm,	أَرَاجِلُ	: Yaya kimse
الرَّجُلُ	: Cm,	أَرَاجِلُ	: Adam
الرَّهْطُ	: Cm,	أَرَاهِطُ	: Üç ile on kişi arasındaki cemaat (1.mânâ)
السُّوارُ	: Cm,	أَسَاوِرُ	: Bilezik
العَبْدُ	: Cm,	أَعَابِدُ	: İster hür olsun ister köle olsun insan
القَوْزُ	: Cm,	أَقَاؤُزُ	: Yüksek kum yığını
القَوْمُ	: Cm,	أَقَاؤِمُ	: Kavim
القَوْمُ	: Cm,	أَقَائِمُ	: Kavim
القَوْمُ	: Cm,	أَقَائِمُ	: Kavim
الكِحْلُ	: Cm,	أَكَاحِلُ	: Bakla
الكُرَاعُ	: Cm,	أَكَارَاعُ	: Koyun ve sığırın paça kısmı (1.mânâ)
الكُسْرَى	: Cm,	أَكَاسِرُ	: İran hükümdarı, malı çok olan
اللَّبُ	: Cm,	أَلَابُ	: İç, cevizin içi
الْمَبْرُورُ	: Cm,	أَمَازِرُ	: Kalbi kuvvetli kimse
الوَاطُبُ	: Cm,	أَوَاطِبُ	: Süt tulumu
اليمِينُ	: Cm,	أَيَامِنُ	: Sağ taraf

2.5.6.7 تَفَاعِلٌ vezni

الْتَّبَلْغَةُ	: Cm,	تَبَالَغُ	: Kuyu kovasının ipi
الْتَّقَافَنُ	: Cm,	تَقَافَنُ	: Kadınların sözlerini toplayan kimse
الْتَّوَائِمُ	: Cm,	تَوَائِمُ	: İlkiz
الْتَّهِيُورُ	: Cm,	تَهِيُورُ	: Düz ve oturaklı yer

2.5.6.8 يَفَاعِلُ vezni

الْيَلْبِقُ	: Cm,	يَلَبِقُ	: Kaftan

2.5.6.9 فَيَاعِلُ vezni

الدَّيَاجُ	: Cm,	دَيَاجُ	: Kumaş
الصَّيْرَنُ	: Cm,	صَيَارِفُ	: İş bilen adam
الصَّيْقَلُ	: Cm,	صَيَاقِلُ	: Kılıç yapma sanatı olan adam
الضَّيْطَرُ	: Cm,	ضَيَاطِرُ	: İri adam
الضَّيْكَلُ	: Cm,	ضَيَاكِلُ	: Kocaman, fakir
الضَّيْوَنُ	: Cm,	ضَيَاوَنُ	: Erkek kedi
الفَيَعْرُ	: Cm,	فَيَاعِرُ	: Göğsü büyük sütü az deve
الفَيَقِنُ	: Cm,	فَيَالِقُ	: Asker
القَيَسِرِيُّ	: Cm,	قَيَاسِرُ	: Büyük deve

2.5.6.10 فَاعِلٌ vezni

الجَنَاثَرُ	: Cm,	جَنَاثَرُ	: Semiz erkek deve
الْمُنْجُوفُ	: Cm,	حَاجِفُ	: Eğe kemiğinin başı
الْمَهْدِسُ	: Cm,	حَنَادِسُ	: Karanlık gece
الشُّتُّرَةُ	: Cm,	شَتَّرُ	: Parmak
الْعَنَدَلِبُ	: Cm,	عَنَادِلُ	: Bülbül kuşu
الْغَنْجُولُ	: Cm,	عَنَاجِلُ	: Karakulak
الْعَنَدَبَةُ	: Cm,	عَنَادِبُ	: Boğazın etrafındaki gergin et
الْقَنْبِرَاءُ	: Cm,	فَقَابِرُ	: Tarla kuşu
الْقَنَبِيلُ	: Cm,	فَقَابِلُ	: Topluluk
الْكَتَمَرَةُ	: Cm,	كَعَاعُرُ	: Büyük deve
الْمَهَبَّدَةُ	: Cm,	هَنَادِيدُ	: Şiddetli iş
الْهَنَدِكَيُّ	: Cm,	هَنَادِكُ	: Hindistanlı

2.5.6.11 فَعَاوِلٌ vezni

الْخَزَوَرَةُ	: Cm,	خَرَأُورُ	: Küçük tepe, zelil deve
الْزَرَوْخُ	: Cm,	زَرَأُوحُ	: Küçük tepe
الْعَسُوَدَةُ	: Cm,	عَسَارُودُ	: Ak böcek
الْقَرِوَاحُ	: Cm,	قَرَأُوحُ	: Güçlü,uzun deve,uzun hurma
الْمَخَاصِيَّةُ	: Cm,	مَخَارِضُ	: Dalma yeri
الْمَشَارَةُ	: Cm,	مَشَارِرُ	: Suret

- الملَاثُ : Cm, مَلَوِّثُ : Şerefli
 الوَطْوَاطُ : Cm, وَطَوِّطُ : Yarasa, korkak

2.5.6.12 فَعَالُ vezni

- الذُّرْحُ : Cm, ذَرَبُ : Bir kırmızı böcek ismi
 الْعِيَالُ : Cm, عَيَالٌ : Geçimini üstlendiği kişiler
 الْمَصُورُ : Cm, مَصَابِرُ : Sütü az çıkan deve veya koyun

2.5.6.13 فَعَالُ vezni

- الْبَرْكَانُ : Cm, بَرَانِكُ : Dokunmuş siyah aba
 الْخَنْدَادُ : Cm, خَنَدَدُ : İçi dolu yuvarlak şey
 الْخَرْنَفُ : Cm, خَرَنَفُ : Meşe ağaçının yemiş
 الْخَلَاجُ : Cm, خَلَاجُ : Bir ağaç ismi
 الرَّعْنَفُ : Cm, رَعَنَفُ : Herhangi bir şeyden topluluk
 السَّبَندِيُّ : Cm, سَبَندُ : Uzun olan şey
 الْعَانِدِيُّ : Cm, عَانِدُ : Her şeyin iri olanı

2.5.6.14 فَعَالُ vezni

- إِبْرَاهِيمُ : Cm, إِبْرَاهِيمُ : İbrahim
 الْبَرْجُمَةُ : Cm, بَرْجَمُ : Parmak boğumu

الخِضْرُمُ : Cm, خَضَارُمُ : Suyu bol kuyu

الكَعْسُمُ : Cm, كَعَاسُمُ : Yaban eşegi

2.5.6.15 فَعَالُ vezni

الرَّهَدُنُ : Cm, رَهَادِنُ : Mekke-i Mükerreme'ye mahsus serçeye benzer bir kuş

القَحْزَنَةُ : Cm, قَحَازِنُ : Asa

2.5.6.16 فَعَالٍ vezni

الجَرَيْبَةُ : Cm, جَرَائِيْءُ : Kendisinde aslan avlanan ev

الخَطْطَةُ : Cm, حَطَائِيْنُ : Hata

2.5.6.17 فَعَاعِلُ vezni

البَرَبُرُ : Cm, بَرَابِرُ : Millet, kabile

البَرْثُ : Cm, بَرَاثُ : Yumuşak topraklı yer

الخُنْرُقُ : Cm, خَنَارِقُ : Bir cins bülbül

السَّائِدُ : Cm, سَيَادِيْدُ : Efendi

الصَّعُودُ : Cm, صَاعِدُ : Tepe

2.5.6.18 فَعَالُ vezni

البَادِلُ	: Cm,	بَادِلٌ	: Meme eti
البَرْعَثُ	: Cm,	بَرَاعِثُ	: Arka ,dübüür
البَلَدِيلُ	: Cm,	بَلَدِيلٌ	: Hafif adam
البَلْقُعُ	: Cm,	بَلْقَعٌ	: Çorak arazi
البَهْرَرُ	: Cm,	بَهَارُ	: Cüssesi büyük deve
الجَحْمَرِشُ	: Cm,	جَحَّامِرُ	: Nine
الجَلَاعِدُ	: Cm,	جَلَاعِدُ	: Kuvvetli deve
الجَنْدُعَةُ	: Cm,	جَنْدَعٌ	: Su yüzünde oluşan kabarcık
الجَبْرِجُ	: Cm,	جَبَرِجُ	: Su kuşu
الحَبَوْكُرُ	: Cm,	حَبَّوكُرُ	: Kumsal
الحَرْفَلَةُ	: Cm,	حَرَفَلَةُ	: Cılız deve
الحَرْمَكَةُ	: Cm,	حَرَمَكَةُ	: Oyluk başında olan sıvri kemik
الحِسْكِلُ	: Cm,	حَسَكِلُ	: Kırılcım
الخِضْخُرُ	: Cm,	خَضَخِيرُ	: Karnı büyük olan
الحَلَاحِلُ	: Cm,	حَلَاحِلُ	: Şecaatli, şerefli kimse
الحَرْشَعَةُ	: Cm,	حَرَشَعٌ	: Dağdaki küçük tepe
الدَّرْدِحُ	: Cm,	دَرَدِحُ	: Yaşlı adam
الدَّرَاهُمُ	: Cm,	دَرَاهِمُ	: Dirhem
الدَّسْتَجَةُ	: Cm,	دَسَّاجُ	: Demet
الدَّسْكَرَةُ	: Cm,	دَسَّاكُرُ	: Karye,köşk
الدَّفْرُ	: Cm,	دَفَّارُ	: Defter
الدَّكَدَلُ	: Cm,	دَكَادِلُ	: Yere yapışık kumluk
الدَّلَائِعُ	: Cm,	دَلَائِعُ	: Düzyol

الدَّهْدَاهُ	: Cm,	دَهْدَاهٌ	: Küçük deve
الدَّهْرُسُ	: Cm,	دَهَارِسُ	: Afet
الرُّبَّيْالُ	: Cm,	رَآبِيلُ	: Arslan
الرُّعْكُوكُ	: Cm,	رَعَاكِكُوكُ	: Semiz deve
السَّيْنَتِي	: Cm,	سَيْنَاتِي	: Kaplan
السَّرَّدَاحَةُ	: Cm,	سَرَادِحُ	: Eti bol kuvvetli deve
السَّقْلَبُ	: Cm,	سَقَالِبُ	: Millet
السَّلَحَدَةُ	: Cm,	سَلَاحِدُ	: Güçlü deve
السَّلَهَبُ	: Cm,	سَلَاهِبُ	: Erkeklerden uzun olanı
الشَّبِيدُ	: Cm,	شَبِيدُ	: Lisan
الشَّرْمَحُ	: Cm,	شَرَامِحُ	: Kuvvetli
الشَّقْحَاطُ	: Cm,	شَقَاطِحُ	: Boynuzları iri koç
الشَّقْحَاطُ	: Cm,	شَقَاطِطُ	: Boynuzları iri koç
الصَّعْصَعُ	: Cm,	صَعَاصِعُ	: Bir cins benekli kuş
الضَّفَندُ	: Cm,	ضَفَنْدُ	: Kurbağa
الطَّفَفَطَةُ	: Cm,	طَفَاطَفُ	: Bel, kalça
العَرَاعِيرُ	: Cm,	عَرَاعِيرُ	: Efendi, şerefli
العِسْقِبُ	: Cm,	عَسَقِبُ	: Ailesi olmayan adam
العِسْقِبَةُ	: Cm,	عَسَقِبَةُ	: Küçük üzüm salkımı
العِسْلَقُ	: Cm,	عَسَلَقُ	: Boynu uzun, arslan, tilki
العِشَنَطُ	: Cm,	عَشَانَطُ	: Uzun kimse
العَنَكِبُوتُ	: Cm,	عَنَاكِبُوتُ	: Örümcek cinsi
العِيَطَمُوسُ	: Cm,	عَطَامَسُ	: Yaşılı deve

الغِنَافُ	: Cm,	عَدَافِلُ	: Uzun adam
العَشْمَرَةُ	: Cm,	عَشَامِرُ	: Zulm, ses
الفَرَزَدَةُ	: Cm,	فَرَازِقُ	: Hamur parçası
الغُرَغُلُ	: Cm,	فَرَاعِلُ	: Sirtlan yavrusu
الفَرِيدُ	: Cm,	فَرَانِدُ	: Tohum
الثَّبَعْتَرَى	: Cm,	قَبَاعِثُ	: İri deve
القَادُدُ	: Cm,	قَرَادُدُ	: Yüksek yer
القِرْشَبُ	: Cm,	قَرَاشِبُ	: Pejmurde haldeki adam
القَفَنَدَرُ	: Cm,	قَفَانِدُ	: Göğüs tahtası büyük olan
القَلَنْسُوَةُ	: Cm,	قَلَانِسُ	: Başa giyilen ;takke, külah
القُنْزَعَةُ	: Cm,	قَنَازِعُ	: Saç
الكُجُوكُ	: Cm,	كَجَّاكُ	: Mahlûkatın tamamı
الكَرْزُمُ	: Cm,	كَرازِمُ	: Nacak
الكُسْمُرُ	: Cm,	كَسَابِرُ	: Fil dışinden bilezik
اللَّقَلْفُ	: Cm,	لَقَالِفُ	: Bir kuş cinsi, lisan
اللَّهُلُهَةُ	: Cm,	لَهَلَهَةُ	: Geniş alan
الطَّنْطَنْطُ	: Cm,	نَطَانِطُ	: Uzun
الهَزَبِيرُ	: Cm,	هَزَابِرُ	: Aslan
المَقَاسُ	: Cm,	هَقَالِسُ	: Kötü huylu olan

2.5.6.19 فَعَالٍ vezni

الْأَنْتَيْةُ : Cm, أَنَافِي : Üzerine tencere konan taş

الْأَرْبَيْثُ	: Cm,	أَرَكَابِيُّ	: Sürat
الْأَضْحَيَّةُ	: Cm,	أَضْنَاحِيُّ	: Kurban edilen koyun
الْإِنْسَانُ	: Cm,	أَنَاسِيُّ	: İnsan
الْبَحْتَنُ	: Cm,	بَخَاتِيُّ	: Horasan deveşi
الْبَرِيَّةُ	: Cm,	بَرَانِيُّ	: Küçük horoz
الْجَرَيَّةُ	: Cm,	جَرَاءِيُّ	: Kendisinde aslan avlanan ev
الْحِزْبَاعَةُ	: Cm,	حَرَابِيُّ	: Toprağı katı olan yer
الْخَسَا	: Cm,	أَنْخَاسِيُّ	: Fert
الدِرِّيَّةُ	: Cm,	دَرَاعِيُّ	: Zırhı delip geçen ok
الذُرْيَّةُ	: Cm,	ذَرَارِيُّ	: Yeni nesil
الرَّحَّاجُ	: Cm,	رَحَاجِيُّ	: Yumuşak geniş toprak
الرَّرَافَةُ	: Cm,	رَرَافِيُّ	: İnsan topluluğu
الرَّلَيَّةُ	: Cm,	رَلَالِيُّ	: Kilim
السَّيْسَاءُ	: Cm,	سَيَاسِيُّ	: Eşeğin sırtı Atın binicisi
الظَّرِيَّانُ	: Cm,	ظَرَائِيُّ	: Sansar
الْفَلَوْعُ	: Cm,	فَلَاعِيُّ	: O sene kendisine yağmur yağmamış olan arazi
الْقَلْنُسُوَّةُ	: Cm,	فَلَاسِيُّ	: Başa giyilen ;takke, külah
الْقُمْرِيُّ	: Cm,	قَمَارِيُّ	: Kumru
الْكُرْسِيُّ	: Cm,	كَرَاسِيُّ	: Taht, elim
الْكُرْكِيُّ	: Cm,	كَرَاكِيُّ	: Turna kuşu
الْمَهْرَيَّةُ	: Cm,	مَهَارِيُّ	: Kendisinden ilk yavru doğan deve
الْنَّنْيَيُّ	: Cm,	نَفَافِيُّ	: Rende

الْسُّنْيُ : Cm, نَمَامِي : Düşmanlık ayıp

2.5.6.20 مَفَاعِيلُ vezni

الْحَارِطُ	: Cm,	مَحَارِيطُ	: Yaprak sıyrma aleti
الْقَارِحُ	: Cm,	مَقَارِيخُ	: Azi dişini yarmış dişlerini tamamlamış hayvan
الْمُفْرَادُ	: Cm,	مَارِينُ	: Vahşi canavar yatağı
الْمُحْرِجُ	: Cm,	مَحَارِيجُ	: Sütü az deve
الْمُحْجِضُ	: Cm,	مَحَاجِضُ	: Yavrusunu düşüren deve
الْمُحَرَّمُ	: Cm,	مَحَارِمُ	: Hicri ayların ilki, işlenmemiş deri
الْمُرْصَعُ	: Cm,	مَرَاصِعُ	: Süslü arı
الْمِسْكِينُ	: Cm,	مَسَاكِينُ	: Miskin
الْمُشَدِّدُ	: Cm,	مَثَدِّينُ	: Kuvvetlenmiş ceylan yavrusu
الْمِشَيَاطُ	: Cm,	مَشَيَاطُ	: Çevik, besili deve
الْمَشِيمَةُ	: Cm,	مَشِيمَةُ	: Rahimde çocuğun geliştiği yer
الْمِصَادُ	: Cm,	مَصَامِيدُ	: Hurma ağacına çıkılacak kement
الْمُطَلُّ	: Cm,	مَطَافِيلُ	: Çocuklu kadın, yavrusu olan hayvan
الْمَعْرُوسُ	: Cm,	مَعَارِيسُ	: Bunak
الْمِعَرَالُ	: Cm,	مَعَازِيلُ	: Çoban
الْمُعْصِرُ	: Cm,	مَعَاصِيرُ	: Gençliğe adım atan kız
الْمِعَاقُ	: Cm,	مَعَانِيقُ	: Boynu uzun at
الْمِغَالَقُ	: Cm,	مَعَالِيقُ	: Kilit

الْمِفَادُ	: Cm,	مَقَابِدُ	: Et kızartılan alet
الْمُفِيقَةُ	: Cm,	مَقَاوِيقُ	: Göğsünde süt toplanan deve
الْمُقْحَادُ	: Cm,	مَقَاحِيدُ	: Büyük hörgüç
الْمُقْدَّمُ	: Cm,	مَقْدَسُ	: Göz pınarı
الْمُقْتَسِسُ	: Cm,	مَقَاعِيسُ	: Bünyesi kuvvetli insan
الْمُقَيْدُ	: Cm,	مَقَابِدُ	: Canlıların bağlandığı yer
الْمَكْبُونَةُ	: Cm,	مَكَابِيْنُ	: Kolları kısa ve ince, karnı geniş at
الْمَلَعُونُ	: Cm,	مَلَاعِينُ	: Lanetlenmiş
الْمَسْحُونُ	: Cm,	مَنَاجِينُ	: Zaman
الْمَسْجِيقُ	: Cm,	مَجَانِيقُ	: Mancınık
الْمَسْحَقُ	: Cm,	مَسَاجِيقُ	: Göz yaşı
الْمَسْوُبُ	: Cm,	مَنَاسِبُ	: Münâsib olan şiir
الْمُنْقُرُ	: Cm,	مَنَاقِيرُ	: Oyulup içine şarap konulan tahta
الْمِنَاهَامُ	: Cm,	مَنَاهِيمُ	: Baskı ile giden deve
الْمِهْمازُ	: Cm,	مَهَمازِيزُ	: Ucu sivri demir
الْمَهْمَحُ	: Cm,	مَمَاهِيجُ	: Koyu süt
الْمَهِينُ	: Cm,	مُهَنَّاءُ	: Hakir
الْمَوْثِقُ	: Cm,	مَيَاشِيقُ	: Ahit
الْمُؤْسِرُ	: Cm,	مَيَاسِرُ	: Zengin
الْمِيَسَاقُ	: Cm,	مَآسِيقُ	: Uçarken kanatlarını birbirine vuran kuş
الْمَيْمُونُ	: Cm,	مَيَامِينُ	: Kutlu
الْمَحِيجُ	: Cm,	مَهَاجِينُ	: Alçak adi adam

2.5.6.21 اَفَعِيلُ vezni

الْأَمْدُوْحَةُ	: Cm,	أَمَادِيْجُ	: Methe vesîle olan
الْأَمْلُوْجُ	: Cm,	أَمَالِيْجُ	: Bir yaprak adı
الْإِبْرِيْقُ	: Cm,	أَبَارِيْقُ	: İbrik
الْإِنْرِيْنُ	: Cm,	أَبَانِيْنُ	: Kemerin tokası
الْإِبْهَامُ	: Cm,	أَبَاهِيمُ	: Baş parmak
الْأَخْنُوْقُ	: Cm,	أَخَاقِيْقُ	: Yerdeki yarık
الْأَرْجُوْزَةُ	: Cm,	أَرَاجِزُ	: Kasîde
الْأَسْجُوْغَةُ	: Cm,	أَسَاجِيْجُ	: Kâfiyeli kelam
الْأَضْبَارَةُ	: Cm,	أَضَابِيرُ	: Dosya
الْأَضْبَارَةُ	: Cm,	أَضَابِيرُ	: Dosya
الْأَظْفَرُ	: Cm,	أَظَافِرُ	: Eşi olmayan
الْأُظْلُوْفَةُ	: Cm,	أَظَالِيفُ	: Taşlık arazi
الْأَقْسُوْمَةُ	: Cm,	أَقَاسِيْمُ	: Nasip, hisse
الْأُقْتُومُ	: Cm,	أَقَانِيْمُ	: Asıl
الْأُكْسُوْمُ	: Cm,	أَكَاسِيْمُ	: Çayırı çimeni çok sık bahçe
الْأَكْلِيلُ	: Cm,	أَكَالِيلُ	: Taç
الْأَمْعَاقُ	: Cm,	أَمَاعِيْقُ	: Derinlik
الْأَمْلِيسُ	: Cm,	أَمَالِيْسُ	: Çöl
الْأَبْيُوشُ	: Cm,	أَبَيِيشُ	: Kazılan kök

الباطلُ	: Cm,	أباطيلُ	: Bâtil
البَرْزُ	: Cm,	أبَازِيرُ	: Baharat
البَقَرَةُ	: Cm,	أبَاقِيرُ	: Sığır
الثُّوَّةُ	: Cm,	أَثَاوِيَهُ	: Helak eden
الْجَيْهَةُ	: Cm,	أَثَاوِيَهُ	: Kibir
الْحَدِيثُ	: Cm,	أَحَادِيثُ	: Rasûlullahın (s.a.v) kelamı,habari
الْحَفَرُ	: Cm,	أَفَاحِرُ	: Geniş kuyu
الْحِينُ	: Cm,	أَحَابِيْنُ	: Zaman
الْحَمْرُ	: Cm,	أَجَابِرُ	: Haber
الْخَذْرُ	: Cm,	أَخَادِيرُ	: Perde
الْحَرَاجُ	: Cm,	أَخَارِيجُ	: Vergi
الْذَّهَبُ	: Cm,	أَذَاهِيبُ	: Zayıf yağmur
الرَّاجِلُ	: Cm,	أَرَاجِيلُ	: Yaya kimse
الرَّهْطُ	: Cm,	أَرَاهِيطُ	: Üç ile on kişi arasındaki cemaat (1.mânâ)
الصَّلْقُ	: Cm,	أَصَالِيقُ	: Düz arazi
الظُّلُمُ	: Cm,	أَظَانِينُ	: Sanma, sezme
الْعَرْوضُ	: Cm,	أَعَارِيْضُ	: Mekke-i Mükerreme, Medine-i Münevvere ve çevreleri
الْفِعَالُ	: Cm,	أَفَاعِيلُ	: İş
الْمَوْجُ	: Cm,	أَفَارِيجُ	: Cemaat
الْفِيْقَةُ	: Cm,	أَفْلَوِيقُ	: Meme'de toplanan süt
الْكِنْدَحُ	: Cm,	أَقَادِيجُ	: Temren takılmamış ok
الْقَوْزُ	: Cm,	أَقَاوِيزُ	: Yüksek kum yığını

القولُ	: Cm,	أَقَاوِيلُ	: Söz
الْقَوْمُ	: Cm,	أَقَوْمٌ	: Kavim
الْمَدِينَ	: Cm,	أَمَادِينُ	: Kendisiyle methodilen
النَّظَامُ	: Cm,	أَنَاظِيمُ	: İşin temeli, esası
النَّعْمُ	: Cm,	أَنَاعِيمُ	: Mal, deve
الْحَضْبَةُ	: Cm,	أَهَاضِبُ	: Tabanı yaygın dağ
الْيَمِينُ	: Cm,	أَيَامِينُ	: Sağ taraf
الْيَوْمُ	: Cm,	أَيَوْمٌ	: Gün

2.5.6.22 يَفَاعِيلُ vezni

الْيَعْمُورُ	: Cm,	يَعَامِيرُ	: Oglak

2.5.6.23 تَفَاعِيلُ vezni

الثَّبَائِعُ	: Cm,	ثَبَائِيعُ	: Yemen hükümdarı
السَّجُوارُ	: Cm,	سَجَوارُ	: Soğuk
الشَّرْعِيَّةُ	: Cm,	شَرْعِيَّةُ	: Hörgücten bir kısım
النَّقْصَارُ	: Cm,	نَقْصَارُ	: Kolye
الشَّهُورُ	: Cm,	شَهُورُ	: Düz ve oturaklı yer

2.5.6.24 فَوَاعِيلُ vezni

البَاسُورُ	: Cm,	بَوَاسِيرُ	: Basur hastalığı
البَلْوَعَةُ	: Cm,	بَوَالِيْعُ	: İçine yağmur suyu akan kuyu
الجَامُوسُ	: Cm,	جَوَامِيسُ	: Su sıgırı
الحَاجِبُ	: Cm,	حَوَاجِبُ	: Kemik üzerinde biten kıl
الْمَوْجَلَةُ	: Cm,	حَوَاجِلُ	: Uzun boylu yanlarında iki kulpu bulunan testi
الخَائِمُ	: Cm,	خَوَائِيمُ	: Mühür
الدَّاخِرُولُ	: Cm,	دَوَاخِيلُ	: Geyik avı için kullanılan ağaç
الدُّخَانُ	: Cm,	دَوَاحِنُ	: Duman
الدُوَدَمُسُ	: Cm,	دَوَامِيسُ	: Bir çeşit yılan
السَّابَاطُ	: Cm,	سَوَابِطُ	: Örtülü geçit
الشَّبِيرَارُ	: Cm,	شَوَارِيزُ	: Süzme yoğurt
الظَّاعُونُ	: Cm,	طَوَاعِينُ	: Put, şeytan, kahin
الطُّومَارُ	: Cm,	طَوَامِيرُ	: Sâhife
العَارِيَةُ	: Cm,	عَوَارِيٌّ	: Elden ele geçen şey
القَامُوسُ	: Cm,	قَوَامِيسُ	: Okyanus
القَوْنُونُ	: Cm,	قَوَانِينُ	: Kanun
الْقُرَاءُ	: Cm,	قَوَارِيءُ	: Okuyuşu güzel kimse
الكَافُورُ	: Cm,	كَوَافِيرُ	: Hoş kokulu bitki
الْمَاسْخُورُ	: Cm,	مَوَاصِيرُ	: Kaptan, umumhâne
النَّاطِرُ	: Cm,	نَوَاطِيرُ	: Üzüm bağını koruyan
الْيَاهُوكُ	: Cm,	يَوَافِيْخُ	: Başın evveli ile sonu arasında kemiklerin kavuştugu yer

2.5.6.25 فَاعِلٌ vezni

الدِّيْمَاسُ	: Cm,	دَيَّامِيسُ	: Hamam, banyo
الشَّيْرَازُ	: Cm,	شَارِيزُ	: Süzme yoğurt
الصَّيْرَفُ	: Cm,	صَيَارِيفُ	: İş bilen adam
الطَّيْلَسَانُ	: Cm,	طَيَالِسُ	: Sarık
القَيْدُودُ	: Cm,	قَادِيدُ	: Sırtı uzun deve
المِيَسَاقُ	: Cm,	مَيَسِيقُ	: Uçarken kanatlarını birbirine vuran kuş

2.5.6.26 فَاعِلٌ vezni

الخَنَازِيرُ	: Cm,	خَنَازِيرُ	: Hınzır
القِنَاعَسُ	: Cm,	قَنَاعَسُ	: Büyük deve

2.5.6.27 فَاعِلٌ vezni

الاَكْنُونُ	: Cm,	اَكَاتِينُ	: Ekmekçi
الاِنْجَانَةُ	: Cm,	اَجَاجِينُ	: Büyük tas
الاِبْوَانُ	: Cm,	اوَابِينُ	: Büyük çardak
البَلُوْغُ	: Cm,	بَلَالِيْعُ	: İçine yağmur suyu akan kuyu
البَلُوقُ	: Cm,	بَلَالِيْقُ	: Çorak arazi
الثَّرَّةُ	: Cm,	ثَرَارِيْهُ	: Koku, bulut, küçük yol
الخَفَافِشُ	: Cm,	خَفَافِيشُ	: Yarasa

الْمِنْتَوْصُ	: Cm,	مَنَّانِصُ	: Hınzır yavrusu
الْدُخْلُلُ	: Cm,	ذَخَاجِيلُ	: Boz renkli bir kuş cinsi
الْدُكَانُ	: Cm,	دَكَاكِينُ	: Dükkan
الْبَيْمَاسُ	: Cm,	دَمَامِيسُ	: Hamam, banyo
الْدَّيْوَانُ	: Cm,	دَوَّاونُ	: Dîvan
الْزَرْقُ	: Cm,	زَرَارِيقُ	: Avcı kuş
السَّنَورُ	: Cm,	سَنَانِيرُ	: Kedi
الشَّهْرَازُ	: Cm,	شَرَارِيزُ	: Süzme yoğurt
الصَّنَارَةُ	: Cm,	صَنَانِيرُ	: Kulak, kötü huylu adam
الصَّوْتُ	: Cm,	صَانَيْتُ	: İçine hurma konan küçük şey
الْعُوَارُ	: Cm,	عَوَّابِرُ	: Ayıp, elbiselerdeki yırtık
الْفَحَالُ	: Cm,	فَحَاجِيلُ	: Erkek arı
الْعَدَانُ	: Cm,	فَدَادِينُ	: Boyunduruk
الْقُضَاظُ	: Cm,	قَضَاضِيمُ	: Boyu uzun olup yemişi zayıf hurma ağacı
الْمَكْوَكُ	: Cm,	مَكَاكِيكُ	: Fincan
الْسَّنَافُ	: Cm,	سَسَاسِيفُ	: Bir kırlangıç türü
النَّكْرُ	: Cm,	نَكَاكِيزُ	: Ağzı olmayan

2.5.6.28 vezni فَعَوِيلُ

الثِّرْوَاحُ	: Cm,	قَرَأَيْجُ	: Güçlü; uzun deve;uzun hurma
الْوَطَاطُ	: Cm,	وَطَاطِيْطُ	: Yarasa; korkak

2.5.6.29 فَعَالِيْلُ vezni

السِّرْيَاخُ	: Cm,	سَرَابِيْخُ	: Uzun boylu adam
الهُلْلِيْغُ	: Cm,	هَلَابِيْغُ	: Küçük arslan

2.5.6.30 فَعَانِيْلُ vezni

العُرَانِيْقُ	: Cm,	غَرَانِيْقُ	: Yumuşak; taze
العُرَنِيْقُ	: Cm,	غَرَانِيْقُ	: Turnakuşu
الكِرَنَافَةُ	: Cm,	كَرَانِيْفُ	: Kesilen budak dibi

2.5.6.31 فَعَالِيْتُ vezni

السُّبُرُوتُ	: Cm,	سَارِيْتُ	: Fakir; Çorak arazi
الملَكُوتُ	: Cm,	مَلَكِيْتُ	: Mülk

2.5.6.32 فَعَالِيْنُ vezni

الاَعْرَمُ	: Cm,	عَرَامِيْنُ	: Alaca renkli
الاِيْسَانُ	: Cm,	اَيَاسِيْنُ	: İnsan
البِرْدُونُ	: Cm,	بَرَادِيْنُ	: Binek
البِسْتَانُ	: Cm,	بَسَاتِيْنُ	: Korku mahalli
الشَّمْسَانُ	: Cm,	شَمَاسِيْنُ	: Çadır ipi
الشَّنْيَى	: Cm,	شَنَيِّيْنُ	: Haftanın bir günü

الْحُرْدَانُ	: Cm,	حَرَادِينُ	: Tenâsul uzvu; budanmış dal
الْحَوْمَانَةُ	: Cm,	حَوَّامِينُ	: Kalın fakat sert olmayan toprak (1.mânâ)
الْدَسْفَانُ	: Cm,	دَسَافِينُ	: Elçi
الْدُهْقَانُ	: Cm,	دَهَاقِينُ	: Tüccar; reis
الْدَبْوَانُ	: Cm,	دَبَاوِينُ	: Dîvan
الظَّرِيْبَانُ	: Cm,	ظَرَابِينُ	: Sansar
الْعَقَابُ	: Cm,	عَقَابَيْنُ	: Tavşancı kuşu, Karakuş bu cinstendir
الْعُبَرَانُ	: Cm,	غَبَارِينُ	: Bir çiçekte iki hurma
الْعَرَابُ	: Cm,	عَرَابِينُ	: Karga kuşu
الْفِرْزَانُ	: Cm,	فَرَازِينُ	: Satranç
الْقُرْبَانُ	: Cm,	قَرَابِينُ	: Kendisiyle Allah'u Teâlâ'ya yaklaşılan
اللُّغْنُونُ	: Cm,	لَغَائِينُ	: Geniz
الْمَيْدَانُ	: Cm,	مَيَادِينُ	: Meydan
شَعْبَانُ	: Cm,	شَعَابِينُ	: Ramazanı şeriften önceki ayın ismi

2.5.6.33 vezni فَعَالِيلُ

أَمَاصِبِحُ	: Cm,	الْأَمْصُوحَةُ	: Ottan yapılmış şapka
أَنَاسِيدُ	: Cm,	الْأَنْشُودَةُ	: Toplulukta okunan şiir
بَرَاهِيمُ	: Cm,	إِبْرَاهِيمُ	: İbrahim
بَرَاطِيلُ	: Cm,	الْبَرْطِيلُ	: Palandız taşı
ثَالِيلُ	: Cm,	الْثُؤُولُ	: Memenin başı

الثُّفْرُوقُ	: Cm,	ثَمَارِيقُ	: Hurma hunisi
الجَمُوخُ	: Cm,	جَمَامِيجُ	: Kadının kocasından izinsiz dışarı çıkışması
الحُبْرُجُ	: Cm,	حَبَارِيجُ	: Su kuşu
الحُبْرُورُ	: Cm,	حَبَارِيرُ	: Kuş yavrusu
الحُرْقُوصُ	: Cm,	حَرَاقِصُ	: Kene
الحَرَكَكَةُ	: Cm,	حَرَكِيكُ	: Oyluk başında olan sıvri kemik
الحَمْطُوطُ	: Cm,	حَمَاطِيطُ	: Küçük bir böcek adı
الخِيلُ	: Cm,	خَرَائِيلُ	: Ali Yasin'den mü'min olanın ismi
السُّوْدُرُ	: Cm,	دَادِيءُ	: Ayın son günü
الدُّوْلُوكُ	: Cm,	دَالِيلُكُ	: Büyük iş
الدَّرْهَمُ	: Cm,	دَرَاهِيمُ	: Dirhem
الدُّسْتُورُ	: Cm,	دَسَاتِيرُ	: Demet
الدَّكْنَاكُ	: Cm,	دَكَانِيَكُ	: Yere yapışık kumluk
الدَّهْرِسُ	: Cm,	دَهَارِيسُ	: Afet
الدَّهْلِيزُ	: Cm,	دَهَالِيزُ	: Kapı ile ev arası
الدَّيَاجُ	: Cm,	دَيَاجِيجُ	: Kumaş
الدَّكْرُ	: Cm,	مَذَاكِيرُ	: Erkek uzvu
الذَّلِيلُ	: Cm,	أَذَلَاءُ	: Zelil
الرَّبِيلُ	: Cm,	رَآيِيلُ	: Arslan
الزُّحْمُونُ	: Cm,	رَحَامِيلُ	: Sarmaşık
الرُّغْبُوبُ	: Cm,	رَعَابِيبُ	: Adi,alçak
الزُّعْكُوكُونُ	: Cm,	رَعَكِيكِيلُ	: Semiz deve

الرَّمْحَرْمَةُ	: Cm,	زَمَاجِيرُ	: Ok sesi
الزَّنْدِيقُ	: Cm,	زَنَادِيقُ	: Zındık
السَّفَسِيرُ	: Cm,	سَفَاسِيرُ	: Simsar Hizmetçi
الشُّوُبُوبُ	: Cm,	شَآيِيبُ	: Birden kuvvetki yağan yağmur
الشَّعُورُوَةُ	: Cm,	شَعَارِيْرُ	: Küçük salatalık
الصُّعُورُ	: Cm,	صَعَارِيْرُ	: Yapışkan
الصَّعْفُوقُ	: Cm,	صَعَافِيْقُ	: Adı
الصَّنْدُوقُ	: Cm,	صَنَادِيقُ	: Sandık
الطُّخْرُورُ	: Cm,	طَحَارِيْرُ	: İnce bulut parçası
العُجُورُوَرُ	: Cm,	عَجَارِيْرُ	: Rüzgardan dolayı kumda oluşan çizgi
العِرْفَاصُ	: Cm,	عَرَافِيْصُ	: Kamçı
العَصَلُ	: Cm,	عِصَالُ	: Bağırsak
العُلْجُومُ	: Cm,	عَلَاجِيْمُ	: Hurması bol bahçe
العِلْمَادُ	: Cm,	عَلَامِيدُ	: Eğrilmiş ipi yumak edecek âlet
العُمُروْطُ	: Cm,	عَمَارِيْطُ	: Hırsız
العَظِيمُوسُ	: Cm,	عَطَامِيسُ	: Yaşlı deve
الغَرْضُوفُ	: Cm,	غَرَاضِيْفُ	: Kıkıldak
الغَتَّاخُ	: Cm,	فَتَاتِيْخُ	: Kuyruk salan kuşu
الغَلُوْجَةُ	: Cm,	فَلَالِيْجُ	: Nadasa bırakılmış tarla
القَرْبُوبُ	: Cm,	قَرَابِيْسُ	: Şiir zarûretinden dolayı sakin durulan
القرْدَدُ	: Cm,	قَرَادِيدُ	: Yüksek yer
القرْمَصُ	: Cm,	قَرَامِيْصُ	: Bedevî çukuru

الْقَنْسُوَةُ	: Cm,	فَلَائِيسُ	: Başa giyilen ;takke,külah
الْعَمَظُ	: Cm,	لَعَامِيْظُ	: Hırslı adam
الْغَدِيدُ	: Cm,	لَغَادِيدُ	: Boğazda olan et
الْفَقْدَانِيَّةُ	: Cm,	فَنَادِيدُ	: Fes, (kıyasın hilafına)
الْجُهْمُرُ	: Cm,	مَآمِيرُ	: Gizli toplantı yapan
الْمَرَادُ	: Cm,	مَارَادِيدُ	: Boyun
الْمُهْرُوفُ	: Cm,	هَذَارِيفُ	: Çapak

SONUÇ

Arap dilinde cemilerle ilgili olan bu tezin giriş bölümünde nahiv ilminin doğusu, muhtasar nahiv çalışmaları ve başlıca dil mekteplerinden bahsedilmekte ve bu tezde esas alınan lügatlar tanıtılmaktadır.

Arap dilindeki cemiler, cem'-i sâlim, İsmü'l-cem', İsmü'l-cinsü'l-cem' ve ifrâdî, Cem'u'l-cem' ve cem'-i mükesser olmak üzere beş kısımda incelenmiştir.

Cem'-i sâlimler, iki kısım olmak üzere cem'-i müzekker sâlim ve cem'-i müennes sâlim şeklinde incelenmiş, ilgili kurallar verilmiştir. Cem'-i mükesserler ise ilgili kurallar verilmekle beraber Fîrûzâbâdî 'nin *Kâmûsu'l-muhît*, Cubrân Mes'ûd'un *er-Râid* ve Mısır Dil Kurumunun *Mu'cemü'l-vasît* eserlerinde verilen cem'-i mükesserler tesbit edilmiş ve vezinleri belirlenmiş, daha sonra bu vezinler tasnif edilerek Arap dilinde kullanılan cem'-i mükesser kalıpları alfabetik sisteme göre verilmiştir. Ayrıca kelimelerin tercümeleri yapılmıştır.

Kitap hazırlanırken en miteber klasik, modern sarf ve nahiv kitaplarından istifade edilmiştir.

Bu çalışmam ile Arap diline bir nebze hizmet edebilmişsem kendimi bahtiyar sayıyorum.

BİBLİYOGRAFYA

Abbas, Hasan, *en-Nahvî'l-vâfî*, I-IV, Dârû'l-Me'ârif, Kahire, 1973.

Adalı, Mustafa b. Hamza b. İbrahim, *Netâyicü'l-efkâr fî şerhi'l-İzhâr*, (nşr., Dârû'l-kütübü'l-ilmiyye), Beyrut, 2003/1424.

Ali el-Cârim ve Mustafa Emîn, *en-Nahvî'l-vâdîh*, I-II, Dârû'l- Me'ârif, Kahire, 1984.

Antâki, Muhammed, *el- Muhît*, Dârû's-şarkı'l-arabî, Beyrut, 1971.

Arslan, Ahmet Turan, *İmam Birgivî Hayatı Eserleri ve Arapça Tedrisatındaki Yeri*, İstanbul, 1992.

Berdâ'î, Sadreddin Sadullah, *Hadâiku'd-dakâik*, Salah Bilici Kitabevi, İstanbul, 1984

Bolelli, Nusrettin, *Arapça Dilbilgisi Nahiv Sarf ve Terimleri*, Yasin Yayınevi, İstanbul, 2006.

Câmi', Ebu'l- Berekât Nûriddîn Abdurrahmân b. Ahmed b. Muhammed, *el-Fevâidü'z- ziyâiyye*, Şirket-i Mürettebiyye, İstanbul, 1307

Cermanos, Ferhat, *Bahsü'l-Metâlip fî ilmi'l-arabiyye*, (nşr., Mektebetü'l-Lübnan), Beyrut, 1995.

Cevherî, Ebu Nasr İsmail b. Hammâd el- Farabi, *es-Sîhâh*, (nşr., Daru'l fîkr), Beyrut, 1998/1418.

Cubrân, Mes'ud, *er-Râid*, (nşr., Dârû-ilm lil- Melâyîn), Beyrut, 2005.

Çetin, Nihad, "Arap" maddesi, *DIA*, İstanbul, 2005.

ÇÖRTÜ, Mustafa Meral, *Arapça Dil Bilgisi Sarf*, İstanbul, 2004.

Dekr, Abdulganî, *Mu'cemü'l-kavâidi'l-Arabiyye fî'n-nahv ve's-sarf*, Dârü'l-kalem, Dîmîşk, 1993.

Fîrûzâbâdî, Mecdüddîn Muhammed b.Yakûb, *el- Kâmüsü'l- muhît*, (nşr., Mektebetü tahkikü't- türâs fî müesseseti er- Risâle), Beyrut, 1424/2003

FURAT, Ahmet Subhi, *Arap Edebiyatı Tarihi, İstanbul*, 1996.

Galayînî, Mustafa b. Muhammed Selim, *Camiü'd-dürûsu'l-arabiyye*, Beyrut, 2005.

Izziddîn, İsmâil, *el-Masâdiru'l-edebiyye ve'l-lügaviyye fî't-türâsi'l'Arabiyye*, Dâru'l-mesîre, Beyrut, 1424/2003.

İbn Manzûr, Ebu'l-Fadl Muhammed b. Mükrîm b. Ali b Ahmed, *Lisanü'l- arab*, I- XV, Bûlak, 1300-13007.

İslam Ansiklopedisi, M.E.B., İstanbul, 1974.

İsbir, Muhammed-Sâid Bilâl Cüneydî, *eş-Şâmil*, Dârü'd-dâve, Beyrut, 1985.

El-Kiftî, Cemâlüddin b. Yûsuf, *İnbâhü'r-ruvat*, Matbaatü dârı'l-kütübü'l-mîsrîyye, Kâhire, 1369/1950.

Kenan Demirayak, “el-Mu’cemü'l-vasît” maddesi, *DIA*, XXX, İstanbul, 2005.

Kenan Demirayak- M. Sadi Çögenli, *Arap Edebiyatında Kaynaklar*, (Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayıtı), Erzurum, 1995.

Kılıç, Hulûsi, “el-Kâmüsü'l-muhît” maddesi, *DIA*, XXIV, İstanbul, 2005.

Komisyon, *el-Mu'cemü'l-vasît*, Kahire, 1960/1380, (Çağrı yayinevi, Ofset, İstanbul, 1996

Luvîs, Rîzkullâh b.Yusuf b. Abdülmesih, *el-Müincid*, (nşr., el-Matbaatü'l-katolikiyye), Beyrut, 1927/1341

Mehmed Zihni Efendi, *el-Muntehab ve'l- Muktedab*, İstanbul, 1329.

Muhammed Antâkî-Muhammed Fâhûrî, *Dürûs fi'l-lügati'l- 'Arabiyye*, Beyrut, 2005.

Müberred, Ebu'l Abbâs Muhammed b. Abdulekber el-Ezdi, *el- Muktedab*, I-III, (thk., Muhammed Abdülhalik Azime, nşr., Alamü'l- Kütüb), Beyrut, 1985.

Nâdirî, Muhammed Esad, *Nahvü'l-lügati'l-arabiyye*, el- Mektebetü'l-asriyye, 1995/1415.

Râci', Esmer, *el-Mu'cemü'l- Mufassal fî ilmi's-sarf*, Dârü'l- Kütübü'l-ilmiyye, Beyrut, 1413/1993.

Sîbeveyh, Ebu bişr Amr. B. Osmân Kanber el- Hadîse, *el- Kitâb*, I-V, (thk., Abdüsselâm Muhammed Hârun, nşr., Mektebetü'l Hancı), Kahire, 1977.

Süyûtî, Celâleddin Abdurrahmân, *Bugyetü'l-vuat*, Dârü'l-fikr, Beyrut, 1399/1979.

Şertûnî, Reşid b. Abdullah Mihâil el-Huri, *el- Mebâdiü'l-arabiyye*, I-IV, el- Matbaatü'l-katolikiyye, Beyrut, 1957.

Tarabay, Edmâ, *Mu'cemü'l-cumû' fî'l-lügati'l-arabiyye*, Beyrut, 2003.

Yakub, Emîl Bedî, *Mu'cemü'l-mufassal fi'l-cumû'*, Dârü'l-kütübü'l-ilmiyye, Beyrut, 2004.

Yüsri, Abdülganî Abdullah, *Mu'cemü'l-meâcimi'l- 'Arabiyye*, Beyrut, 1411/1991.

Zeccâc, Ebu'l- Kasım Abdurrahmân b. İshak, *el-Cümel*, (thk, Ali Tevfik b. Hamed, nşr., Müessesetir- Risâle), Beyrut, 1988.

Zemahşerî, Ebu'l- Kasım Cârullâh Mahmud b. Ömer b. Muhammed, *el- Mufassal*, (nşr., Matbaatü't- Tekaddüm), 1905.

